

6 VELIKI INTERVJU
DEDIŠČINA GRADOV V
OBČINI DOMŽALE

3 TEMA MESECA
FINANČNA PODPORA ŠPORTNIM
ORGANIZACIJAM V DOMŽALAH

30 ŠPORT
GREGOR HAFNAR,
KK HELIOS

SLAMNIK

GLASILO
OBČINE
DOMŽALE

28. NOVEMBER 2014 | LETNIK LIV | ŠTEVILKA 11 | IZDAJA KULTURNI DOM FRANCA BERNIKA DOMŽALE | CENA 1,09 EUR

slamnik@kd-domzale.si

Foto: Občina Domžale

Pripravljeni za primer naravnih in drugih nesreč

Občinska zaščitno-reševalna vaja Domžale 2014

Območje vzhodnega dela občine Domžale je v petek, 24. oktobra 2014, zaradi večdnevnega močnega deževja prizadela nesreča večjih razsežnosti. Porušila se je pregrada zadrževalnika vode Drtiščica, ki leži v občini Lukovica, zaradi česar se je z rušilno močjo proti območju občine Domžale razlila ogromna količina vode.

To je bila zgolj predpostavka občinske zaščitno-reševalne vaje 'Domžale 2014', ki je v letošnjem letu potekala na območjih KS Krtina in Dob. Za občane, ki so si vajo ogledali v velikem številu,

so bili zagotovo med najzanimivejšimi reševanje otrok iz šole in vrtca v Krtini, intervencija na večji prometni nesreči v strugi Radomlje, reševanje iz ponesrečenega vozila v bajerju Rača pod Gorjušo, reševanje in iskanje ponesrečenih oseb v podrti hiši v spodnji Krtini ter reševanje iz Matetove jame.

Poleg CPV in vseh prostovoljnih gasilcev, reševalcev NMP ZD Domžale in policistov Policijske postaje Domžale so bili aktivirani še: enota prve medicinske pomoči Rdečega križa Domžale, enote prve pomoči Vir, Dob, Studenec, enota prve pomoči Dru-

štva za raziskovanje jam Simon Robič Domžale, enota tabornikov – Rod skalnih taborov Domžale, Radio klub Domžale, Kinološko društvo Domžale, Alpinistični odsek pri PD Domžale, kolesarsko društvo Energija, podjetje Grasto in tehnična-reševalna enota s potapljači v okviru PGD Domžale – mesto.

Intervencije so potekale na več lokacijah, reševalne enote so bile med seboj dobro usklajene, ponovno pa je bila v vajo vključena Slovenska vojska, ki bi jo v nesreči takšne razsežnosti tudi potrebovali.

Župan Toni Dragar se je po zaključku vaje zahvalil vsem sodelujočim, prav tako tudi občanom iz območja Krtine in Doba, ki so za izvedbo vaje odstopili svoja zemljišča in objekte. »V vaji ste vsi sodelujoči znova pokazali, da ste dobro usposobljeni, pripravljeni in opremljeni, poleg tega pa medsebojno dobro sodelujete. Vse to vpliva na učinkovitost intervencije in danes lahko znova s ponosom povem, da ste vsi odlično opravili svoje delo,« je še dodal župan.

> 4

GLAS MLADIH

Marinka Bregar, prostovoljka

Letošnja dobitnica priznanja za prostovoljko leta v Občini Domžale, nagrado podeljuje Mladinski svet Domžale, je mlada Marinka Bregar, ki si priznanje zagotovo zasluži. Na vprašanje, kaj ji pomeni prostovoljstvo, odgovarja: »Na prvem mestu to pomeni biti človek in spoštovati druge. Iz tega izhajata sočutje in prijateljstvo. Gre za izkoriščanje prostega časa, narediti nekaj dobrega za skupnost.« Vzgojena je bila v družinskih vrednotah, pri čemer na prvem mestu vladata spoštovanje in pomoč drugim. > 11

OBRAZI DOMŽAL

Emil Marko Remžgar

Šestindesetletni Domžalčan Emil Marko Remžgar je nekaj posebnega: ne zgolj zato, ker se je rodil s cerebralno paralizo, ampak predvsem zato, ker se je naučil bolezen sprejeti in z njo tudi živeti. Kljub številnim oviram, s katerimi se nenehno srečuje, ostaja veder in nasmejan. »Prav je, da sprejmemo vse, karkoli nam že prinese vsakdanjik,« pravi. Takšen je njegov pogled na življenje in prav zato je med ljudmi, ki jih srečuje na cesti ali kje drugje, ta Domžalčan tako zelo priljubljen. > 14

PORTRET

Anka Ažman, fotografinja

Opušeni prostori nekdanje trgovine Metalka na Ljubljanski cesti so konec oktobra in v začetku novembra spet oživele. V njih je mlada fotografinja Anka Ažman postavila na ogled zanimivo fotografsko razstavo, ki jo je naslovlila TRI & TRI JE SEDEM. Popotniška fotografija, s katero se predstavlja na razstavi, jo je popolnoma zasvojila, najbrž tudi zato, ker so potepanja po svetu tudi prava priložnost za iskanje izjemnih fotografskih motivov ob spoznavanju drugačnih in drugih kultur ter ljudi. > 19

ŠPORT

Luka Arnež, lokostrelec

Med mladimi uspešnimi člani Lokostrelskega kluba Kamnik je tudi Domžalčan Luka Arnež, ki se ukvarja s tekmovalnim lokostrelstvom. Udeležuje se vseh tekmovalnih na državnem nivoju, kjer dosega odlične rezultate. Prav tako pa se v zadnjih letih uspešno udeležuje tudi mednarodnih tekmovalnih kot predstavnik kluba ali član slovenske reprezentance. Z državnim prvakom med kadeti, kar je doslej po lastnem mnenju njegov največji uspeh, smo se pogovarjali o njegovi življenjski in športni poti. > 35

Začetek obratovanja drsališča

Zavod za šport in rekreacijo Domžale obvešča vse občane ter zainteresirana društva za igranje rekreativnega hokeja, da bo drsališče začelo obratovati v četrtek, 4. decembra 2014. Uradno odprte drsališča s kratkim programom bo ob 17. uri. Drsanje je še vedno brezplačno za vse občane Domžal. > 13

Zmanjšajmo količino zavržene hrane

V svetu vsako leto zavržemo 1,3 milijarde ton hrane, kar je približno tretjina vse hrane.

Samo v Sloveniji smo v letu 2011 zavržli skoraj 170 tisoč ton hrane, kar je približno 82 kg na prebivalca. Letošnji evropski teden zmanjševanja odpadkov, ki poteka med 22. in 30. novembrom, je zato posvečen prav zmanjševanju količine zavržene hrane.

Foto: JKP Prodnik

Številna komunalna podjetja so ob tej priložnosti v okviru skupne pobude Skupaj za boljše družbo sočasno na javna mesta postavila 82 kilogramov hrane in tako prikazala, koliko hrane vsako leto zavrže povprečni posameznik. Akciji, s katero so želeli predvsem opozoriti problematiko zavržene hrane in spodbuditi posameznike k odgovorni porabi in spoštljivemu ravnanju s hrano, se je pridružilo tudi Javno komunalno podjetje Prodnik, ki je prikaz količine hrane, ki jo letno zavrže povprečni Slovenec, pripravilo v središču Domžal. > 13

TADEJA JENČIČ

AKTUALNO

Drage bralke, dragi bralci,

za Domžalami je še ena večja občinska zaščitno-reševalna vaja Domžale 2014, v kateri so sodelovale vse enote, vključene v občinski sistem zaščite, reševanja in pomoči. Vaja se je zaključila s zavestjo, da so Domžale primerno pripravljene na morebitne naravne in druge katastrofe. Sicer pa so vremenske razmere in poplave, ki so v začetku novembra povzročale težave tudi v domžalski občini, v praksi preverile odzivnost zaščitno-reševalnih enot naše občine.

Tema meseca je namenjena podrobnejšemu pregledu financiranja domžalskih športnih organizacij. Preverili smo, katera so športna društva v naši občini in koliko denarja dobijo. Sicer pa je v tem Slamniku med objavami tudi razpis za sofinanciranje športnih programov v letu 2015.

V velikem intervjuju smo gostili lastnike gradov Črnelo in Krumperk – gospoda Janeza in gospo Olgo Burico, lastnika gradu Črnelo, ter gospoda Otokarja Pogačnika, lastnika gradu Krumperk. Zanimalo nas je, kako je biti graščak v enaindvajsetem stoletju, kako vidijo prihodnost gradov in Občini Domžale, s katerimi težavami se srečujejo pri uresničevanju svoje vizije, kako sodelujejo z Občino. Prihodnost gradov je po njihovem mnenju predvsem v revitalizaciji kulturnih spomenikov, ki bi se dolgoročno zmogli preživljati sami, hkrati pa bi pomembno prispevali k lokalnemu in državnemu gospodarstvu.

Glas mladih je dobila Marinka Bregar, letošnja dobitnica priznanja za prostovoljko leta v Občini Domžale, ki ga podeljuje Mladinski svet Domžale. V intervjuju nam je predstavila svoj pogled na medčloveške vrednote, krize, ki se pojavijo v življenju vsakega človeka, pomen zaupanja v sočloveka, pogovor pa je zaključila z optimističnimi besedami: Pomagajmo si in skupaj obarvajmo svet!

Portret Anke Ažman, mlade fotografinje in ljubiteljice dancehall kulture, ki je v opuščeni prostorih bivše trgovine Metalka konec oktobra postavila na ogled fotografsko razstavo z zanimivim naslovom Tri&tri je sedem, nas popelje v svet kulture in umetnosti. Svet športa pa tokrat zastopata Gregor Hafner, trener košarkarskega kluba Helios Sun, ter lokostrelec Luka Arnež, državni prvak med kadeti.

Pred nami je začetek decembra, ki nas bo počasi popeljal v praznični čas. Želim vam, da ga preživite tako, kot je vam ljubo. Razigrano, družabno, pravično, umirjeno ...

Špela Keber,
odgovorna urednica

ROK ZA ODDAJO

Naslednja številka Slamnika izide v petek, 19. decembra 2014. Rok za oddajo prispevkov je 4. decembra, do 12. ure.

Pri vsakem prispevku mora biti razvidno, kdo je avtor, podpis fotografa ter komentar k fotografiji.

Prispevke lahko v času uradnih ur oddate v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale, zunaj uradnih ur v nabiralniku na stavbi ali na naš e-naslov. V skladu z Odlokom o javnem glasilu Občine Domžale 'Slamnik' nenarodni prispevki ne bodo honorirani, končno odločitev o objavi in dolžini prispevkov pa sprejema uredništvo. Za vsa vprašanja smo vam na voljo na e-naslovu:

urednistvo.slamnik@gmail.com

Z urednico Špelo Keber se lahko osebno pogovorite v sredo, 3. decembra, med 16. in 17. uro, v prostorih Kulturnega doma Franca Bernika Domžale, Ljubljanska cesta 61, Domžale. Prosimo, da svoj prihod obvezno najavite do 2. decembra ge. Tini Kušar na telefonsko številko 01 722 50 50.

Župan sprejel odlične športnike

Župan Toni Dragar je v sredo, 5. novembra, v prostorih Občine gostil izjemne športnike, ki s svojimi rezultati posegajo v sam vrh tako na državni kot tudi mednarodni ravni.

Trdo delo, disciplina in želja po doseganju dobrih rezultatov so skupni cilji vseh treh mladih športnikov, Tanite Kaje Černe, Andreja Streharja in Andreja Repnika.

Tanita Kaja Černe je članica Kotalcarskega kluba Pirueta in je pred kratkim dosegla zgodovinski uspeh umetnostnega kotalkanja. Na mladinskem svetovnem prvenstvu v Španiji je osvojila dve bronasti medalji, v tekmovanju obveznih likov in nato še v kombinaciji.

Andrej Strehar je član Savate kluba Domžale in je na evropskem kadetskem prvenstvu v francoskem boksu, ki je potekalo v Parizu, v kategoriji do 65 kg lahko kontaktne (assaut) verzije osvojil odličje. Andrej je tako upravičil zaupanje trenerske ekipe SKD in Savate zveze Slovenije (SVZS).

Andrej Repnik je član Kluba borilnih veščin Domžale in se je pred kratkim udeležil svetovnega kadetskega in mladinskega prvenstva v kickboxingu. V kategoriji do 63 kg je osvojil bronasto medaljo. V zaključnem delu se je Andrej pomeril z reprezentantoma Italije ter Bosne in Hercegovine, ki ju je premagal s 3 : 0, izgubil pa je s slovaškim reprezentantom, kar mu je na koncu prineslo bronasto odličje.

Od leve proti desni: Andrej Strehar, Tanita Kaja Černe, Andrej Repnik, župan Toni Dragar

Dolgoletni trud in vztrajanje se je obrestovalo in izplačalo, konkurenca je bila pri vseh močna, zato pa je bilo

zadovoljstvo za vse, ki so pripomogli k temu uspehu, toliko večje. Župan je mladim športnikom iskreno čestital

in jim zaželel še veliko športnih uspehov.

OBČINA DOMŽALE, URAD ŽUPANA

Poplave na območju občine Domžale

V začetku novembra so večji del Slovenije zajele izdatne padavine, ki so povzročile težave tudi na območju občine Domžale.

Že 6. novembra je prišlo do izlivanja meteoritnih vod na območju Radomelj, zaradi dodatnega dežja je na vseh ogroženih območjih sledilo poplavljanje meteoritnih in hudourniških voda ter naraščanje Kamniške Bistrice. Kamniška Bistrica je poplavljalna na območju Volčjega Potoka, poplavljali so tudi njeni pritoki (Rača, Rovščica, Radomlja, Pšata, Žabnica). Na ogroženih območjih se je dvignila podtalnica in zalila stanovanjske hiše in druge objekte.

Zaradi dviga podtalnice je bilo poplavljenih okoli 30 objektov ter dvorišča, ceste, pločniki ter travnate in kmetijske površine na ogroženih območjih.

Skoraj na vseh ogroženih lokacijah so gasilci s pomočjo gradbene mehanizacije uspeli pravočasno zaustaviti vodo iz vodotokov ter meteoritno vodo z gradnjo nasipov ter postavljanjem protipoplavnih vreč in tako zaščitili več kot 200 objektov.

Dragomelj in Pšata

Župan Toni Dragar je v petek, 7. novembra 2014, ob 17.30, zaradi poslabšanja razmer na območju Radomelj, Hudega, Rov, Krtine, Doba, Zaboršta, Ihana in Dragomlja aktiviral Štab CZ Občine Domžale, medtem ko je bila Javna gasilska služba aktivirana že prej.

V času poplavl je bilo izvedenih 68 intervencij, v okviru katerih so bili opravljeni naslednji ukrepi: nadzor višine vodotokov, opozarjanje občanov na ogroženih območjih, črpanje vode iz poplavljenih objektov, gradnja nasipov, prekopavanje vodnih ovir, čiščenje vodotokov, postavljanje protipoplavnih vreč, reševanje premoženja občanov, evakuacija živine, zapiranje poplavljenih cest, podiranje dreves, ki so ogrožala stanovanjski objekt, in vzpostavitev dežurne službe po prenehanju ogroženosti.

Pri odpravljanju posledic poplav na področju občine Domžal so posredovali: prostovoljne gasilske enote, vključene v GZ Domžale, poklicna gasilska enota CPV Domžale, Grasto s kooperanti in Policijska postaja Domžale. Njihovo delo je usklajeval Štab CZ Občine Domžale.

V občini Domžale smo bili na vremensko ujmo dobro pripravljene. Predhodno je bila pripravljena vsa potrebna mehanizacija, protipoplavne vreče in material za nasipe, zato so bila na ogroženih območjih vsa posredovanja in ukrepanja pravočasna.

Zahvaljujemo se vsem sodelujočim na intervencijah za njihovo nesebično delo in trud ter občanom za sodelovanje.

OBČINA DOMŽALE, URAD ŽUPANA
FOTO: JURE NEMEC

Rekonstrukcija Bukovčeve ulice na Viru

Občina Domžale je že v letu 2012 pristopila k načrtovanju rekonstrukcije Bukovčeve ulice na Viru, sočasno z rekonstrukcijo vodovodne in kanalizacijske infrastrukture. V tem obdobju je sočasno potekala tudi razprava o rabi prostora na travnikih okrog balinišča, v katere je bila močno vpeta javnost na Viru.

Glavni cilji rekonstrukcije so bili zmanjšanje hitrosti vozil na predpisanih 50 km/h, povečanje varnosti pešcev in kolesarjev, zagotovitev varnih šolskih poti na smeri OŠ Rodica–Športni park Vir ter zagotovitev ustrezne avtobusne postaje. Za projektiranje ceste in prometnih ureditev je bilo najeto specializirano projektivno podjetje CE Design, d.o.o., ki je izdelalo idejno zasnovano celotnega odseka v dolžini 1,5 km. Podane so bile rešitve za razširitev pločnikov in kolesarskih cest ter ukrepi za fizično umiritev hitrosti prometa. Glavna omejitev pri načrtovanju ukrepov je omejen koridor obstoječe ceste.

S prakso načrtovanja cest se je izkazalo, da je za zmanjševanje hitrosti vozil mogoče uporabiti več ukrepov: zoženje voznih pasov, dvig križišč, optične zavore, zvočne zavore, umetne šikane, svetlobna opozorilna signalizacija.

Poznane pa so slabosti cestnih grbin, kot so povečanje hrupa in izpušnih plinov zaradi zaviranja in pospeševanja med ovirami, oviranje dostopa do objektov, odvodnjavanje meteoritnih vod, oviranje nujnih gasilskih in reševalnih vozov, znatno slabša kvaliteta vožnje avtobusov in podaljšujejo prevozniki časi na teh odsekih, promet pa se zaradi tega lahko tudi preusmeri na vzporedne ulice, kar lahko bistveno poslabša kvaliteto bivanja v strnjem naselju.

Po projektni dokumentaciji za rekonstrukcijo Bukovčeve ulice so na celotni trasi predvidena dvignjena križišča, kjer jih je prometno varno in tehnično treba in možno izvesti.

Ne glede na načrtovani projekt smo zaradi nujnosti nekaj začasni ukrepov izvedli že na obstoječem omrežju: namestitve opozorilnih obvestilnih tabel za hitrost, na drugačen način smo označili kolesarsko stezo in začasno postavili semafor za prehod pešcev na najbolj kritičnem odseku šola–športni park.

Predvideno prometno-tehnično rešitev smo poslali tudi na KS Vir, ki se je po obravnavi z načrtovanjem strinjala.

Občinski svet je na podlagi sprejetih rešitev v proračunu že za leto 2013 zagotovil 450.000 evrov za pričetek gradnje prve faze, pri sprejemu proračuna za leto 2014 pa predvidel 1.346.000 evrov za rekonstrukcijo celotne poteze. Načrtovana gradnja je predvidela tri faze, ki bi potekale po odsekih, dolgih približno 500 m, v treh letih, začeti pri lekarni na Viru. V letu 2013 in 2014 smo pričeli z odkupom potrebnih zemljišč za razširitev pločnikov in kolesarskih stez po potrjeni projektni dokumentaciji. Odpor do odprodaje manjših površin zasebnih zemljišč ob trasi (približno 10 lastnikov) je otežilo nadaljevanje procesa, zato nismo mogli že spomladi pričeti z izborom izvajalca in gradnje. Da bi se projekt lahko uresničil, smo bili prisiljeni zmanjšati obseg gradnje, zato ne bomo mogli izvesti ustreznih standardnih površin za kolesarje in pešce. Glede na novelacijo projekta smo čez poletje izvedli razpis za izbor izvajalca, ga v septembru izbrali, pogodba je bila podpisana v začetku oktobra, gradnja pa se bo pričela v prihodnjem letu.

OBČINA DOMŽALE, URAD ŽUPANA

SLAMNIK JE GLASILO OBČINE DOMŽALE, IZHAJA V NAKLADI 13 000 IZVODOV IN GA PREJEMAJO VSA GOSPODINJSTVA BREZPLAČNO. Ustanoviteljica glasila je občina Domžale. **Izdajatelj:** Kulturni dom Franca Bernika Domžale, zanj direktorica Cveta Zalokar / **Odgovorna urednica:** Špela Keber / **E-naslov:** urednistvo.slamnik@gmail.com / **Trženje oglasnega prostora:** Nataša Gliha, 041 654 695, carniola1@siol.net. / **Oblikovna zasnova:** Mojca Bizjak, Klemen Gabrijelčič / **Prelom in priprava za tisk:** Zavorod Zank / **Lektorica:** Mateja Blažič / **Tajnica:** Tina Kušar, tel.: (01) 722 50 50, faks.: (01) 722 50 55, slamnik@kd-domzale.si, Ljubljanska cesta 61, Domžale / **Uradne ure:** od ponedeljka do petka od 10. do 12. ure, ob sredah tudi od 14. do 16. ure / **Tisk:** Delo d.d., Dunajska 5, 1509 Ljubljana / **Priprava prispevkov:** prispevke v digitalni obliki je potrebno oddati v doc zapisih, digitalne fotografije pa ločeno v jpg formatu (brez stiskanja) najmanj 200 dpi. prispevki natisnjeni na papirju, morajo biti zaradi optičnega prepoznavanja besedil printani v arial ali times new roman pokončnih fontih velikosti 12 (do največ 16) pt. Uredništvo si pridržuje pravico do krajšanja prispevkov.

FINANČNA PODPORA ŠPORTNIM ORGANIZACIJAM V DOMŽALAH

V času krize je treba vsak evro dvakrat obrniti, preden ga zapravimo. Zato se tudi društva in organizacije v Sloveniji in Domžalah še toliko bolj borijo za sredstva, ki jim omogočajo kvalitetno izvajanje programov, v katere so vključene vse generacije. Tokrat smo preverili, katera so športna društva v naši občini in koliko denarja dobijo kot proračunska sredstva. Preverili smo podatek za tekoče leto, športne organizacije pa imajo prav v tokratni številki Slamnika že objavljen razpis za sofinanciranje svojih programov v letu 2015.

Mateja Kegel Kozlevčar
Foto: Primož Hieng

Na podlagi Odloka o vrednotenju in sofinanciranju športnih in rekreativnih programov v občini Domžale občinska uprava vsako leto izvede javni razpis, s katerim se razdelijo sredstva, namenjena sofinanciranju športnih in rekreativnih programov v Občini Domžale. Javni razpis se izvede praviloma v oktobru oz. novembru, pri čemer se objavi v občinskem glasilu Slamnik,« pravijo na Občini Domžale o načinu razdeljevanja finančnih sredstev za domžalska društva, organizacije. Ker je v tokratnem Slamniku objavljen letni poziv za financiranje programov za leto 2015, smo preverili, kako športniki lahko pridejo do finančnih sredstev v naši občini, koliko sredstev jim je namenjenih in predvsem – katera športna področja in skupine so dobila največ sredstev v iztekajočem letu 2014.

V letu 2013 je bilo na voljo za sofinanciranje programov športa in rekreacije 415.000 evrov. Leto pozneje, leta 2014, je bilo teh sredstev skoraj 8 odstotkov več, 450.000 evrov, sredstva pa so bila razdeljena med 67 športnih društev in organizacij. Prejemniki sofinanciranja športnih in rekreativnih programov v letu 2014 so bili (po abecedi): Atletski klub Domžale, Atletsko društvo AS Domžale, Balinarski klub Domžale, Balinarsko športni klub Budničar Količev, BK Tabor Ihan, Društvo joga v vsakdanjem življenju, Društvo mladih Dob, Društvo šola zdravja, Društvo tabornikov Rod skalnih taborov, Gimnastično društvo Sokol, Judo klub Domžale, Karate društvo Atom Shotokan Do, Karate klub Domžale, Karate klub Radomlje, Klub borilnih veščin Domžale, Kolesarski klub Domžale, Konjeniški klub Krumperk, Konjeniški klub PIK, Konjeniško društvo Ježa pri Ježu, Košarkarski klub Domžale, Košarkarski klub Lastovka, Kotalkarski klub Pirueta, Kotalkarsko-drsalni klub Domžale, Medobčinsko društvo invalidov Domžale, Moto društvo Depala vas, Nogometni klub Domžale, Nogometni klub Ihan, Nogometni klub Radomlje, Odbojgarski klub Domžale, Planinsko društvo Domžale, Plesni klub Miki, Savate klub Domžale, Smučarski klub Ihan, Smučarsko društvo Domžale, Smučarsko skakalni klub Sam – Ihan, Strelsko društvo Domžale, ŠAD Mavrica, ŠD Demi, ŠD Dob, ŠD Dragomelj – Pšata, ŠD Energija, ŠD Fan Vit As – Brezje, ŠD Homec, ŠD Krti, ŠD Nika Ihan, ŠD Polidom Domžale, ŠD Preserje, ŠD Sonček, ŠD Sovice, ŠD Tenis na mivki, ŠD Thai-Boxing Dema, ŠD Vir, ŠD Želva, Športno konjeniško društvo Valentin, Športno kulturno društvo Žajbelčec, Športno rekreativni klub Domžale, Športno-rekreativno društvo Konfin Sv. Trojica, TVD Partizan Domžale, Telovadno društvo Jarše, Teniški klub Domžale, Težkoatletski klub Domžale, Telesno-kulturni klub Ihanček, Združenje slovenskih katoliških skavtinj in skavtov, Ženski košarkarski klub Domžale, Ženski nogometni klub Radomlje, Ženski odbojgarski klub Domžale in Žensko košarkarsko društvo Ledita.

V skladu z više omenjenim Odlukom občinska uprava najprej pregleda prijave na razpis, zahteva dopol-

nitve, nato pa Zavod za šport in rekreacijo vrednoti prijavljene programe ter pripravi predlog za odločitev Komisije za šport. Občinska uprava s sklepom odloči višino dodeljenih sredstev za sofinanciranje programov. Zadnje dejanje je priprava pogodb, s katerimi društvo/klub tudi uradno pridobi sredstva za sofinanciranje programov v tekočem letu. Zavod ima tudi pristojnost nadzora nad izvajanjem programov vseh društev.

Zavod za šport je sicer tisti, ki – poleg priprave strokovnih podlag za organe Občine Domžale za delitev finančnih sredstev na področju športa in rekreacije iz proračuna – sodeluje pri izvajanju letnih programov športa in rekreacije, podaja pobude in predloge za izboljšanje stanja na področju športa v občini, sodeluje pri načrtovanju, obnovi, izgradnji in upravljanju javnih športnih objektov, organizira in izvaja nekatere komercialne športne programe in druge aktivnosti na tem področju. »Naše aktivnosti so sicer opredeljene v statutu Zavoda, poenostavljeno pa je osnovna funkcija upravljanje in vzdrževanje športnih objektov v občinski lasti ter programske vsebine, ki se koordinirajo z vidika sofinanciranja z javnimi sredstvi. Gre namreč za izvajanje letnega programa športa na nivoju celotne občine,« pravi direktor Zavoda za šport in rekreacijo Janez Zupančič, ki opozarja tudi na nekatere spremembe, ki se obetajo z novim Nacionalnim programom športa. »Na državni ravni bo v prihodnje usmeritev v programski del, večji poudarek bo na programih društev kot na infrastrukturi, saj se na državnem nivoju ugotavlja, da je področje infrastrukture že zadovoljivo, četudi v resnici ni tako. Glede na to, da smo v Občini Domžale z 270 tisoč evrov pred krizo v letu 2014 preskočili že na 450 tisoč evrov sredstev, ki jih sedaj namenimo za programe društev, lahko rečemo, da gre naše delovanje že v tej smeri. Pobude za povečanje sredstev so bile podane s strani Sveta Zavoda in Občinskega sveta,« pravi Zupančič. Seveda pa ob tem v občinskem proračunu obstaja tudi postavka, ki je določena za sofinanciranje športnih objektov in

telovadnic za posamezna društva, ki nimajo svojih kapacitet. »Prejšnja leta je ta znesek predstavljal 135 tisoč evrov, kar pomeni, da Domžale namenjajo res konkretna sredstva za šport,« dodaja direktor Zavoda za šport in rekreacijo.

V proračunski postavki je za programe, ki poleg že omenjenih programov športa in rekreacije zajema tudi financiranje Zavoda za šport in rekreacijo, vzdrževanje in upravljanje športnih objektov, sofinanciranje ostalih športnih objektov in opreme ter parkov, sofinanciranje večjih športnih prireditvev in udeležbo športnikov na večjih in mednarodnih prireditvah in drugo, za leto 2014 namenjeno skupaj 1.272.500 evrov.

Več kot 75 odstotkov sredstev za programe športa otrok

Če se vrnemo na razdelitev sredstev prejemnikom za sofinanciranje športnih in rekreativnih programov v letošnjem letu, je sredstva prejelo 67 društev oziroma organizacij, ki skupaj združujejo skoraj 9.000 prebivalcev naše občine. To predstavlja več kot 25 odstotkov vseh občanov in občank občine. Od tega je bilo v programe vključenih 5.689 moških in 3.273 žensk, od tega 5.507 otrok. Glede na razdeljena sredstva je bilo več kot 75 odstotkov sredstev celotnega zneska za programe športa namenjenih prav programom za šport otrok (340.139,82 evra), to pa je skladno tudi z nacionalnim programom športa, kot je povedal direktor domžalskega športnega zavoda. Omeniti velja, da gre poleg tega 32.086,70 evrov za programe kakovostnega športa, 52.722,04 evrov pa je v skupnem proračunu namenjenih za vrhunski šport domžalskih športnikov.

Skladno z določili, Zakonom o športu in Nacionalnim programom športa občinska uprava vsako leto objavi razpis, tudi letos je objavljen na dan izida tokratne številke Slamnika (28. 11. 2014), pravilnik, na podlagi katerega se razdeljujejo sredstva, pa je že od leta 2003 skoraj nespremenjen. »Dobro je, da nismo hiteli z določenimi spremembami, saj bo novi Nacionalni program športa zahteval določene spremembe pravilni-

ka, ki jih bomo naredili v nadaljevanju. Seveda pa glede pravilnika ne pričakujemo večjih sprememb, razen vključevanja novih vsebin-programov ter normativov,« pravi Zupančič.

S sredstvi občinskega proračuna Občine Domžale se sicer sofinancirajo programi športa in rekreacije z naslednjo opredelitvijo: športna vzgoja otrok, mladine in študentov zunaj obveznega izobraževanja, športna rekreacija, kakovostni šport, vrhunski šport, šport invalidov in razvojne in strokovne naloge v športu. Med ključnimi pa so zagotovo kazalci uspešnosti panoge in športnih dosežkov, ki zajemajo raven tekmovanja, organizirano in vodeno delo z mlajšimi kategorijami, ustreznost in usposobljenost strokovnega kadra in število kategoriziranih športnikov.

Kot omenjeno, nadzor nad porabo sredstev izvaja Zavod za šport in rekreacijo. »Izvajamo ga s poročili, ki jih morajo športna društva oddajati, gre pa predvsem za preverjanje namenskosti porabe denarja,« pravi Zupančič.

Ob novem razpisu je ponovno navzoča želja, da bi čim bolj zmanjšali neučinkovitost in morebitne napake že ob prijavi programov. Zavod za šport društvom in organizacijam zato nudi tudi konkretno strokovno pomoč pri pripravi in usmeritvah za pravilno prijavo na razpis. Večina se po pomoč obrne šele v zadnjem trenutku, pravijo na Zavodu in hkrati izražajo obžalovanje, da se vse premalo športnih organizacij odziva na skupinska predavanja in predstavitve tovrstnih razpisov. »Tam lahko spoznajo širšo problematiko in dobijo tudi konkretne odgovore, ki se tičeje vseh.«

Zagotavljanje ustreznosti športnih objektov

Čeprav smo se tokrat osredotočili na sofinanciranje športnih programov, pa ne moremo mimo ene od pomembnejših dejavnosti Zavoda, ki športnikom sploh omogoča njihovo udejstvovanje – vzdrževanje športnih objektov, ki jih v naši Občini ni malo. »Zavod za šport in rekreacijo ima pod svojim okriljem celoten Športni park Domžale, Halo KC,

različna otroška igrišča v občini, delno tudi Športna parka na Viru in v Dobu. Kar se tiče tekočega vzdrževanja površin, v okviru rednih del skrbimo za določene sami, za večje, kot so npr. stadion in igrišča v Športnem parku Domžale, pa gre za pogodbene odnose. Za pripravo površin za tekme poskrbijo klubi sami. Najemnine za uporabo športnih objektov so minimalne, seveda pa je treba plačevati obratovalne stroške, kajti uporabniki oziroma porabniki so klubi sami, ne Občina kot lastnik, Zavod ali neznani davkoplačevalci. Pa še pri tem so priznane določene ugodnosti, ki jih nekateri klubi dobro poznajo,« pravi direktor športnega zavoda, ki je v zadnjem obdobju dobil v upravljanje tudi Športni park Ihan, Športni park Škrjančevo, skakalnico v Ihanu in že omenjeni del površin v Športnem parku Dob.

Prav na objekte pa so vezani tudi ključni projekti v letih 2015 in 2016, kjer načrtujejo kar nekaj investicij, med katerimi bodo večje izvedli pod okriljem občinskega Oddelka za investicije. Tako se v naslednjih letih obetajo gradnja garderob na stadionu, nadaljnja sanacija stavbe, kjer domujejo športne organizacije, celovita obnova kopališča, sanacija glavnega nogometnega igrišča in atletske steze, izgradnja malega nogometnega igrišča z umetno travo na Viru, izgradnja namakalnega sistema v Športnem parku Vir, izgradnja dveh zunanjih teniških igrišč, dodatno urejanje dela vhoda in predprostora zahodnega dela Hale KC, kjer je treba v celoti urediti sprednji del in verjetno s tem poskrbeti za preselitev Težkoatletskega kluba na drugo lokacijo, velik zalogaj pa predstavlja tudi legalizacija vseh objektov, ki so na novo prišli v upravljanje Zavoda za šport in rekreacijo.

»Šport je velik biznis,« radi rečemo. Če sodimo po sredstvih, ki jih namenimo temu, bi se lahko strinjali. Po drugi strani pa moramo pomisliti tudi na to, da s tem spodbujamo in omogočamo zdrav način življenja in razvoj najmlajših ter kakovosten način preživljanja prostega časa tudi vseh ostalih generacij. □

Pogumno naprej

Proti koncu preteklega mandatnega obdobja sem na svoj naslov prejel mnoge pripombe glede odnosa, komuniciranja in dela nekaterih zaposlenih v občinski upravi do občank in občanov. Vsa opozorila sem vzel resno, delo določenih zaposlenih spremljal še bolj podrobno, kot v preteklosti, obenem pa v svojem programu zapisal prevetritev sestave in dela občinske uprave Občine Domžale.

Nekaj sprememb je že bilo storjenih, moja želja pa je, da bi se prav vsi zaposleni zavedali, da so v vaši službi. Navsezadnje delamo za vas in z vašim denarjem, zato vam moramo pomagati. Po drugi strani pa se je potrebno zavedati tudi naših omejitev, možnosti in zakonskih omejitev. Čas, v katerem se trenutno nahajamo, od nas zahteva, da se postavimo na realna tla in delujemo premišljeno in gospodarno. Delovati moramo in bomo v vaše dobro, vendar pa je potrebno od nas pričakovati zgolj toliko, kolikor je v naši moči. Danes se namreč dogaja, da je za vsako stvar kriva »Občina«. Ob vsem, za kar smo pristojni, bi morali še pospravljati, vzdrževati red in mir, popravljati vse, kar uničijo »nočni huliganiki« ali celo skrbeti za slabe midsosedske odnose. Na nekaterih področjih žal ne moremo pomagati, ne dovolite pa, da vam ne bi pomagali tam, kjer imate vso pravico do naše pomoči.

Ob vseh projektih in načrtih, ki že segajo v prihodnje leto in naprej pa prihaja mesec, ki s svojo čarobnostjo med ljudi vedno prinese veliko dobre volje, veselja, druženja in zabave. Želim vam, da bi prihajajoče decembrske dni preživeli v kar se da lepem vzdušju, ki ga bo Občina Domžale seveda popestrila s tradicionalnimi dogodki in prireditvami.

Veselimo se druženja z vami in upamo, da nas boste sami, s svojo družino, prijatelji in znanci počastili s svojim obiskom.

Toni Dragar, župan

Občinska zaščitno-reševalna vaja Domžale 2014

V okviru meseca požarne varnosti je 24. oktobra 2014 v občini Domžale potekala večja občinska zaščitno-reševalna vaja 'Domžale 2014', v kateri so sodelovale vse enote, vključene v občinski sistem zaščite, reševanja in pomoči.

Zaščitno-reševalni sistem je v občini dobro razvit, prostovoljci so usposobljeni, opremljeni in izkušeni, vseeno pa živimo v času, ko nas narava vse pogosteje preseneča in ogroža, zato je smiselno, da vaje izvajamo pogosto. Poleg tega se v občinski sistem vsako leto vključijo novi prostovoljci in vaje predstavljajo priložnost za njihovo usposabljanje.

Letošnja vaja je bila izvedena, da se preizkusijo sistem aktiviranja, mobilizacijska pripravljenost in usposobljenost izvajalcev zaščite, reševanja in pomoči v občini Domžale, in sicer v primeru porušitve jezusa Drtjščica na območju sosednje občine Lukovica. Vaja je potekala v vzhodnem delu občine (KS Krtina in Dob), kar se je izkazalo za smiselno odločitev, saj na tem območju še ni bilo izvedene vaje takšnega obsega.

Vaja je temeljila na predpostavki, da je okoli 15. ure zaradi močnega neurja in udarov strel prišlo do požara na Podružnični osnovni šoli in vrtcu v Krtini, v katerem so bili otroci, učitelji

in vzgojitelji. Uro pozneje se je zaradi napolnitve Gradiškega jezera porušil jezik 'Drtjščica'. Voda je z vsoto sila v dolino Radomlje in se po širila s hitrostjo nekaj metrov na sekundo.

Zaradi udarnega in poplavnega vala je bila neprevozna regionalna cesta Dob-Moravče ter lokalne ceste v okolici Škocjana, Krtine in Doba. Prišlo je tudi do poškodb na mostovih Krtina, Dob in Podrečje. Na več lokacijah ob strugah Radomlje in Rače so bila naplavljena vozila, pogrešani so bili ljudje iz teh vozil. Na območju spodnje Krtine se je zadrževala voda v višini dveh metrov, delno so bili porušeni objekti, dostop z vozili pa bil ni mogoč.

Koncesionar (Hidrotehnik, d. d.) je o dogodku takoj obvestil Regijski center za obveščanje in alarmiranje (ReCO), CPV Domžale, Ministrstvo za notranje zadeve in Ministrstvo za obrambo. Dežurni operater CPV Domžale je po telefonu obvestil ReCO Ljubljana in poročal o vrsti in obsegu dogodka ter zahteval aktiviranje enot Gasilske zveze Domžale, enot NMP ZD Domžale in policije.

Istočasno je poveljnik GZ Domžale v skladu z operativnim načrtom jav-

ne gasilske službe Občine Domžale o dogodku in trenutnem stanju obvestil vodjo Oddelka za premoženjske zadeve na Občini Domžale oziroma namestnika poveljnika CZ Domžale, le-ta pa župana Občine Domžale. Župan je takoj odredil aktiviranje Štaba CZ Občine Domžale.

Poleg CPV-ja in vseh prostovoljnih gasilcev, reševalcev NMP ZD Domžale in policistov Policijske postaje Domžale so bili aktivirani še: enota prve medicinske pomoči Rdečega križa Domžale, enote prve pomoči Vir, Dob, Studenec, enota prve pomoči Društva za raziskovanje jam Simon Robič Domžale, enota tabornikov – Rod skalnih taborov Domžale, Radio klub Domžale, Kinološko društvo Domžale, Alpinistični odsek pri PD Domžale, kolesarsko društvo Energija, podjetje Grasto in tehnično-reševalna enota s potapljači v okviru PGD Domžale – mesto.

Na vaji je skupaj sodelovalo okoli 260 pripadnikov enot za zaščito, reševanje in pomoč ter drugih pogodbenih delavcev, že tretjič pa tudi Slovenska vojska z ekipo za prvo pomoč, helikopterjem in reševalnim vozilom.

Župan Toni Dragar se je po zaključku vaje zahvalil vsem sodelujočim, prav tako tudi občanom z ob-

močja Krtine in Doba, ki so za izvedbo vaje odstopili svoja zemljišča in objekte. »V vaji ste vsi sodelujoči znova pokazali, da ste dobro usposobljeni, pripravljeni in opremljeni, poleg tega pa medsebojno dobro sodelujete. Vse to vpliva na učinkovitost intervencije in danes lahko znova s ponosom povem, da ste vsi odlično opravili svoje delo,« je še dodal župan.

»Za izvedbo vaje takšnega obsega je treba veliko predhodnega dela, od priprave scenarija, predstavitev vaje vsem udeležencem, ogleda lokacij, priprave imitacij in na koncu še izvedbe zahtevne vaje,« je povedal Marko Žagar, poveljnik Civilne zaščite Občine Domžale.

Peter Gubanc, namestnik poveljnika Civilne zaščite Občine Domžale, je dejal, da sta imela pomembno vlogo, tako pri pripravi vaje kot tudi pri izvedbi, Matjaž Merkužič, poveljnik Gasilske zveze Domžale, in Tina Urankar iz Zdravstvenega doma Domžale, ki sta tudi člana Štaba CZ, ter še povedal, da bo vaja v naslednjem letu manj obsežna, se pa bodo enote vse leto posvečale urjenjem in usposabljanjem.

OBČINA DOMŽALE, URAD ŽUPANA
FOTO: MIHA RIHTAR

Tehnično-reševalna enota PGD Domžale – mesto v akciji

Reševanje poškodovanih s pomočjo helikopterja

Intervencija na novi šoli in vrtcu v Krtini

Izvajanje zahtevnega reševanja iz vkleščenega vozila

Posledice poplavnega vala

Župan spremlja delo Štaba CZ Občine Domžale in vseh reševalnih enot

Oskrba ponesrečenca

Reševanje iz jame - enota prve pomoči Društva za raziskovanje jam Simon Robič Domžale

Intervencija na delno poškodovanem objektu

Iskanje ponesrečenecv s pomočjo psov

VELIKI INTERVJU

DEDIŠČINA GRADOV V OBČINI DOMŽALE

JANEZ IN DR. OLGA BURICA – LASTNIKA GRADU ČRNELO, OTOKAR POGAČNIK – LASTNIK GRADU KRUMPERK

V občini Domžale stojijo nekoč ugledne, danes pa žal propadajoče grajske stavbe, dvorci, ki vsak po svoje čakajo na večjo naklonjenost tovrstni dediščini.

Taja J. Gubenšek
Foto: Iztok Dimc, Žiga Koritnik,
Taja J. Gubenšek in arhiv MdD,
Špela Keber

Danes, v 21. stoletju, grajske stavbe v Sloveniji namreč nimajo pravih zagovornikov, kot je praksa v tujini. Posamezne pobude ozaveščanja o pomembnosti te arhitekturne dediščine nastajajo predvsem v civilnih krogih in skrb vzbujajoče je, da do tega ne pride na ravni Zavoda za varstvo kulturne dediščine (ZVKDS) ali pristojnega ministrstva.

Današnja lastnika gradu Črnelo – dr. Olga in Janez Burica

Janez Burica: Grad sva odkupila pred 18 leti. Takrat je bilo v njem naseljeno 16 družin. To so bili večinoma delavci Papirnice Količevo. Domnevno naj bi bile to socialno ogrožene družine, kar pa ni bilo res, saj so imeli stanovalci večinoma še svoje druge nepremičnine. Izseljevanje iz gradu je bilo dolgotrajno, nekateri so se dolgo upirali, a jih nisem preveč priganjal, saj je trajalo kar 12 let, da so se vsi izselili.

Kaj vse so obsegala dela na gradu v teh letih?

V tem času smo čistili in urejali okolico, postopoma smo dokupovali zemljo in druge grajske objekte. V nadaljevanju smo zasajali parke in urejali ribnik, za kar smo porabili več kot deset let. Ribnik je zdaj poglobljen, urejena pa je tudi njegova okolica in služi za sprehode in oddih obiskovalcev. **Dr. Olga Burica:** Grad sva odkupovala po delih in tako tudi urejala njegovo zunanost. Površina okoliške posesti je okoli 5 hektarov in nekaj dni traja, samo da pokosimo. Za nekdanjimi stanovalci je ostalo precej nesnage, ki smo jo morali očistiti iz grajskih soban in kleti. Podreti je bilo treba tudi vmesne zidove, ki so si jih omislili nekdanji stanovalci, da smo dobili osnovne sobe prvotnega tlorisa.

Kako sodelujete s kranjskim Zavodom in katere naloge je izvedla konservatorska služba?

Janez Burica: Z Zavodom dobro sodelujemo, predvsem s konservatorji, ki morajo izdajati strokovne podlage pri naših javljanjih na občinske razpise za obnovo, ki morajo biti seveda v skladu s stroko. Dobro smo sodelovali že s prejšnjim direktorjem Zavoda, dr. Knificem, v zadnjem času pa predvsem z odgovorno konservatorjo, mag. Majo Avguštin. Strokovna služba kranjskega zavoda je na grajskem objektu že izvedla sondiranje.

Grajska kapelica je zdaj skoraj prenovljena. Koliko časa je trajala obnova in kako je potekala?

Dr. Olga Burica: Obnova kapelice ob gradu traja že 8 let. Prenova, ki je zajela streho, vhodna vrata in kamnite obloge, je potekala tudi s pomočjo sredstev z razpisov Občine Domžale, za kar smo občini zelo hvaležni. Nekaj je bilo tudi donatorskih sredstev, v glavnem pa smo za to porabili lastna finančna sredstva. Vseskozi skr-

bimo tudi za obnovo strehe na sami grajski stavbi.

Koliko sredstev ste do sedaj porabili za prenovo dvorca Črnelo?

Preden bo obnova povsem končana, bo stala več milijonov evrov. Stroški so veliki, s plačo in pokojnino seveda ne gre. V resnici je obnova grajskega poslopja velik kompleks, kjer v prihodnosti računamo tudi na pomoč družbe – ministrstva, gospodarstva, predvsem pa evropskih sredstev.

Zakaj nekdo danes sploh hoče biti graščak, natančneje lastnik gradu?

Janez Burica: Sam sem ljubitelj starin in dolgo časa sem si ogledoval razne stare vile, predvsem na Bledu. Potem sem prek prijatelja slučajno spoznal zadnjo lastnico gradu Črnelo, gospo Leo Apfaltrer. In pogovori so stekli ...

Občasno se na gradu, na njegovih zunanjih površinah, odvijajo nekateri dogodki, kot je bil letošnji septembrski ogled. Pred leti pa so si ga ogledali študenti heritologije na Filozofski fakulteti v Ljubljani, nekateri pa se še vedno spominjajo

množičnega pohoda k vsem trem graščinam v času DEKD leta 2006, ko je strokovni ogled vodil kastelolog dr. Igor Sapač. Vse omenjene dogodke je organiziralo Muzejsko društvo Domžale, s katerim sodelujete že deset let.

Veseli me, da so prebivalci in posamezni obiskovalci grad vzeli 'za svoje'. Prostor ob gradu je prehodan, odprt, tam se obiskovalci lahko sprehajajo ali meditirajo. Z Muzejskim društvom Domžale odlično sodelujemo že vrsto let.

Sami ste organizirali še nekatere druge dogodke, predvsem s krajevnim turističnim društvom?

Imeli smo tudi že nekaj prireditev, ki smo jih pripravili v sodelovanju s Turističnim društvom Turnše-Češenik. Skupaj smo organizirali letne septembrske koncerte z bežigrasjsko godbo, društvo Senožeti pa je izvedlo slikarsko kolonijo in v spomin na ta dogodek smo odkupili nekaj njihovih slik. Občasno pripravljamo tudi srečanja Rotary klubov Kamnik in Domžale.

Kakšna bo prihodnost na gradu Črnelo?

Dr. Olga Burica: Poleg navedenega

Grad Črnelo

Kastelolog dr. Ivan Stopar v knjigi Grajske stavbe v osrednji Sloveniji piše, da Črnelo omenjajo že srednjeveški viri leta 1297 kot Rotenpvhel, leta 1395 pa kot Hof zu dem Rotenpüchel in leta 1451 kot Hoff zu Rottenpüchel. Iz 15. stoletja prav tako izvira napis na plošči, ki je bila zazidana ob vhodu na notranje dvorišče: *Das Paun hat angefangen Sigmund Lamberg 1449*. Zapis je v gotski minuskuli, vgradil jo je Žiga Lamberg. V kmečkem punktu leta 1515 je veliko škodo utrpel takratni lastnik Andrej Lamberški, saj so kmetje grad oblegali z manjšim topom, pri tem pa uničili ribnike, požgali pristavo, prodali les in odgnali konje in preostalo živino. Grad je pozneje služil tudi kot zatočišče prebeglim protestantom Ivanu Znojilšku in Juriju Clemensu.

Za Lambergi se 1617 omenja lastnik Franc Ernest Saurau, posest podeduje žena Felicita, za njo zet Janez Baltazar Rasp, njegov sin Karl Anton pa je posestvo Črnelo 1710 prodal Wolfu Herbertu, baronu Apfaltrerju. Nato se je izmenjalo več lastnikov, med katerimi so tudi še danes znani priimki: Perko, Pelikan in Jerman. Leta 1904 je grad spet kupil baron Rudolf Abfaltrer in dediči so tu živeli do 2. svetovne vojne. Zadnji lastnik, Leopold Apfaltrer, je umrl 7. maja 1955, v izgnanskem taborišču Bistrica ob Dravi (pri Spittalu na Koroškem).

Med 2. svetovno vojno so partizani grad požgali, po vojni pa je bil nacionaliziran in namenjen za delavska stanovanja. Baron Leopold je imel z grajsko kuharico Marijo Goste nezakonsko hči Leo, ki je smela nositi očetov priimek, ne pa tudi plemiškega naziva. Po osamosvojitvi Slovenije je baronova hči Lea Apfaltrern Čmak postala dedinja gradu Črnelo po očetu (ne pa po teti) in ga tudi dobila nazaj, pozneje pa sta ga od nje kupila sedanja lastnika.

Dr. Peinfalk, ki je raziskoval plemiške rodbine na Slovenskem, pravi, da so prvi Apfaltrerji (Jablaniški) na Kranjsko prišli v drugi polovici 13. stoletja in postali lastniki več gradov pri nas. Tako so posedovali dvorce v Litiji (Grmače, Črni potok, Apfaltrerjev dvorec), Beli krajini in na Križu pri Komendi. Nekaj časa so bili med drugim tudi lastniki gradov Loka pri Zidanem Mostu, Puštala pri Škofji Loki, Khiselsteina, Mngša, Češenika in Črneta.

Včasih se zdi, da nas je kot družbo sram in nam je nerodno pred to preteklostjo, o kateri pričajo gradovi, še posebej če primerjamo stanje na področju sakralne stavbene dediščine, za katero je veliko bolje poskrbljeno.

je narejena celotna izmera prostorov, narejene so statične presoje in smernice, ki jih je pripravil biro Karlovšek, nastaja pa idejni projekt pri arhitektu in umetnostnem zgodovinarju Petru Kerševanu. Mogoče bi poudarila še misel, ki jo je na strokovnem ogledu Arhitektura v živo podal zgodovinar dr. Miha Prainfalk z ZRC SAZU: po eni strani se kot družba danes premalo zavedamo, da gradovi v prostoru predstavljajo drugo dimenzijo. Zavedati se moramo, da ta 'grajska dediščina', ki je stara več kot 300 let, predstavlja zgodovino prostora in višjo kakovost prostora, v katerem je. Poudaril je tudi, da bi morali kot družba v turistične namene bolj promovirati grajske objekte, saj si turisti v kraju večinoma najprej ogledajo grad in cerkev. Dediščina gradov bi morala po eni strani že gradbenikom predstavljati strokovni izziv, po drugi strani pa stroka in predvsem odgovorni premovalci naredijo za prepoznavanje vrednosti dediščine gradov, ki je nekako vedno na drugem tiru. Tako je bilo veliko gradov izropanih in požganih že med vojno, v času socializma in zadnjih letih pa so bili obnovljeni le redki, kjer je bil kak poseben interes.

Včasih se zdi, da nas je kot družbo sram in nam je nerodno pred to preteklostjo, o kateri pričajo gradovi, še posebej če primerjamo stanje na področju sakralne stavbne dediščine, za katero je veliko bolj poskrbljeno. Pravzaprav pa na obeh omenjenih področjih lahko iščemo in najdemo kako-ovost in lepoto.

Današnji lastnik gradu Krumperk – g. Otokar Pogačnik

Strokovnega ogleda Arhitektura v živo na gradu Črnelo se je na naše veselje udeležila tudi družina Pogačnik s svojo pravno zastopnico v postopku denacionalizacije, odvetcinica, dr. Metka Arah, ki je pravna zastopnica družine v postopku denacionalizacije. Pogovarjala sem se z gospodom Otokarjem Pogačnikom, ki živi v Montrealu v Kanadi.

V knjigi dr. Ivana Stoparja, Grajske stavbe v osrednji Sloveniji, lahko preberemo, da je družina Pogačnik, podjetnik Hinko Pogačnik, doma iz Ruš, posestvo Krumperk kupila leta 1928.

G. Otokar Pogačnik, vi ste sedanjí lastnik gradu Krumperk. Nam lahko prosim poveste kaj več o svoji družini?

Otokar Pogačnik: Zgodovina naše družine ni edinstvena. Posestvo Krumperk je moja družina kupila pred 2. svetovno vojno. Kot mnoge druge slovenske družine tudi našo zaznamuje obdobje trpljenja in obdobja preizkušanj. Naša družina je aktivno sodelovala pri uporabi te dežele zoper okupatorja in je za to plačala visoko ceno. Na gradu Krumperk je bil ustanovljen domžalski odbor OF (Osvobodilne fronte), okupator je zaradi tega dedka ustrelil, našo babico in mojega očeta odpeljal v koncentracijsko taborišče, posestvo pa je bilo zaplenjeno. Po drugi svetovni vojni je bilo tudi naše posestvo nacionalizirano. Ne želimo se ustavljati v preteklosti ali je vrednotiti. Želimo gledati v prihodnost. Pri tem pa se je treba soočiti tudi s stvarnostjo.

Kakšna je ta stvarnost danes pri gradu Krumperk?

Del tega je postopek denacionalizacije posestva gradu Krumperk, ki se vleče že 22 let in preprečuje oživiljanje posestva. Grad Krumperk predstavlja pomemben del slovenske kulturne dediščine.

Pomembnost grajske kulturne dediščine v občini Domžale, kjer stoji grad Krumperk, je prepoznalo tudi Muzejsko društvo Domžale. Kdaj je prišlo do sodelovanja?

Naše sodelovanje se je začelo v letu 2006 pri projektu Dnevi evropske kulturne dediščine, z množičnim pohodom h graščini in strokovnim ogledom našega gradu in še dveh bližnjih gradov. Naša družina meni, da MdD dviguje zavest o pomembnosti ohranjanja zelo bogate slovenske kulturne in arhitekturne dediščine. Delo MdD v razmerju do posameznika dopolnjuje delo državnih institucij.

Naj ob tem spomnimo, da je Muzejsko društvo Domžale v času DEKD leta 2010 organiziralo tudi veliko okroglo mizo o neizkoriščenih grajskih dediščinah v občini Domžale, kjer ste seveda sodelovali. Predvsem lastniki tu pozivate stroko, da bi bila v predpisih bolj prilagodljiva, posebej tam, kjer se te želje po obnovi kažejo zelo aktivno in nenehno. Kako vi gledate na to?

Pomembno je razlikovati med obnovo in revitalizacijo kulturne dediščine. Grad je nekdanje deloval v okolju, ki mu je omogočalo preživetje: interakcija med kmetijstvom in gozdarstvom je zagotavljala gospodarsko preživetje grajskih posestev.

Narava sodobnih gospodarstev se je spremenila, večji poudarek je na sodobnih tehnologijah in storitvah. To pa nas pripelje nazaj k razlikovanju med obnovo in revitalizacijo kulturnih spomenikov.

Če spomenike samo obnavljamo, ne da bi zagotovili podporni sistem za njihovo delovanje, bo tak spomenik vedno znova potreboval podporo države in davkoplačevalcev.

Kastelolog dr. Igor Sapač opozarja na kriterije pri ohranjanju grajskih stavb in na problem, da v Sloveniji nimamo celovite uradne evidence na tem področju, npr. najbolj ogroženih grajskih stavb, in izpostavlja vprašanje, kaj je bolje – da grajska stavba ostane, čeprav predelana in preurejena bolj po željah lastnikov kot zahtevah konservatorske stroke ali da se stavba poruši, ker ji stroka ni mogla zagotoviti obstoja po zakonskih predpisih?

Če spomenike samo obnavljamo, ne da bi zagotovili podporni sistem za njihovo delovanje, bo tak spomenik vedno znova potreboval podporo države in davkoplačevalcev. Če pa spomenike revitaliziramo, tako da zagotovimo finančni podporni sistem znotraj posestva, bo sicer morda na začetku treba nekaj pomoči države za uspešen zagon, vendar lahko kratkoročno, srednjeročno in dolgoročno takšna posestva usposobimo za samostojno preživetje. Še več, tako revitalizirana posestva oziroma kulturni spomeniki lahko pomembno prispevajo k lokalnemu in državnemu gospodarstvu, zagotavljajo stalna delovna mesta in soustvarjajo pogoje za gospodarski razvoj.

Kateri dolgoročni cilj ste si torej postavili?

Cilj naše družine je ravno to – revitalizirati posestvo z ustvarjanjem takšnega okolja gradu Krumperk, ki bo zagotavljalo njegovo samovzdrž-

vanje v pogojih današnje stvarnosti. Za vzpostavitev takšnega okolja je potrebno tudi nekdanje grajsko zemljišče. Zato v postopku denacionalizacije zahtevamo tudi vrnitev nekdanjih grajskih zemljišč, saj brez teh gradov Krumperk ne bo mogoče revitalizirati.

Kastelologi menijo, da bi morala država začrtati bolj ambiciozno politiko revitalizacije dediščine gradov na Slovenskem in grajskim stavbam npr. vrniti del dohodka, ki jim je bil po obeh vojnah odvzet. V nekaterih strokovnih krogih namreč predlagajo uvedbo t. i. 'grajskega

lju ter kot prispevek v nadaljnjem razvoju.

Ali lahko poveste bolj konkretno, kakšni so načrti prenove, katere vsebine načrtujete z revitalizacijo na posestvu in dvorcu Krumperk?

Projekt je zasnovan tako, da grad Krumperk ostaja osrednja točka posestva. Po naših zamislih naj bi grad služil družabnim in kulturnim dogodom. V okolici pa naj bi bil na ustrejni razdalji, tako da bo poudarjena lepota gradu, umeščen turistični center. Tega naj bi sestavljali ob gozdni rob umeščeni posamezni manjši objekti, ki naj služijo najrazličnejšim športnim oziroma rekre-

Grad Krumperk

Znano je, da je posest Krumperk prešla v roke starih kranjskih plemičev Rüberjev v začetku 16. stoletja, ko grad še ni imel današnje podobe, pač pa je imel značilno obliko srednjeveških dvorov – obliko stolpa. Tudi v najstarejši literaturi (iz leta 1410) se omenja kot *Turn Chrawperg* oziroma po Valvasorju *Thurm Zu Kreutberg*. Ob koncu 16. stol. (okoli leta 1580) pa ga je pozidal baron Adam Rauber, 'gospod z dolenskega Kravjeka in gorenjskega Krumperka', v slovenski zgodovini bolj znan kot zmagovalac v znameniti bitki s Turki pri Sisku leta 1593.

Značilnost gradu Krumperk je zgledovanje po italijanskem načinu gradnje dvorcev, saj nekoliko spominja na nekaterim bolj znani graščini Brdo pri Kranju in Brdo pri Lukovici. Značilnost omenjenih gradov je štirikotna zasnova z notranjem dvoriščem. Pri tem pa je krumperška graščina zaradi nenavadne gradnje arkad nekaj posebnega.

evra' ali na primer v tujini bolj uveljavljenega 'kastelanstva'. Omenili ste revitalizacijo gradu, ki bo omogočala samooskrbo in preživetje gradu, kar brez grajske posesti seveda ni mogoče. Kulturna dediščina slovenskih gradov ima poseben položaj, saj so grajske stavbe po prvi in še bolj po drugi sv. vojni izgubile tako lastnike kot posest, ki jih je vzdrževala ...

Seveda! A to ni edini korak, soočiti se moramo z resničnostjo. Časi so se od leta 1600 spremenili, zato bi bilo s pomočjo predpisov o varovanju kulturne dediščine treba zagotoviti takšno varstvo kulturne dediščine, da bi ustvarjalo sinergijo z vzvodi sodobnega gospodarstva. Naš projekt revitalizacije zagotavlja prav to. Tako kot doslej si bomo tudi v prihodnje prizadevali za sodelovanje z vsemi ustreznimi vladnimi organi, da bi zagotovili harmonično povezovanje v celoto. Kar potrebuje, je pripravljenost prepoznati takšne projekte kot priložnost za povezovanje v lokalnem in širšem oko-

acijskim dejavnostim, kot so na primer golf in jahanje. Predvidene so tudi številne sprehajalne poti, vse to pa naj bi obiskovalcem iz bližnje in daljne okolice omogočilo uživanje kulturnozgodovinskih posebnosti Krumperka, narave in prelepih krumperških vedut.

Muzejsko društvo Domžale na neizkoriščeno dediščino gradov (Krumperk, Črnelo, Češenik) v občini Domžale javnost s strokovnimi srečanji opozarja že desetletje. Kaj o vašem revitalizacijskem načrtu gradu Krumperk menijo odgovorne institucije, Zavod za varstvo

Če spomenike revitaliziramo, tako da zagotovimo finančni podporni sistem znotraj posestva, bo sicer morda na začetku treba nekaj pomoči države za uspešen zagon, vendar lahko kratkoročno, srednjeročno in dolgoročno takšna posestva usposobimo za samostojno preživetje.

kulturne dediščine, Ministrstvo za kulturo RS in seveda Občina Domžale, ki bi morala prva prepoznati večplastne potencialne dediščine gradov v lastni občini?

Naš predlog je bil že vključen v predlog sprememb prostorskega načrta občine Domžale, vendar ni bil sprejet zaradi pomislekov Zavoda za varstvo kulturne dediščine in Ministrstva za kulturo. V zadnjem času zaznavamo pripravljenost mehčanja togih stališč na področju varovanja kulturne dediščine, ki jo razumemo kot podporo. □

V letu 2015
Vam želimo, da svojo
vnemo usmerite v prave
stvari in s polno žilco
uživajte v sadovih
svojega dela.

Predvsem pa veliko
gurmanskih trenutkov v
naši gostilni.

Gostilna
Količevo

01/724 28 20 • 041/342 904 • info@gostilna-kolicevo.si

DRUŠTVA

na kratko

POROČILO

Center požarne varnosti v oktobru

Poklicni gasilci CPV smo v oktobru posredovali dvajsetkrat. Pogasili smo pet požarov, posredovali ob petih prometnih nesrečah ter desetkrat nudili pomoč. V oktobru smo skupaj s prostovoljnimi gasilci sodelovali na številnih vajah v občini.

10. 10. so nas prek številke 112 reševalci zaprosili za pomoč pri nesreči motorista, ki se je zgodila v bližini Gradiškega jezera v občini Lukovica. Ob prihodu na kraj nesreče smo nudili razsvetljavo in pomagali reševalcem nujne medicinske pomoči Domžale. Ponesrečenec je bil z reševalnim vozilom prepeljan v Klinični center Ljubljana. Pri dogodku je bila navzoča domžalska policija, ki je obravnavala dogodek.

24. 10. smo bili obveščeni o prometni nesreči v Grobljah. Udeleženo je bilo osebno vozilo in kolesar. Ob prihodu smo protinaletno zavarovali mesto nesreče ter nudili prvo pomoč poškodovanemu kolesarju. Skupaj z reševalci NMP Domžale smo poškodovanega kolesarja prenesli v reševalno vozilo, s katerim je bil odpeljan v Klinični center. Ob obravnavi dogodka smo nudili razsvetljavo policistom PP Ljubljana.

29. 10. smo bili prek Regijskega centra za obveščanje obveščeni o požaru na Ljubljanski 84, v sedmem nadstropju večstanovanjskega objekta. Takoj smo prek pozivnikov aktivirali domače prostovoljne gasilce. Po hitrem ogledu sta dva gasilca, opremljena z izolirnim dihalnim aparatom, pričela notranji napad prek hidrantnega omrežja. Ob preiskavi stanovanja smo našli žarišče v kuhinjskem delu. Do požara je prišlo pri pomivalnem stroju. Stroj je uničen, zagorele so spodnje omarice v kuhinji in delno tudi tla. Pri požaru se je stanovalka zastrupila z ogljikovim monoksidom, zato so jo reševalci NMP Domžale prepeli v Klinični center. Skupaj s prostovoljnimi gasilci PGD Domžale – mesto smo dokončno pogasili žarišče požara, prezračili zadimljene prostore ter odstranili ožgane dele kuhinje. Navzoča je bila tudi policija Domžale.

29. 10. so nas reševalci obvestili o prometni nesreči v Zgornjih Jaršah, kjer naj bi vlak povozil pešca. Na kraju je bilo ugotovljeno, da sta bila v nesreči udeležena osebno vozilo in vlak. Voznik osebnega vozila je utrpel lažje poškodbe in je bil odpeljan z reševalnim vozilom. Gasilci smo odklopili akumulator, nudili razsvetljavo in vozilo izvlekli na cestišče, kjer ga je naložila avtovleka. V.

Diabetikom nudimo **brezplačen pregled stopal v letu 2015!** Prijazno vabljeni.

01/72 45 106
031/353 347

ZDRAVSTVENA NEGA STOPAL
Pančur d.o.o. (v stavbi zdravstvenega doma Domžale)

Optika Škofic že od 1975
Ljubljanska 87, Domžale
T: 01 721 40 06
delovni čas:
pon.-pet.: 8-12 in 16-18
sobota: 9-12

Društvo za mentalno zdravje
1000 Ljubljana
Glavarjeva 47

zlatkojajcanin.dzm@gmail.com
www.mentalno-zdravje.si
gsm: 031/643-782
gsm: 041/341-081

Skupine za samopomoč v Domžalah za ljudi s čustvenimi težavami

Obveščamo vas, da Društvo za mentalno zdravje v Domžalah organizira **dopolnilno mentalno zdravljenje – skupine za samopomoč** pod vodstvom izkušenega terapevta. Terapije potekajo v Zdravstvenem domu Domžale, dva krat mesečno ob četrtek z začetkom ob 18. uri. Udeležba je brezplačna.

Če ste razočarani, depresivni, nevrotični, žalujete, imate socialno ali kakšno drugo fobijo, psihosomatske motnje ali kakšne druge čustvene težave, Vas vabimo, da nas kontaktirate na telefonsko številko 031/643-782, da se dogovorimo o vaši prisotnosti na skupini.

Vljudno vabljeni!

DRUŠTVO ZA MENTALNO ZDRAVJE
ZLATKO JAJČANIN
PRESEDNIK

Poučni izlet v Belo krajino

Tako smo se člani društva dne 18.10.2014 odpravili na poučni izlet v Belo krajino.

TD JARŠE-RODICA Pot nas je najprej vodila v Rosalnice, v Hišo dobrega kruha, na dobrodošlico z belokranjsko pogačo. Nato smo obiskali znamenite rosalniške Tri fare, edinstven sakralni spomenik – tri romarske cerkve z enim

obzidjem. Pot nas je vodila v Drašiče, kjer smo se ustavili v priznani Oljarni-kmetiji Pečarič s hladno stiskanimi olji. Na metliškem gradu smo si ogledali Belokranjski muzej z bogato zbirko in film Podobe Bele krajine. Polni vtisov

in dobro razpoloženi smo se sprehodili še do izvira reke Krupe in Turistične kmetije Cerjanec ob izviru Krupe, kjer smo si privoščili odlično pozno kosilo.

KATJA KLOPČIČ
FOTO: BOŠTJAN BURGER

Ankete za ugotavljanje gmotne škode

Društvo izgnancev Slovenije 1941–1945 si že vrsto let prizadeva, da bi Vlada RS pripravila zakon o povrnitvi gmotne škode izgnanim v drugi svetovni vojni in ga dala v obravnavo in sprejem v Državni zbor Republike Slovenije.

KO DIS – DOMŽALE V ta namen želijo ugotoviti, koliko članov društva bi vložilo zahtevek za vojno škodo, ko bo zakon sprejet, zato je bila na skupščini Društva izgnancev Slovenije 1941–1945 sprejeta vsebina ANKETE za ugotavljanje, koliko članov DIS bi uveljavilo premoženjsko škodo iz druge svetovne vojne in ali imajo sklepe komisije za vojno škodo, ki so jih dobili izgnani sorodniki v dinarjih leta 1945. Na osnovi ankete bo ugotovljena višina skupne vsote odškodnin v dinarjih, da bi se lažje pogajali v višini in odškodninah. Kjer so upravičenci že umrli, bo verjetno v predlogu zakona vpisan prvi dedni red.

Obveščamo vas, da vam bomo obrabce ankete za prijavo vojne škode, ki so le informativne narave, saj bodo predvidoma formularji za zahtevek vojne

Z gradu Rajhenberg je bilo izgnanih kar nekaj družin članov in članic Društva izgnancev Domžale.

škode oblikovani po sprejemu Zakona, posredovali po pošti v decembru.

Hkrati vas obveščamo, da bo občni zbor Društva izgnancev Domžale s

tradicionalnim novoletnim srečanjem 22. decembra 2014.

VERA VOJSKA

Domžalski čebelarji na strokovni ekskurziji na Krasu in Vipavi

V začetku septembra, ko so temperature še primerne za izletavanje čebel, zlasti v toplejših krajih, smo se čebelarji ČD Domžale podali na Kras, kjer smo si ogledali čebelarstvo Jožeta Švagla.

ČD DOMŽALE Predstavil nam je panjske sisteme, nato pa smo si ogledali še dve stojišči in se lahko prepričali, kako so ugodne tamkajšnje vremenske razmere vplivale, da so čebelje družine še

stani. Pot smo nadaljevali v Kobjeglavo, kjer smo si ogledali pršutarno in se seznanili s tehnologijo zorenja pršuta. Drugi del dneva smo se zapeljali v Vipavo, kjer smo si ogledali mogočen

zelo živahno izletavale, prinašale medično in celo izdelovale satje. Po zanimivi predstavitvi in izmenjavi izkušenj smo si ob vodenju g. Švagla ogledali še znameniti, slikoviti del kraškega naselja Štanjel in bili na koncu tudi pogo-

izvir reke Vipave in se sprehodili po zanimivem mestu. Koristne informacije in izmenjava izkušenj nam bodo ob letošnji sicer katastrofalno slabi čebelarški letini še kako dobrodošle.

BINE KLADNIK

RIBARNICA

Ponovno v Domžalah, na Ljubljanski ulici 83.

Skušice

Sardele

SARDONI

Školjke

Dnevno sveže ribe

Branci

Lastna proizvodnja ribjega namaza - Bakala

Posebna ponudba za gostince

Orade

Moli

Raki

ribarnice
CerkveniKozina

Informacije o ponudbi : 01/721 88 10

Lipa Domžale v Medžimurju in v Halozah

V soboto, 8. 11. 2014, so si udeleženci najprej ogledali Varaždin, nekdanje glavno mesto Hrvaške.

V prenovljenem starem gradu so obiskali muzej, ki predstavlja zgodovino, oblačila, posodje, ure, orožje in opre-

Nadaljevali so v haloških gorah, v Podlehniku. Pisane barve vinskih gor, glasba haloških veseljakov,

mljene sobane iz različnih obdobij. Tudi obnovljeno mestno središče je prijetno, presenetljivo pa je pokopališče. Umetniško obrezane visoke ciprese nudijo pokojnim in svojem intimno in mir.

zaseka in mlado vino so poskrbeli za ugodje. Vodička Vesna s humorjem in haloško govornico je dosegla, da so jih Haloze prevzele. Še bodo prišli.

ZLATKA LEVSTEK,
FOTO: MARJAN LEVSTEK

Sled besed

14. literarno-likovni zbornik Društva Lipa, Univerze za tretje življenjsko obdobje Domžale

DRUŠTVO LIPA Jutro sem posula s spomini./Nizam jih na nitke časa. / En biser – ena solza./En biser – en nasmeh./ je Janka Jerman napisala na prvo stran štirinajstega literarno-likovnega zbornika Društva Lipa – Univerze za tretje življenjsko obdobje Domžale, z naslovom **Sled besed**, ki tudi letos prinaša vrsto pesmi in pripovedi ter je hkrati bogato ilustriran z likovnimi deli ustvarjalcev Lipe.

O Društvu Lipa je ob začetku predstavitev letošnjega zbornika v prepolini dvorani Kulturnega doma Kamnik spregovorila predsednica Univerze za tretje življenjsko obdobje Domžale, Metka Zupanek, ter opozorila na bogato ustvarjalnost več kot 100 oblik del, ki neformalno že 20, formalno pa 16 let združuje ustvarjalce v njihovem tretje

ter ugotovila, da 'naša beseda pušča sled', sodeluje 12 slikarjev, 8 literatov z drugih univerz ter kar 18 domačih pesnikov in pisateljev. Skupaj so ustvarili prijetno branje, v katerem je vsakega po malo, pa ravno prav za slehernega bralca, ki bo knjigo vzel v roke, se ponovno srečal z že znanimi ustvarjalci, morda pa bo našel tudi katerega novega, ki ga bo presenetil. Delo vsakega avtorja je neponovljivo, prinaša spomine, razmišljanja, ljubezen, srečo, pa upanje, o katerem govori tudi tale kratka pesem: So razblinile se sanje, / ki sem verovala vanje. / Le upanje mi je ostalo, / mi živeti pomagalo. /

Na prireditvi, ki je Sled besed pospremila med bralce, smo slišali odlomke iz proznih del ter vrsto pesmi in bili presenečeni nad njihovo kva-

življenjskem obdobju, odkriva njihove talente ter s svojim delom lepša življenje in povezovanje več generacij. O sodelovanju le-teh je govoril tudi Marjan Šarc, kamniški župan. Zbrane je pozdravila tudi dr. Ana Krajnc, pobudnica in začetnica tovrstnega izobraževanja, ki je ob čestitki vsem literatom poudarila pomen svobode, ki jo uživajo ljudje v tretjem življenjskem obdobju, pohvalila je delo domžalske lipe ter zaželela, da bi starejši tudi v prihodnje razvijali svoje talente, ki jih morda v delovni dobi niso poz.

V štirinajstem zborniku, v katerega je veliko lepih besed v predgovoru napisala Silva Mizerit, tudi lektorica,

liteto. Prijetno so presenetili izvajalci kulturnega programa: Ženski pevski zbor Lipa Domžale, Ljudski pevci Domžale, harmonikarica Mila Živulovič, Citrarska skupina Notice, navdušila je Plesna skupina Češminke. Prireditev sta vodili Zlatka Levstek in Mira Smerkolj, ob njiju so nastopili recitatorji: Iva Ogorevc, Mija Stupica in Henrik Marolt.

Prelistajte zbornik Sled besed in si polepšajte dan ali le spoznajte, kar je spoznala najstarejša pesnica Marija Jenc: »Ko enkrat človek ostari, /večino dneva presedi, /pokonci to ga le drži, /da dela, kar ga veseli.«

VERA VOJSKA

Tradicionalni 17. Jegličev pohod na Rašico

Turistično društvo Jarše-Rodica je v soboto, 25. oktobra, organiziralo tradicionalni Jegličev pohod na Rašico.

TURISTIČNO DRUŠTVO JARŠE-RODICA Krajani Jarš in Rodice, sorodniki in drugi ljubitelji pohoda smo se zbrali na tradicionalnem 17. pohodu v spomin preminulega alpinista Janeza Jegliča, ki je življenje končal na gori Nubce v Himalaji. Mladi in malo starejši smo se zbrali pred Kulturnim do-

mom Groblje. Od tam smo se odpravili čez mengeško polje do grada Jablje. Pot nas je vodila do Dobenskega hrma ter nato proti Rašici.

Turistično društvo Jarše-Rodica je pripravilo še en zanimiv pohod v Jegličev spomin.

KATJA KLOPČIČ

Spominska slovesnost ob dnevu spomina na mrtve

Krajevna organizacija za vrednote NOB Dob – Krtina posebno skrb v programu namenja prav ohranjanju spomina na dogodke med NOB, hkrati pa se trudi, da bi v okviru možnosti skrbela za vsa spominska obeležja, namenjena dogodkom in posameznikom, ki so posebej zaznamovali čas.

KO ZA VREDNOTE NOB DOB – KRтина »Anton, Janez, Ivan, Martin, Ana, Ivana – imena, zapisana na spomenikih, vsako s svojo življenjsko zgodbo v času, ki jim je bil na voljo za življenje. Nekateri mladi in mlade, s svojimi sa-

kulturnem programu sodelovali še recitator Jože Lončar, Pevski zbor Turističnega društva Turnše, Češenik, z recitacijama pa sta nastopila tudi Oka Bizjak in Žan Žolnir, učenca Osnovne šole Dob, ki ju je za nastop pripravila

njam; drugi z družinami, z življenjskimi izkušnjami, ki jih je oblikovalo delo. Pa tudi starejši, ki jih je življenje obrusilo in jim ni omogočilo mirne, naravne smrti. Vsi pa naši predniki, borci za svobodo, za domovino, ki jim je bila dom, jim je bila, kot se reče v pesniškem jeziku, mati in včasih tudi mačeha, s svojimi željami, ki bi jih radi uresničevali v svobodi, v spoštovanju, v ljubezni, pa jim ni bilo dano. Njihove zgodbe so se velikokrat končale, še preden so zaživele, in danes jim moramo biti za vse, kar so dali, hvaležni in se jih moramo spominjati,« so besede, ki jih je izrekel povezovalac in recitator Maks Jeran na spominski slovesnosti ob dnevu spomina na mrtve v Dobu.

Na spominski slovesnosti pred prazničnimi dnevi so se zbrali člani borčevske organizacije ter drugi krajanji ter se poklonili umrlim. Ob povezovalcu in recitatorju Maksu Jeranu so v

mentorica Marta Keržan. Žrtvam smo se poklonili tudi s praporom in minuto tišine.

Vodstvo organizacije je obiskalo tudi druga obeležja ter ob njih v spomin padlih prižgalo svečke in položilo rože.

VERA VOJSKA

na kratko

RDEČI KRIŽ DOMŽALE

Socialna dejavnost

V obdobju od 5. 6. 2014 do 5. 11. 2014 je OZRK Domžale prejela hrano iz blagovnih rezerv Republike Slovenije, in sicer 1580 kg moke, 1190 kg testenin, 790 kg sladkorja, 696 kg soli, 2028 l mleka in 1494 l olja. Vso hrano smo razdelili med 1822 socialno ogroženih prejemnikov (posameznikom in družinam), občanov občin Domžale, Lukovica, Mengeš, Moravče in Trzin.

SOCIALNA DEJAVNOST

V oktobru 2014 smo v skladu z zahtevami Evropske komisije in Uredbe št. 543/11/EU zaradi embarga prejeli jabolka, in sicer skupaj 2844 kg, ki smo jih razdelili socialno ogroženim, ki so prejemniki pomoči v OZRK Domžale.

Do začetka novembra 2014 je socialna komisija OZRK Domžale na podlagi Pravilnika o zagotavljanju socialnovarstvenih pomoči OZRK Domžale in razpoložljivih sredstev odobrila plačilo položnic (stanovanjske položnice, komunalne storitve, kurjava, plačilo vrtcev in šol, elektrika, zdravstveno zavarovanje) socialno ogroženim občanom občine Domžale v višini 19.896,87 evrov in nakup šolskih potrebščin v višini 3770,00 evrov.

V OZRK Domžale ugotavljamo vedno več potreb po materialni in finančni pomoči. V okviru svojih dejavnosti in možnosti, ki jih imamo, se trudimo v največji meri zagotavljati to pomoč socialno ogroženim v občinah Domžale, Trzin, Mengeš, Moravče in Lukovica.

OZRK DOMŽALE

Letovanje socialno ogroženih otrok na Debelem rtiču

OZ RK Domžale in RKS sta iz sredstev akcije 'Peljimo jih na morje' in sredstev FIHO petnajstim socialno ogroženim otrokom omo-

LETOVANJE OTROK

gočila brezplačno sedemdnevno letovanje na Debelem rtiču v času krompirjevih počitnic (26. 10. do 2. 11. 2014). Socialno ogrožene otroke so prijavi svetovalni delavci iz osnovnih šol in člani KORK OZRK Domžale.

Otroci so imeli možnost brezplačnega letovanja v mladinskem zdravilišču Debeli rtič. Udeleževali so se številnih zanimivih dejavnosti, od športnih iger, kopanja, ustvarjalnih in drugih delavnic. Otroci so se vrnili domov veseli in polni doživetij, tako da jim bo letovanje še dolgo ostalo v lepem spominu.

RDEČI KRIŽ DOMŽALE

PONUJAMO VAM REŠITEV ZA BOLEČINE V HRBTENICI

Za naročila in svetovanje smo vam na voljo na:

- E-MAIL: renata@naravneterapije.si
- GSM: 041 397 051
- Spletna stran: www.Naravneterapije.si
- FB stran: naravne terapije

10% POPUSTA

E-VIZIJA s.p., Cesta talcev 10 MGC BISTRICA

KOREKCIJA HRBTENICE
Neboleča, varna in zanesljiva metoda z trajnimi rezultati

NANO-E TRENINGI

SPINO-ENERGIJSKA MASAŽA CELEGA TELESA, HRBTA ALI GLAVE

DRUŠTVA | STAREJŠI

Izlet in druženje starejših občanov Doba

Spet smo se imeli lepo na izletu, ki so ga pripravile prostovoljke RK Dob. Vsako leto poskrbijo za starejše občane Doba in jim tako popestrijo vsakdan.

90. rojstni dan gospe Stanke Varšek

Vse najboljše ob življenjskem jubileju

V Domu upokojencev v Domžalah je 15. novembra 2014 svoj 90. rojstni dan praznovala Stanka Varšek, ena izmed najstarejših Domžalčank, ki je delovno dobo sklenila na nekdanji Občini Domžale.

Prvo praznovanje z domačimi in s pravo rojstnodnevno torto je bilo nekaj prej, v ponedeljek, 17. novembra 2014, pa so ji dan z obiskom, čestitkami, darili in velikimi šopki cvetja polepšali župan Občine Domžale, Toni Dragar, Vida Perne, predsednica, in

dom. Z veliko odrekani so na Radio cesti zgradili topel dom. Gospa Stanka se spominja dni druge svetovne vojne, ko jo je bilo strah bombardiranja in pričakovanja, da jih bo sovražnik preganjal, ker so pomagali partizanom. Po končani osnovni šoli je štiri leta obiskovala meščansko šolo v Ljubljani ter se zaposlila na pošti. Rada je obiskovala gledališče, veliko in lepo je pletla ter kvačkala. Vedno je bila rada lepo urejena, in taka je tudi pri devetdesetih.

Jubilantki Stanki Varšek so vsi ob 90. rojstnem dnevu zaželeli predvsem veliko zdravja in prijetnih trenutkov.

Joži Vidmar, poverjenica Medobčinskega društva invalidov Domžale ter Krajevna organizacija za vrednote NOB Simona Jenka Domžale, v imenu katere sta slavljenci zaželeli vse najboljše predsednica Meta Železnik in članica vodstva Almira Zemljčič. Gostiteljica prijetnega srečanja, na katerem sta bili tudi slavljenci sorodnici Cirila in Majda, je bila Nataša Zalokar, direktorica Doma upokojencev Domžale.

Slavljenska Stanka Varšek se je rodila 15. novembra 1924 v majhni vasi Zaklanec pri Horjulu, očetu orožniku in mami kuharici v nekdanji graščini, sedanjem muzeju Bistra. Za stanovanje je bilo težko, bivali so v majhni vlažni sobici, kjer je bilo posebej mrzlo pozimi. »Takrat so bile zime drugačne, bolj hude,« se spominja zgodnjega otroštva. Prebolela je ošpice ter šele pozneje izvedela za posledice na vidu. Družina, v kateri je bil še brat Miro, žal pred nedavnim umrli domžalski gospodarstvenik, se je leta 1933, ko je bil oče Lovro kot orožnik premeščen v Domžale, priselila v našo občino. Na kratko so živeli pri Repanškovi. Velika želja staršev, ki so bili pošteni in so to poštenost vcepili tudi otrokoma, je bila zgraditi

Poslabšanje vida, za katerega so se sicer zdravniki zelo trudili več kot pol leta, je zahtevalo spremembo zaposlitve in postala je telefonistka na tedanje občini. »Koliko telefonskih klicev je bilo vsak dan, večina prijernih, kakšen tudi ne,« se spominja 18 let na občini. Poslabšanje vida je pomenilo spremembo življenja, ampak gospa Stanka se ni dala. »Vse življenje me je zanimalo mnogo stvari in tudi danes sem še kar radovedna,« pove slavljenska, ki jo redno obiskujeta sorodnici Cirila in Majda. Že od konca vojne je članica borčevske organizacije, drugo leto pa bo praznovala 40 let zvestobe Medobčinskemu društvu invalidov Domžale, s katerimi je rada hodila na okrevanje v Topolšičico. Zelo ljubi so ji bili tudi izleti. »Rada sem jih imela, vsaka vasičica zase je lepa,« pravi. Rada se pogovarja, poslušala radio, kar vse po vrsti, v posebno veselje ji je poslušanje zvočnih zapisov knjig, ki jih je dobivala od Društva za slepe in slabovidne. Je članica društva upokojencev, bila je tudi v Jesenskem cvetu.

Čestitke, gospa Stanka, veliko zdravja in se vidimo na novoletnem srečanju, ji je ob koncu zaželel župan Toni Dragar!

VERA VOJSKA

Odkrivali smo lepote Ljubljane in okolice

Strokovna ekskurzija, ki smo se je udeležili člani društva ŠRD Konfin – Sv. Trojica, 25. oktobra 2014, nam je dala veliko novega znanja in vsem razširila obzorja.

ŠRD KONFIN – SV. TROJICA 25 Dogaovorili smo se za ogled slammnikarskega muzeja v Domžalah, kjer nam je g. Igor Kuzmič podrobno in nazorno prikazal zgodovino slammnikarstva na Slovenskem. Pot nas je vodila na obrobje ljubljanskega barja, k cerkvi sv. Mihaela, ki stoji ob cesti proti Črni vasi in je zanimiv, lep primer sakralne arhitekture nam vsem znanega arhitekta Jožeta Plečnika. Odpeljali smo se proti Močilniku, najbolj znanemu izviru Ljubljane, ki leži na koncu 180 m dolge za trepne doline Močilnik blizu Vrhnike. Nato smo se odpeljali v največji Tehniški muzej Slovenije v Bistri pri Vrhniki, ki obiskovalcem ponuja individualni ogled zbirk in bogato in pestro ponudbo izobraževalnih vsebin.

MARIJA RAVNIKAR

Na ogledu slammnikarskega muzeja v Domžalah

Obletnica izгона zadnjega vojaka JLA

25. oktobra smo veterani vojne za Slovenijo v Radovljici praznovali obletnico izгона zadnjega vojaka Jugoslovanske ljudske armade.

Slavnostni govornik je bil predsednik vlade Miro Cerar, ki je poudaril našo enotnost in zavzetost v tistem obdobju. *Bodimo enotni in stopimo skupaj, le tako bomo naredili nekaj dobrega za vse nas, za našo državo, saj to znamo in smo tudi že naredili,* je bila osrednja nit njegovega govora.

Odhod zadnjega vojaka JLA iz Slovenije predstavlja zaključek oboroženega obrambnega procesa slovenske osamosvojitve, ki se je začela že v aprilu 1990, s prvimi demokratičnimi volitvami. To je bil zgodovinski dogodek, saj je Slovenija na ta dan postala suveren gospodar na svojem ozemlju. Največjo težo zaključne operacije je nedvomno nosila takratna milica, saj je vsega 152 policistov nadzorovalo umik zadnjih 2400 vojakov zavojevalske armade. Proces umika je potekal od 20. pa vse do noči med 25. in 26. oktobrom 1991, ko je še

Proslava v Radovljici ob 23-letnici odhoda zadnjega vojaka JLA iz Slovenije

pred polnočjo zadnji trajekt s sovražno vojsko zapustil Luko Koper.

Sedaj razpolagamo z nekaj več kot sedem tisoč vojaki, ki so vpeti v strukturo NATA in sestavljajo del mirovniških sil, ki po svetu skrbijo za zagotavljanje

miru in podpira demokratične procese. Zadnja leta je SV vse bolj navzoča pri reševanju ljudi in premoženja na poplavno ogroženih območjih, kar zagotavlja tehniko in delovno silo.

J. GREGORIČ

Skupaj na poti 2014

Dobrodelnost je konkretna pomoč sočloveku v stiski. V naši družbi je žal vse več takšnih, ki potrebujejo pomoč, tako materialno kakor tudi samo duhovno.

KARITAS DOMŽALE V župnijski Karitas Domžale vsako leto pripravijo dobrodelni koncert Skupaj na poti, da malce obogatijo ne preveč polno malho, iz katere črpajo sredstva za svojo dejavnost. Tokrat smo na dobrodelnem koncertu Skupaj na poti 2014 namesto uvodne besede prisluhnili trobilnemu kvintetu bratov Kozjek, ki so nam glasno naznanili začetek veselega in dobrodelnega druženja umetnikov in poslušalcev. Vezno besedilo je prepletal, vpletal, zapletal in razpletal Jure Sešek nam dobro poznan tako z valov Radia Ognjišče kakor z odrskih desk letnega gledališča Studenec. A ni bil sam, s seboj je imel priročno Sveto pismo za v vsak žep in iz njega je za vsakega nastopajočega našel tudi misel, ki je bila seveda namenjena tudi nam v premislek. Po sproščujoči pesmi Adija Smolarja so Mladi Gamsi, preden so odšli na Štajersko, razživel občinstvo dvorane Komunalnega centra v Domžalah, v petek, 10. oktobra. Fantje in moške kvarteta Grm so prepevali tiste, ki so jih naš oče in mati. Danijel Popovič, saj poznate njegovo Džuli iz leta 1984, je poleg nje zapel še čisto svežo z nove zgoščenke. V svet zborovske glasbe nas je popeljala vokalna skupina Krila, nadaljevali pa so člani Moškega pevskega zbora Janko Kersnik iz Lukovice s solistkami. Na citre, naše ljudsko strunsko glasbilo iz družine brenkal,

razširjeno predvsem v alpskih deželah, imenujejo jih tudi klavir malega človeka, je zaigral Tomaž Plahutnik. In kaj je lepšega kot poleg zvoka citer slišati še glas Nine Kompare?! Svoj kamenček v mozaik dobrote so dodali tudi člani mladinskega pevskega zbora Amen. Malce pred koncem je spregovoril še domači župnik, mag. Klemen Svetel, ki je tokrat povzel besede velikega indijskega politika, voditelja in borca za človekove pravice Mahatme Gandhija. ki je dejal: »Če te lačni vpraša, kje je Bog, mu daj kruha., kruha ljubezni. In reci mu. Tu je. Kajti veliko Boga lahko prinesemo med ljudi tukaj, s tem koncertom, dobrodelnostjo, s pomočjo pomoči potrebnim.« Ob tem ne smemo mimo zahvale nastopajočim, ki so se odrekli honorarju, Juretu Sešku, ki je povezoval koncert, generalnemu

pokrovitelju, slovenski družbi Petrol – Energija za življenje, Občini Domžale in številnim pokroviteljem, ki so podprli letošnji dobrodelni koncert. In ne nazadnje tudi vsem tistim, ki so prišli na tokratni dobrodelni koncert Skupaj na poti 2014. Na koncu nam je Jure pripravil še majhno presenečenje, kajti skrivnost je bila, kdo bo nastopil zadnji. No, na oder so prišla dekleta, ki slišijo na ime ansambel Skrivnost.

Prijeten glasbeni večer, ki so mu dodali še dobrodelno noto, je pripomogel, da bo delo domžalske Karitas nekaj časa brezskrbno in da bo pomoči lahko deležen še kdo. In ker so iz Hospica poslali prošnjo za pomoč, bo delček sredstev namenjen tudi njim. Tako je to, kajti tam, kjer je dobrota, je ljubezen in tam prebiva Bog.

DJD

NEKDO MORA ZAUPATI IN VERJETI V NAS

MARINKA BREGAR, PROSTOVOLJKA

Letošnja dobitnica priznanja za prostovoljko leta v Občini Domžale, nagrado podeljuje Mladinski svet Domžale, je mlada Marinka Bregar, umetnica in prostovoljka, ki si priznanje zagotovo zasluži.

Mateja Kegel Kozlevčar
Foto: Iztok Dimc

Na vprašanje, kaj ji pomeni prostovoljstvo, odgovarja: »Na prvem mestu to pomeni biti človek in spoštovati druge, iz tega izhajata sočutje in prijateljstvo. Gre za izkoriščanje prostega časa, narediti nekaj dobrega za skupnost.« Vzgojena je bila v družinskih vrednotah, pri čemer na prvem mestu vladata spoštovanje in pomoč drugim.

Od kod črpaš energijo za krepitev čuta za pomoč sočloveku?

Teološki vidik je, da Bog nalaga človeku toliko bremen, kolikor jih človek lahko nosi. Včasih se mi zdi, da sem kot njegov osel, ker mi naloži toliko tovara – izkušenj, da enostavno ne vem, kaj narediti. V duhovnosti je mogočno iskati moč. To ne pomeni, da sem kristjanka, ki vseskozi hodi v cerkev. Obisk maše ni merilo, da si dober do sočloveka. To mi kot dipl. teologinji marsikdo tudi očita. Menim, da se Bog kaže po ljudeh, dejanjih in dobrih delih. Moj drugi vir energije je moja dobra volja (nasmeje), osebno življenje, ki je iskreno pogojeno tudi s kakšnimi težavami, stiskami. Če ne bi imela izkušenj trpljenja, bolečine (izgube ljubljenih, soočanja z nasiljem, boleznimi, umiranjem, poplave v novi hiši, vojne ...), ne bi zmogla razumeti, se živjeti, čutiti in pomagati sočloveku. Ko greš prek teh stisk in trpljenja, človek najbolje spozna sebe, saj prav z izražanjem čustev in bolečine vidiš vse globlje. Iz duše izhaja, da tudi druge lažje začuti. Ljudi sprejemam takšne, kot so, ravnam z njimi, kot bi želela, da drugi z mano – ljubeznivo. Tretji vir energije pa je iskreno priznanje, da sem tudi jaz samo človek, ki hrepeni po ljubezni.

Kako odzivni smo Slovenci, ko je treba prisrčnoiti na pomoč bližnjemu, in kako odzivni smo po tvojem mnenju, ko je treba pomagati 'prek meje'?

Bistvo družbe je družina, in ko družina potrebuje pomoč, smo hitro odzivni, pa naj gre za bolezen, stisko, finančne skrbi. Ko pa gre za drugega človeka, smo velikokrat slepi in gluhi, ko nekdo potrebuje pomoč. Trudimo se, a smo zadnja leta vseeno bolj v skrbeh zase, do česar je pripeljal boj za preživetje. Ko pa pogledamo svetovne katastrofe, kot so vojne, poplave, požari, se mi zdi, da znamo Slovenci hitro stopiti skupaj. A ko je akcije konec, vsi ti ljudje še vedno nekaj časa ostanejo npr. brez doma, mi pa se že umaknemo. Dobro bi bilo uvesti skupino, ki bi spremljala pomoči potrebne ljudi tudi po tem, ko stiske 'navidezno' ni več, ostanejo pa posledice.

Pravijo: mladi imajo čas, naj bodo prostovoljci. Katera je tista družbena skupina, ki naj bi v resnici vračala družbi?

Človeka najbolj boli, da se nihče ne zmeni zanj, ga nihče ne opazi, pogleda, pozdravi, objame, mu prisluhne, ne glede na to, kako je videti, da se obnaša, saj on s tem izraža svojo notranjo stisko in išče stik.

Nekoč so imeli starši službo od šestih do dveh, popoldan pa čas za družino, gradnjo doma, kmetijstvo, igranje otrok zunaj. Čas torej je, a smo zaradi sistema preutrujeni in preobremenjeni še za stiske drugih. Še vedno poznam ljudi, ki si kljub vsemu vzamejo čas za prostovoljstvo, pomagajo v domu upokojencev, obiskujejo bolne, starostnike, mlade z učnimi težavami ... Če ne komuniciramo osebno, ljudje iščejo uteho drugje – in spet smo pri družbenih omrežjih, iskanju zabave 'instantnih' prijateljev, sorodne duše prek FB, chatov. Ni več pristnega stika in komunikacije, skozi katero se je včasih razvijalo pravo prijateljstvo. Postaviti je treba meje pri vzgoji, zgledih, biti ljubeč a hkrati odgovoren, usmerjati h kvalitetnejši uporabi prostega časa, spodbujati k izobrazbi, se vrniti nazaj k osnovnim vrednotam, kjer je v prvi vrsti temelj pravice spoštovanje do sočloveka. Druženje iz oči v oči in iz srca v srce je bistveno za družbo, kulturo, humanost sveta. Pogosto opazim, da mlad človek poskuša pripadati družbi, subkulturi, išče svojo identiteto, se izraža, razvija, išče. Odlično bi bilo imeti skupino za prostovoljstvo, ne da se mlad človek nauči samo druženja s sovrstniki, ampak se druži tudi s starejšimi občani in spoznava, kaj so preživeli starostniki, kaj pomeni biti npr. bolan, priklenjen na posteljo, nemočen. Starejši imajo veliko modrosti in lahko mladega marsikaj naučijo. Manjkajo tovrstna druženja. Res imamo Medgeneracijski center, a jaz bi imela še enega, ki bi predstavljal druženje generacij. Družba bi bila tako bolj odprta in

bi sprejela vsakega, ne glede na to, v kakšnem okolju je odrasčal in kakšno zgodovino nosi s seboj. Marsikatero življenje bi lahko rešili s pristnimi človeškimi odnosi, s komunikacijo.

Tudi tvoje poklicno področje predstavlja pomoč sočloveku, si magistrica zakonskih in družinskih študij. Kako pogosto si upamo obrniti po pomoč?

Najbolj kompleksni so odnosi, ki pa so tudi najbolj cenjeni. Brez odnosa človek težko živi. Otroška duša, ki nima ljubezni, počasi umira v sebi. Problem današnje družbe ni le pomanjkanje hrane, obleke, denarja, tega je na svetu dovolj, le porazdeljeno ni pravično. Večji problem vidim v osamljenosti, zanemarjenosti, zapuščenosti, kritiziranju. Človeka najbolj boli, da se nihče ne zmeni zanj, ga nihče ne opazi, pogleda, pozdravi, objame, mu prisluhne, ne glede na to, kako je videti, da se obnaša, saj on s tem izraža svojo notranjo stisko in išče stik. Ljudje smo sestavljeni iz duše, duha, telesa, čustev in še mnogo več, in če nekaj od tega ni zapolnjeno, boli. Telo je orodje sporočanja, premagovanja stisk, dnevnik, v katerem je vse zapisano. Ljudje potrebujejo nekoga, da se izražamo, se spoznamo. Največkrat se ravnajo sebi. Srčna kultura, dialog. Kot je za nosečo žensko najboljši zdravnik partner, je za ostale ljudi pomembno, da imajo nekoga ob sebi.

V ljudeh pogosto raste nezaupanje, ko pride do darovanja humanitarni organizaciji. Kako vemo, da je namen pravi?

Obstajajo različne organizacije, marsikaj se je že razkrilo, še dobro. Kot najstnica nisem mogla pomagati z denarjem, pa sem pomagala z dejanji. Sama ne nakazujem finančnih sredstev nobeni organizaciji, ampak rajši kupim in odnesem pomoči potrebnim, še posebej ko gre za izobraževanje mladih, kar je najmočnejše orodje današnjega časa. Prav tako tudi družinam, starostnikom, bolnim. Rada imam pristen stik z ljudmi, da začutim, kje je stiska, kako skupaj iskati rešitev. Sicer pa po nekaj letih dela v humanitarni organizaciji (deluje v

okviru Karitasa, op. a.) hitro vidiš, kdaj se posluje pošteno. Imamo tudi revizorje, inšpekcije, ki preverjajo poslovanje, zato je hvala bogu vse tako, kot mora biti.

Kaj pa je tisto, za kar si ti najbolj občutljiva?

Najbolj me ganejo 'obrobni' ljudje, na katere je družba pozabila, se ne zmeni zanje, razne stiske ljudi, lačni otroci, ljudje brez ljubezni, osamljeni, bolni. Kar me prizadene, so obsojanje po videzu, zahrbtno opravljanje, neiskrenost, krivice, destruktivno kritiziranje, nesočutje, ki je velik problem, katerega se ljudje niti ne zavedajo. Neposrednost je prva stvar, če se želimo vrniti nazaj k vrednotam, spoštovanju drug drugega. Boli me in strogo obsojam, ko vidim, koliko je psihičnega in verbalnega nasilja, raznega terorja, ki vodi v razna psihična stanja, brezizhodnost.

Katere so prednosti prostovoljnega dela?

Poleg izkušenj stkeš tudi marsikatero prijateljstvo. Sošolec iz srednje šole je zašel s poti, bil je med kralji ulice, na drogah, kriminalca, jedel je po smeteh, spal zunaj in nihče se ni zmenil zanj, niti družina. Pred leti sem ga srečala na Vincencijevi zvezi dobrote, kjer sem delila hrano brezdomcem, osamljenim. Njegov odziv je bil sram. Bistveno, kar ljudje potrebujejo, je, da nekdo zaupa in verjame vanje. Sošolcu sem rekla, da verjamem vanj, da vem, da trpi, in da tudi sam gotovo ve, da tako ne more živeti, saj je življenje odvisno od odločitev. Vsak človek ima vrednost, si zasluži več. Danes je ta oseba moj najboljši prijatelj, globoko ga spoštujem, ima dekle, svoje stanovanje, službo, piše knjigo in velikokrat ga pripeljem na kakšno delavnico, da tudi mladi spoznajo človeka, ki je šel skozi temo. Ponosna sem na vsakega, ki gre skozi pekel, verjamem, da gre lahko marsikdo. Izhajam iz osebnih izkušenj, ne samo strokovne izobrazbe. Tudi v Svetem pismu je napisano, da Jezus ni hodil okrog in obsojal ljudi, pač pa se jim je približal z dejanji, besedami, dotikom, ljubeznijo.

Vse večje so potrebe po socialni pomoči in vse več ljudi se obrača na Karitasa, Rdeči križ. Po drugi strani pa v Domžalah ni prav pogosto opaziti brezdomcev. Kako to?

Vsako leto je večja stiska in imamo vsaj 20 odstotkov več prosičev. Prvi razlog je izguba službe ali neizplačila plač. Drugi razlog je razpad družine, oče ali mama ostaneta sama z otroki in z eno plačo je težko. Tretji so starostniki, ki so se v življenju borili za preživetje, da bi spravili otroke h kruhu, otroci so odšli, oni pa so ostali sami z dolgovi in nizkimi prihodki. Četrty problem so psihološke, osebne stiske, boleznine, invalidnost, ki se zgodijo tudi zaradi nesreč in pahnejo človeka v razne oblike zasvojenosti, stanje depresije, človek pa ostane ujetnik in si ne more sam pomagati. Več je dejavnikov, ki pripeljejo do brezdomstva. Peta skupina pa so mladi, ki po končanem študiju iščejo službo. Če gledaš s srcem, vse opaziš!

V Domžalah smo pred časom doživeli tragedijo, ko je ob požaru na Ulici Matije Tomca kar nekaj družin ostalo brez vsega. Bila si pobudnica akcije za pomoč ljudem, ki je obrodila sadove. Kako odzivni so bili Domžalčani?

Živim 200 metrov od bloka in je težko, ko se počutiš nemočnega (v času nesreče je zbolela, op. a.), a ti zadeva vseeno ne da miru. Poskusiš misliti na vse družine, ki so ostale brez vsega. Sklicala sem sestanek, pripravili smo prostor, spravila sem se k sebi in enostavno gremo v akcijo, pomagat. Odziv je bil odličan, hvala vsem, ki so pomagali! Okupirali so nas takoj prvi dan, treba je bilo ločiti hrano od obleke, šolske potrebščine, opremo za dojenčke itd. Z ekipo smo pripravili teren, nadaljevali akcijo, in ker smo bili založeni do vrha, smo morali ljudi preusmeriti tudi na Rdeči križ, Karitasa in druga zbirna mesta po Domžalah. Žal so bile nekatere stvari tudi neprimerne, kljub vsemu hvala, a včasih je treba kakšno obleko, ki je umazana ali strgana, zavreči, saj ljudje, ki so ostali brez vsega, res ne potrebujejo suknjiča z luknjami. Ohranjamo dostojanstvo! Za delo v času akcije smo se vsi odpovedali honorarju, čeprav Študentski klub, kjer smo zbirali material, deluje kot pravna oseba. Kar pa je ostalo od prejetega materiala, smo predali naprej med otroke v rejniške družine, samohranilce in ostalim humanitarnim organizacijam.

Ne moremo pa niti mimo tvojega čuta za umetnost. Kako jo doživljaš in kako sebe prelivaš na slikarska platna?

Risati sem začela že v vrtcu, slikarka in učenka Božidarja Jakca je bila moja teta. Prek nje sem spoznavala umetniška dela, bila je ekspresionistka, kar spremlja tudi mene, saj gre pri tem za izražanje čustev. V osnovni šoli sta me znani domžalski slikarki, Ida Rebula in Danica Smrdelj, spodbujali, naj nadaljujem, starši so me vključili v akademsko skupino Vere Trstenjak Jovičič. Imela sem skupinske razstave, darovala slike v humanitarne namene, bila pri 18 letih izbrana za najboljšo slikarko, prodala sliko za 120 tisoč tolarjev. Na vrhuncu uspešne kariere je sledil zaton. Zaradi nenadne smrti partnerja, s katerim sva bila srečna, zaljubljena, načrtovala skupno prihodnost, se je moj ekspresionizem z veselimi barvami ustavil. Usmerila sem se v kubizem in začela uporabljati več temnih barv. Še vedno sem risala, a ne več tako intenzivno. Vse to me ni ustavilo. V minulih letih sem imela kar nekaj ateljejev po Domžalah, izvajala delavnice za mlade v Študentskem klubu, v MKC Akumulator, ki ga žal ni več, se vključila v Likovno društvo Senožeti, danes pa sem vključena v slikarsko šolo Blaža Slaparja. Tukaj sem si že na prvem srečanju postavila cilj narediti ogromno sliko, na kateri bodo uporabljene vse tehnike od oglja, pastelov, svinčnik, akril in oblikovati mozaik svojega življenja, ki bo razstavljen v Hali KC. Tudi umetnost pomaga človeku, da se zamoti, izraža. Menim, da je vsak človek po svoje umetnik, le talent mora odkriti in razvijati. Pomagajmo si in skupaj obarvajmo svet! □

NOVICE

Vseslovenska humanitarna akcija 'Lepo je deliti 2014'

Rdeči križ Slovenije letos že šesto leto zapored organizira vseslovensko humanitarno akcijo 'Lepo je deliti', namenjeno zbiranju prostovoljnih finančnih prispevkov za dodatne prehranske pakete, za pomoč družinam in posameznikom v stiski.

V preteklih petih letih smo dobrosrčnost 44.497 darovalcev delili z mnogimi. Z zbranimi sredstvi je Rdeči križ Slovenije omogočil nakup 56.390 dodatnih prehranskih paketov in pomagal številnim družinam in posameznikom v stiski.

Ker je kriza v življenja mnogih letos zarezala še globlje, je število družin in posameznikov, ki potrebujejo našo pomoč, še veliko večje. Zato se z akcijo 'Lepo je deliti' ponovno obračamo na vse, ki ste jim po svojih močeh pripravljeni pomagati.

Vseslovenska humanitarna akcija 'Lepo je deliti 2014' poteka od 11. 11. do 31. 12. 2014, njen cilj pa je zbrati 150.000 EUR in zagotoviti 10.000 dodatnih prehranskih paketov za pomoč družinam in posameznikom v stiski.

Akcijo smo napovedali na dobrodelnem koncertu v Cankarjevem domu, v času akcije pa bo poslano pismo s predstavitvijo akcije in prošnjo za prostovoljni prispevek na naslove fi-

zičnih in pravnih oseb iz zbirke podatkov RKS. Podprta bo z različnimi aktivnostmi, ki jih bodo izvajala območna združenja Rdečega križa Slovenije s svojimi krajevnimi organizacijami.

Akcijo podpirajo tudi Telekom Slovenije, Simobil, Tušmobil, Debitel in Izi mobil z brezplačnimi SMS-storitvami, večina bank in Pošta Slovenije, ki za prostovoljne prispevke ne bodo obračunavali provizije, ter seveda različni mediji z brezplačnim oglaševanjem.

Darovalci lahko prispevajo z UPN-obrazcem na račun številka 03100 111112208, sklic 937037, pošljejo SMS z besedo SKUPAJ na številko 1919 in prispevajo 1,00 EUR ali pošljejo SMS z besedo SKUPAJ5 na številko 1919 in prispevajo 5,00 EUR.

Vsem darovalcem se Rdeči križ Slovenije vnaprej zahvaljuje za podporo pri zagotavljanju dodatnih prehranskih paketov.

RDEČI KRIŽ SLOVENIJE

500.000 evrov sklenjenih poslov

Lokalni podjetniki so dosegli 500.000 evrov sklenjenih poslov s pomočjo poslovnega mreženja. Podjetniki BNI Bistrica vsekakor predstavljajo navdih drugim podjetnikom, da se s proaktivnim delovanjem in povezovanjem tudi v kriznih razmerah da uspeti. BNI Bistrica deluje v Domžalah in združuje 24 podjetnikov iz Domžal, Kamnika, Moravč, Lukovice, Trzina, Mengša in nekaterih drugih krajev. Ustanovljena je bila marca 2014 in od takrat z medsebojnim sodelovanjem dosegla svojih prvih 500.000 evrov

sklenjenih novih poslov in s tem prispevala k spodbuditi lokalnega gospodarstva.

K skupini tedensko prihajajo tudi obiskovalci – kvalitetni podjetniki, ki jih zanima proaktivno pridobivanje novih strank in razmišljajo o svoji prihodnosti v BNI-ju.

Trenutno je v skupini še nekaj poklicnih kategorij, ki še niso zasedene – kar predstavlja priložnost za: električarja, cvetličarja, frizerja, nepremičninskega agenta in še nekatere druge poklice.

Priznanje za napravo za starostnike

Naprava za starostnike, ki je namenjena njihovu komuniciranju z drugimi ter prejemanju opomnikov, je v Bruslju požela veliko zanimanja. Pa ne samo to! V okviru zaključne konference INNOVAge je Razvojni center Srca Slovenije prejel priznanje zanj.

Projekt INNOVAge spodbuja trajnostne in inovativne rešitve za daljše in neodvisno življenje starostnikov. Pri projektu sodeluje petnajst partnerjev iz štirinajstih evropskih držav, med njimi tudi Razvojni center Srca Slovenije.

Socialno-komunikacijska naprava za starostnike, ki smo jo razvili v Srcu Slovenije in starejšim omogoča prejemanje opomnikov, enostavno komunikacijo z dnevnim centrom in sorodniki ter po nadgradnji tudi naročilo storitev, je prepričala ocenjevalce in zanj smo na na slavnostni podelitvi prejeli priznanje. To je še toliko bolj pomembno, saj pomeni, da ta

Srca Slovenije je s strani evropskega projekta INNOVAge prejelo priznanje za razvoj socialno-komunikacijske naprave za starostnike.

naprava za starostnike spada med tri najboljše in nagrajene pilotne akcije na projektu.

Na podelitvi je priznanje prevzela direktorica Razvojnega centra Srca Slovenije Aleksandra Gradišek.

Prenovljena Lekarna Radomlje

27. oktobra so po štirih mesecih del slovesno odprli prenovljeno Lekarno Radomlje. Večji in prijaznejši prostori so pozdravili številne obiskovalce. Investicijo, vredno 240 tisoč evrov, sta na pot pospremila domžalski župan Toni Dragar in Dionizij Petrič, mag. farm., direktor Mestnih lekarn, ki sta nagovorila in pozdravila navzoče. Slednji se je zahvalil vsem sodelavcem, ki so sodelovali pri projektu, tako zunanjim izvajalcem kot strokovnim delavcem in zaposlenim ter prebivalcem stanovanjsko-poslovnega objekta, v katerem ima prostore Lekarna Radomlje, hkrati pa tudi Občini Domžale, ki je ves čas podpirala projekt prenove. »Celoten projekt je speljan brez kreditov, z lastnimi sredstvi,« je povedal Petrič in zaželel, da bi prenovljena lekarna služila uporabnikom kot mesto, kjer bodo dobili vse potrebne napotke, si povrnili zdravje ali preprosto našli sogovornika.

Lekarna Radomlje vas pozdravlja v večjih, prijaznih in svetlih prostorih. Uredili so tudi svetovalni kotiček, ki je ločen od osrednjega prostora in v katerem bodo potekala razna merjenja; tukaj pa vas postrežejo tudi, če želite bolj zasebno obravnavo, nasvet ali pogovor o vaši težavi. »V Lekarni Radomlje bodo sedaj uporabniki našli širši nabor, vsa zdravila na recept, ki jih bodo dobili takoj, povečali pa smo tudi ponudbo izdelkov široke prodaje,« je povedala Irena Pirnat, mag. farm., vodja enote Lekarne Radomlje, ki ni skrivala veselja ob prenovljenih pro-

storih, in poudarila: »Naša lekarna je stara 15 let in takrat je tak prostor zadostoval. Zaradi povečanega prometa, poselitve in razširitve okoliša, večje ponudbe zdravil pa je bilo sedaj povečanje nujno.«

»Danes smo dobili v Lekarni Radomlje primernejše okolje za naše strokovnjake in uporabnike naših storitev. Časi so taki, da trgovine, ki nimajo dobre predstavitve svojega blaga, enostavno ne uspevajo tako dobro. Sicer se trudimo, da lekarna ne bi bila trgovina, ampak ker smo odvisni od trga, moramo imeti artikole izpostavljene, mora se

jih videti – tako se večja tudi prodaja. Kot odgovorno vodstvo smo v preteklih letih vedno vlagali v lekarniške enote. Tako smo v zadnjem desetletju prenovili štiri enote, najprej Lekarno Domžale, ki je naša največja enota, potem Lekarno Nova Litiya, Lekarno Novi trg v Kamniku, sedaj Lekarno Radomlje ter na novo odprli Lekarno Duplica. V prihodnosti nas čaka še ena morebitna investicija, in sicer novi prostori uprave. Upamo, da v naslednjih dveh letih,« pa je ob odprtju povedal Dionizij Petrič, mag. farm.

FOTO: ARHIV IR IMAGE

Prva spominka na Krtino

V nedeljo, 16. novembra zjutraj, je bilo na Krtini še prav posebej slovesno. Velik ponos kraja, poznogotska cerkev Sv. Lenarta s prostostoječim zvonikom, je vse premalo znan biser naše kulturne dediščine. Za večjo promocijo in kot dodatno ponudbo obiskovalcem, ki pridejo na ogled te znamenitosti (v lanskem letu jih je bilo 126), je Turistično društvo Rača v sodelovanju z lokalnimi prebivalci poskrbelo za izdelavo prvih spominkov iz lesa. Javnosti sta bila kuhalnica, t. i. polentar, in šeststranski svečnik predstavljena na stojnici pred cerkvijo. Članice društva so pripravile topel sprejem s kavo, čajem in domačimi sladicami. Na ogled je bila tudi leta 2011 narejena maketa štirih zvonov. Ob tej priložnosti so še blagoslovili nedavno odprta prizidek k osnovni šoli in vrtec.

Oba spominka se tematsko navezujeta na cerkev. Ročaje polentarjev krasijo različni pregovori, ki se na-

Foto: Katerina Venta

našajo na ljudsko verovanje o Lenartovem, kot sta 'Lenart (6. 11.) zemlja zaklene' in 'Ako je na lenartovo grdo, do božiča bo ostalo tako'. Društvo

namerava v prihodnosti vgravirati še druge pregovore. Posebnost svečnika so njegove lesene stranice, ki jih lahko poljubno sestavite, krasijo pa jih motiva cerkve in zvona iz leta 1927, imeni Krtina in sv. Lenart ter napis, vdeleni v zvon: imena treh svetnikov in iz gotice preveden napis. Na dnu svečnika je znak srca Slovenije, ki povezuje občine iz osrednjega dela države. Izdelka združujeta kulturno in naravno dediščino, saj sta narejena iz lesa in stekla ter unikatno gravirana. Njuna prednost je, da sta ne le lepa, ampak tudi uporabna. Zasluge za oblikovanje gredu Luciji Lavtar in Janezu Jevnikarju, direktorju studia Naturart iz Kamnika, ki je izdelalo spominke s pomočjo pokroviteljev iz okoliških krajev. Svečnik in kuhalnica sta na voljo pri mežnarici, prek spletne strani Turističnega društva (tdraca.si), prav tako ju bo mogoče kupiti na Miklavževem sejmu.

KATARINA VENTA

"Vabimo vas v prenovljeno Lekarno Radomlje."

www.mestnelekarne.si

MESTNE LEKARNE
Z zaupanjem

Začetek obratovanja drsališča

Zavod za šport in rekreacijo Domžale obvešča vse občane ter zainteresirana društva za igranje rekreativnega hokeja, da bo drsališče začelo obratovati v **četrtek, 4. decembra 2014**. Uradno odprtje drsališča s kratkim programom bo **ob 17. uri**.

Obratovalni čas drsališča je naslednji:

- od ponedeljka do petka, od 15. do 19. ure,
- med vikendom in ob praznikih od 10. do 19. ure,
- za organizacijo športnih dni, vrtcev

in osnovnih šol bo drsališče odprto tudi v dopoldanskem času,

- za igranje rekreativnega hokeja so termini od 19.15 do 22. ure, med vikendom in prazniki pa od 8. ure, do najdlje 9.30 (razpis za rezervacijo terminov je že objavljen na spletni strani Zavoda).

V primeru večjega interesa za organizacijo določenih prireditev ali tečajev si Zavod za šport pridržuje pravico dočasne spremembe obratovalnega časa (največ za 1,5 ure, za tečaj drsanja). V tem primeru bo obvestilo pravočasno objavljeno na spletni stran

ni Zavoda www.zavod-sport-domzale.si si ter neposredno na drsališču.

V imenu Občine Domžale, Zavoda za šport in rekreacijo Domžale ter svojem imenu želim vsem ljubiteljem drsanja ter igralcem rekreativnega hokeja veliko prijetnih trenutkov, predvsem pa varno koriščenje drsališča. **Drsanje je še vedno za vse občane Domžal brezplačno.**

MAG. JANEZ ZUPANČIČ,
UNIV. DIPL. OEC.
DIREKTOR ZAVODA ZA ŠPORT IN
REKREACIJO DOMŽALE

Rojstni dan butik La Vision

Vesna Hostnik, lastnica butik La Vision v Breza centru v Domžalah, ima rada Francijo, Pariz, francoske slaščice in peneče se vino, francoski 'joie de vivre' in predvsem modo. Kljub ljubezni do Francije pa ostaja zvesta Domžalam, kjer ima že 19 let svoj butik, v katerem svoje veselje in poznavanje oblačilnih smernic deli s prebivalci. Da gre pri vsem za veliko več kot le lepe obleke, ve že dolgo. Celota je pomembna, zato se trudi ženske naučiti, kako lahko iz sebe naredijo največ, pokažejo svoje najboljše plati, saj ve,

da se dobre stvari zgodijo tistim, ki nanje čakajo, najboljše pa le tistim, ki si jih drzno izbrati.

Ob praznovanju rojstnega dne konec oktobra je v svojem butik predstavila odrezavo urbano modo za dinamične ženske z vizijo in osebnim slogom – francosko modno znamko Cop.copine, ki se lahko pohvali s posvečanjem podrobnostim, vrhunskimi materiali in tem, da je izdelana v Evropi. Na praznovanju ob francoskih poslasticah sta bili med drugimi tudi Eva Černe in Katarina Habe.

**RAZVOJNI CENTER
SRCA SLOVENIJE**
DEVELOPMENT CENTRE
OF THE HEART OF SLOVENIA

**Energetska pisarna
Srca Slovenije**

Vabljeni na brezplačno predavanje »Primeri gradnje energijsko učinkovitih objektov«, ki bo potekalo v torek, 9. decembra 2014, ob 16. uri v Energetski pisarni Srca Slovenije v prostorih JUB Design Studia v Dolu pri Ljubljani.

Razvojni center Srca Slovenije, d. o. o.
Kidričeva cesta 1, 1270 Litija

386 1 896 27 10
386 1 896 27 12
gasper.klec@razvoj.si
www.razvoj.si
www.srce-slovenije.si
www.facebook.com/the.heart.of.slovenia

Glasbeni center Černe-Avbelj v Domžalah

Talent ne izbira. Vi pa lahko! Zato pričarajte otroku nasmeh na obraz in ga pospremite na pravo pot, je zapisano v povabilu Glasbenega centra Černe-Avbelj, ki je pred kratkim odprl vrata v Domžalah, na Ljubljanski cesti 2a (nad lokalom Babilon). »Z njim sem skupaj s partnerjem Nejcem ter domačimi nadgradila svoje dosedanje glasbeno ustvarjanje in si uresničila željo, ki me spremlja: ustanoviti glasbeni center ter znanje in izkušnje posredovati vsem, ki to želijo,« je v kratkem pogovoru povedala vsestranska glasbenica in pevka Eva Černe.

Evo Černe poznamo predvsem kot pevko, ki je zmagala v Bitki talentov, večkrat slavila na festivalu Slovenska popevka in bila druga na Emi, izboru slovenske popevke za Evrovizijo. Glasbenica od glave do pete, trenutno absolventka magistrskega študija solopetja na Akademiji za glasbo v Ljubljani in bodoča gostja SNG Opere v Ljubljani, kjer ji bomo lahko prisluhnili v operi Carmen v vlogi Frasquite, je s partnerjem Nejcem Avbljem – enako kot Eva je absolvent magistrskega študija na Akademiji za glasbo, še prej pa univ. dipl. pravnik – ustanovila glasbeni center, ki bo mnogo več kot le glasbena šola. Takole Eva predstavlja program za vse generacije mladih glasbenikov: »Petje bom poučevala sama, violino bo poučeval Nejc Avbelj, violinist Philharmonije Salzburg, koncertni mojster SFK Euro Symphonie ter ustanovitelj orkestra Mladih ljubljanskih solistov. V njem igra violončelo Zoran Bičanin, naš učitelj violončela, ki je priznan komorni glasbenik ter dolgoletni član kvarteta Accademia. Vabimo k pouku kitare, ki ga že vodi moj oči Rado Černe, z več kot 20 leti pedago-

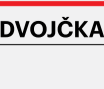
ških izkušenj in mentor mnogih klasičnih in zabavnih ansamblov. Najmlajši pa so vabljeni k glasbenim uram za mlade in najmlajše, ki jih bo pripravljala Ana Černe Gregorič, profesorica glasbe, zborovodkinja MePZ Slamnik. Ker se v centru zavedamo celostne vzgoje glasbenikov, pri kateri je zelo pomembna tudi njihova fizična pripravljenost, smo se odločili tudi za 'fizioterapijo za glasbenike', ki jo v centru vodi fizioterapevtka Irena Dokl. Dolgotrajno igranje profesionalnih glasbenikov namreč zahteva njihovo dobro fizično pripravljenost. V prihodnosti načrtujemo tudi psihološko pripravo za glasbenike. Dobrodošli!»

Lepo urejen Glasbeni center Černe-Avbelj ima tudi manjšo dvorano, katere stene krasijo fotografije najpomembnejših domžalskih glasbenih

ustvarjalcev. Dvorana je namenjena koncertom in prireditvam, s katerimi bodo obogatili ponudbo glasbe v občini. Za začetek bosta tako 14. decembra 2014, ob 10. in 15. uri, nastopila v Sneguljčici – operni pravljici za male in velike otroke, Eva in njen sošolec operni pevec Klemen Torkar ter jim pričarala praznično vzdušje veselega decembra.

Če vas zanimajo programi Glasbenega centra Černe-Avbelj, kjer so povedali, da bodo trije izbrani kandidati lahko pouk instrumenta ali petja obiskovali brezplačno, jih lahko pokličete na 031 779 430, imajo tudi internetno stran www.cerne-avbelj.com; dosegljivi pa so tudi na info@cerne-avbelj.com.

VERA VOJSKA
FOTO: ANDRAŽ GREGORIČ

2014	DECEMBER/GRUDEN		
28 PE	VODNAR	ZRAK • SVEŽE SVETLO	CVET
29 SO	RIBI	VODA • MOKRO stopala, nart, prsti na nogah	LIST
30 NE		ogljikovi hidrati	
01 PO	OVEN	OGENJ • TOPLO glava, možgani, oči	PLOD
02 TO S. dan invalidov		beljakovine	
03 SR	BIK	ZEMLJA • HLADNO vrat, tilnik, ušesa, zobje	KORENINA
04 ČE		sol, korenina, gomolji	
05 PE	DVOJČKA	ZRAK • SVEŽE SVETLO	CVET
06 SO		dihala, ramena, roke, dlani	maščoba, olje
07 NE	RAK	VODA • MOKRO	LIST
08 PO		pljuča, prsi, želodec, jetra	ogljikovi hidrati
09 TO	LEV	OGENJ • TOPLO srce, krvni obtok, arterije, hrbet	PLOD
10 SR Dan člov. pravic		beljakovine	
11 ČE	DEVICA	ZEMLJA • HLADNO prebavila, vranica, trebušna slinavka	KORENINA
12 PE		sol, korenina, gomolji	
13 SO	TEHTNICA	ZRAK • SVEŽE SVETLO	CVET
14 NE		kolki, ledvice, mehur	maščoba, olje
15 PO	ŠKORPIJON	VODA • MOKRO spolni organi, sečevod	LIST
16 TO		ogljikovi hidrati	
17 SR S. dan letalstva	STRELEC	OGENJ • TOPLO stegna, vene	PLOD
18 ČE Dan naravoslovcev		beljakovine	
19 PE	KOZOROG	ZEMLJA • HLADNO sklepi, kolena, kosti, koža	KORENINA
20 SO		sol, korenina, gomolji	
21 NE	VODNAR	ZRAK • SVEŽE SVETLO	CVET
22 PO		goleni, vene	maščoba, olje
23 TO	RIBI	VODA • MOKRO stopala, nart, prsti na nogah	LIST
24 SR		ogljikovi hidrati	
25 ČE Božič	OVEN	OGENJ • TOPLO glava, možgani, oči	PLOD
26 PE Dan smotnostnosti in enotnosti		beljakovine	
27 SO	BIK	ZEMLJA • HLADNO vrat, tilnik, ušesa, zobje	KORENINA
28 NE		sol, korenina, gomolji	
29 PO	DVOJČKA	ZRAK • SVEŽE SVETLO	CVET
30 TO			
31 SR			
01 ČE NOVO LETO			
02 PE			

OBRAZI DOMŽAL

DRUŽBA, KI NE SPREJEMA DRUGAČNOSTI, NI ZDRAVA!

EMIL MARKO REMŽGAR, OPTIMISTIČNI DOMŽALČAN S CEREBRALNO PARALIZO

Šestinštiridesletni Domžalčan Emil Marko Remžgar je nekaj posebnega: ne zgolj zato, ker se je rodil s cerebralno paralizo, ki mu piše drugačno življenjsko pot kot zdravemu človeku, ampak predvsem zato, ker se je naučil svojo bolezen sprejeti in z njo tudi živeti. Še več! Kljub številnim oviram, s katerimi se nenehno srečuje, ostaja vever in nasmejan.

Vesna Sivec Poljanšek
Foto: Iztok Dimc

Na pogovoru se dobiva na jenski deževni dan. Ljudje pri sosednjih mizah mestne kavarne se pritožujejo nad padavinami, Emil Marko pa na vprašanje, ali tudi njega takšno vreme spravlja v slabo voljo, mirno odgovori: »Rad imam dež. Brez vode preprosto ni življenja. Prav je, da sprejmemo vse, karkoli nam že prinese vsakdanjik.« Da, takšen je njegov pogled na življenje, in prav zato je med ljudmi, ki jih srečuje na cesti ali kje drugje, ta drugačni Domžalčan tako zelo priljubljen.

Svojega zgodnjega otroštva se spominja zgolj v obrisih. Najbolj so mu ostale v spominu najrazličnejše bolnišnice in druge podobne ustanove, kjer je na rehabilitacijah za izboljšavo govora in motorike preživel tudi po šest ali več mesecev hkrati. Ko se je po omenjenem času nato vrnil v rodne Domžale, je zelo težko navezal stik z vrstniki, saj ga ti skoraj niso poznali. In to ga je, priznava, pogosto zelo bolelo. Sčasoma se je privadil na precej samotarski način življenja, v katerem mu je bila v veliko oporo, seveda, najbolj družina. V samotnih trenutkih je svoja čustva in hrepenja rad zлил na slikarsko platno. »Kot otrok sem nekaj časa celo hrepenel, da bi postal akademski slikar, a zaradi težav z motoriko sem potem to željo opustil,« nam zaupa Emil Marko in še doda, da zdaj ne slika več. Toda ljubezen do slikarstva, pa tudi do drugih vej umetnosti – obožuje tudi gledališče, film, glasbo in literaturo – bo v njem večno živa.

Emil Marko je po naravi zelo vedoželjen, zato tudi po obdobju po končanem šolanju – osnovno šolo je obiskoval v Vipavi, poklicno v Kamniku, gimnazijo pa je zaključil v Ljubljani – ves čas ogromno trenutkov preživljal za knjigami. Za najrazličnejšimi. »Rad obiščem domžalsko knjižnico, v njej bi lahko prebil ure in ure. In zelo rad se z vlakom odpeljem tudi v ljubljanski NUK. Ni lepšega od tovrstnega potovanja, ko lahko med vožnjo opazujem ljudi in pokrajino, ki beži mimo mene, pozneje pa zavijem med tako ljube knjige,« razloži, kaj mu bogati vsakdanjik.

Ni lepšega kot pomagati drugim!

Močno ga privlači pravo; neznansko uživa med preučevanjem najrazličnejših zakonov, je pa res, doda, da se ti tako hitro spreminjajo, da če jim želi slediti, lahko nenehno brska po knjigah in spremlja novosti.

Opisana strast mu pride prav tudi pri svetovanju, pri še eni stvari, ki jo počne nad vse rad, predano in s srcem: v okviru prostovoljnega društva skupina Glas Slovenije – prostore imajo v stari domžalski knjižnici – Emil Marko namreč pomaga z nasveti vsem, ki se jim zatakatne pri urejanju invalidnin (»Te so sramotno nizke, država tudi na tem področju dokazuje, da jim za ljudi, kakršen sem sam, ni prav dosti mar,« pojasni z očitno grenkobo v glasu.), raznih zavarovanj, pokojnin ali česa drugega, ob kar pogosto trčijo osebe s posebnimi potrebami ali tudi 'običajni' ljudje. »Name se radi obrejo invalidi pa upokojenci, mladostniki in še kdo. Če zmorem in znam, jim z veseljem pomagam,« pove Emil Marko, ki nudi brezplačno pomoč na omenjeni lokaciji društva ali tudi po elektronski pošti. Tovrstna svetovanja mu na dan

Opazam, da se ljudje s posebnimi potrebami vse preveč zapirajo v svoj mali svet, kjer jih potem duši grozljiva ujetost. Preprosto nimajo želje po druženju. A to ni dobro. Mene drži pokonci namreč prav moja družabnost in dejstvo, da sem nenehno v pogonu.

vzamejo kakšno uro ali dve, včasih več, drugič manj, ob tem pa je najpomembnejše, da mu močno popestrijo in osmislijo življenje. »Zame je nekaj najlepšega, če lahko pomagam drugim.«

Nenehno v pogonu

Po naravi je, pove, zelo skromen. Da, seveda ima hrepenja, le kdo jih nima, a vendar so njegova zelo preprosta, stvarna: »Ne želim si ničesar materialnega. Zgolj to, da preživim lep dan, srečam kakšnega prijetnega človeka in se z njim zapletem v zanimiv klepet.«

V dobro voljo ga spravita prijaznost in strpnost, čeprav, prizna, na svojih poteh včasih sreča tudi neprijazne ljudi. »A se, veste, ne obremenjujem z njimi.

Preprosto grem naprej. Tako je najbolje. Raje se potrudim, da sem sam optimistično naravnani, potem se mi tudi življenje odvija mnogo lepše in boljše,« pravi.

Emil Marko živi doma z ostarelim očetom, mama mu je za rakom umrla že pred vrsto let. Po naravi je zelo samostojen, pa vendar je vesel, da očetu in njemu v gospodinjstvu pomaga očetova prijateljica, na pomoč pa radi priskočijo tudi nekateri člani širne družine.

Vsakdanjik si naravna tako, da ima v njem veliko časa za branje knjig in časopisov, dneva pa si ne zna predstavljati brez obveznega sprehoda po Domžalah in okolici. »Zelo rad se sprehajam po mestu, in ker me ljudje dobro poznajo, mi, če je treba, pomagajo iz trgovine ne-

sti kakšne vrečke ali me povabijo na čaj ali kavo. Zelo rad se tudi sprehajam v naravi, posebej po poteh ob Bistrici. Na tem mestu bi rad pohvalil župana in njegovo pobudo za ureditev zelene osi ob naši reki. Odlično je urejena! V naravi si napolnim baterije, in četudi pride kakšen trenutek, ko me zajame val pesimizma, se na sprehodu po domači naravi, ob vodi in med drevesi, v hipu prevetrim. Potem grem spet laže naprej.«

Da, pravi Emil Marko, srečo ima, da ga njegova bolezen ni zaznamovala do te mere, da se ne bi mogel premikati. Tako pa lahko prebije veliko časa zunaj, med ljudmi, in to mu daje nov, prepotrebni zagon za življenje. »Opazam namreč, da se ljudje s posebnimi potrebami vse preveč zapirajo v svoj mali svet, kjer jih potem duši grozljiva ujetost. Preprosto nimajo želje po druženju. A to ni dobro. Mene drži pokonci namreč prav moja družabnost in dejstvo, da sem nenehno v pogonu.«

Njegove sanje

Če si drugačen, te družba takoj potisne na rob, ugotavlja. Na srečo, dodaja, so Domžalčani do njega večinoma strpni in zelo prijetni. Tudi mesto, predvsem zato, ker ni preveliko in ker ga obdaja dovolj narave, mu je pisano na kožo. V njem pogreša le to, da mnoge trgovine nimajo urejenih dostopov za invalide in da v večnadstropnih stavbah ni povsod na voljo dvigalo.

Na splošno pa ga žalosti, da bi rada družba ljudi s posebnimi potrebami potisnila na rob ali celo v pozabo. Toda sam na takšne osebe, kot je on, gleda drugače: »Družba, ki ne sprejme drugačnosti, ni zdrava. Zavedati bi se morali, da v resnici potrebujemo drug drugega. Za komunikacijo, pomoč, nasvete, medsebojno učenje.«

O teh stvareh se rad razgovori ne le v vsakdanjih pogovorih, ampak tudi sicer. Celó na kakšnih predavanjih, kjer želi zdravim ljudem približati razmišljanje in čutenje oseb s posebnimi potrebami. Ker, še doda, smo v osnovi popolnoma vsi enaki.

Tudi Emil Marko ima namreč svoje sanje, in te se zadnje čase vrtijo predvsem okrog tega, da bi lahko spletel trdna, iskrena prijateljstva. V mladosti zanje, ker je toliko časa preživel po raznih ustanovah, ni bilo prave priložnosti, zdaj, ko je odrasel in živi, kot želi, pa ugotavlja, da to vedno bolj pogreša. »Včasih se počutim zelo osamljeno in v takšnih trenutkih močno koprnim tem, da bi se komu zaupal, mu potožil, se pogovoril,« tiho razloži in doda: »Rad bi šel namreč s prijatelji kam na izlet, včasih bi mi prišla prav tudi kakšna pomoč, sploh ker opazam, čeprav nerad, da moja bolezen napreduje. Kostí me vedno bolj bolijo, kakšen dan so bolečine prav neznošne.«

A se vseeno ne dá in ne kloni! Da bi obupal nad življenjem in v njem videl le najslabše? Kje pa, tega pri Emilu Marku ne boste našli! Hvaležen je za malenkosti, predvsem za dejstvo, ki mu pomeni čez vse: kljub boleznim se lahko normalno premika ter hodi in kljub težavam z govorom gre med ljudi in se ne zapira vase. To mu daje občutek neverjetne lahkotnosti in svobode!

In prav zato je ta Domžalčan s posebnimi potrebami tako zelo neverjeten, poseben in drugačen. V najbolj spoštljivem pomenu besede. Res nam je lahko vsem za vzor! □

Ko se je začela kazati potreba po samoprispevku ...

Ko se oziramo na 150 let organiziranega domžalskega šolstva, se soočimo z velikim napredkom, ki so ga v šolstvu dosegali leto za letom po drugi svetovni vojni. Vse, kar se je dogajalo (predvsem v Domžalah, na tedanji nižji gimnaziji), so skrbne roke kronistov zabeležile, zapisale in na koncu poskrbele, da je vse to izšlo v publikaciji. Ta je nekakšna inventura vseh dosežkov in dogajanj neposredno po vojni v tiskani obliki, ki je vse do danes ohranila množico zanimivosti. Te zanimivosti in dela šolnikov in šolstva zelo dobro osvetljujejo čas med letoma 1945 in 1955.

Matjaž Brojan
Foto: Arhiv Matjaža Brojana

V zadnjem letu od pregledovanega obdobja – v letu 1955 – se je že v februarju sestel šolski kolektiv, na sestanku so pregledali družbenopolitični položaj, posvetili pa so se tudi novim učnim načrtom.

21. februarja so pripravili smučarsko tekmovanje na Postovki, istega dne pa so nekateri učenci z učitelji obiskali tudi nekaj tovarn in radijsko oddajno postajo Radia Ljubljana. Že v februarju so na šolskem gimnazijskem svetu obravnavali učne uspehe učencev v prvem polletju, pogovorili so se o mlečni kuhinji in o tem, kako bodo na šoli proslavili deseto obletnico osvoboditve. Predlagali so nastop telovadcev in koncert pevskih zborov šole. Vsi pevci pevskih zborov – tako so sklenili – bodo dobili enotne kroje. Nižja gimnazija bo ob tej priložnosti izdala publikacijo Izvestja.

Potem se je na šoli pojavila gripa, zato so bila šolska vrata med 2. in 10. marcem zaprta.

Učitelji šole so čas zaprtja izrabili za strokovno izobraževanje, z njim pa so nadaljevali tudi po tem, ko so se učenci vrnili v šolske klopi. Pedagoški strokovnjaki iz Ljubljane so predavali o vzgoji mladostnika, vzgoji značaja in spolni vzgoji. Ta predavanja so se raztegnila celo v april, ko je v okviru Ljudske univerze predavala profesorica Marionova. Govorila je o temi 'Odnos staršev do otrok'. Njenega predavanja in tudi še nekaterih poprej so se udeležili tudi starši otrok s šole.

Kaj vse so na šoli še počeli do konca šolskega leta?

Do konca šolskega leta je sledila še množica najrazličnejših prireditev in dejavnosti, ki so jih ob koncu brošurice popisali takole:

2. in 3. april: koncert pevskega zboru iz Zalega hriba pod vodstvom nekdanjega profesorja v Domžalah, tov. Ceneta Matičiča;

6. april: koncert pevskega zboru iz Ihana pod vodstvom tov. Staneta Habeta;

8. april: ocenjevalna konferenca;

24. april 1966: zastopstvo gimnazijskega šahovskega krožka se udeleži pokrajinskega šah. turnirja v Ljubljani;

24. april 1955: gimnazijci raznesejo Program prireditev, ki jih prirejajo domžalske organizacije in društva v počastitev desete obletnice osvoboditve;

27. april: športni dan, tekmovanje 2. in 4. razredov v atletiki, ostali izlet v Bišče in Črnelo;

30. april: proslava prvega maja. Govori tov. ravnatelj Flerin, sledijo recitacije dijakov in glasbene točke (po zvočniku). Zvečer nastop gimnazij-

Kolektiv nižje gimnazije v Domžalah v šolskem letu 1955/1956

I. A razred Nižje gimnazije v Domžalah v šolskem letu 1957/58

Ministrstvo za prosveto Ljudske Republike Slovenije je v letu 1950 izdalo priročnik za šole, ki je normativno opredeljeval celotno tedanje šolstvo

Osnovna šola v Blagovici je bila prva od šol, ki so bile v Domžalski občini zgrajene s sredstvi samoprispevka

skupno s Partizanom v Godbenem domu, pripravila tov. Koširjeva;

9. maj: Zborovanje prosv. delavcev okraja Ljubljana – okolica v Ljubljani;

10. maj: nastopila mesto tajnika tov. učiteljica Šorn Marija iz Moravč;

11. maj: tov. Prešeren režira igro Bogatin in zdravilni kamen z učenci višje šole;

13. maj: delovna konferenca popoldne (četrtšolci) Izvestje, prireditve, vključevanje dijakov v poklice; pionirsko taborjenje;

14. maj: gimnazija se v celoti udeleži pionirskega tabora na Rašici;

19. maj: Titova štafeta, kjer sodelujejo dijaki od Vira do Trzina (org. Košir, E.);

17. maj: izlet četrtošolcev v Litostroj in muzej NOB (vodita tov. Velkavrh, Gams);

20. maj: otroške risbe poslane Zvezi društev prijateljev mladine, ocenjevalna konferenca popoldne;

22. maj: gimnazijski pevski zbor nastopi v Litiji (pod vodstvom tov. Habeta);

24. maj: zaključni koncert pevskega zboru na šol. dvorišču ob 20. uri zvečer, pod vodstvom tov. Habeta Staneta, uspeh zelo dober;

25. maj: šolsko atletsko tekmovanje na Stadionu (2. c in 4. b razred) 2 ab razreda na prirodoopisni ekskurziji. Prvi razred na majniškem izletu v Kamniški Bistrici (pod vodstvom razredničark);

27. maj: snemanje za film 'Mladini šport in telovadbo' na domžalskem stadionu. Popoldne sestanek staršev četrtošolcev za vključevanje v poklice;

30. maj: snemanje velikega in pionirskega pevskega zboru v studiu Radia Ljubljana pod vodstvom tov. Habeta, ob 12. uri zaključna ocenjevalna konferenca za četrte razrede;

31. maj: izlet 4 b na Kum (vodita tov. Gams in Vodopivec);

1. junij: poslali 19 malih in 3 velike kolektivne risbe na društvo prijateljev mladine. Ta dan je upokojena snažilka Pliberšek;

3. junij: ocenjevalna konferenca za četrte razrede. Uspeh obeh razredov 75 %. Govor o novem predmetniku, obveznem osemletnem šolanju, drž. praznikih, reformi šole, počitniških seminarjih, vedenju dijakov i. p.;

7. junij: izlet 2 bd razredov pod vodstvom razrednikov;

8. junij: izlet za v Postojno (vodi prof. Kralj), 3 a pa v Lovran (Oprešnik, Velkavrh);

9. junij: izlet 2 c in 3 a v Logarsko dolino (vodita tov. Prešeren, Bukovec);

11. junij: izlet dela prof. zboru s TD Partizan v Koper (9 članov);

13. junij: zaključna ocenjevalna konferenca za ostale razrede (uspeh, ocene);

26. junij: zaključna proslava na dvorišču, razdelitev spričeval, nagrad in pohval (govor ravnatelja deklaracije, pevske točke);

28. junij: vpisovanje v prve razrede ob 8. uri, v višje ob 10. uri dopolne;

1. julij: zaključna letna konferenca s pregledom uspeha po razredih in kritičnim poročilom o celotnem delu na zavodu v preteklem šolskem letu.

Ob koncu so bralce opozorili, da je piscem kronike kljub veliki prizadevnosti še ušlo to in ono in da torej ne more biti popolnoma izčrpna. Dejavnosti in dogodkov naj bi bilo še več, vendar vseh ni bilo mogoče zabeležiti in zajeti v kroniko, ki je ob koncu na zadnjih straneh prinesla še množico najrazličnejših podatkov o celotnem obdobju (1945–1955) šolstva v Domžalah.

Izmenje – težava povojnega obdobja

Ker so bile v obravnavanem povojnem obdobju uničene ali poškodovane skoraj vse šole (le štiri so bile sposobne takoj sprejeti učence), je bilo pred oblastjo in šolniki nemalo ovir, ko se je družba soočila z velikimi problemi, kako za šolajočo se mladino zagotoviti kolikor toliko ustrezne pogoje.

V prvem povojnem obdobju, so pozneje zapisali (leta 1960) v občin-

ske glasilo, je bilo delujočih 23 šol na Domžalskem, ki pa so vse delovale v neznosnih, predvsem kadrovskih in prostorskih razmerah. Število učencev v posameznem razredu je dosegalo za naše današnje razmere celo neverjetno število 60 ali 70, manjkala je osnovna oprema učilnic, učil in šolskih knjig in drugega.

Želja šolskih oblasti je bila predvsem, da bi v šolo vključili čim več mladih ljudi, da bi izboljšali šolski obisk in zagotovili osnovnošolsko izobrazbo tistim, ki je zaradi vojne niso mogli pridobiti. Bilo pa je vendarle mogoče zadostiti večini teh želja, že zaradi velike požrtvovalnosti, delavnosti številnih aktivnost in iznajdljivosti šolnikov, staršev, oblasti – in učencev.

Prelomnica – šolska reforma v letu 1958

Prelomnica v razvoju osnovnega šolstva je bilo leto 1958, ko je bilo za razvoj osnovnega šolstva poskrbljeno z novo šolsko reformo. Z njo, z novim zakonom o osnovni šoli, je bila zagotovljena urejena, enotna, obvezna in posledično veliko bolj uspešna osnovna šola. Ta se je razširila v kvalitetno in bolj razvojno mrežo osnovnih šol (tako centralnih kot podružničnih), ki bodo, na novo organizirane in kadrovske postavljene, zmogle uresničiti pedagoške in druge cilje. Pri tem niso pozabili zapisati pričakovanja o večji 'ideološkosti' šole, saj naj bi za poučevanje pridobili le tak kader, ki ne bo usposobljen le v strokovnem smislu, pač pa bo tudi ustrezno družbenopolitično in ideološko 'izdefereniran'. Pri tem za izbiro kadrov zelo pomembnem načelu pa so poskušali z novo reformo zagotoviti tudi kar najboljše zdravstvene in varnostne pogoje. Želeli so utrjevati t. i. samoupravni socializem ter z vsemi ukrepi poskrbeti, da bodo vsi učenci v domžalskem šolstvu imeli le eno ali največ eno in pol izmene.

Zagotovitev uresničitve vseh zgoraj zapisanih ciljev pa ni bila lahka naloga, saj so zapisani cilji zahtevali ogromno finančnih sredstev. Dogajalo se je, da za šolstvo ni več zadostovalo 35 ali 40 odstotkov občinskega proračuna, pač pa je terjalo (zlasti v šestdesetih letih 20. stoletja) kar polovico tj. 50 odstotkov proračuna.

Druška velika skrb, ki se je v tako dragem šolstvu vse bolj nakazovala, pa so bile investicije. Čeprav je bilo v prvih povojnih letih tudi na tem področju opravljeno veliko delo, zgrajeno veliko t. i. šolskega prostora, so bile potrebe po njem vse večje. Število učencev se je ob rojstnih neposredno po vojni zelo 'povečevalo'. Kljub novim šolam, zgrajenim neposredno po vojni – Šentožbolt, Zlato polje, Ihan in Češnjice – je bilo šolstvo postavljeno pred prepotrebno novogradnjo v Radomljah, Moravčah in na Brdu, ureditev posebne osnovne šole na Homcu za lažje prizadete otroke. Za dokončno ureditev se je nakazovala le na rešitev: sredstva za nove šole bodo morala biti pridobljena tudi s sredstvi samoprispevka ljudi. □

(Se nadaljuje)

IZ NAŠIH VRTCEV IN ŠOL

KD Jože Gostič Homec, KS Preserje, KS Homec – Nožice, Župnija Homec

vabijo

otroke iz vasi Nožice, Homec in Preserje na srečanje s sv. Miklavžem, ki bo v

petek, 5. 12. 2014, ob 17. uri, v kapeli sv. Križa na Homcu.

Po ogledu igrice vas bo sv. Miklavž tudi obdaril.

Bili smo umetniki

Naš kulturni dan je bil tokrat precej drugačen od tistih, ki smo jih bili vajeni do sedaj.

OŠ ROJE Namesto sedenja v razredu smo sedeli v avtobusu in se po debeli uri in pol ovinkaste vožnje znašli v idilični visokogorski vasi – Sorici. Tam se je rodil znani slovenski slikar Ivan Grohar. Na pragu Groharjeve do-

Sledili smo mu v glasbeno delavnico. Tam smo spoznali ritmične in melodične inštrumente za katere smo večinoma slišali prvič. Komaj smo čakali, da jih tudi preizkusimo. Sestavili smo pravi orkester. Poimenovali smo

mačije nas je prijazno pozdravil in nas gospod Gašper Kačar, ki je tudi vodja tamkajšnjih dejavnosti. Ponudil nam je toplo zavetje kmečke peči in mize, kjer smo se okrepčali in prisluhnili kratki zgodbi o slikarju Ivanu Groharju.

ga orkester 'Bejžmo'. Sledila je generala in tudi pravi nastop. Po kratkem predahu smo bili aktivni v pravem slikarskem ateljeju. Ob odhodu domov smo si ogledali še razstavo najbolj znanih slik Ivana Groharja in se odpeljali v dolino.

NADA GRČAR, UČITELJICA OŠ ROJE

Naj bo za vse naše otroke december nepozaben in vesel mesec

Skozi napol odprta vrata med nas že prihaja veselili december in z njim trije dobri možje, predvsem pa veselo in praznično razpoloženje s svetlimi lučkami in darili, ki si jih želi vsak otrok.

ZVEZA PRIJATELJEV MLADINE DOMŽALE Pa jih bodo dobili vsi? Morali bi jih, pravi Zveza prijateljev mladine Domžale in se tudi letos trudi, da bi z različnimi prireditvami pomagala vsem malčkom do veselih dni zadnjega meseca v letu 2014. Ob tem se zaveda, da bo občina, skupaj s Kulturnim društvom Mirana Jarca Škocjan poskrbela, da bo Miklavž obdaril prav vse predšolske otroke v naši občini, le starši jih morali pripeljati na največje druženje z njim, po svojih močeh pa bodo za veselje poskrbela tudi različna društva.

Zveza prijateljev mladine Domžale se je odločila, da poskrbi za vse otroke s prijetnimi prireditvami, nekatere bodo spremljale tudi delavnice, manjkalo pa ne bo tudi majhnih presenečenj, barvic, sladkih dobrot in sadja. Poglejmo, kaj vse si bodo lahko ogledali naši najmlajši v prvi polovici decembra:

Lila Prap: Dinozavri? – za vrtce in šole – Kulturni dom Franca Bernika Domžale

Brata Grim: Janko in Metka – za vrtce in šole – Kulturni dom Radomlje

Te prireditve so zaključene za šole in vrtce, prav vse malčke pa vabimo na:

Fran Levstik: Vidkova srajčica – Kulturni dom Franca Bernika Domžale, sobota, 13. december, ob 10. uri
Lutkovna predstava Vidkova srajčica je mehka in nežna predstava, ki povzema Levstikovega Vidka brez srajčice, le da bomo tokrat poleg zgodbe o nastajanju oblačil, ki vsebuje tudi socialno noto, potovali tudi

po Vidkovem domu, domačem dvorišču in okoliških travnikih. Tam Videk sreča vrsto živali in rastlin, ki mu na koncu le pomagajo do nove srajčice. Topla likovna podoba in žive barve se

delovali novoletne voščilnice in okraske ter se lepo imeli. Na obiskovalce čakajo tudi barvice, knjigice in zvezki, pa tudi kakšna sladka dobrota in sadje, tako da bo res lepo!

v naši predstavi prepletajo z glasovi ritmiziranih besed in drobnih glasbil, na kulisi, ki nas bo spomnila na tkalske statve.

Brezplačne vstopnice lahko prevzamete na blagajni kulturnega doma. Priporočamo rezervacije.

Po predstavi bo delavnica, na kateri vas bosta zabavala žonglerja, bomo spoznavali različna glasbila, iz-

Starši, pripeljite svoje malčke in jim polepšajte veseli december!

Ob tem bi radi le še povabili vse otroke in starše tudi na druge prireditve, ki jih v decembru v občini Domžale ne bo manjkalo. Pridite in si naredite nepozaben in čaroben veseli december 2014.

VERA VOJSKA

Tabor vedoželjnih

Kot že vrsto let smo na OŠ Dob tudi letos v oktobru uspešno organizirali tridnevni, tako imenovani Tabor vedoželjnih, ki je potekal v Osilnici na Dolenjskem.

Tabora smo se udeležili vabljeni učenci od šestega do devetega razreda. Da je bil uspešen, lahko trdimo na osnovi odzivov učencev, njihove zavzetosti za delo in količino opravljenega dela. Tabor smo tematsko razdelili na štiri sklope oz. štiri in pol. Učenci so sodelovali v skupini za logiko, mediacijo, biologijo in spoznavanje fizikalnih zakonitosti s pomočjo opazovanja narave. Vzporedno je ves čas tabora potekalo snemanje novega igranega filma.

Za skupino logike je skrbela učiteljica Damijana Križnik Vrhovec. Velik del skupine se je namreč intenzivno pripravljala na državno tekmovanje iz logike. Skupino za mediacijo je vodila Andreja Flerin Majcen. V njej je bilo nešteto težav – namišljenih seveda –, ki pa so jih učence uspešno rešile. Učence so se hkrati usposobile tudi za vodenje delavnice za preventivo zlorabe otrok. Upravičeno lahko pričakujemo, da bodo v prihodnje uspešno rešile spore na šoli.

'Biološka' skupina se je najprej odpravila na teren. Del skupine je kazal izrazit interes za terenske in gibalne aktivnosti, ni jih motilo sedeti na tleh, tipati po gozdu, nabirati vzorce iz reke ali hoditi po zamočvirjenem terenu. Drugi del skupine je veliko rajal delal z mikroskopi in vzorci. Vsi pa so zelo uživali v dejavnostih, povezanih z opazovanjem lastnega telesa: merjenje krvnega tlaka, poslušanje in merjenje srčnega utripa, opazovanje kože z lupo, preiskovanje jezika (okušalnih brbončic), opazovanje prstnih odtisov, delovanje človeške sline.

Zadnja, a še zdaleč ne nepomembna skupina, je bila skupina 'fizikov', ki jo je z znanstvenim pristopom vodil učitelj Samo Zdravec. V prvi vrsti so se poskusili učiti iz narave, ne iz učbenikov. Tudi Newton je počel enako. Vsa svoja dognanja in ugotovitve so

vloge v filmu smo izpeljali že v šoli. Do premiere bo treba počakati še nekaj mesecev, do takrat pa čaka učenke in učence naporna montaža posnetega materiala.

Na taboru so se učenci na zabaven način veliko naučili, upamo si trditi,

nato uporabili za risanje načrtov za verižni eksperiment. V šoli jih sedaj čaka še kar nekaj dela. Verižni eksperiment morajo v celoti izdelati in ga nato predstaviti širšemu občinstvu učencev, učiteljev in staršev.

Ob intenzivnem delu v skupinah smo z učenci snemali tudi našo novo filmsko uspešnico. Scenarij za film so ustvarili učenci pred odhodom na tabor v začetku oktobra. Tudi avdicijo za

da celo več, kot bi se v šolskih klopeh. Skupaj z njimi vsako leto ugotavljamo, da se dnevi na taboru prehitro končajo, posebej zabavna večerna druženja in sprostitve v bazenu. Še kar nekaj volje in napora pa bo treba, da bomo dokončali delo, začeto na taboru.

SAMO ZDRAVEC, ANDREJA FLERIN MAJZEN, SONJA NAJMAN VEDENIK, DAMIJANA KRIŽNIK VRHOVEC, MENTORJI

Vljudno vabljeni v soboto, 6.12.2014, v Češminov park v Domžalah od 10. do 12. ure na

3. novoletni bazar

Prodajali bomo svoje izdelke in pecivo. Zbrana sredstva bomo namenili nadstandardnemu programu vrtca in socialno ogroženim otrokom.

Veselim se srečanja z vami!
Otroci vrtca Urša

V primeru slabega vremena bo novoletni bazar prestavljen v enoto Češmin.

Zmaga na Mladina in gore

Ekipa Planinskega društva Domžale, v sestavi članov planinskih skupin OŠ Preserje pri Radomljah in OŠ Venclja Perka, je dosegla 1. mesto na regijskem tekmovanju Mladina in gore.

Ekipa se je tako uvrstila na državno tekmovanje, ki bo januarja v Idriji. V osrednjeslovenski regiji, v Cerkljah ob Krki, je sodelovalo 40 ekip. Marcel Kogovšek, Aleš Belšak, Luka Peršolja, Domen Valentin Mestek so sestavljali ekipo Ščinkovci, ki je pri pisanju testa iz planinske šole dosegla vse točke. Ekipa je dosegla prvo mesto med 80 sodelujočimi ekipami v vseh regijah (<http://mk.pzs.si/novice.php?pid=9714>). Njihov dosežek je plod dela vodnice in mentorice Mateje Peršolja (vodje planinske skupine OŠ Preserje pri Radomljah), s katero so se člani ekipe intenzivno pripravljali v zadnjem mesecu, ter vodnikov Mladinskega odseka PD Domžale, ki organizirajo taborne in izlete, katerih se ti otroci redno udeležujejo. Tako pridobivajo izkušnje in znanje planinske šole za varnejše gibanje v gorah.

MATEJA PERŠOLJA, VODNICA PZS

Tržnica vrtca Dominik Savio

V vrtcu Dominik Savio – Karitas Domžale je bilo 22. oktobra spet pestro, saj smo izvedli že tradicionalno tržnico.

VRTEC DOMINIK SAVIO – KARITAS DOMŽALE Gre za dogodek, ko otroci na dvorišču vrtca prodajajo in kupujejo raznovrstno sadje, zelenjavo ter druge dobrine v zameno za barvne kovance. Te so vzgojiteljice med samo tržnico pridno izrezovale na t. i. banki, kamor so se otroci radi zatekli,

starši, otroci in starši, tako da ima naša tržnica tudi medgeneracijsko noto. K veselemu vzdušju sta pripomogla tudi harmonikarja, ki sta spodbudila otroke k radoživemu rajanju med stojnicami.

Letos pa nas je s svojo navzočnostjo presenetil sam domžalski župan Toni Dragar, za katerega so otroci pripravili

da bi za dobrine, ki si jih želijo, dobili prave barve krogcev.

Med mandarinami, jabolki, bananami, krompirjem, čebulo, solato, porom, redkvicami, korenjem idr., kar smo darovali starši, so se znašli še marmelade, oreški, začimbe in pecivo. A otroci so najraje dali svoj barvni denar za bombone in druge sladkarije, ki so prav tako našle svoje mesto.

Pomen dogodka je, da otroci z igranjem tržnice spoznajo različne vrste zelenjave, ki raste na domači zemlji. Poleg tega so se na dvorišču vrtca zbrali stari

posebno denarnico z grbom občine, seveda polno pisanih kovancev. Ob obisku si je ogledal tudi prostore vrtca, ki so v lasti občine. Poudaril je, da bodo s prihodnjim letom in novim občinskim proračunom poskušali postoriti nujno potrebna dela na stavbi in okolici. Starši, zaposleni in otroci vrtca se zahvaljujemo županu za prijeten obisk in sporočamo, da bomo veseli vseh investicij, ki bodo prispevale k varnejšemu in boljšemu počutju otrok.

LIANA BIDER

Opijajo se že devetletniki

Pitje alkohola med mladimi postaja vse večja težava, je na predavanju Raba substanc in duševno zdravje mladih, ki ga je organiziral Center za mlade Domžale, poudarila dr. Zdenka Čebašek-Travnik, dr. med.

CENTER ZA MLADE DOMŽALE Dr. Čebašek-Travnikova je uvodoma predstavila raziskavo o odnosu slovenskih osnovnošolcev do alkohola, ki jo je opravila skupaj z Dušico Boben in Natašo Soroko. Raziskava je pokazala, da po alkoholu posegajo že devetletniki. To je skrb vzbujajoče, saj je s starostjo povezana tudi verjetnost alkoholizma v odrasli dobi. Mladi, ki prvič poskusijo alkohol pred dvanajstim letom, imajo, tako opozarja dr. Čebašek-Travnikova, kar štirikrat več možnosti od njihovih sovrstnikov, da bodo postali odvisni od alkohola. Razlogi, da se mladi odločajo za pitje alkohola, so različni. Želijo se počutiti enake drugim in biti sprejeti med vrstniki, se počutiti dobro in ubežati pred depresijo, tesnobo, stresom in bolečino. Želijo biti uspešnejši in preizkusiti nekaj novega.

Pri tem, kako zgodaj mladi posežejo po alkoholu, igrajo pomembno vlogo starši, pa tudi učitelji in širše družbeno okolje. Čebašek-Travnikova pri odnosu staršev poudarja, da se morajo ti z otroki pogovarjati in jim postaviti jasna pravila in meje. Slednje velja tudi za šolsko okolje, v katerem alkohol ne bi smel biti toleriran, a žal ni vedno tako. Izpostavila je primer slovenske osnovne šole, kjer so na valeti, po dogovoru učiteljev in staršev, učencem stregli alkohol, čeprav je to po zakonu prepovedano.

Obstajajo pa tudi primeri dobre prakse. Na osnovni šoli Moravče tako

večkrat letno organizirajo šolske plesne, kjer težav z alkoholom še ni bilo. Uspešen je bil tudi projekt *Z glavo na zabavo*, prek katerega so mladim pokazali, da se je možno zabavati tudi brez opojnih snovi. Projekta žal zaradi pomanjkanja sredstev ne izvajajo več.

Jesen v Krtini

Letošnja jesen je na Podružnični šoli Krtina še posebej barvita in zanimiva

PŠ KRTINA Prav na prvi jesenski dan smo svečano odprli prizidek podružnični šoli in vrtca. Dan je bil čudovito sončen in na novem košarkarskem igrišču se je trlo obiskovalcev. Po prijetnem kulturnem programu, ki so ga pripravili otroci iz šole in vrtca, smo se vsi radovedneži lahko sprehodili po novih prostorih ter se posladkali s sladnicami izpod rok učiteljic in vzgojiteljic.

Oktober smo praznovali teden otroka. Ta teden učenci višjih razredov že tradicionalno vsako jutro berejo učencem nižjih razredov pravljice. Letos smo z branjem razveselili tudi otroke iz vrtca. Pripravili smo tudi kosanjev piknik, na katerega smo povabili vrstnike iz OŠ Roje. Teden otroka smo zaključili s športnim dnevom, na katerem so nas novih gibov učili Sankukai karate klub Domžale, Plesna šola Miki, Žensko košarkarsko društvo Ledita in Gimnastični klub Bleščica.

Tik pred jesenskimi počitnicami pa nas je čakala še najzanimivejša preizkušnja, občinska gasilska vaja z evakuacijo šole.

ANJA KOKALJ, PŠ KRTINA

ROK ZA ODDAJO

Naslednja številka Slamnika izide v petek, 19. decembra 2014. Rok za oddajo prispevkov je v četrtek, 4. decembra 2014, do 12. ure.

Prispevke lahko v času uradnih ur oddate v KD Franca Bernika Domžale, zunaj uradnih ur v nabiralniku na stavbi ali na naš e-naslov. Za vsa vprašanja smo vam na voljo na e-naslovu: urednistvo.slamnik@gmail.com

Bodite dobrodelni in podarite praholovce

Gotovo se vam v omarah, na policah in v kottičkih stanovanj nabirajo predmeti, ki so že zdavnaj odslužili svojemu namenu, zdaj se pa na njih nabira prah. Poiščite jih po stanovanju in jih prinesite v Center za mlade Domžale (Ljubljanska 58, Domžale), kjer jih bomo prodali na dobrodelnem prednovoletnem boljšaku. Boljši sejem bo potekal med 1. in 5. Decembrom, v prostorih centra. Predmeti, ki jih zbiramo, so raznovrstni. Podarite lahko vse od nakita, okrasnih izdelkov, igrač do manjših gospodinjskih aparatov in drugih še uporabnih predmetov. Prosimo le, da so čisti in primerni za prodajo. Vsa sredstva, ki jih bomo zbrali, bomo namenili za nožno protezo učiteljice OŠ Venclja Perka Marine Cencelj.

Mladi talenti, predstavimo se!

Ste naveličani nastopanja pred ogledalom in najožjimi prijatelji? Opogumite se in se 10. decembra, ob 18. uri, predstavite v Centru za mlade Domžale.

CENTER ZA MLADE DOMŽALE Ni pomembno, kakšne talente imate, ali požete, plešete, igrate, pripovedujete zgodbe ali se ukvarjate s čim drugim. Pomembno je, da ste mladi, prihajate iz Domžal in želite svoje talente predstaviti drugim. Dogodek *Mladi talenti, predstavimo se* bo potekal v prostorih Centra za mlade Domžale, Ljubljanska cesta 58, na njem pa bomo poleg (ne)odkritih talentov predstavili novo grafično podobo centra in aktivnosti,

ki jih pripravljamo v prihajajočem letu 2015.

Center za mlade Domžale se želi še bolj približati mladim v Domžalah in delovati v njihovo dobro. Pomagajte nam pisati to zgodbo in do 3. decembra prijavite svoj nastop. Prijave sprejemamo na elektronski naslov klavdija@czm-domzale.si ali telefonsko na 040/255-568. Ob prijavi nam ne pozabite zaupati svojega naslova, starosti in telefonske številke.

Prednovoletno dogajanje

V CENTRU ZA MLADE DOMŽALE

DOBRODELNI PREDNOVOLETNI BOLŠJAK
ponedeljek, 1. december, od 16. do 20. ure
od torika do četrta, 2. do 4. december, od 10. do 20. ure
petek, 5. december, od 10. do 12. ure

PRODAJA UNICEFOVIH PUNČK IZ CUNJ
četrtek, 4. december, med 10. in 20. uro
petek, 5. december, med 10. in 12. uro

MLADI TALENTI, PREDSTAVIMO SE
- predstavitev novega logotipa in nastop mladih talentov
sreda, 10. december, ob 18. uri

POSTANI ZVEZDA NOVOLETNE NOČI
- delavnica prazničnega ličenja
četrtek, 11. december, ob 17. uri

IZDELAJTE SI NARAVNO KOZMETIKO
- delavnica izdelave naravne kozmetike
četrtek, 18. december, ob 17. uri

PREDNOVOLETNO DRUŽENJE ZA MLADE
torek, 30. december, od 10. do 15. ure

Delavnici in prednovoletno druženje so BREZPLAČNI. Obvezne so predhodne prijave na info@czm-domzale.si ali 040/255-568. Več informacij na www.czm-domzale.si.

IZ NAŠIH VRTCEV IN ŠOL

Uršin živ-žav

Srečanje otrok, staršev in zaposlenih, ki ga že leta kot tradicijo ohranjamo v našem vrtcu, smo poimenovali Uršin živ-žav. To je dogodek, ki se ga vsako jesen vsi veselimo.

VRTEC URŠA Letos so otroci na prireditvi lahko ustvarjali v eko delavnicah, kjer so izdelovali jesensko sadje in sovice iz ekoloških materialov, lahko so si naredili vsak svojega konjička ali izdelke iz gline. Izdelovali so ogrlice iz perlic in peščene slike. S predstavo naših vzgojiteljic Pod medvedovim dežnikom

stavili svoj poklic, opremo in vozilo. V sodelovanju z vzgojiteljicami so za otroke pripravili gasilski poligon, po katerem so otroci skozi rov odpravili na reševanje. Reševali so mucko, ki je splezala na drevo, in z vodo pogasili ogenj, ki je zagorel v eni izmed hišic. Najbolj navdušeni pa so bili nad zvo-

in interaktivno predstavo v izvedbi A banke z naslovom Ježek smo poskrbeli za kulturni program. Otrokom so vzgojiteljice in starši, ki so se odzvali vabilu, v frizerskem salonu naredili pričeske po želji. Različne motive – umetniške in zabavne – so ustvarjale vzgojiteljice v delavnici poslikave obraza.

Ker brez balonov ni prave zabave, imamo na prireditvi vsako leto kotiček z različnimi pisanimi figurami iz balonov. K sodelovanju smo povabili Plesno šolo Miki, ki je s plesno animacijo spodbudila otroke k rajanju in plesu. Športno društvo Sonček pa je na hribu pred vrtcem postavil športni poligon, na katerem so se otroci preizkusili v različnih spretnostih.

V goste smo povabili tudi gasilce iz PGD Topole, ki so obiskovalcem pred-

kom sirene in gasilske hupe. Zadišalo pa je tudi iz domače vrtčevske kuhinje. Kuharice so spekle jabolčni zavitek, pito in slastne palačinke.

Ker je prireditev jesenska, jo obogatimo s peko kostanja, okrepčamo se s toplim čajem in se posladkamo z dobrotami, ki nam jih poklonijo dobavitelji – Impulz Domžale, d.o.o., Kele&Kele, d.o.o., Pitus, d.o.o., Ljubljanske mlekarne, d. d., Žito, d. d., Pekarna Pečjak, d.o.o., B-forma, d.o.o., MM Kavčič, d.o.o., Era good, d.o.o., Sadex, d.o.o., Mercator, d. d., GP Trojane, d.o.o., Sipic, d.o.o.

Vsem, ki ste pomagali, da je bila prireditev ustvarjalna, zabavna in sladka, se najlepše zahvaljujemo!

URŠA JAVORŠEK, POMOČNICA RAVNATELJICE, VRTEC URŠA

Taborniki smo jesenovali

V času krompirjevih počitnic smo taborniki iz Domžal in bližnje okolice izvedli krajšo akcijo, podobno taborjenju, ki jo primerno letnemu času, imenujemo jesenovanje.

Dve skupini, ena starejših in ena mlajših tabornikov, smo se tako na začetku počitnic odpravili vsaka v svojo smer. Ena je krenila proti Boču, druga pa proti gori Oljki, Polzeli. Za naše bivanje sta poskrbela prijetna planinska doma, ki sta nas razvajala z obilico dobre hra-

gramom, katerega letošnja tema je bil predčasno božič in novo leto. Ob večerih tako ni manjkalo niti tradicionalnega taborniškega petja ob kitari, tokrat malce praznično obarvanega, kot tudi impro lige in najrazličnejših iger. Starejši taborniki so po dveh nočeh, na

ne in prijaznosti. No, za tisto pravo jesensko poslastico, kostanj, pa smo poskrbeli kar sami. Fizičnih aktivnosti zagotovo ni manjkalo, pogumnejši starejši so se namreč odpravili na razgledno točko Boča, kjer jih je pričakal veličasten razgled na dolino Slovenske Bistice. Mlajši smo med tem raje malo obnovili znanje prve pomoči, nato pa nadaljevali z zabavnim večernim pro-

našo žalost, že začeli pogrešati družine in so se odpravili domov, mlajši pa smo veselo vztrajali vse do 'novega leta'. Konec je nato napočil tudi za najmlajše, a nič za to. Kmalu bo namreč nastopila zima, takrat pa se ponovno snidemo na še eni zabavni akciji – zimovanju.

En lep taborniški pozdrav!

Z-D-R-A-V-O!

VITA JAŠOVIČ, RST DOMŽALE

Z umetnostjo do družbenih sprememb

Gostovanje akrobatsko-plesne skupine iz Tanzanije na OŠ Rodica

OŠ RODICA Konec preteklega šolskega leta sva se udeležili predstavitve projekta **Kreativna karavana** v Ljubljani, ki jo je organiziral **Ekvilibr inštitut**. »Kreativna karavana je program medkulturnega povezovanja mladih umetnikov iz Afrike, Azije in Latinske Amerike in Evrope. V okviru programa vsako leto gostijo umetniške skupine mladih, ki prihajajo s družbeno in ekonomsko ogroženih okolij. S pomočjo centrov za umetnost v svojih državah se naučijo, kako se lahko izražajo s pomočjo umetnosti, dvignejo samozavest ter spodbudijo procese družbene vključenosti.« (<http://www.sofaglobal.org/sl/programi/kreativna-karavana>)

Akrobatsko-plesna skupina iz Tanzanije (iz Kigamboni Community Centra), iz Dar Es Salaama, je prišla na OŠ Rodica 2. 10. 2014 in ostala do 6. 10. 2014.

Posebej tesno sožitje je bilo z vsemi učenci 8. razreda, saj so se gostje iz Tanzanije aktivno vključili v kulturni dan, na katerem so naši učenci in gostje sodelovali na delavnicah: spoznavni, pravljčni, likovni, glasbeni, geografski, kulinarčni, etnografski ter gibalni/športni. Kulturni dan je bil zares izkustven. Za zaključek kulturnega dne so se učenci naše šole sami preizkusili v akrobatiki in plesu in čisto vsi s(m)o se pozibavali v afriških ritmih. Tudi ostali učenci šole so v septembru spoznavali Afriko: prebirali so afriške zgodbe in pravljice, risali afriške živali, si ogledovali filme o Afriki, izdelovali plakate idr.

Sobotni in nedeljski dan sta bila namenjena ogledu naše prestolnice in turističnega bisera – Bleda, v ponedeljek pa je vse učence v okviru šolskega

Družina Einfalt: »Dennis in Deus sta v slabem tednu dni v naš dom prinesla košček Afrike. Za nas štiri in verjamem, da tudi za od dolge turneje že rahlo utrujena fanta, je bilo kratko druženje nepozabna izkušnja. Naučili smo se nekaj besed v svahiliju, poslušali tanzanijsko glasbo in spoznali, da je s pečenim piščancem za večerjo nemogoče zgrešiti. Hči Klara pa še danes s pridom uporablja možnosti sodobne tehnologije za ohranjanje stikov s simpatičnima Tanzanijcema.«

športnega projektnega dne čakal še vrhunec obiska gostov iz Tanzanije, tj. akrobatko-plesni nastop. Naši učenci so imeli odprta usta in široko odprete oči, saj so imeli kaj videti: pravi spektakel, pašo za oči in ušesa.

Menimo, da nam je s skupnim trudom vseh udeležencev – učiteljev, učencev in družin, ki so gostile goste,

uspelo uresničiti naš cilj: zblíževanje/izražanje skozi umetnost in premoščanje namišljenih meja, kot je npr. rasna drugačnost. **Da, umetnost spreminja**, prepričani smo o tem, po našem srečanju še toliko bolj.

SABINA BURKELJCA IN KATARINA ŠKOFIC
FOTO: PETRA ŠUŠTAR

Novice s posluhom: Glasba ne pozna meja

Jesen je Glasbeni šoli Domžale prinesla nekaj posebnega. Učenci so se s svojimi mentorji že pridno podali v svet koncertnih večer, zaposleni pa smo med 17. in 19. oktobrom 2014 odpotovali v Srbijo, natančneje v Čuprijo, mesto, ki so ga zelo prizadele lanske poplave. Tudi šoli za glasbene talente, cilju našega potovanja, ni bilo prizaneseno.

GLASBENA ŠOLA DOMŽALE V šoli za glasbene talente in internatu se trenutno izobražuje in živi 75 učencev različnih starosti – od najmlajših osemletnikov do srednješolcev. Vsi imajo poleg pouka godal tudi redni osnovnošolski in gimnazijski pouk. Prihajajo s področja celotne Srbije in nekaterim je pot domov med konci tedna večkrat onemogočena zaradi finančne stiske njihovih družin. Ravnateljica, umetniški vodja in učitelji te ustanove se morajo, glede na splošno ekonomsko stanje, ki vlada v državi, zelo truditi, da vsem učencem zagotovijo ustrezen nivo šolanja in bivanja v času izobraževanja. Naravna katastrofa je bila tako v njihovem primeru res – katastrofa.

Po novicah o nesreči, ki je prizadela šolo, smo v Glasbeni šoli Domžale začeli razmišljati, kako bi kolegom glasbenikom lahko pomagali tudi sami. In ker je naše prvo poslanstvo glasba, mi pa smo prepričani, da leta odpira srca in povezuje ljudi, smo sredstva za nakup drobnih potrebščin, ki jih pri svojem delu potrebuje šola v Čupriji, zbirali na koncertu učiteljev konec aprila 2014. Akciji so se pozneje pridružili tudi plemeniti posamezniki in darovali instrumente. Tako je bil kovček poln in lahko smo šli na pot.

V soboto, 18. oktobra 2014, so nas v šoli za glasbene talente v Čupriji sprejeli z velikim veseljem in čast smo imeli prisostvovati odličnemu koncertu učencev. Prav vsi, od čelista solista do največjega godalnega orkestra, so nas navdušili s svojim igranjem, iz ka-

terega sta žareli mladost in ljubezen do glasbe. Obisk smo zaključili z ogledom šole in internata, po katerih nas je vodila ravnateljica in nas seznanila z njihovim načinom dela. Po dobro opravljeni nalogi smo z zanimanjem obiskali pravoslavni samostan Ravanna in se sprehodili po širokih ulicah Beograda.

ve novih znanj. Zadnji novembrski vikend se selimo v svet tube s portugalskim profesorjem Sérgio Carolinom. V začetku decembra naše Črčke in Mladinski pihalni orkester že pričakujejo na letališču Jožeta Pučnika, 18. decembra pa na izlet vabimo vas – na naš novoletno-božični koncert v dvorano KD Franca Bernika.

Kvartet učencev šole za glasbene talente v Čupriji na odru

Celotna akcija je bila vključena tudi v projekt Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport RS 'Naš svet, naše dostojanstvo, naša prihodnost', katerega glavni cilj je povezovanje z manj razvitimi regijami.

In kakšna popotovanja nas čakajo v bližnji prihodnosti? Poleg izleta v daljne kraje potujemo tudi v sveto-

Dolga pot, ki smo jo opravili, je torej dosegla namen. In tako kot srbskim kolegom, naj zapišemo tudi tu: »Glasba ne pozna meja./Muzika ne pozna grana.« Hvala vsem, ki ste nam pomagali brisati meje.

ANDREJA HUMAR
FOTO: ZORAN POTOČAN

JAMAJKA JE MOJ DRUGI DOM

ANKA AŽMAN, UČITELJICA, FOTOGRAFINJA IN LJUBITELJICA DANCEHALL KULTURE

Opuščeni prostori nekdanje trgovine Metalka na Ljubljanski cesti so konec oktobra in v začetku novembra spet oživeli. V njih je mlada fotografinja Anka Ažman postavila na ogled zanimivo fotografsko razstavo, ki jo je naslovila TRI & TRI JE SEDEM.

Cveta Zalokar
Foto: Iztok Dimc, Anka Ažman

Popotniška fotografija, s katero se predstavlja na razstavi, jo je popolnoma zasvojila, najbrž tudi zato, ker so potovanja po svetu, na katera se Slovenke in Slovenci v zadnjih letih tako množično podajajo, tudi prava priložnost za iskanje izjemnih fotografskih motivov ob spoznavanju drugačnih in drugih kultur ter ljudi. Temu sledi tudi Anka, ki tako na fotografijah kot tudi v življenju izkazuje, da je polna želje po iskanju drugačnosti in svobode. Tako so fotografije polne občutka do sočloveka, a tudi hipne bežnosti, nenavadnih položajev in perspektiv. Ustaljenost in mirovanje pa Anki tudi sicer nista prav blizu.

Rada potuje

Tokrat je razstavljala fotografije, ki so nastale med njenim letošnjim spomladanskim popotovanjem po Indiji in potovanjem po Šrilanki leta 2012. Svet skozi potovanja raziskuje že od srednješolskih let, to ima v sebi, bi lahko rekli – v krvi. Morda zato, ker je odrasla v družini, kjer se je veliko hodilo v hribe in naravo. Z veseljem pove, da ima srečo s starši, saj so ji vedno stali ob strani. »Še vedno živim pri starših, saj se mi zdi to glede na način življenja in dejstvo, da nenehno potujem, edino smiselno. V življenju si moramo postaviti prioritete, katere so moje, se jasno vidi,« pripoveduje Anka o svojem vagabundskem načinu življenja. Veliko se ukvarja s športom in rekreacijo, pravi, da mora vsak dan vsaj malo migati. Tako je bilo vse od malega, a še vedno rada hodi po hribih in teka po polju. Zadnje desetletje se tudi večkrat na leto za daljši čas odpravi v svet. Pri tem jo vodi čista radovednost: »Zelo rada fotografiram in tako s kamero odkrivam nove kraje in ljudi. Sledim se na ta način približam, od njih dobivam pozitivno življenjsko energijo in majhne modrosti, ki jih v sebi nosi vsak od nas. Še posebej rada fotografiram otroke, ki so še 'čisti', brez predsodkov in predstav o drugih.« Včasih potuje sama, drugič pa se komu pridruži, saj je tak način potovanja lažji in cenejši. Zgodilo se je že, da so se razšli med potjo, saj različnih interesov ni ravno preprosto usklajevati, poleg tega naj bi te potovanja osrečevala, bogatila, ne pa žalostila in hromila. Včasih pa vendarle s seboj povabi tudi prijatelje: »Še posebej na Jamajko, kjer sem bila enajstkrat in kamor se vračam skoraj vsako leto. Tudi letos je že čas, da dvignem sidro.« Zakaj Jamajka? Žarečih oči odgovori, da je to država, v kateri se afriška kultura meša z zahodno, kar ji je zelo blizu: vse, kar se tam dogaja, kako živijo, razmišljajo, njihova kultura in seveda glasba. Na Jamajki je nastal reggae, to je domovina Boba Marleyja. Pojasni, da je v zadnjem obdobju glasbeno v ospredju predvsem dancehall, ki se je na otoku iz reggaeja razvil skupaj s tehnološkim napredkom. »Glasba je zelo pomemben del življenja Jamajčanov. Včasih so se manj premožni ljudje zbirali okrog radiev, danes za to poskrbijo 'soundsystemi'. V studiih posnete 'live bande' so zamenjali digitalni posnetki 'riddimov' (tj. glasbenih podlag), na katere didžeji (tj. pevci) naredijo svoje komade, ki se pod spretnimi prsti selektorjev (to so tisti, ki te posnetke vrtijo in jim mi rečemo didžeji) predstavljajo na različnih zabavah. Vendar dancehall ni le glasba, je tudi ples, je kultura, način razmišljanja, življenje samo.«

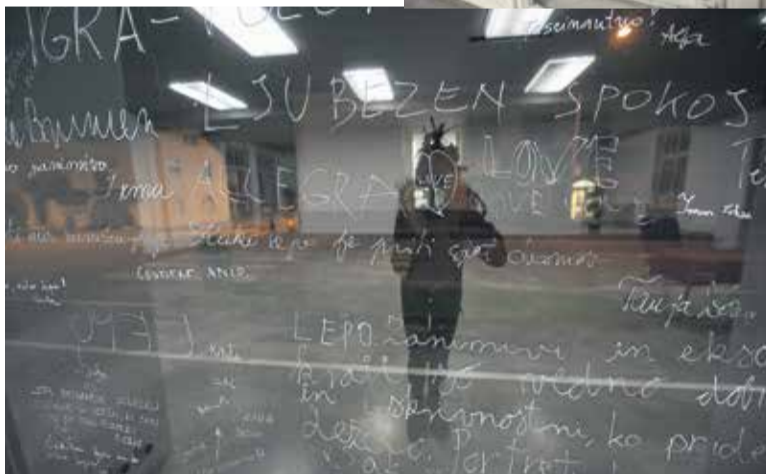

Tudi sama sem šla v zadnjem času skozi zelo pomembno obdobje ugotavljanja, da se stvari nikoli ne zgodijo tako, kot misliš in načrtuješ, da ti življenje redkokdaj vrne seštevek 6.

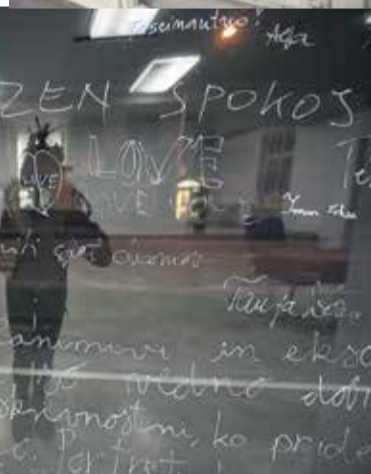
Anka tudi pleše, skupaj s članicami prve slovenske dancehall skupine DubbleSickzSquad, ki deluje pod okriljem Društva za umetnost in urbano kulturo Blinkaaz, hodijo po različnih partyjih doma in v tujini ter s tem ustvarjajo prvinsko jamajško vzdušje. »Na Jamajki in v tistih delih sveta, kjer živijo večje jamajške skupnosti, je plesna kultura enako pomembna kot glasbena. Če npr. na tvojem dogodku ni plesalcev, je to znak, da je ta zabava precej nezanimiva in da tudi obiskovalcev ne bo veliko. Če torej hočeš na svoj party pritegniti ljudi, moraš ali biti znan na sceni ali plesalce posebej povabiti.« Za nekaj podobnega se skupaj s somišljeniki zavzema tudi v slovenskem in na širšem balkanskem prostoru, vendar meni, da jih do korenitih sprememb vodi še dolga pot.

Jamajka je njena domovina

To je dežela, ki jo močno zaznamuje tudi rastafarjanstvo. Za Anko je bolj kot versko gibanje rastafarjanstvo način življenja. Razvilo se je v 30 letih 20. stoletja, med zatiranim črnim kmečkim in delavskim prebivalstvom na Jamajki, pozneje pa se je razmahnilo po vsem svetu in ima trenutno več kot milijon posnemovalcev. Želijo obnoviti

starodavno in izvorno afriško kulturo ter zavračajo zahodni pogled razmišljanja. Prehranjujejo se vegetarijansko, obožujejo kanabis – jasno, da se zavzemajo tudi za njegovo legalizacijo. Čeprav po drugi strani, pojasni Anka, trenutno eden najbolj znanih rastafarjancev, Mutabaruka, bosonogi 'dub poet' in odmevni radijski voditelj, ni nikoli kadil kanabisa. »Pri nas se na to gleda preveč negativno, sama menim, da smo veliko preveč prizanesljivi do alkohola, medtem ko je v zdravstvene namene marihuana lahko celo koristna. Ljudje, ki jo kadijo, so navadno miroljubni in umirjeni, hkrati moramo razumeti, da je za nekatere to obred in ne zadevanje brez smisla,« razloži svoj odnos do marihuane. Navzven večina rastafarjancev izraža pripadnost z značilno pričesko, ki jo imenujemo dreadi: »Drede sem dobila naravno, pustila sem, da so brez posebnih posegov nastali iz kitk. Imela sem jih že pred prvo potjo na Jamajko, v srednješolskem času so bili predvsem znak mojega uporništv. Potem pa sem pri devetnajstih letih skupaj z dvema prijateljicama prvič odpotovala na Jamajko, in takoj me je zasvojila. Všeč mi je, ker poudarjajo naraven način življenja – po njihovem naj bi uživali v vsem, kar daje

narava. Tudi sicer so prijazni in dobri ljudje. Dreadi dandanes seveda niso več le znak pripadnosti, veliko ljudi jih nosi iz čisto modnih vzgibov. Tudi sama jih rada občasn pristružem in različno prepletam, saj dancehall, skupaj s plesom, glasbo in kulturo, prinaša tudi določene modne zapovedi. Moja najljubša je zagotovo ta, da si sam svoj stilist in svoj slog ustvarjaš, ne posnemaš,« razlaga Anka. Tako rastafarjansko gibanje kot dancehall kultura sta, kljub očitnim razlikam v nastanku, načinu življenja in razmišljanju, posledica upora proti elitni jamajški družbi. Osemdeseta leta so bila za Jamajko zelo nemirna, nasilje se je na ohranilo vse do današnjih dni, tako so npr. v lanskem letu zabeležili en sam dan brez umora, o čemer so seveda poročali vsi tabloidi. In še malo geografije: Jamajka je velika za pol Slovenije, ima pa nekaj več kot 3 milijone prebivalcev.

Nič je ne sme omejevati

Za šolo, ki jo je obiskovala, se je odločila bolj po naključju. In tako Anki mnogi ne bi pripisali, da je profesorica matematike in tehnike in je po poklicu učiteljica: »Na faksu sem se imela dobro, šlo je brez težav, saj imam zelo rada logične stvari. Res je, da najbrž

nisem ravno značilna profka, a to je rezultat moje druge, umetniške plati, zaradi katere sem po duši nekoliko tavajoča in v nenehnem iskanju. Nič ne skrivam, takšna, kot sem navzven – morda malo drugačna, nenavadna –, sem tudi navznoter.« S problemi, kot jih vidi današnja družba, se ne obremenjuje preveč: »Poiščem si kakšno delo za nekaj mesecev, tako sem npr. poučevala na različnih šolah – a to ni pravo zame, težko bi sprejela redno službo, ker sem svobodna oseba in me to preveč omejuje. Rada delam z mladimi, zato veliko inštruiram, drugače pa so mi blizu predvsem ročna dela in vse, povezano z ustvarjalnostjo. Najljubša mi je zagotovo fotografija, v njej sem se želela izpopolniti, zato sem pozneje končala tudi Srednjo fotografsko šolo v Ljubljani in magistrirala na NTF-ju, kjer sem raziskovala povezavo med fotografijo in glasbo.« Svojo prihodnost vidi v nečem v povezavi s fotografijo, vendar bolj v smislu umetniškega, ne profesionalnega obrtniškega dela.

Poanta njene fotografije je vedno energija, občutki

Anka se je s popotnimi fotografijami domžalski javnosti predstavila že večkrat, v preteklosti je razstavljala v knjigarni Beseda. Ker te ni več, je iskala nov primeren prostor, ki ga je našla v opuščenih Metalki: »Hodila sem mimo hiš ter si za velikimi steklenimi izložbami ogledovala notranjost. Delovalo je sicer zapuščeno, a prostor je zanimiv, precej velik in razgiban, po mojem mnenju zelo primeren za razstave. To so ugotavljali tudi mnogi obiskovalci in veliko jih je glasno razmišljalo, da bi bilo vredno in lepo, če postane prostor umetnosti in kulture. Vsem je bilo všeč, ker je večji in ima tudi vmesne stene, pa še bližina kulturnega doma mu daje poseben čar.« Anka se sicer ukvarja tudi z drugimi področji fotografije, a najbližja ji je popotna, tu se lahko najbolje umetniško izrazi: »Razstavo si je ogledalo veliko ljudi, med njimi tudi naključni mimoidoči. Večina je bila navdušena, svoje vtise in občutja so zapisovali na steklo oken, ki so na ta način oživela. Obiskovalci so tako dobili možnost, da izvedejo svoj performans in postanejo del razstave.« Razstavo je imenovala TRI & TRI JE SEDEM. S tem je hotela pokazati na oba dela sebe – prvega, ki je vezan na matematiko in logiko, tj. tistega, ki mu je jasno, da gre za število 6, ter drugega, ki je vezan na umetnost in se z rezultatom ne strinja: »Razstavljal sem fotografije iz Indije in s Šrilanke, kjer ljudje živijo v večji revščini in preprostosti, nekako iz dneva v dan, brez velikih načrtov, a so zelo srečni. Hotela sem povedati, da jim je popolnoma vseeno, koliko je 3 + 3, lahko je 6, lahko je 7 ali 8 ..., lahko je tudi 1. Tudi sama sem šla v zadnjem času skozi zelo pomembno obdobje ugotavljanja, da se stvari nikoli ne zgodijo tako, kot misliš in načrtuješ, da ti življenje redkokdaj vrne seštevek 6.« Letos je en mesec skozi potovanje in fotografijo spoznavala ljudi in kulturo vzhodne Indije, ki je tako bogata, da se bo tja zagotovo vrnila. Šrilanka, ki jo je obiskala pred letom in pol, je ni tako zelo navdušila, vendar je kljub temu našla veliko lepih kotičkov, ljudi in lepih motivov: »Do ljudi, ki jih fotografiram, imam spoštljiv odnos, še posebej otrokom se približam zelo subtilno. Ničesar se ne da narediti na silo, če kdo ne želi, se pač umaknem. Uporabljam zelo širokokotni objektiv, pri katerem se moram osebi močno približati, tako da je dotik energije neizbežen. Za nekatere portretirance sem porabila tudi več dni.« □

DOGAJA SE ...

KOLENDAR KULTURNIH PRIREDITEV V OBČINI DOMŽALE / DECEMBER 2014

Gozdovi so še vedno zeleni

Mestni kino Domžale / 4. december

1. december ponedeljek

Center za mlade Domžale

16.00 - 20.00 | DOBRODELNI
PREDNOVOLETNI BOLŠJAKProdaja nakita, okrasnih izdelkov, pripomočkov ...
po simboličnih cenah.

Slamnikarski muzej

18.00 | **SRČCANJA POD SLAMNIKI:**

DR. MARKO KERŠEVAN

Sociolog religije o zgodovini in pomenu protestantskega krščanstva / vodi Cveta Zalokar / vstop prost.

Mestni kino Domžale

18.00 | **STOLETNIK, KI JE ZLEZEL SKOZI**

OKNO IN IZGINIL

Pustolovska komedija, posneta po knjižni uspešnici / režija: Felix Herrgren / igrajo: Robert Gustalski, Iwar Wiklander ... / 114' / Upokojeanci prejmejo 50% popusta na vstopnico.

Knjižnica Domžale

19.00 | **ALENKA MIHORIČ: KODELJICE**

Predstavitve pesniške zbirke / pogovor z avtorico: Janja Majcen / glasbena gosta: Marko in Polona Koščec / vstop prost.

Mestni kino Domžale

20.15 | **POT K ZVEZDAM**

Drama / režija: David Cronenberg / igrajo: Julianne Moore, Robert Pattinson ... / 111' / Film, ki kaže satiričen pogled na filmsko industrijo, je dobil nagrado za najboljšo igralko na filmskem festivalu v Cannesu 2014.

2. december torek

Knjižnica Domžale

9.30 | **IGRALNE URICE**

Za predšolske otroke od tretjega leta dalje in starše / skrbnike ter dedke / babice / obvezna prijava na oddelku za otroke in mladino.

Center za mlade Domžale

10.00 - 20.00 | **DOBRODELNI**

PREDNOVOLETNI BOLŠJAK

Glej pod 1. december.

Knjižnica Domžale

16.00 - 18.00 | **DVORANA IGRAC -**

IGRAJMO SE V KNJIŽNICI

Predstavitve igrateke / vstop prost.

19.00 | **GORNIŠKI VEČER: HOJA JE**

PREPROSTOST

Gost: Aleš Čerin / pogovor vodi: Borut Peršolja /

Takašnega cirkusa pa še ne

KD Franca Bernika / 6. december

Knjižnica Domžale

18.00 | **KAKO FIT JE MESTO?**

Predstavitve raziskave: Petra Peterlin, Bodifit / vstop prost.

Mestni kino Domžale

20.00 | **CIRKUS**

Filmski abonma

Komedija/režija in scenarij: Charles Chaplin / igrajo: Charles Chaplin, Merna Kennedy, Al Ernest Garcia ... / 72' / Brezčasna filmska mojstrovina z značilnim Chaplinovim sentimentom in humorjem.

6. december sobota

KD Franca Bernika

10.00 | **TAKŠNEGA CIRKUSA PA ŠE NE**Sobotna otroška matineja za IZVEN
Klovnovsko-cirkuška predstava / 3+ / Zavod Bufeto / 40' / cena vstopnice: 4 €.

Mestni kino Domžale

16.00 | **PINGVINI Z MADAGASKARIJA**

Animirana komična pustolovščina / režija: Eric Darnell, Simon J. Smith / 92' / sinhronizirano, 5+ / Pustolovščina z najboljšimi nenavadnimi superdektivi.

18.00 | **GOZDOVI SO ŠE VEDNO ZELENI**

Glej opis pod 4. december.

20.00 | **AMATERJI**

Glej opis pod 4. december.

7. december nedelja

Mestni kino Domžale

16.00 | **PINGVINI Z MADAGASKARIJA**

Glej opis pod 6. december.

18.00 | **UJEMI BOŽIČKA**

Družinska komedija / režija: Christopher Smith / igrajo: Jim Broadbent, Rafe Spall, ... / 102' / Film o tem, kako pomemben je božič, saj otroci ne ostanejo dolgo otroci.

20.00 | **MEDZVEZDJE**

Znanstvenofantastična pustolovščina / režija: Christopher Nolan / igrajo: Matthew McConaughey, Anne Hathaway ... / 169' / Pogled na vesoljska potovanja vizionarskega ameriškega režiserja.

8. december ponedeljek

Novoletni okraski

Slamnikarski muzej / 11. december

Knjižnica Domžale

19.00 | **OMAN - PEŠČENO KRALJESTVO**

Potopisno predavanje: Matjaž Corel / vstop prost.

Mestni kino Domžale

20.00 | **HOBIT: BITKA PETIH VOJSKA**

Fantazijska pustolovščina po knjižni predlogi J. R. R. Tolkiena / režija: Peter Jackson / igrajo: Cate Blanchett, Orlando Bloom ... / 160' / Zadnji del Jacksonove trilogije o pogumem hobitu Bilbu Bisiaginu in bitki za prihodnost Srednjega sveta.

12. december petek

Knjižnica Domžale

12.00 - 14.00 | **PRVA RAČUNALNIŠKA POMOČ**

Vsak drugi petek v mesecu / prijave sprejemata Gorazd Jesihar in Janez Dolinšek 01 724 12 04.

17.00 | **DELAVNICA IZDELOVANJA**NOVOLETNIH VOŠČILNIC
Za otroke, stare od štiri do osem let / vodi: Nives Podmiljšak / zaželeno je predhodna prijava.18.00 | **KATERA POT VODI V KAKOVOSTNO**PARTNERSTVO
Delavnica / vodi: Tinkara Filač / število mest je omejeno, prijave na: 01 724 12 04 ali katja.simenc@dom.sik.si.

Mestni kino Domžale

19.00 | **LJUBEZEN JE ČUDNA REČ**

Drama / režija: Ira Sachs / igrajo: John Lithgow, Al-fred Molina ... / 94' / Melanholično, grenko-sladka drama o paru, ki je zaradi nemadne finančne stiske prisiljen začasnó živeti ločeno.

20.45 | **JAUJA: RAJ NA ZEMLJI**

Drama / režija: Lisandro Alonso / igrajo: Viggo Mortensen, Vili Björk Mallin Agger, ... / 108' / Metafizični vestern o popotovanju, ki nas popelje v mistično pokrajino onstran časa.

13. december sobota

KD Franca Bernika

10.00 | **PO FRANU LEVSTIKU: VIDKOVA**

SRAJČICA

Lutkovna predstava / 2+ / Lutkovno gledališče Fru-Fru / režija in igra: Irena Rajh Kunaver / glasbena spremljava: Marjan Kunaver / 35' / v sodelovanju z Zvezo prijateljev mladine Domžale / brezplačne vstopnice.

Galerija Domžale

Pravljica o mezinčku

Kulturni dom Glasbene šole Domžale / 21. december

18. december četrtek

Center za mlade Domžale

17.00 | **IZDELAJTE SI NARAVNO KOZMETIKO**
Brezplačna delavnica / obvezne so predhodne prijave.

Knjižnica Domžale

17.00 | **PRAZNIČNA PRAVLJIČNA URICA**

Za izven / brezplačne vstopnice na oddelku za otroke in mladino.

KD Franca Bernika

18.00 | **GLASBENA VOŠČILNICA UČENCEV**GLASBENE ŠOLE DOMŽALE
Vstop prost / sodelujejo: Godalni orkester Anastazijine strune, Mladinski pihalni orkester, Zbor Domžalčki, komorne skupine in solisti / organizacija: Glasbena šola Domžale.

19. december petek

Mestni kino Domžale

18.00 | **JAUJA: RAJ NA ZEMLJI**

Glej opis pod 12. december.

Knjižnica Domžale

19.00 | **LITERARNA KAVARNA: ZORAN**

KNEŽEVIČ

Pogovor z avtorjem: Blanka Marr / sodelujejo učenci Glasbene šole Domžale / vstop prost.

Mestni kino Domžale

20.00 | **ZIMSKO SPANJE**

Drama / režija: Nuri Bilge Ceylan / igrajo: Haluk Bilginer, Melisa Sözen ... / 196' / Z zlato palmo nagrajena subtilna študija značajev enega najbolj dovršenih turških režiserjev.

20. december sobota

Galerija Domžale

4.30 | **EKSURZIJA - GALERIJA NA POTEPU**

Strokovna ekskurzija na Dunaj z ogledi razstav Giacomettija, Velasqueza in Miroja / vodstvo: Jurij Smole / odhod izpred KD Franca Bernika / cena: 45 € / prijave do 15. decembra na 01 722 50 50.

KD Franca Bernika

10.00 | **TI IN JAZ**Sobotna otroška matineja za IZVEN
Otroška predstava / 1,5+ / Gledališče za dojenčke in malčke AEIOU / režija: Katja Kähkönen / igra: KAMNIK

Pevska skupina Petzapet

Menačenkova domačija / 20. december

Mestni kino Domžale

16.00 | **BOŽIČKOV VAJENEC IN ČAROBNA**

SNEŽINKA

Družinski animirani film / režija: Luc Vinciguerra / 82' / sinhronizirano / 4+ / Božična pravljica o težavnem poklicu novo izbranega Božička.

18.00 | **UJEMI BOŽIČKA**

Glej opis pod 7. december.

20.00 | **HOBIT: BITKA PETIH VOJSKA**

Glej opis pod 11. december.

26. december petek

Mestni kino Domžale

18.00 | **MEDVEDEK PADDINGTON**

Glej opis pod 20. december.

18.00 | **PINGVINI Z MADAGASKARIJA**

Glej opis pod 6. december.

Hala komunalnega centra Domžale

19.00 | **OSREDNJA OBČINSKA PRIREDITEV**

OB KONCU LETA

Tradicionalni praznični koncert Godbe Domžale in osrednja občinska prireditve ob Dnevu samostojnosti in enotnosti / vstop prost

Mestni kino Domžale

20.00 | **SAMBA**

Komična drama / režija: Olivier Nakache in Eric Toledano / igrajo: Omar Sy, Charlotte Gainsbourg ... / 115' / Komedija o emigrantu, ki se odloči postaviti po robu nesmiselni birokraciji.

27. december sobota

Mestni kino Domžale

10.00 | **BOŽIČKOV VAJENEC IN ČAROBNA**

SNEŽINKA

Glej opis pod 25. december.

16.00 | **JEŽEK IN VRAN**

PRIČARATA BOŽIČ

Glej opis pod 14. december.

17.30 | **HOBIT: BITKA PETIH VOJSKA**

Glej opis pod 11. december.

Hala komunalnega centra Domžale

20.00 | **44. NOVOLETNI KONCERT**

SIMFONIČNEGA ORKESTRA DOMŽALE -

KAMNIK

Vitez Adam Ravbar s Krumperka

Slamnikarski muzej / do 25. marca

Razstave

Slamnikarski muzej

300 LET SLAMNIKARSTVA NA

SLOVENSKEM

Stalna razstava.

VITEZ ADAM RAVBAR S KRUMPERKA

Na ogled do 25. marca.

Galerija Domžale

MARKO ZELENKO: GOVOREČI KAMNI

Odprije razstave s pogovorom z avtorjem bo 11. decembra, ob 18. uri.

Kulturni dom Menges

LIKOVNA RAZSTAVA JESEN

Razstava članov Likovnega društva Menges bo predvčerju KD Menges na ogled do 10. decembra, ob sredah, med 10. in 12. uro ter med 18. in 20. uro. Ogled bo možen tudi eno uro pred vsako predstavo.

Arboretum Volčji Potok

ADVENTA RAZSTAVA

Od 22. novembra do 6. decembra na ogled prodajna razstava adventnih venčkov.

Knjižnica Domžale

USTVARJAMO, IGRAJMO SE ...

Avtorica razstave: Aleksandra Vovk

Na ogled od 20. novembra do 7. decembra.

PRIZORI IZ BOŽIČNEGA IN

NOVOLETNEGA ŽIVLJENJA

Razstavljajo otroci, ki obiskujejo likovne delavnice v Kulturnem društvu Vere Terstenjak. Na ogled od 8. do 31. decembra.

KAKO VARČUJEMO Z ELEKTRIČNO

ENERGIJO?

Razstavlja: Program Ekošola

Na ogled od 24. novembra do 13. decembra.

Tečajji, natečaji

Arboretum Volčji Potok

IZDELOVANJE BOŽIČNIH IN NOVOLETNIH

ČESTITK

Na brezplačno delavnico, ki bo potekala 6.

decembra, od 10. do 12. ure, se morate prijaviti

na: ...

vstop prost.

KD Franca Bernika

20.00 | MAJA HADERLAP: ANGEL POZABE
Abonma gledališki RUMENI in IZVEN

SNM Drama Ljubljana / režija: Igor Pison / igrajo: Barbara Cerar, Saša Pavček, Janež Škof / odrska priredba velikega romana, polna poetičnosti in spominjanja.

3. december sreda

Knjižnica Domžale

8.00 - 19.00 | BUKVARNA

Ta veseli dan kulture / v počastitev rojstnega dneva Franceta Prešerna.

Center za mlade Domžale

10.00 - 20.00 | DOBRODELNI PREDNOVOLETNI BOLŠJAK
Glej pod 1. december.

Arboretum Volčji Potok

15.00 | TA VESELI DAN KULTURE

Predavanje v stari upravni zgradbi: zanimivosti iz zgodovine vrtnic / vstop prost.

Knjižnica Domžale

17.00 | PIKINA ČAJANKA: PIKIN BOŽIČ

Za otroke od petega leta dalje / obvezna prijava na oddelku za otroke in mladino.

KD Franca Bernika

20.00 | MAJA HADERLAP: ANGEL POZABE
Abonma gledališki RDEČI in IZVEN
Opis glej pod 2. december.

4. december četrtek

Center za mlade Domžale

10.00 - 20.00 | PRODAJA UNICEFOVIH PUNČK IZ CUNJ

Dobrodelna prireditvev in prednovoletna prodaja izdelkov.

Knjižnica Domžale

18.00 | POTUJ KOT PROSTOVOLJEC

Predstavitvev programa / pogovor z Uršo in Muso Faal / vodi: Mateja Kegel Kozlevčar / vstop prost.

Mestni kino Domžale

18.00 | AMATERJI

Komična kriminalka/režija: Hans Peter Moland/ igrajo: Stellan Skarsgaard, Jakob Oftebro, ... / 116' / Črna komedija o iskanju pravice in maščevanja.

Menačenkova domačija

19.00 | JANEZ PRAPROTNIK: FOTOGRAFIJE

Odprtje razstave / pokrovitelji: Vinska klet Vidmar / vstop prost.

Mestni kino Domžale

20.15 | GOZDOVI SO ŠE VEDNO ZELENI
Domažalska premiera in pogovor z režiserjem

Vojna drama / režija: Marko Naberšnik / igrajo: Kristijan Hodko, Michael Kristof, ... / 107' / Film o prijateljstvu, dostojanstvu in človečnosti sredi pekla in nerazumnosti prve industrializirane vojne v zgodovini sveta.

5. december petek

Center za mlade Domžale

10.00 - 12.00 | PRODAJA UNICEFOVIH PUNČK IZ CUNJ
Glej pod 4. december.

Mestni kino Domžale

18.00 | DOLGA POT NAVZDOL

Komična drama / režija: Pascal Chaumeil / igrajo: Pi-erice Brosnan, Toni Collette, ... / 96' / Črna komedija, kjer skrajnost samomora rodi upanje in prijateljstvo.

10.00 | SPOZNAJMO KIPARSTVO

Ustvarjalna sobota za najmlajše / 3+ /90' / pokrovi-telj: Art Ljubljana, d. o. o. / vstop prost.

Mestni kino Domžale

16.00 | PINGVINI Z MADAGASKARJA
Glej opis pod 6. december.

Menačenkova domačija

17.00 | IZDELAVA ZELIŠČNEGA MILA

Demonstracijska delavnica / 120' / kotizacija: 20 € / omejeno št. udeležencev / obvezne prijave do 6. decem-bra na e-naslov info@kd-domzale.si ali 01 722 50 50.

Mestni kino Domžale

18.00 | UJEMI BOŽIČKA
Glej opis pod 7. december.

20.00 | HOBIT: BITKA PETIH VOJSKA
Glej opis pod 11. december.

Mateja Ocepek in Katja Povše / 35' / cena vstopni-ce: 4 €.

Mestni kino Domžale

16.00 | MEDVEDEK PADDINGTON

Družinska komedija / režija: Paul King / 90' / sin-hronizirano, 5 + / Zabavna družinska komedija o medvedkovih pustolovčinah v Londonu.

Menačenkova domačija

18.00 | PEVSKA SKUPINA PETZAPET

Večer ljudskega izročila / 60' / vstop prost.

Mestni kino Domžale

18.00 | OBLAKI NAD SILS MARIO

Drama / režija: Olivier Assayas / igrajo: Juliette Bi-noche, Kristen Stewart ... / 125' / Hipnotičen in sub-tilen film o minljivosti in vprašanju časa.

20.15 | MEDZVEZDJE
Glej opis pod 7. december.

Cena vstopnice: 10 € / dirigent: Slaven Kulenović / povezovalc programa: Luka Vasle / prodaja vstopnic: KD Franca Bernika Domžale, Hala KC – 1 uto pred koncertom.

Mestni kino Domžale

20.15 | SAMBA
Glej opis pod 26. december.

28. december nedelja

Mestni kino Domžale

16.00 | MEDVEDEK PADDINGTON
Glej opis pod 20. december.

18.00 | OBLAKI NAD SILS MARIO
Glej opis pod 20. december.

20.15 | MEDZVEZDJE
Glej opis pod 7. december.

po elektronski pošti na prireditve@arboretum.si. Vode: Bianca Rumbic.

IZDELOVANJE BOŽIČNIH OKRASKOV

Na brezplačno delavnico, ki bo potekala 13. decembra, od 11. ure do 12.30, se morate prijaviti po elektronski pošti na prireditve@arboretum.si. Otroci od tretjega do dvanajstega leta morajo biti v spremstvu staršev. Vodi: Marija Perdih.

Knjižnica Domžale

RAČUNALNIŠKI TEČAJ ZA ZAČETNIKE

Na njem vam bodo predstavili delovanje in zgradbo računalnika, seznanili se boste z osnovno uporabo računalnika, programom Word ter se naučili osnov interneta. Tečaj poteka vsak mesec, v dopoldanskem času. Informacije in obvezne prijave sprejema Helena Dakič Prelec na tel. št. 01/724 12 04 ali e-naslovu: helena.prelc@dom.sik.si. Število mest je omejeno. Tečaj je brezplačen.

Knjižnica Domžale

18.00 | SREČANJA Z USTVARJALCI: AVTOŠTOPARSKE ZGODBE

Gost: Miran Ipavec / predstavitev knjige in pogovor / pogovor vodi: Cveta Zalokar / vstop prost.

Mestni kino Domžale

18.00 | POT K ZVEZDAM
Glej opis pod 1. december.

20.15 | CIRKUS
Filmski abonma
Glej opis pod 5. december.

9. december torek

Knjižnica Domžale

9.30 | IGRALNE URICE
Glej opis pod 2. december.

Mestni kino Domžale

10.00 | CIRKUS
Filmski abonma dopoldanski
Glej opis pod 5. december.

Knjižnica Domžale

17.00 | GLASBENO-PRAVLJIČNA DELAVNICA

Za otroke od četrtega leta dalje / vodi: Damijana Godnič / obvezna prijava na oddelku za otroke in mladino.

19.00 | FILOZOFSKI VEČER: LACAN – NEKOČ IN DANES

Predava: dr. Dušan Rutar / vstop prost.

10. december sreda

Mestni kino Domžale

17.00 | CIRKUS
Glej opis pod 5. december.

Center za mlade Domžale

18.00 | MLADI TALENTI, PREDSTAVIMO SE

Nastop mladih talentov iz občine in predstavitev novega logotipa Centra za mlade Domžale.

Mestni kino Domžale

18.30 | AMATERJI

Glej opis pod 4. december.

Knjižnica Domžale

19.00 | ALBERTO AVGUŠTINČIČ: VONJ PEČENIH JAVOLK

Predstavitvev knjige / vstop prost.

Mestni kino Domžale

20.30 | GOZDOVI SO ŠE VEDNO ZELENI
Glej opis pod 4. december.

11. december četrtek

Center za mlade Domžale

17.00 | POSTANI ZVEZDA NOVOLETNE NOČI

Brezplačna delavnica novoletnega ličenja z Bar-baro Kern / obvezne predhodne prijave.

Mestni kino Domžale

17.00 | NEBRASKA

Komedija / režija: Alexander Payne / igrajo: Bruce Dern, Will Forte ... / 115' / v okviru Strečanj ALZHEI-MER CAFFE / brezplačen ogled za nezaposlene.

Slamnikarski muzej

18.00 | NOVOLETNI OKRASKI IZ SLAME

Delavnica / 120' / kotizacija: 5 € (odrasli), 3 € (otroci) / obvezne prijave do 6. 12. na e-naslov info@kd-domzale.si ali 01-722 50 50.

21. december nedelja

Kulturni dom na Močilniku v Dobu

16.00 | PRAVLJICA O MEZIČKU
Abonma ŽIV-ŽAV in IZVEN

Gledališko lutkovna predstava za otroke / gostuje gledališče OTH Pirniče / informacije in rezervacije: 041/420 610.

Mestni kino Domžale

16.00 | PINGVINI Z MADAGASKARJA
Glej opis pod 6. december.

18.00 | NOČ KRATKIH FILMOV
Domažalska premiera

Vstop prost / spored: Vrtoglavi pič (Sašo Podgoršek, 1997, 33'). Na sončni strani Alp (Janez Burger, 2008, 15'). Lovec oblakov (Miha Knific, 2009, 15'). Boles (Špela Čadež, 2013, 12').

20.00 | HOBIT: BITKA PETIH VOJSKA
Glej opis pod 11. december.

22. december ponedeljek

Mestni kino Domžale

18.00 | BOJ ZA
Glej opis pod 15. december.

20.00 | ZIMSKO SPANJE
Glej opis pod 19. december.

23. december torek

Knjižnica Domžale

9.30 | IGRALNE URICE
Glej opis pod 2. december.

Mestni kino Domžale

18.00 | SMETI

Pustolovska kriminalna drama / režija: Stephen Daldry / igrajo: Rooney Mara, Martin Sheen, ... / 113' / Nepozabna in napeta zgodbo o prijateljstvu skupine otrok z dna družbene lestvice. Študenti imajo ob nakupu vstopnice 50 % popusta.

20.15 | OBLAKI NAD SILS MARIO
Glej opis pod 20. december.

29. december ponedeljek

Mestni kino Domžale

10.00 | BOŽIČKOV VAJENEC IN ČAROBNA SNEŽINKA
Risanka in delavnice
Glej opis pod 14. december.

16.00 | PINGVINI Z MADAGASKARJA
Glej opis pod 6. december.
Družine imajo 50 % popusta.

18.00 | LJUBEZEN JE ČUDNA REČ
Glej opis pod 12. december.

20.00 | SAMBA
Glej opis pod 26. december.

30. december torek

Mestni kino Domžale

10.00 | JEŽEK IN VRAN PRIČARATA BOŽIC
Risanka in otroške delavnice
Glej opis pod 14. december.

Center za mlade Domžale

10.00 - 15.00 | PREDNOVOLETNO DRUŽENJE ZA MLADE
Za mlade od šestega leta dalje.

Mestni kino Domžale

16.00 | MEDVEDEK PADDINGTON
Glej opis pod 20. december.

18.00 | CIRKUS
Glej opis pod 5. december.

Kulturna dvorana Vir

19.00 | NOVOLETNA PREDSTAVA

Mestni kino Domžale

20.00 | HOBIT: BITKA PETIH VOJSKA
Glej opis pod 11. december.

Center za mlade Domžale

Cesta talcev 4, Domžale
T 01 722 66 00, info@czm-domzale.si
www.czm-domzale.si

Galerija Domžale

Mestni trg 1, Domžale (trgovski kompleks Vele)

Odprta v času razstav: vsak delavnik, od 10. do 12. ure in od 15. do 19. ure, ob sobotah, od 10. do 12. ure. Vstop prost. Kurator programa Galerije Domžale v sezoni 2014/15: Jurij Smole

Knjižnica Domžale

Cesta talcev 4, Domžale
T 01 724 12 04 ali 01 722 50 80, info@dom.sik.si
www.knjiznica-domzale.si

Kulturni dom Franca Bernika Domžale

Ljubljanska 61, Domžale
T 01 722 50 50, info@kd-domzale.si
www.kd-domzale.si

Kulturno društvo Jožef Virk Dob

Risanka in otroške delavnice
Ulica 7. avgusta 13, Dob
T 041 420 610

Menačenkova domačija

Cankarjeva ulica 9, Domžale

Odprta v času razstave: vsak delavnik, od 10. do 11. ure in od 17. do 19. ure, ob sobotah, od 10. do 11. ure ali po naročilu. *Vijudno vas prosimo, da za parkiranje avtomobiov uporabite parkirni prostor KD Franca Bernika Domžale ali domažalskega pokopališča.*

Slamnikarski muzej Domžale

Kajuhova 5, Domžale (domuje v Godbenem domu Domžale)

Odprt vsak delavnik, od 10. do 12. ure in od 17. do 19. ure, ob sobotah, od 10. do 12. ure (za skupine po dogovoru).

Koledar dogodkov

Zbiranje in urejanje koledarja:
Maša Renar

Fotografije:
Jože Suhadolnik, Katarina Juvančič, promocijsko gradivo

Koledar kulturnih prireditvev izhaja v glasilu Sla-mnik. Urednica ne odgovarja za spremembe pro-gramov. Za točnost informacije odgovarja prijadi-telj dogodka.

Informacije o dogodkih v januarju nam pošljite v pisni obliki, do **12. decembra**, na elektronski na-slov: **koledar@kd-domzale.si**.

31. december sreda

KD Franca Bernika

18.00 | DOMŽALSKI SILVESTRSKI MENI
Za IZVEN

Program: Bach, Mozart, Mendelssohn, Saint Sa-ims, Schubert, Strauss, Rossini ... / nastopajo: Mate Belkavac, Aco Biščevič in drugi / cena vsto-pnice: 20 €.

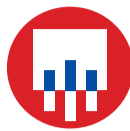
31. december sreda

KD Franca Bernika

18.00 | DOMŽALSKI SILVESTRSKI MENI
Za IZVEN

Program: Bach, Mozart, Mendelssohn, Saint Sa-ims, Schubert, Strauss, Rossini ... / nastopajo: Mate Belkavac, Aco Biščevič in drugi / cena vsto-pnice: 20 €.

KULTURA

Kulturni dom
Franca Bernika
Domžale

DECEMBER
2014

MESEČNI
KOLEDAR

Maja Haderlap:
ANGEL POZABE

SNG Drama Ljubljana / režija: Igor Pison / igrajo: Barbara Cerar, Saša Pavček, Janez Škof / odrska priredba velikega romana, polna poetičnosti in spominjanja

2
TOR
20h

3
SRE
20h

Avtorica v romanu tenkočutno izpisuje svoje spomine na otroštvo in odrasčanje, na babico, očeta in mamo, ter na domače okolje, z intimno poetičnostjo pa spregovori tudi o pomenu partizanskega gibanja na avstrijskem Koroškem. Dramsko dogajanje nas preko pripovedi spominov od zgodnjega otroštva, kjer se dogodki, takrat otroku nerazumljeni, še posebno močno vtisnejo v spomin. Spomini pa ob odrasčanju vodijo v spoznavanje takratne in ob tem tudi današnje koroške stvarnosti.

TAKŠNEGA CIRKUSA PA ŠE NE

klonovsko-cirkuška predstava / Zavod Bufeto / režija: Ravil Sultanov, Nataša Sultanova / igrajo: Ravil Sultanov, Nataša Sultanova, Brigita Dane, Franci Cotman / 40 min, 3+

6
SOB
10h

Cirkuški palčki Miško, Gusti, Kal in Floki bodo s pomočjo čarobne cirkuške skrinje pripravili nepozabno doživetje, saj bodo nastopili v atraktivnih posameznih in skupinskih točkah. Še posebej dobri so pri žongliranju z žogicami, keglji in obročki, poskrbeli pa bodo tudi za akrobatske, ekvilibristične, monociklistične, hoduljaške in celo dreserske točke! Palčki so pripravili zares odlični cirkuški program, ki poleg humorja, cirkuških veščin in odlično izbrane glasbe nudi noro zabavo!

VIDKOVA SRAJČICA

lutkovna predstava / Lutkovno gledališče Fru-Fru / režija in igra: Irena Rajh Kunaver / glasbena spremljava: Marjan Kunaver / 35 min, 2+

13
SOB
10h

Vidkova srajčica je mehka in nežna predstava, ki povzema Levstikovega Vidka brez srajčice, le da bomo tokrat poleg zgodbe o nastajanju oblačil, ki vsebuje tudi socialno noto, potovali tudi po Vidkovem domu, domačem dvorišču in okoliških travnikih. Tam Videk sreča celo vrsto živali in rastlin, ki mu na koncu le pomagajo do nove srajčice. Topla likovna podoba in žive barve se v naši predstavi prepletajo z glasovi ritimiziranih besed in drobnih glasbil, na kulisi, ki nas bo spomnila na tkalske stavbe. Brezplačni ogled omogoča Zveza prijateljev mladine Domžale / vstop z brezplačnimi vstopnicami!

TI IN JAZ

otroška predstava / Gledališče za dojenčke in malčke AEIOU / režija: Katja Kähkönen / igra: Mateja Ocepek in Katja Povše / 35 min, 1,5+

20
SOB
10h

Ti in jaz interaktivna predstava za najmlajše otroke, ki iz nasprotij in podobnosti ustvarja humoren svet absurdnih situacij. Iz verige duhovitih transformacij, ki se zgodijo s pomočjo pralnega stroja, nastane nov, igriv in humoren svet sester dvojčic. Pralni stroj nepredvidljivo spreminja stvari: obleke postanejo bitja, vsakdanji predmeti dobivajo nove pomene; sestri dvojčici pa vselej iz njih ustvarita razburljive, smešne in prijetne dogodke.

DOMŽALSKI SILVESTRSKI MENI ali
KAKO ZVENIJO HRANA, PIJAČA IN ZABAVA

silvestrski koncert / program: Bach, Mozart, Mendelssohn, Saint Sains, Schubert, Strauss, Rossini, Martinu, Kreisler, Reade, Piazzolla, Schoenfeld, Connession ... / izvajalci: Mate Bekavac, Aco Biščević, Božena Angelova, Jaka Stadler, Gea Pantner, Marta Močnik, Per Rundberg in drugi

31
SRE
18h

Decembrski okusi, vonjave in vzdušja na nekoliko drugačen način, le pod pretvezo klasične toalete, ki pa je pri nas 100% naravna, organska, dinamična, polnokrvna, brez dodatkov klasične togosti in njenih pesticidov ... Nudimo glasbeni slow food, seveda pa se bo našel vmes tudi kak prigrizek tipa »fast« ali »junk food«, tako da bo poskrbljeno tudi za naše najmlajše in gurmeje s posebnimi željami in potrebami. Gostje bodo lahko izbrali med sezonsko ponudbo z nekoliko eksotičnim pridihom in sestavinami iz celega sveta, in uživali v vzdušju dunajskih, pariških in ameriških kavarn in cafejev, bolj živahni pa se lahko »znorijo« v tehno, disco, nočnih ritmih.

KULTURNI DOM
FRANCA BERNIKA DOMŽALE

Ljubljanska 61, Domžale

T 722 50 50

www.kd-domzale.si

sledite nam tudi na Facebooku
facebook.com/kd.francabernika

IZBR@NO V KNJIŽNICI DOMŽALE

Izbral in uredil: Janez Dolinšek

knjige za odrasle

Niall Ferguson

Civilizacija: kako so
vrednote Zahoda osvojile
svet

UMCO, 2014

Fergusonova civilizacija je izvrstna zgodovinska pripoved, ki poskuša osvetliti globalni vzpon zahodne sveta od konca 15. st. do danes. Ferguson se sprašuje, kje tičijo kali tega trumfa, kakšni so bili pogoji, v katerih se je zvaril zmogoviti recept, nato pa kronološko sledi temu pohodu vse do danes. Ferguson pokaže na več dejavnikov, eden od njih je raznolikost politično razdrobljenih medsebojno konkurenčnih političnih entitet, ki so iskale priložnost v drznih raziskovalnih in trgovskih ekspedicijah. Pomembno mesto imata razvoj in udejanjanje načel vladavine prava, uveljavljanje in zaščita lastninskih pravic in politične reprezentacije. Krepitev protestantske delovne etike in ekonomska svoboda, ki z industrijsko revolucijo izoblikujejo pogoje za nastanek potrošniške družbe. Seveda so tu izjemna znanstvena in tehnična odkritja, ki so poleg ostalega prispevala tudi k učinkovitim tehnikam vojskovanja, s katerim se je vse prej kot miroljubno civilizacija ponujala Neevropejcem. V načinu interpretacije je mogoče zaznati precejšnjo mero evrocentričnosti, avtorjevo stališče do globalne zahodne intervencije je pozitivno, morda preveč izpostavi pozitivne učinke kolonializma, sicer pa gre za zelo berljivo delo, ki uspe pričarati podobo nekajstoletne sinteze sveta, v katerem živimo.

Miha Mazzini:

Izbrisana

GOGA, 2014

Roman, s katerim se je avtor uvrstil med finaliste letošnje nagrade modra ptica, govori o nepopravljivi sfiženi morali, manipulativnosti, sprenevedanju, potuhnjenosti in ostalih vidikih prevladujoče nacionalne mentalitete, predvsem pa o poosamosvojitveni ihti, ki je vse slovensko poskušala opredeliti na novo. Prekrstitev čevapčičev v lulčke je v tem pogledu precej obrobno, banalen domislek, administrativni izbris več kot petindvajset tisoč prebivalcev, luknjanje dokumentov na upravnih enotah je pa čisto nekaj drugega. Roman začne zgodbo z odvzemom novorojenca materi samohranilki, potem pa jo stopnjuje z zasuki in konča s trpkim 'srečnim koncem'. "A to je le začimba h glavnemu obroku, ki se je slovenski pomladi in njeni osamosvojitveni ihtavosti pokvaril že na začetku." Branje, ki da misliti.

Dušan Rutar

Ne, oči, ne!

ZA-MISLI, 2014

Knjiga Ne, oči, ne! brezsravno razgalja navidezno srečo (slovenskih) družin, razkriva, kaj se lahko skriva za srečno fasado in nas spomni, kako so popolni tuji včasih do nas bolj prijazni kot naši najbližji. Knjiga Ne, oči, ne! je pomembna toliko, kot je knjiga sploh lahko pomembna. Psihoanalitik in filozof Dušan Rutar nam je s to knjigo omogočil vpogled v proces analize pacientke, ki je dovolila objavo svoje izpovedi o življenju, ki ga je zanamovala grozljivo groba zloraba njenega očeta.

Ciril Zlobec

Biti človek

MLADINSKA KNJIGA, 2014

Ciril Zlobec v najnovejši pesniški zbirki ne skriva svoje velike bolečine ob izgubi hčerke in sina. Skozi globoko trpljenje in iz pretresljive življenjske izkušnje se rojevajo pesmi življenja. Ker se preprosto morajo. Kot tudi pesnik mora nadaljevati, vztrajati v kljub bolečini ali ravno zaradi nje. Ironično, kako je ravno bolečina kriva za lepoto teh pesmi, in ironično, kako solze niso nič krive, da se vedno znova rojevajo. Biti človek *lepolohi*.

knjige za otroke in mladino

Siobhan Dowd

Barjanski otrok

ZALOŽBA ZALA, 2014

Zgodba romana je postavljena v leto 1981, ko blizu meje med Severno Irsko in Republiko Irsko osemnajstletni Ferguson in njegov stric vedno izkopavanjem šote naletita na deklško truplo. O najdbi obvestita arheologe in izkaže se, da je deklica, ki jo poimenujejo Mel, živeča pred dva tisoč leti. Ferguson si prizadeva, da bi razumel svet okrog sebe, Irsko pretresa kriza, njegov brat je pripadnik IRE, gladovno stavka z ostalimi zaprtimi v zaporu Long Kesh, saj zahtevajo status političnih zapornikov. Pred nami se odvija njihova družinska drama, bojijo se, da bo Joe umrl. Ferguson pa se sooča tudi s prvo ljubeznijo. V sanje pa se mu prikrače glas barjanske deklice in njena zgodba, saj arheološka raziskovanja kažejo, da naj bi bila žrtvovana v času železne dobe. Imeniten družbeni in zgodovinski roman je prejel več nagrad. Njegova avtorica pa je žal prezgodaj preminula, pred smrtjo je zapisala: »Če zna otrok brati, zna misliti, in če zna otrok misliti, je svoboden.«

Tatjana Kokalj

V deželi pogumnih princes

VODNIKOVA ZALOŽBA, 2008

V knjigi V deželi pogumnih princes spremljamo zgodbo trinajstletne Ajše, ki se nerada preseli v Anglijo. Najprej tja odpotujejo starši, po treh mesecih pa se za njima odpravi še sama. Ko prispe na letališče, je prepuščena svoji iznajdljivosti, saj jo starši niso čakali. Po eni uri čakanja na letališču spozna svojo varuško Becky. Starši so jo najeli zaradi svoje prezaposlenosti. Ajša je razočarana nad mamo in očetom. Poišče knjižnico in začne prebirati zanimive angleške knjige. S starši ne najde skupnega jezika, a proti koncu knjige se le zblizajo. Po internetu se dopisuje s svojo prijateljico Nežo, ki jo seznanja z dogodki iz domačega kraja. Na ta način je seznanjena z vsemi tekočimi zadevami, hkrati pa spremljamo tudi njeno zaljubljenost v Tima in se srečamo z njenim globokim razočaranjem, ko ga vidi na fotografiji z lepo Gajo. Knjiga je zelo berljiva in zabavna.

Marcus Pfister

Mali lunin vran

KRES, 2014

Nekega dne je v gnezdu počilo zadnje jajce. Iz njega je pokukalo malo bitje, ki se je razlikovalo od drugih vranov. Bil je izredno majhen in brez perja. Mali vran se je želel igrati s prijatelji, ker pa ni znal leteti, ga niso sprejeli v svojo družbo. Norčevali so se iz njega in mu nagajali. Kmalu pa je postal najboljši letalec v jati. Vrani so mu predlagali, naj poleti na Luno in postal bo 'del njih'. Bo malemu vranu to uspelo? Zgodba o drugačnosti, pogumu, svobodi ... Prepletanje in razmišljanje o življenju in smrti, spoznanje, da je najbolje biti to, kar si, ni se vredno spreminjati zaradi drugih, da bi jim ugajali.

medioteka

DVD

Več kot med

(More than honey)

DEMIURG, 2012

Film je nastajal celih pet let in je dokumentarec, narejen z vso odgovornostjo in rahločutnostjo do čebel in čebeljih družin. Nadvse osupljivi posnetki čebel nam odstirajo njihovo zapleteno garaško življenje, ki ga človek vedno bolj neusmiljeno izkorišča in zasušnjuje. Avtor filma sam pripada dolgemu rodu čebelarjev, zato je film več kot le dokumentarec. Je klic k razumu, saj dragocena čebelja populacija začenja izumirati. S tem je dramatično ogrožena tudi človekova prehranjevalna veriga, od tu naslov filma Več kot med. Skrajni čas je, da se zamilimo!

110 let knjižničarstva na Domžalskem

V četrtek, 23. oktobra 2014, smo v Knjižnici Domžale praznovali 110 let knjižničarstva na Domžalskem.

KNJIŽNICA DOMŽALE Ves dan sta naše uporabnike v predverju knjižnice čakala bukvarna in nagradi knjižni kviz. Udeleženci so odgovarjali na vprašanja o Knjižnici Domžale, njenih enotah in pomembnih osebnostih. Sodelujoči so bili nad kvizom navdušeni, odgovore na vprašanja so iskali tudi na razstavi, ki je bila v Knjižnici Domžale postavljena ob tem pomembnem dogodku.

V bukvarno smo postavili gradivo, ki se je v naši zbirki podvajalo, odpisano gradivo in darove naših bralcev, ki jih v našo zbirko ne moremo uvrstiti. Na ta dan je potekal tudi projekt Rastem s knjigo. Ta je namenjen sedmošolcem, ki obiščejo splošno knjižnico, spoznajo njeno ureditev in raznolikost

ter dejavnosti, ki jih knjižnica ponuja.

V dopoldanskem času so se otroci udeležili prijetnih igrig Brlog igrač, kjer so spoznavali igroteko in se družili z vrstniki. Popoldne so se v Dvorani igrač srečali ob družabnih igrig in uživali ob igranju z različnimi igračkami.

Pred knjižnico je bil parkiran bibliobus, na katerem so si zainteresirani lahko ogledali delovanje Potujoče knjižnice in razporeditev gradiva in izvedeli vse o zgodovini Potujoče knjižnice ter o postajah, ki jih obiskuje. Uporabniki knjižnice so si lahko ogledali tudi kratek film Občine Domžale Na rečnem bregu spletena prihodnost!, kateremu je sledil voden ogled razstave 110 let knjižničarstva na Domžalskem. V popoldanskem času je

bila organizirana tudi pravljina urica za najmlajše z naslovom Lev v knjižnici. Otroci pravljine urice obiskujejo z zanimanjem in navdušenjem.

V enoti Mengeš se je odvijala Jesenska ustvarjalna delavnica, kjer so ustvarjali s kozarčki, prtički in lučkami ter pripravili prav prijetne buče.

Jesenski koncert: Šaljive in zbadljive

Prav vsak koncert skoraj 30 pevk Ženskega pevskega zbora Stane Habe, ki že 35 let delujejo v okviru Društva upokojencev Domžale, je nekaj neponovljivega, edinstvenega, saj si pevke pod vodstvom pevovodje Marike Haller vedno izmislijo nekaj posebnega.

ŽENSKI PEVSKI ZBOR STANE HABE DU DOMŽALE Takšni so letni koncerti, s katerimi praznujejo svoje jubileje, še posebej pa presenečajo s tematskimi koncerti.

Letošnjega, 14. novembra 2014, so namenile šaljivkam in zbadljivkam, medse pa povabile novoustanovljeni

trark zazveneli večno lepi Štajeriš in Po gozdu tam. Nato pa prijetno presenečenje: zbor domžalskih ljudskih pevcev, ki pojejo po posluhu. Med štirimi ljudskimi je bila tudi Sinoči sem na vasi – ljudska iz Žej pri Moravčah. Pevci, tudi dve pevki sta vmes, kljub 'mladosti' zbora že niza nastope in ve-

zbor Ljudski pevci iz Domžal, med katerimi smo prepoznali pevce nekdanjega Moškega pevskega zbora Janez Cerar. Vodi jih Marika Haller, koncert pa so popestrile tudi Notice – citrarska skupina društva Lipa – Univerze za tretje obdobje Domžale – mentor prof. Peter Napret. Koncert je povezovala Draga Jeretina Anžin.

Toliko lepih pesmi v enem večeru še nismo slišali, je bila enotna ugotovitev obiskovalcev. V prvem delu so pevke zapele ljudski Le pridi, le pridi sem sama doma ter Na oknu deva je slonela ter Jaz bi rad cigajnar bil in Moj pobič je z gornjega kraja obe Luke Kramolca ter spet pokazale, da pridnost na vajah in prizadevanje, pa seveda dobra zborovodkinja vedno znova dviga kvaliteto zbora, ki se lahko pohvali že z vrsto pohval in priznanj. Citre zvenijo vedno lepo – in tudi tokrat sta izpod prstov naših ci-

seli smo, da smo v Domžalah dobili še eno skupino ljudskih pevcev.

V drugem delu koncerta smo najprej prisluhnili Noticam ter prof. Petru Napretu, ki je po potrebi tudi violinist, ter Janezu s kitaro in orglicami, nato pa so pevke nadaljevale s šaljivimi in zbadljivimi pesmimi, pri tem pa neizmerno uživale, ne le z razigranimi glasovi, temveč tudi poplesavanjem po odru. Po besedah zahval in čestitk dr. Franca Habeta in prof. Tomaža Habeta je bil na vrsti tretji del, ko smo pod vodstvom Marike Haller peli vsi in se z ljudskimi pesmimi vrnili v mladost, v spomine. Prijeten večer pa zaključili z tisto o najlepšem zvonu in najlepšem mestu pod kamniškimi planinami ter s pesmijo dokazali, da kar pride iz srca, se srca tudi prime. To velja predvsem za pevce, ki jim kličem: hvala za čudovit pevski večer!

VERA VOJSKA

Dragocen zaklad spominov in nostalgije

Festival ljubiteljskega filma 2014

FOTO-, KINO- IN VIDEOKLUB MAVRICA RADOMLJE Člani filmske in videosekcije kluba Mavrica, ki letos praznuje 50-letnico ustvarjanja, 45-letnico uradne ustanovitve ter 15-letnico začetka delovanja videostudija v Mengšu, so v začetku novembra pripravili drugi večer festivala ljubiteljskega filma v Radomljah. Iz svojega obširnega arhiva, ki je dragocen zaklad spominov in nostalgije, so nam ob prijetnem vodenju Igorja Lipovška predstavili vrsto filmov.

Voditelj nam je na začetku predstavil začetke fotografske dejavnosti v Radomljah in okolici. Spomnil nas je na dr. Krivica, okoli katerega so se zbrali bodoči člani Mavrice in pred petimi desetletji začeli fotografirati in filmsko dejavnost, ki je ustvarila na tisoče fotografij in kilometrov filmskega traku ter tako ohranila številne spomine na dogodke pred desetletji za današnjo in prihodnje generacije. Ob

filmu **Gremo v kino** smo se z nostalgijo spomnili 36-letnega delovanja Kina Radomlje in ljudi, ki so pred desetletji omogočali kinopredstave. Sledili so spomini na odlično delo dramske sekcije Mavrice, ki je bila v tedanji državi edinstven podvig, še večji pa so bili igrani filmi z domačimi igralci. Igrani film **Dobiva se na trgu** ni le spomin na Mitjo, Jelko in Miha, temveč tudi na v letu 1979 polno ljubljansko tržnico, ki po zaslugi Mavrice za vedno ostaja ujeta v filmu. **Dolgoproglaš** nas je spomnil, da se razmere pri vožnji velikih tovornjakov od nekoč do danes niso bistveno spremenile, nasmejali smo se ob **Inventuri**, v kateri je Matija Kosmač skušal ob pomoči ribičev prešteti ribe v bližnjih bajerjih, ter občudovali film **Valj** Karla Steinerja ter primerjavo prevoza velikanskega gladilnega valja z Reke za potrebe nekdanje papirnice po slovenskih cestah s premiki polža – nepozabna povezava. Drugi večer fe-

stivala se je zaključil s filmom o obletnicah **PGD Rova** – od ustanovitve 1954 do letošnje pomladi, občudovali smo **Veterane v akciji** s starim orodjem ter se poslovili z nasmeški ob filmu **Gasilski turnir**. Med avtorji tokratnih filmov je bil tudi Janez Kosmač. Obisk festivala je bila tudi priložnost za obisk razstave Mimi Pollak.

Vsak predvajani film, nekateri so bili ob nastanku deležni številnih priznanj in nagrad, ki jih Mavričnim fotografskim, filmskim in videoizdelkom tudi danes ne manjka, ostaja, kot so zapisali, zaklad spominov in nostalgije. Lahko jih tudi kupite. Brez njih bi o zgodovini naše občine in širše vedeli mnogo manj, zato hvala vsem generacijam foto-, kino- in videokluba Mavrica Radomlje, ki jim pri izvedbi festivala pomaga Območna izpostava Javnega sklada RS za ljubiteljske dejavnosti Domžale.

VERA VOJSKA

Pesniška zbirka Sedemdeset in samostojna razstava

Življenjski jubilej vsestranske ustvarjalke Zlatke Levstek

»Bilo je sončno in drugače,« je najkrajše opisala praznovanje svojega 70. rojstnega dne Zlatka Levstek, ki si je življenje obogatila z vsestranskim kulturnim ustvarjanjem: piše pesmi, slika in riše, recitira, poje, telovadi, kolesari in še marsikaj. Vsaka sredi je zanj poseben dan, saj se začne z delom v Literarnem krožku društva Lipa, Univerze za tretje življenjsko obdobje, Domžale – že 16 let; nadaljuje s slikanjem v Likovnem društvu Senožeti Radomlje – že trinajsto leto; poje v zboru Solidarnost v Kamniku. Vse skupaj povezano, razporejeno in vse z ljubeznijo, je povedala na začetku pogovora s Cveto Zalokar v Knjižnici Domžale ob predstavitvi štirinajste knjige – pesniške zbirke Sedemdeset, v kateri je nazivala prav toliko biserov ...

Če bi njene prijatelje vprašali, kakšna je Zlatka, bi rekli: sonček, vedno dobre volje, ko piše pesmi, slika in riše, ko poje ... Je polna svetlobe, toplote, radosti in veselja, v njej bivata sreča in milina. Vse to prinaša pesniška zbirka Sedemdeset, namenjena življenjskemu jubileju. V štirih ciklih: 7, 17, 27 in 70 nas je, skupaj s prijateljicami iz Lipe, popeljala po življenjski poti. Njeno srečno rojstvo oktobra 1944 se je nadaljevalo v srečno otroštvo in sončno mladost, pripravo na šolo življenja, ko je bila kot marjetica med marjeticami deležna ljubeče starševske skrbi, ljubezni. Sončno je

bilo tudi srečanje z možem – manjka jočim delčkom za potovanje v dvoje, po sončni poti.

V pogovoru najdejo mesto čudovite Radomlje, Zlatkino delo v društvih in KS, kjer imajo pridno Zlatko radi. S sogovornico sta se spomnili literarne delavnice pisatelja Lojzeta Kovačiča, pisanja čudovitih hajkujev, slišali smo Zlatkine najljubše pesnike in o njeni veliki ljubezni do branja. Zaploskali smo, ko je povedala, da so pesniške zbirke članic literarnega krožka Lipa uvrščene v izbor za bralno značko Knjižnice Domžale. Prijeten večer, ki sta ga obogatila glasbenika Andreja Marčun in Žan Avbelj, se je zaključil s pesmimi iz cikla 70 – pesmi so sicer malo preperle, ampak cele ... Pa tudi da bom nekoč odsanjala prihodnost ... vidim dneve pred sabo ...

Ker Zlatka Levstek že več kot deset let pridno zahaja v Likovno društvo

Senožeti, se je iskreno razveselila samostojne razstave akrilov in akvarelov v Kulturnem domu Radomlje. O njenem ustvarjanju sta govorila Danica Šraj, predsednica, in mentor LD Senožeti, akademski slikar Janez Zalaznik. Zlatka je prebrala nekaj pesmi iz najnovejše zbirke, odprte razstave pa so obogatili glasbeniki flavtistki **Neža Kržan** in **Pija Pajk**, **Andreja Marčun** in **Žan Avbelj** na flavti in oboi in **Tomaž Levstek**, ki je zapel ob kitari. Ob številnih prijetnih presenečenjih, iskrenih čestitkah in dobrih željah ob jubileju pa je Turistično društvo Radomlje Zlatko razveselilo z rojstnodnevno torto.

Sprehajam se skozi življenje, se začinja pesem, ko nam Zlatka predstavlja svoje življenje, v prihodnosti katerega ji želimo veliko sončnih dni, ustvarjalnosti ter predvsem veliko zdravja.

VERA VOJSKA

Giacometti, Miro in Velasquez na Dunaju

Sobota, 20. december 2014

GALERIJA
NA POTEPU

Na zadnjem letošnjem potevanju Vas vabimo na obisk prednovoletnega Dunaja - zanimivo, odprto, glasbeno in umetniško središče sosednje države, ki z razstavami velikega formata vsako leto privabi številne radovedne popotnike.

Naše tokratno potevanje bo potekalo v ožjem centru mesta: ogledali si bomo tri izjemne razstave: v **MUSEUMSQUARTIER** razstavlja **ALBERTO GIACOMETTI**, verjetno najpomembnejši kipar 20. stoletja, ki je s svojim eksistencializmom in povsem novim razumevanjem prostora, zaznamoval kiparstvo kot izrazito prostorsko umetnost. V **ALBERTINI** je na ogled razstava **FROM EARTH TO SKY** katalonskega slikarja **MIROJA**, v **KUNSTHISTORISCHES MUSEUM** pa Španca **VELASQUEZA**. Izjemen program za enodnevno ekskurzijo, ki jo bo strokovno vodil **JURIJ SMOLE**.

Sobota, 20. december 2014

Odhod avtobusa izpred KD Franca Bernika Domžale ob 4.30 uri. Vrnitev v poznih večernih urah. • Cena strokovne ekskurzije ob minimalni udeležbi 35 potnikov je 45 evrov in vključuje avtobusni prevoz, vodenje in organizacijo ter neugodno zavarovanje. Na avtobusu bomo zbrali še doplačilo za vstopnine in skupnem znesku 27,5 evrov (za tri razstave; lahko se odločite le za eno ali dve). • Informacije osebno ali po telefonu 01/722 50 50 v KD Franca Bernika Domžale. • Prijave z vplačilom sprejemamo do vključno ponedeljka, 15. decembra 2014.

Prijazno vabljeni!

INFORMACIJE: www.kd-domzale.si / tel.: 01/722 50 50

KULTURA

KOLUMNA • FILMSKI POGLEDI

MATJAŽ MARINIČ

FILMSKA KLASIKA – CHARLIE CHAPLIN V DOMŽALAH

»Vir mojega navdiha je praviloma v glasbi ali abstraktnih predmetih. Menim, da navdih izhaja iz nekega izvira, ki obstaja sam po sebi. Umetnika se dotakne to ali ono čustvo, prejme ga in prevaja, podeli mu izrazno obliko. Ko se na slepo približuje ideji, je proces njegovega iskanja odvisen od okolja, v katerem se odvija.«

– Charles Chaplin

Filmska teorija in zgodovina ne razpolagata s tako obsežnim historaitom kot na primer glasba, literatura, gledališče ali slikarstvo. Bolj kot katerakoli druga umetnost se mora zoperstavljati popularizaciji samega medija, zato je še toliko bolj problematično, ko v kritikah in recenzijah novih filmov zasledimo besedo klasika. Kaj so pravzaprav kriteriji, da film razglasimo za klasiko? Prvotno se je oznaka klasika navezovala na literaturo in je označevala najboljše starogrške in latinske pisce (navezovala se je torej na obdobje klasike oz. antike), pozneje pa je beseda klasika zaznamovala najboljše pisce posameznih narodov. Današnje razumevanje pojma *klasika* ne izpostavlja zgolj avtorja, temveč predvsem njegovo delo, ki mora svojo kvaliteto in relevantnost dokazati v daljšem časovnem obdobju.

Nagrade ameriške filmske akademije oz. oskarji so zgleden primer. Nekateri filmi, ki so prejeli omenjeno nagrado za najboljši film pred desetletji, so danes že utonili v pozabo, medtem ko so njihovi protikandidati pridobili na veljavi. Pri filmu pridobi pojem klasike oz. klasičnega filma še dodatno dimenzijo, saj se izraz lahko nanaša na obdobje ameriškega filma med letoma 1930 in 1950, znanega tudi kot hollywoodski studijski sistem. Gre za filme, ki so narejeni v skladu z določili oz. formulami, ki so jih v knjigi *Classic Hollywood Cinema* natančneje opisali David Bordwell, Janet Steiger in Kristin Thompson.

Če za klasiko označujemo filme, ki so zaradi svoje nesporne kvalitete prestali preizkus časa in so danes zaradi različnih vidikov še vedno vredni ogleda, je zagotovo treba izpostaviti repertoar enega največjih filmskih genijev, ki letos praznuje pomembno obletnico. Letos namreč beležimo filmsko stoletnico rojstva največje filmske ikone – Chaplinovega Potepuha. Chaplin je na pota slave začel stopati že pred Potepuhom. Rodil se je 16. aprila 1889 in pri petih letih prvič nastopil na odru. S trinajstimi leti je zapustil šolo, pri štirinajstih letih pa je dobil manjšo vlogo v predstavi in njegova odrska kariera se je začela. Pri petindvajsetih letih se je poslovil od vaudevilla in glasbenih odrov ter se podal na pot filma. Kot Potepuh se je prvič pojavil v 11-minutni komediji *Kid Auto Races at Venice* (1914), v režiji Henryja Lehrmana, zadnjič pa v filmski mojstrovini *Luči velemesta* (*City Lights*, 1931), ki smo ga v Mestnem kinu Domžale predvajali aprila 2012. To je bil tudi zadnji Chaplinov nemi film.

V sklopu praznovanja rojstva ikoničnega filmskega lika si boste lahko v Mestnem kinu Domžale v začetku decembra ogledali Chaplinov četrti celovečerni in hkrati najbolj enigmatičen film *Cirkus* (*The Circus*) iz leta 1928. Zakaj najbolj enigmatičen? V celotnem Chaplinovem opusu filmski kritiki in teoretiki *Cirkusu* ne namenijo veliko pozornosti. Tudi Chaplin ga v svoji avtobiografiji izpusti, kljub dejstvu, da mu je prinesel prvo nagrado ameriške akademije, ki so jih tistega leta podelili prvič. Chaplin je bil sprva nominiran za nagrado v kategoriji najboljši moške vloge, a se je akademija naknadno odločila, da prekliče njegovo nominacijo za najboljšo moško vlogo in mu podeli častno nagrado za vsestranski dosežek,

ki jo je imel pri filmu kot igralec, režiser in producent. Razlog, da je Chaplin želel pozabiti na film, je treba iskati v dolgotrajnem problematičnem procesu nastajanja filma, ki je trajal kar dve leti. Chaplin je bil v času snemanja *Cirkusa* že lastnik svoje produkcijske hiše, kar mu je omogočalo popoln nadzor nad lastnimi filmi. V času snemanja filma *Cirkus* se je Chaplin ravno ločeval od druge žene Lite Gray, kar je bilo objavljeno v vseh časopisih. Chaplinova ločitev je bila senzacionalna tema, nič bolj kot taktika odvetnikov njegove žene, ki so poskušali končati Chaplinovo kariero. Sprva so mu poskušala zaseči film, kar je pomenilo, da je produkcija filma zastala za osem mesecev. Chaplin je mo-

«Če za klasiko označujemo filme, ki so zaradi svoje nesporne kvalitete prestali preizkus časa in so danes zaradi različnih vidikov še vedno vredni ogleda, je zagotovo treba izpostaviti repertoar enega največjih filmskih genijev, ki letos praznuje pomembno obletnico – filmsko stoletnico rojstva največje filmske ikone, Chaplinovega Potepuha.»

ral filmske kopije skrivaj pretihotapiti iz studia na varno. Težave pa so se pojavljale tudi na snemanju. Po prvem mesecu snemanja so opazili praske na negativu, v devetem mesecu snemanja pa je ogenj uničil scenografijo in rekvizite. Dolga produkcija filma *Cirkus* pa je tudi posledica Chaplinovega načina snemanja filmov. Chaplin je bil znan po tem, da so bili njegovi scenariji premišljeno zasnovani, a večina sekvenc je nastajala v živo. Posamezne prizore so morali ponavljati tudi po osemdesetkrat, saj je Chaplin želel popolno koreografijo prizora. V *Cirkusu* so določene prizore ponavljali celo do dvestokrat, znameniti prizor na trapezu pa naj bi Chaplin posnel več kot sedemstokrat. Nekateri kritiki so mu pozneje očitali staromodnost tehnike, na kar je Chaplin odgovoril: »Preseneča me, ko nekateri kritiki pravijo, da je moja tehnika staromodna, da nisem dohajal časa. Katerega časa? Moja tehnika je rezultat razmišljanja s svojo glavo, plod lastne logike in pristopa; ne sposojam si je pri drugih. Če bi moral pri umetnosti dohajati čas, bi bil Rembrandt v primerjavi z Van Goghom starokopitnež.« Kljub temu je *Cirkus* film, ki najbolj izrazito določa lastnosti Chaplinovega Potepuha. Ima klasičen zaplet, kjer je Potepuh zamenjan za tatu, beg pred policijo, ljubezensko zgodbo, navezavo na vaudeville in seveda cirkus, v katerega je bil Chaplin strastno zaljubljen. Chaplin pa ni bil le igralec, režiser, producent, montažer, temveč je za svoje filme pisal tudi glasbo. Prav prek nje se je ponovno pobotal s filmom *Cirkus*, za katerega je leta 1967 napisal novo glasbeno podlago in naslovno pesem, ki jo je tudi sam odpel. Če bi želeli videti pravo filmsko klasiko in doživeti Chaplina na velikem platnu, ne spreglejte filma *Cirkus* na programu Mestnega kina Domžale v decembru. □

One – ženske v klasični glasbi

Še dva koncerta 17. sezone koncertnega, modrega abonmaja – Kulturni dom Franca Bernika

1. večer: ONE – ustvarjalke

One – ustvarjalke in *One – muze*, torej ženske v klasični ali resni glasbi, so bile glavne protagonistke obeh večerov v domžalski *Tomčevi dvorani*, saj se je v Domžalah letošnja glasbena sezona nadaljevala s kar dvema koncertoma, oba pa je v zaporedju dveh dnevov zaznamoval spet naš M. Bekavac; zunaj glasbeno pa še dodatno: *One*, torej ženske, zdaj kot *ustvarjalke* (skladateljice) in spet drugič kot *muze*. Tokrat (17. 11.) smo poslušali najprej dela izključno skladateljic. Na sporedu je bilo kar 13 solističnih in komornih del, ki so jih podpisale tako evropske skladateljice kot naše ustvarjalke: Francozinje – sestri Nadia in Lili Boulanger – in Cécile Chaminade, Avstrijki Marie-Therese von Paradies in Alma Mahler, Rusinja Sofia Gubajdulina, Nemki Clara Schumann in Fanny Hensel (Mendelssohn) ter kar tri naše skladateljice: Nina Šenk, Nana Forte in Tina Mauko in nazadnje še Hrvatice Dora Pejačević. Kar lep ženski glasbeni ustvarjalni cvetober, ki so ga od solistične do komornoglasbenih oblik in zasedb predstavili klarinetist M. Bekavac sam in švedski pianist **Per Rundberg** ter naši izvajalci: violinistka **Božena Angelova**, violistka **Maja Rome**, violončelistka **Karmen Pečar**, flavtistka **Jerca Novak**, sopranistka **Marta Močnik**, harmonikar **Luka Juhart** in kitarist **Nejc Kuhar**. Na domžalskem odru smo tako slišali solistična dela za klavir, inštrumentalne in vokalne due in duete za klarinet in klavir, sopran in klavir, violino in klavir, inštrumentalne in vokalno inštrumentalne trie pa vse tja do *Klavirskega kvarteta* v d-molu, op. 25 D. Pejačević. Njihov skupni crescendo pa se je pel od uvodnega *Nokturna* z Bekavcem in Rundbergom vse do sklepnega *Kvarteta*. Opaženih je bilo več oblikovnih in vsebinskih poudarkov, za vse tri samospeve (C. Schumann, Hensel in A. Mahler) pa je pevska solistka, sopranistka M. Močnik, tako v smislu dikcije kot interpretacij zagotovo dosegla

enega svojih poustvarjalnih vrhov. Ne da bi iskala svoj vrhunec v kaki večji in obsežnejši formi ali vlogi, našla ga je v tako enostavni in preprosti vokalno-inštrumentalni miniaturi, kot je prav *samospev*. Tisto, kar sem njej in M. Bekavcu morda moral povedati, pa nisem sam osebno po koncertu, naj zdaj zapišem: M. Močnik si morda po vzoru vokalnega abonmaja *Slovenskega komornega zbora* najmanj, kar je, zasluži 'Liederabend', in to ne morda samo enkrat, dokler ne izpoje vseh (primernih) ciklusov F. Schuberta in R. Schumanna.

2. večer: ONE – muze

Z izborom sedmih izvajalk oz. izvajalcev pa je bila na sporedu drugega, torkovega (18. 11.) večera še glasba bolj priljubljenih skladateljev: Elgarja, Dvoržaka, Janačka, Schumannna, Brahmsa, J. S. Bacha, Poulencina, Francaixa, Hubaya, Glinke, Leoncavalla, Beaserja, Laura in Borneja; torej tistih skladateljev, ki so jih v družbi žensk v klasični glasbi navdušile muze, in seveda spet ženskih izvajalk v družbi z moškimi: violinistke Angelove, violistke Rometove, violončelistke Pečarjeve in flavtistke Novakove s pianistom Rundbergom, pa še klarinetista Bekavca in kitarista Kuharja 15 del še 14 skladateljev. Poslušali smo torej dva večera ustvarjalke in muze, takrat in danes, nekaj 'najmogočnejših' nežnih bitij iz glasbene zgodovine in sedanjosti, iz sence časa ali moči oz. nemoči priznanih soprogov in kolegov ter družbe, na našem domžalskem odru pa polno obsijane v portretu ženske glasbene (po)ustvarjalnosti. Clara Schumann in Alma Mahler, verjetno dve največji soprogi še večjih soprogov, na prvem koncertu kot komponistki, skupaj s preostalimi favoritkami dandanašnjega časa, npr. s Sofijo Gubajdulino in nekaj našimi skladateljicami mlajše generacije: Šenkovo, Fortejevo in Maukovo; vmes pa še nekaj čudovitih, redko izvajanih, a kljub temu subtilno senzibilnih dokumentov izpod

ženskega peresa ali moških oboževalcev njih kot muz; v nenehnem ustvarjalnem in poustvarjalnem crescendo. V glavnem je šlo za glasbo, ki jo izvedbeno žal niso predstavile samo ženske ustvarjalke oziroma skladateljice, zato pa so bile oba večera tudi v izrazitem ustvarjalnem, torej kompozicijskem in poustvarjalnem, izvajalskem fokusu zlasti *ONE*: violinistka Božena, violončelistka Karmen, violistka Maja in flavtistka Jerca so tako samo še podčrtale tole še posebej izpostavljeno žensko vlogo v glasbi. Kot muze moških sodelavcev-izvajalcev so tudi na ta način izpolnile svoje povsem različne vloge; zlasti pa so bile odlične v delih Griega, Dvoržaka, Glinke, Leoncavalla in Borneje, četudi se je vsakič vsilila še protimisel, da je bil tokrat na kar dveh večerih v Domžalah še odlični švedski pianist P. Rundberg; da o našem Bekavcu sploh ne izgubljam besed, saj si od koncerta do koncerta zadaja večje in vse težje naloge, pri tem vsakič poskrbi za kaj novega, četudi potem postane junak v 'banalnem' in popularnem klarinetno-klavirskem Schumannovem opusu *Fantazijskih skladb*, op. 73 (skupaj s P. Rundbergom).

DR. FRANC KRIZNAR

Črna popotovanja

Likovna razstava Simona Jugovica Finka

MENAČENKOVA DOMAČIJA Od 6. do 25. novembra je v razstavišču Menačenkove domačije v Domžalah razstavljal akademski slikar Simon Jugovica Fink iz Trzina. Domžalčani smo imeli

Gozdni trik, 2012; flomaster, papir, 29,7 x 21 cm

že pred nekaj leti priložnost videti njegova slikarska dela, tokrat pa nam je prvič predstavil risbe iz več serij zadnjih deset let. Tisto, kar naredi Simonove risbe prepoznavne, je njegova lirično navdahnjena likovna govorica, ki izhaja iz trenutnega vtisa v naravi in tudi podoživetih spominov. Zdi se, da so ravno tiste njegove risbe, ki jih je ustvaril med sprehodom po gozdu, tudi ponoči, najbolj ponotrjane, simbolične in igrive; tiste, ki so kljub neposrednem prenašanju naravnih oblik na papir nastale iz notranjega spontanega vzgiba. In na drugi strani so izredno prepričljive risbe z dokumentarno vrednostjo, ki jih je ustvaril po različnih popotovanjih med resničnimi svetovi in ljudmi v njih, do tistih umišljenih, kot nadaljevanje že zastavljenih konceptov v njegovem slikarstvu.

KATARINA RUS KRUŠELJ

Kulturno društvo Jože Gostič Homec vabi na zadnjo ponovitev uspešnice komedije Daria Foja

NITI TAT NE MORE POŠTENO KRASTI

Predstava bo odigrana v dobrodelne namene. Izkupiček od vstopnic bo namenjen prizadetim v poplavih v občini Ig.

OŠ Preserje pri Radomljah, sobota, 29.11.2014 ob 19.00 uri.

Zanimiv konec razstave

Sodelovanje generacij prinaša veselje vsem ...

KNJIŽNICA DOMŽALE Enci benci na kamenci je zbirka otroških pesmic in izštevank, ki jih je odlično ilustriral Zvonko Čoh ter jih obogatene skozi številne generacije ohranil za vse prihodnje majhne in velike otroke, za lepšanje njihovega otroštva in igre, ki ostanejo v spominu za vedno. Sama se najbolj spomnim izštevank En kovač konja kuje, člani in članice društva Lipa – Univerze za tretje življenjsko obdobje Domžale, sekcije keramika, o katerih smo v Slamniku že pisali, pa so ob upodabljanju motivov iz pesmic in

babice in dedki. Ob tem pa so si z glasnim odobravanjem veselo ogledovali motive iz keramike ter se čudili spretnosti članic in članov skupine, ki je prav iz Enci benci na kamenci ustvarila čudovite izdelke. Ob slovesnosti so otroci v pravnici keramični delavnici izdelovali miniaturne motive. Otrokom in članom Lipe se je z izbranimi besedami pridružila tudi direktorica Knjižnice Domžale Barbara Zupanc Oberwalder. Slišali smo veliko besed o povezovanju ter združevanju generacij, o tem, kako razstave razvese-

Besede iz slik

Razstava Gregorja Kokalja

GALERIJA DOMŽALE je v novembru gostila slikarja Gregorja Kokalja z razstavo Besede iz slik. Razstava je prenesena z barvitostjo slik in risb, ki so

pravo veliko razkritje, saj barvito ubesedijo trenutke in osebe, postavljene na filmski način, ali sarkastične zamenjave znamenitih slikarskih kompozicij z vsakdanjim drobirjem zavesti.

Na odprtju razstave, ki je bilo 13. novembra 2014, je z avtorjem potekal pogovor, vodil ga je akademski kipar Jurij Smole, ki je na začetku povedal, da gre za pregledno razstavo, ki ima rdečo nit od začetnih do skorajda zadnjih avtorjevih del. Slike so večinoma posvečene figuralni umetnosti. In zakaj prevladujejo svetlo žive barve? »Ker je življenje barvito, zato so barvite tudi slike,« nam je zaupal Gregor.

Sogovornika sta se dotaknila tudi skice. Po avtorjevih besedah je skica definicija in vsaka skica je slika. Razstavljene skice so še vedno material, ki jih bo v prihodnosti mogoče še uporabil. Grafična tehnika je prav s pretiskovanjem pravi dokaz, da se lahko dela vedno znova in znova. Pri tem pa vedno vidiš prvo in zadnjo sliko. Avtorju ni toliko pomembna tehnika kot odnos do barve. Velikokrat pri slikah in skicah uporablja tudi črke, ki mu predstavljajo izhodišče, kot zgodba, ki jo predstavlja beseda. Je pa po njegovem mnenju tudi likovni element. »Že ena zgodba ali beseda je lahko izhodišče, da narediš skico,« je povedal Gregor.

MIHA ULČAR
FOTO: MIRO PIVAR

izštevank v keramiki spoznali še vrsto drugih pesmic in izštevank, tudi takih, ki so bile pomembne del njihovega otroštva in mladosti. Ob koncu delavnice so bili sami presenečeni, kako čudovita dela so pod vodstvom mentorice Lučke Šičarov ustvarili in v oktobru razstavili v Knjižnici Domžale.

Ob tem so se odločili, da namesto slovesnega odprtja razstave pripravijo slovesnost ob njenem zaprtju. Pri tem so jim obilo pomagali otroci iz Vrta Urša, ki so jim na svoj ljubki otroški način pokazali, kako tudi njihovo otroštvo spremljajo pesnice in izštevank, ki so jih poznale že njihove

ljujejo, kako izdelke ustvarjajo srečni ljudje, ki znajo obuditi otroštvo, vrelc, iz katerega črpamo vse življenje, pa tudi to, da tako prijetnega dela, kot je bilo v keramiki izdelovati motive iz omenjene knjige, ustvarjalci še niso izdelovali.

Rozi Drolc, Breda Podbevšek, Barbara Gortnar, Franci Kerč, Darja Zupan, Mili Radmelič, Marjana Kolar, Majda Mohar, Milena Zanoškar in Marjeta Vrečar so ob mentorici Ljubici Šičarov ustvarili vrsto motivov ter ob njih podoživljali svoje otroštvo ter se veselili iskrenega veselja otrok.

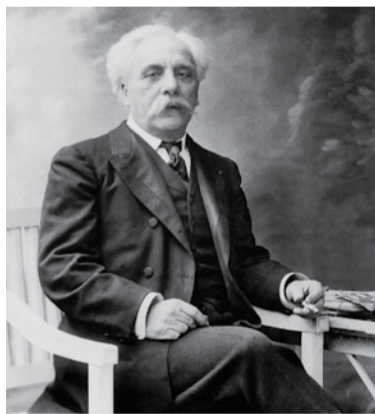
VERA VOJSKA

C'est la vie /That's life/Takšno je življenje

Prvi koncert 17. sezone koncertnega, modrega abonmaja KDFB in koncertni portret Francoza Gabriela Fauréja

KDFB V Domžalah se je začel (24. 10. 2014) letošnji novi, zdaj že 17. ciklus modrega oz. koncertnega abonmaja; spet seveda s še vedno aktualnim klarinetistom in dirigentom ter umetniškim vodjo projekta **Matejem Bekavcem**, tokrat že tretjič zapored. Napovedani koncertni spored del Francoza **Gabriela Fauréja** (1845–1924) je bil v glasbi nekakšen predhodnik impresionizma.

Umetniški vodja in klarinetist Mate Bekavac pa na ta, spet skoraj dve uri trajajoči koncert (z odmorom) ni uvrstil le Fauréjeve glasbe, pač pa še delo njegovega učitelja in prijatelja C. Saint-Saënsa in učencev ter nadaljevalcev **Mauriceja Ravela** in **Vincenta d'Indyja**. Na domžalskem glasbenem odru se je za izvedbe pretnjenih umetnin in francoskih filigranskih skladb zbralo vsega skupaj le sedem izvajalcev – bolj ali ne (po) znanih glasbenikov omenjene scene. Vsi po vrsti pa so v različnih kombinacijah izvedli kar 15 del. Prednjačila so klavirska in vokalna dela, vmes pa še lepa bera komorne glasbe. Vsi izvajalci po vrsti pa so se med seboj kar kosali, kako bi po eni strani preseglili dane notne zapise, po drugi strani brzdali svoje morebitne solistične ambicije. Kajti čisto prave solistične glasbe tokrat nismo slišali, zato pa je bila ves čas v ospredju komorna subtilnost. Saj se je že skladatelj Fauré v svojih delih nenehno otrsral vsakršne dogmatike in konservativnosti, v svoja dela pa zato vnašal notranje vrednote, se izogibal zunanemu blesku in se

izživljal v harmonični ubranosti vseh prvin glasbene izraznosti. Uvod v to sta predstavila klarinetist Bekavac in pianist **Aco Biščević**, ki je spet postal osrednji izvajalski lik tega letošnjega prvega domžalskega večera v Ravelovi *Uspavanki na ime G. Fauré*. Standard za tale večer je bil tako več kot postavljen. V dobršni meri sta mu sledila v nekakšnem 'ad hoc' klavirskem duu A. Biščević in **Tilen Bajec** v Fauréjevi *Uspavanki*, op. 16 in *Uspavanki iz Suite Dolly*, op. 56 in v treh stavkih iz Ravelove suite *Moja mati gos* (v slednji sta se izvajalca zamenjala). Odlični violončelist **Jaka Stadler**, najmanj, kar je, enakovreden našemu klarinetnemu asu M. Bekavcu in pianistu Biščeviću, pa je nato sodeloval v Fauréjevih *Elegiji*, op. 24 (s pianistom Biščevićem) in *Andantinu* iz *Tria*, op. 120 za klarinet, violončelo in klavir

(skupaj z Bekavcem) in tako sklenil tale uvodni instrumentalni del. Ta se je tako nadaljeval tudi v drugem delu z *Elegijnim spevom iz Tria*, op. 29 za klarinet, violončelo in klavir v enaki zasedbi. Z enim od temeljnih del klarinetno-klavirske glasbe francoskega (zgodnjega) glasbenega impresionista Saint-Saënsa, *Sonata*, op. 167 v štirih stavkih pa je spet nastopil Bekavac sam, s pianstom Biščevićem. Ni kaj, naš Bekavac kljub vsej svoji vsestranskosti, zlasti na domžalskem glasbenem odru, ostaja tovrstni izvajalski prvak! V pevskem finalu in na sporedu izbora izključno Fauréjevih samospesov oz. pesmi pa smo potem slišali *Skrivnost*, op. 23, št. 3 (Biščević/tenor in Bajec/klavir), *Zarja*, op. 39, št. 1 (**Marta Močnik Pirc**/sopran in Bajec), *Mesečina*, op. 46, št. 2 (**Domen Križaj**/bas-bariton in Bajec) in *Zibelke*, op. 23, št. 1 (**Klementina Savnik**/alt in Bajec), ponovni in hkrati zadnji instrumentalni intermezzo s klarinetistom Bekavcem in pianistom Biščevićem v Fauréjevi skladbi *Po snu*, op. 7, št. 1; da bi potem doživeli veliki Fauréjev vokalno instrumentalni finale z njegovo *Racinovo hvalnico*, op. 11 za pevski kvartet in klavir. Tale apoteoza pa je bila potemtakem kot parafraza na *Consors paterni luminis* prava hvalnica ne le skladatelju, temveč izvajalcem na omenjenem večeru. Torej, če postavimo zaključni in vrednostni vrstni red najboljših tega večera: Bekavac-Stadler-Biščević...

DR. FRANC KRIŽNAR

Jesen

Člani Likovnega društva Mengeš pod mentorstvom Lojzeta Kalinška so 12. novembra 2014 odprli razstavo svojih slik v preddverju Kulturnega doma Mengeš.

Tematika oziroma naslov razstave je *Jesen*, ki je privabila številne obiskovalce s svojimi mnogimi odtenki čudovitih jesenskih barv. Slike članov društva so posebne, malo se

Razstava bo na ogled do 10. 12. 2014, ob sredah, med 10. in 12. uro ter med 18. in 20. uro. Ogled bo mogoče tudi eno uro pred predstavo ob dnevnih predstav.

naslanjajo na znanega italijanskega slikarja Giuseppeja Arcimbolda, vsekakor pa privlačijo s svojo izvirnostjo, bogatostjo, barvitostjo, toploto, še posebej pritegne oko obiskovalcev velik jesenski mozaik, saj meri kar 210 cm x 300 cm. Številni obiskovalci so bili navdušeni, kritike zelo pohvalne in pozitivne.

Člani društva so ponosni tudi na publikacijo *Fototrunki Mengša 2014*, ki jo je društvo izdalo ob 860-letnici omembe Mengša in vsebuje povzetek fotografij z zelo uspešne prve fotografске razstave iz maja 2014.

BINCA LOMŠEK
FOTO: LD MENGEŠ

V:MUZEJU December '14

MENAČENKOVA
DOMAČIJA

Četrtek, 4. december 2014, ob 19. uri | Odprtje
Janez Praprotnik: FOTOGRAFIJE
Razstava | 4. – 23. december 2014

Sobota, 13. december 2014, ob 17. uri
Izdelava zeliščnega mila

Demonstracijska delavnica
kotizacija: 20 eur / prijave do 6. decembra / info@kd-domzale.si ali 01/722 50 50

Sobota, 20. december 2014, ob 18. uri
Pevska skupina PETZAPET
Večer ljudskega izročila | vstop prost

SLAMNIKARSKI
MUZEJ

SREČANJA POD SLAMNIKI Vstop prost.

Ponedeljek, 1. december 2014, ob 18. uri
Dr. Marko Kerševan

Sociolog religije o zgodovini in pomenu protestantskega krščanstva / Pogovor bo vodila in pripravila **Cveta Zalokar**.

Vitez Adam Ravbar s Krumperka Zgodovinska razstava

Četrtek, 11. december 2014, ob 18. uri
Novoletni okraski iz slame

Delavnica kotizacija: 5 eur (odrasli), 3 eur (otroci) / prijave do 6. decembra / info@kd-domzale.si ali 01/722 50 50

Kulturni dom
Franca Bernika
Domžale
www.kd-domzale.si
T: 01/722 50 50

MENAČENKOVA DOMAČIJA Cankarjeva ulica 9, 1230 Domžale, menacenk@kd-domzale.si | Odprta v času razstav vsak delavnik od 10. – 11. ure in od 17. – 19. ure, ob sobotah od 10. – 11. ure.
SLAMNIKARSKI MUZEJ DOMŽALE Kajuhova 5, 1230 Domžale (domuje v Godbenem domu Domžale), slamnikarski.muzej@kd-domzale.si | Odprt vsak delavnik od 10. – 12. ure in od 17. – 19. ure, ob sobotah od 10. – 12. ure.

KULTURA

Recenzija filma: Medzvezdje

Medzvedje (Interstellar) spada med najbolj opevane in težko pričakovane filme leta, vendar lahko rečemo, da tudi kontroverzne. Zakrivil ga je za nekatere eden izmed najbolj genialnih režiserjev sodobnega časa, Christopher Nolan, ki je filmski javnosti najbolj poznan po treh spodobnih Batmanih, *Izvoru* (Inception) z Leonardom DiCapriem in filmskem kultu *Memento*. Nekateri gredo v opevanju omenjenega režiserja celo tako daleč, da film primerjajo z znanstvenofantastično klasiko Stanleyja Kubricka iz leta 1968, *Odiseja 2001* (2001: A Space Odyssey), kar pa je le nekoliko pretirano, saj je po kakovosti zelo daleč tudi od *Solarisa* Andreja Tarkovskega, trilogije *Matrica* (Matrix) in celo od lanskoletnega hita *Gravitacija* (Gravity). Pa poglejmo, zakaj.

Prva in tudi najbolj očitna zadeva je dramaturška nekonsistentnost. Dobro vemo, da v filmski zgodovini sicer obstajajo filmi, pri katerih filmska zgodba kljub očitnim scenarijskim pomanjkljivostim deluje skoraj brezhibno (beri: Matrix), vendar pa *Medzvezdje* pač ni eden izmed njih. Nekonsistentnih pripovednih spodslijajev, vključno s psihološko predispozicijo filmskih značajev, je v tem filmu enostavno preveč, da bi jih mirno lahko prezrli.

Glavna aduta *Medzvezdja* sta namreč avtorjeva močno razvita režijska večšina v kontekstu dobre obrti in brezhibni posebni učinki, na podlagi katerih se zdi, da kombinacija slike in zvoka deluje skoraj brezhibno, kar pa še ni in tudi ne sme biti dovolj za vrhunski filmski izdelek. Poleg tega je za skoraj triurni film vendarle nekoliko neznačilno, da si ne vzame več časa za bolj poglobljen razvoj likov in tudi zgodbe same. Žanr znanstvene fantastike, ki tako očitno in močno koketira z žanrom drame, si namreč ne sme privoščiti, da glavni lik Cooper, bivši inženir in pilot (upodobi ga

ravno tako obrtniško spreten igralec Matthew McConaughey, ki pa istočasno ne ponudi kakšnega igralskega presežka), s pomočjo svoje hčerke (v starejših letih jo odigra znova odlična Jessica Chastain) skoraj pred domačim pragom najde najbolj varovano vojaško bazo na svetu, ki ga nemudoma – ne da bi ga le-ta samoinicativno sploh imela namen kontaktirati – pošlje na večletno odisejajo zunaj naše galaksije kot domnevno edinega Zemljana, ki je zmožen rešiti človeštvo gotovega propada. S filmsko hitrostjo se mora le-ta potem še ločiti in posloviti od hčerke, ki jo nesmrtno ljubi, vedoč, da obstajajo realne možnosti, da je morda ne bo nikoli več videl, in se brez dneva dodatnega urjenja s svojo maloštevilno posadko podati na kar se da nepredvidljivo in nevarno pustolovščino po vesolju. Do konca filma tako taisti Cooper postane že kar suvereni vesoljski jezdec za skoke med različnimi orbitami in galaksijami. Da njegovega staranja oziroma doživljanja časa, ki je vezan na relativnostno teorijo, niti ne omenjamo. Poleg tega so liki posadke do te mere neizpiljeni, da sredi neskončnega vesolja domala brezglavo objokujejo izgubljena leta na Zemlji, ko pa jim umre eden od članov posadke, tega skoraj ne opazijo. Vmes se eden izmed njih zaradi obiska drugega planeta s strani ostalih članov posadke brez vidnejšega vznemirjenja postara kar za 23 let, astronaut s samostojne ekspedicije pa ima nikoli povsem razjasnjene ubijalske popadke.

Omenjene nekonsistentnosti pa so v našem primeru le vrh ledene gore in zato nevedne režiserja Nolanovega kova, saj jih je v filmu veliko preveč, da bi jih lahko vse navedli. Verjamem, da boste njegovi privrženci pač rekli, da slednje nemara znotraj žanra ni tako pomembno, vendar takšne očitke odločno zavračam, saj vrhunska filmska estetika in obrtniško tekoča filmska pripoved še ne moreta biti izgovor za 'fast-food' vsebinsko naravnost.

Ogled filma *Medzvezdje* prav gotovo ni najbolj neumna odločitev, ki jo v življenju lahko sklenemo: zgodba je namreč dovolj tekoča, posnetki z glasbeno podlago pa mestoma tako osupljivi, da nam je kljub zavidljivi dolžini filma težko dolgčas. Je pa res, da se bo zahtevnejše občinstvo v kontekstu 'vsak zakaj ima svoj zato' najverjetneje počutilo vsaj nekoliko prikrajšano.

ŽIGA ČAMERNIK

Pogovor z ustvarjalci

Matjaž Brojan: Sledi radijskih poti

KNJIŽNICA DOMŽALE Nekje sem prebrala, da je vsak izid slovenske knjige praznik, in tak praznik je bil tudi 27. oktobra 2014, ko je Cveta Zalokar v okviru cikla Pogovor z ustvarjalci v Knjižnici Domžale v pogovoru z Matjažem Brojanom predstavila njegovo najnovejšo knjigo Sledi radijskih poti, v kateri je

tisoč ljudi, mnogi so danes njegovi iskreni prijatelji. Ker pa oddaja mine in se pozabi, se je odločil za knjigo 50 zgodb. To ni le prepis zgodb, temveč so opremljene s fotografijami, dokumenti ter odmevi, tudi čestitkami poslušalcev, ki so mu veliko pomenili in mu bili v veliko moralno oporo.

sedila ene od zapetih pesmi, ki še kako ponazarja njegovo skrb za vse lepo, s čimer se ukvarja ... Saj veš, da ljubim te, brez tebe mi življenja ni, zate mi srce gori ...

VERA VOJSKA

zbral petdeset zgod o preteklosti, ljudeh, dediščini in dogodkih, ki so zaznamovali slovenski čas.

Prijeten večer so pričeli Matjaževi gostje – ljudski godci Stari Kuzelčani in Pajdaši iz Kostela. Matjaž Brojan, avtor, publicist, novinar in zbiralec vsega lepega, nam je prebral pravo pravljico o Kuželiču, vasi, ki je ni, pa vendar tako zelo je, ter z njo prinesel toplino in veliko ljubezen do ljudi, krajev in dogodkov iz svojih zgodb. Več kot 630 jih je ustvaril, vsaka od njih ima posebno mesto v njegovem srcu. V pogovoru z voditeljico je predstavil nastajanje oddaj, ki so v poslušalcih puščale pozitivne odmeve.

Matjažu največ pomeni, da se predstavlja v domačem kraju. Povedal je, je bilo delo na radiu najlepši del njegovega življenja: »Bil sem noro zaljubljen v svoje radijsko delo, radio je bil zame srečna življenjska danost in neznansko sem užival prav v vsakem trenutku.« V oddaje, predvsem Sledi časa, je uvrščal vse, kar je bilo v slovenski zavesti potisnjeno v stran, pozabljene teme, ki so si zaslužile, da slišijo o njih. Srečal je več kot dva

Slišali smo vsebino nekaterih zgodb, tudi o mlinskih kamnih na Polici pri Naklem, pa to, da zgodbe niso le o ljudeh, pač pa o nematerialni dediščini (glasba, jezik, domoljubje ...). Spomnil se je učiteljev slovenščine in vseh, ki so mu pri oblikovanju radijskega govora pomagali, tudi Silva Mateliča, ki mu je dejal: »Govori tako in tisto, da ti bodo ljudje verjeli.« In Matjaž je govoril tudi o domoljubju, seznamu tristotih tem, ki naj bi krepile slovensko domoljubje, pa žal njegova prizadevanja niso našla poti ...

Med pogovorom sta se oglasila prijatelja z radia Lucija Fatur in Jože Mastnak ter se mu zahvalila za darilo – dve izdani knjigi ob 75-letnici radia na Slovenskem, pa tudi Igor Ribič, mnogo več kot ilustrator Matjaževih knjig in del ekipe, ki Matjažu pomaga pri izdaji knjig. Članice društva **Massim** pa so s šopki cvetja polepšale večer, ki se je končal s prijetnim druženjem.

Največja sreča v življenju je, če v dobrem zdravju delaš stvari, ki te veselijo, je dejal slavljenec večera Matjaž Brojan, ki si je zanesljivo zapomnil tudi del be-

Njena domova

Mimi Pollak je svojo fotografsko razstavo nasloвила Tu sem doma.

KULTURNI DOM RADOMLJE Razstavo Mimi Pollak so odprli 3. novembra 2014, v radomeljskem kulturnem domu. Spremnno besedo je napisal Stane Klemenec, priznani slovenski fotograf in al-

Mimi Pollak (levo) v pogovoru o Veliki planini z Dušico Kunaver

pinist, za kulturni program je poskrbel citrar **Tomaž Plahutnik**. Dolgoletna članica Mavrice je predstavila podobe Kamnika in Velike planine – skozi raziskovalne, svojske, vesele, nagajive in radovedne oči, kot je zapisal Stane Klemenec. Razstavo sta odprla Pavel Pevec, vodja območne izpostave JSKD, in Janez Kosmač, predsednik FKVK Mavrica. S svojim obiskom je prireditev počastila Dušica Kunaver, zbiralka slovenske kulturne dediščine. Tomaž Plahutnik je posebej priredil in prvič zaigral Avsenikovega Pastirčka, s pevskim nastopom pa je Mimi Pollak počastila vnukinja Zala.

IGOR LIPOVŠEK

Mi-ha-iš – Kdo si, človek?

2. večer 17. sezone Kulturnega društva Franca Bernika glasbeno scenskega abonmaja

KDFB Pa se res 'po jutru dan pozna', kot sem morda še (po)dvomil po prvem muzikalu v okviru letošnje 17. sezone glasbeno-scenskega abonmaja *KDFB* po 1. večeru. Na kar dveh zaporednih predstavah (6. in 14. 11. 2014) – ogledal in poslušal sem prvo – sta pela, igrala in (od) plesala **Polona Vetrin** in **Saša Tabakovič**, oba tudi tako ali drugače judovskih korenin, ob spremljavi nenavadnega (inštrumentalnega) kvarteta: harmonikar, skladatelj, multiinštrumentalist (petje, klavir ...) **Janez Dovč**, multiinštrumentalist (največ še klarinetist!), skladatelj in pevec **Boštjan Gombač**, violonist, pevec in ... **Vasilij Centrih** in tubist in pevec **Goran Krmac**. Igralska solista (Vetrin & Tabakovič) sta tale *veseljaški glasbeno gledališki večer z judovskim karakterjem* tudi idejno zasnovala in izbrala besedila zanj. V njunih soigrah je bilo slišati kar 22 točk (napisane) programa, ki je vsebinsko – torej igralsko in pevsko – prinesel še njune poliglotske sposobnosti, saj sta komunicirala spet s (pre)polnim avditorijem v slovenščini, angleščini, nemščini, judovskem jeziku in jidišu. Ne vem več, česa je bilo več in česa manj? In ravno v tem je očitno čar vseh prireditev domžalskega glasbeno-scenskega abonmaja.

Mi ha iš – Kdo si, človek? je zagotovo več kot zanimiva in ne le intermedijska, temveč kar multimedijska predstava. V njej se skoraj dve uri (100 min.) nenehno menjajo prizori, v katere (besedila in songe) ves čas posegajo vsi navzoči, saj gre za nekakšno komercialno komedijo, stand up predstavo, kjer so svoje (glasbene) prispevke dodali še **J. Dovč**, **P. Vetrin** in **S. Tabakovič**. Delo oblikovanja scene in kostumov je bilo v rokah

Rosane Knavs, ki je dodobra opozorila nase, čeprav gre za nekakšno koncertno ali morda celo polscensko delo. Prevode sta oskrbela **Klemen Jelinič Boeta** in **P. Vetrin**. Celotna predstava je delo kar treh producentov: *Cankarjev dom* v sodelovanju z *Glasbeno agencijo Allegro* in *Judovskim kulturnim centrom*, v našem, domžalskem primeru pa zagotovo še *KDFB*. Po psalmu *Mi Ha Iš*, ki je nastal v 11. stol., gre vsekakor za globoko (psihološko in filozofsko) judovsko pripoved, ki je tu pa tam še kako umestno in epizodno obogatena še z nekaterimi drugimi vložki (za glasbo je morda še najbolj zanimiv vložek iz življenja in dela znamenite nemške skladateljske družine Mendelssohn Bartholdy oz. še bolj ene prvih ženskih skladateljic, starejše sestre veliko bolj slavnega Felixa Mendelssohna Bartholdyja, Fanny Mendelssohn, poroč. Hensel). Pa tudi sama glasba in njena kar najbolj logična posledica – ples, ki ju je ves čas poln oder in avditorij, vseskozi kar pljuska med govornimi in petimi epizodami. Premi-

era omenjene predstave v ljubljanskem *CD* (2013) in njene številne ponovitve nekako kar terjajo (retorično) vprašanje: kako to, da je prav zdaj tole judovstvo tako zanimivo, da množično privlači gledalce in poslušalce? Da, tudi poslušalce! Kajti prav *klecemske* in *sefardske pesmi*, ki smo jih v tej predstavi slišali največ (seveda neprekosljivi dosežki klarinetista B. Gombača, ki se v tem lahko meri le s presežki prav tako Domžalam in Domžalčanom še najbolj znane M. Bekavca – B. Gombača!), je seveda opravilo svoje. Vse to je terjalo celo 'happy end', saj smo na odprti ceni doživeli še dodatek, kar je seveda vsekakor bolj sinonim za glasbene kot glasbeno-scenske, kaj šele čiste gledališke predstave.

Zato je bilo tudi tokrat več kot umešno videti in slišati tole predstavo, predstavo za dramsko igro, petje in ples za oba pevca in vse štiri multiinštrumentaliste, saj so jo že izvajalci sami napotili med nas: »Človek je na svetu zato, da pije, je in si razveseljuje dušo.«

FRANC KRIŽNAR

MARKO ZELENKO
GOVOREČI KAMNI

11. – 23. december 2014

► Vabimo vas na otvoritev razstave, ki bo v četrtek, 11. decembra 2014, ob 19. uri v Galeriji Domžale.

Po otvoritvi se bo z avtorjem razstave pogovarjal Jurij Smole.

www.kd-domzale.si / tel.: 01/722 50 50

KRVAVO LETO 1914

ZAZNAMOVALO TUDI DOMŽALE (8)

Ob vojni napovedi, ko so se v juniju 1914 skoraj vse evropske države odločile, katero od obeh strani, namenjenih v vojno, bodo podprle, so bili vsi prepričani, da bo vojna kratka in da bodo doma še pred jesenjo istega leta. Vsi so mislili, da se bo odvila bitka, največ morda dve, v katerih se bodo razrešila vsa vprašanja. Kako zelo so se motili! Vojna se je raztegnila na štiri leta, dolga, mučna, za 62 Domžalčanov, ki so v tej vojni izgubili življenje, tudi usodna. V nadaljevanju prinašamo pripoved in spomine starih Domžalčanov na čas te svetovne morije.

Matjaž Brojan

Fotot: Arhiv Matjaža Brojana

Nadaljujemo začeto pripoved o tem, kako se je godilo našim vojakom 17. pešpolka po tem, ko so ga iz Judenburga premestili na soško fronto. Manj znano je, da je bil 17. pešpolk kranjskih janzov pozneje premeščen na tirolski del fronte. To je zapis enega od naših rojakov, Antona Skoka.

Na bojni črti ...

Ko smo novinci pripravljali prtljago, so se nam stari smejali, kaj bomo s to šaro, kot so: puška, bajonet, lopata, plinska maska, menažka, žica, odeja. Zelo važno pa je bilo šotorsko platno. Rekli so: »V tega te bodo zavili, če te bo še kaj ostalo.« Upoštevali smo njihove nasvete, ki niso bili nič kaj ohrabrujoči. Pustili smo tukaj več potrebnih reči, ki smo jih pozneje pogrešali, ker se nismo več vrnili. Bila je noč, ko se je polk odpravil na pot. Kajenje in govorjenje sta bila prepovedana. Če je žaromet kolono naravnost osvetlil, smo se ustavili. Hodili smo počasi in pohod je trajal kake tri ure. Pot je šla levo naprej, na desni strani pa so ostajale vasi Bilje, Renče, Št. Peter in Mirren. Bojna črta je bila takrat še onkraj Gorice. Ko smo se vzpenjali še nekaj kilometrov, smo se znašli v rezervni bojni črti v Št. Mihelu. Prvi in drugi bataljon sta šla v prvo linijo, naš, tretji, pa je obstal v rezervi. Vsa zamena se je končala v najkrajšem času, v popolni temi in tišini. Iz jarkov in temnih rovov se je usipala truma temnih postav, ki se niso ozrle na nas, ampak so izginile v noč. Nismo mogli izvedeti, iz katerega polka so in katere narodnosti so bili. Kar nas je ostalo v rezervi, so nam pokazali kaverne in zaklonišča. Tu smo pustili puško in pas z bajonetom, medtem ko je bilo treba imeti pri sebi vedno naboje.

Nismo se še dobro uredili, že je prišlo povelje, da moramo vsi na delo. Dva tedna pred tem se je končala 4. italijanska ofenziva, ki ni dosegla pomembnih uspehov. Pustila pa je za sabo ogromno razdejavanje in nešteto žrtev na obeh straneh. Bojno črto je bilo treba čim prej obnoviti, kajti ni se vedelo, kdaj bo sovražnik ponovno napadel. Pri delu smo bili razdeljeni na več skupin. Moji skupini je bilo ukazano, da je polnila vrečke z zemljo in peskom, ki so bile zelene barve in še kar iz dobrega blaga. V teh dneh smo jih napolnili lepo število, težke pribl. 50 kg. Druga skupina jih je nosila bliže bojni črti, tretja pa prav vanjo. Tam so jih skladali. Drugi so zbirali španske jezdece in pletli žične ovire. Nekateri so nosili dobre deske, les, žice in traverze. Skratka – delali smo vsi, in to brez vsake besede. V bojni črti je bilo na videz vse mirno, le tu pa tam je padel prazen strel iz puške. Granate so bile redke, le žarometi niso počivali. Vsaka vojska je imela pri svoji stotnji nekaj dobrih ostrostrelcev, ki so bili opremljeni s posebno puško z dalj-

Slovenski vojaki 17. pešpolka, med njimi so nekateri Domžalčani in Ljubljani. Vojak Ivan Nemeč sedi tretji iz leve v spodnji vrsti.

Vojaki 17. pešpolka na dopustu. Nemeč je srednji med vojakoma v zgornji vrsti.

nogledom. Ti so bili dan in noč vsako uro na straži in streljali na vse žive postavice, ki so se prikazale z okopov. Kogar so ti strelji dobili na muho, ta je opravil. Že prvi dan na St. Mihelu se je razširil tajni glas, da ne bomo dolgo ostali tam. In res, že četrto noč, ko smo bili pri delu, so pričele prihajati iz doline skupine za skupino vojakov, ki so šle v popolni tišini mimo nas. Že je padla beseda 'izmena' in delo nam je samo padlo iz rok. Nastalo je veliko veselje in hkrati v tišini povelje 'zbora z vso opremo'. V naglici smo zbrali svoje reči in se začeli oddaljevati od tega nešteto krat prekletega kamnitega hriba.

V zaledju do odhoda v 'Tirole'

S hriba je bil lep razgled na Gorico in slovečo božjo pot Sv. gora. Stari vojaki

so povedali, da so v najhujši sili klicali na pomoč Marijo s Planinske gore, ki jim ni hotela pomagati. Molče smo korakali drug za drugim in v mislih smo bili hvaležni Madžarom. Posebno mlajši pa smo bili vesli, da smo bili za zdaj rešeni najhujšega. Stari vojaki so bili zamišljeni in so se spominjali mnogih pogrešanih prijateljev in tovarišev. Čim bolj smo se oddaljevali od fronte, tem bolj so postajali možje in fantje dobre volje. Ko smo prišli mimo Kostanjevice in drugih vasi, se je že slišala tu pa tam vesela pesem. Ko smo prišli v Komen, središče Komenke planote, smo izvedeli, da ostane polk v tukajšnji okolici do odhoda v Tirole. Tako se je končala za nas mlada soška fronta, Št. Mihela in Doberdoba nismo videli več.

Komen je večji kraj sredi krajše pla-

Značka 17ga pešpolka z deško podobo zadnjega imejtelja Otta Habsburškega. Značko je še mogoče najti na kakem boljškaku.

note, kakih 15 km od Gorice in pribl. 20 km od Trsta. Bil je baza za oskrbovanje doberdobske planote, zvezan s postajo Dutovlje s poljsko železnico. Granate niso padale do sem, težave so bile le z letali, katerih je bilo italijanskih več kot naših. Polk je bil tukaj za fronto na oddihu in bi ga v slučaju potrebe poklicali nazaj na bojišče. Nam zato ni bilo do tega, da bi dalj časa ostali tu. Medtem je prišel nov maršbataljon in pomnožil število in moč polka. Med temi ni bilo nobenega domačina. Tukajšnji domačini so bili že vsi doma, siti vojne in vsega drugega. Gostilne so bile odprte in točili so tudi teran.

Čudna so pota vojaškega življenja

Toda to vino ni bilo podobno tistemu, ki smo ga dober teden prej dobili pri prijateljih, in še trikrat dražje je bilo. V kraju so bila velika vojaška skladišča, kamor so hodili naši fantje po potrebi na delo. Nikoli se nismo vrnili trezni ali brez ukradenih dobrih stvari. Teh smo bili po vojaški navadi deležni vsi. Kakor je bilo že omenjeno, je bila javna tajna, da bo cel. III. vojni kor, tj. pribl. 30 do 40 tisoč vojakov, prestavljen s soške fronte na tirolsko fronto. Tam se je pripravljala velika avstrijska ofenziva za prodor v Benečijo in italijanski vojski na Soči za hrbet. Bil je lep ali težko izvedljiv načrt, ki se ni po večkratnih preizkusih nikoli posrečil. V Komnu smo bili na oddihu, vendar miru ni bilo noč in dan. Po vseh potih so prihajale velike množice vojaškega materiala, kot so topovi, municija in vse ostalo, kar je bilo potrebno za obrambo. Do vojaške ofenzive ni bilo več dolgo. Nekega jutra v začetku aprila 1916 je prišlo povelje za odhod. Priprava ni bila dolga in kmalu za tem je že korakala četa za četo po 17 km dolgi kamniti cesti na postajo Dutovlje. Čeprav smo težko čakali na odhod, moštvo ni bilo dobro razpoloženo. Vsak je premišljeval o tem, kar je bilo in kaj ga še čaka. Vsi in vsak posameznik si je štel v srečo, da je zapustil ta nesrečni kamniti Kras, ki je in bo še pogoltnil

toliko mladih življenj. Med temi tisoči sem bil tudi jaz kot mlad vojak in pisec teh spominov. Čudna so pota vojaškega življenja. Bil sem vojak že šesti mesec in se selil s tovariši iz kraja v kraj. Ko bi morali zamenjati tovariše v prvi liniji na Sv. Mihelu, je prišla zamena in ponovno smo bili na proti v druge kraje. Tudi starim izkušenim vojakom je bilo prav, da gremo naprej. Ko je zavil vlak na Občinah proti Ljubljani, smo vedeli, da gremo v Tirole.

Leto 1916 – zdaj smo v Tirolah

Neke deževne aprilske noči je hrumela dolga veriga črnih tovornih vagonov z oznako 40 mož – 4 konj s postaje Dutovlje na Krasu proti Trstu in dalje proti severu. V teh vagonih se je stiskalo dva tisoč mož in fantov slovenskega pešpolka št. 17, ki je bil prestavljen s krvave soške fronte v nepoznane tirolske planine.

Kakor je bilo že navada, vojaška komanda ni dovolila, da bi šel naš transport podnevi skozi domače kraje. Vse slovenske kraje smo prevozili v trdi noči. Mnogi naši tovariši, katerim je bilo usojeno, da ne bodo več videli domovine, so bili prikrajšani še za to zadnje slovo. Niso se vrnili in počivajo v italijanski deželi.

Na Občinah se je vlak obrnil proti severu. V tesnih prostorih smo poslušali bobnenje vlaka, ki je drvel skozi kraške goličave prek Postojne, Štampetovega in Borovniškega mostu naprej. Sredi trde noči smo z vso histrostjo prešli Ljubljano, Zidani Most, Celje, Maribor in zjutraj prvič ustavili na postaji Lipica na nemškem Štajerskem. Tukaj je bil daljši postanek. Vlak se je ustavil daleč od postaje in odhod ni bil dovoljen. Tu smo izstopili, se razgibali in zajtrkovali.

Množica zvonov na tleh ...

Po več ur dolgem postanku smo zasedli našo 'kupejo' in pot je šla naprej. Pa ne več s tako naglico kot prvo noč. Ob progi, nedaleč od mesta, je bila na neki ravnini velika množica cerkvenih zvonov različnih velikosti. Oglasil se je starejši soldat: »Glejte, možje in fantje. Tle nam bodo podaljšali vojno, kaj bo še kanonov iz njih!« Drugi mlajši pa je potožil: »Mogoče so tudi naši med njimi.« Tretji starejši mož se je pridružil: »Hudič naj vzame vse skupaj, fantje, žandarje, pa še papeža zraven, ki je tudi Italijan, in držijo vsi skupaj.« Takih in podobnih pogovorov ni zmanjkalo nikoli.

Prevoz vojaških transportov na vse večje razdalje ni bila preprosta zadeva. Štirideset mož z vso vojno opremo se ni lahko gnetlo v takem prostoru, kot so bili stari tovorni vagoni, in to več dni in noči. Pri tem res ni bilo pričakovati udobnega potovanja, že takoj pri vstopu se je vsak trudil za boljši prostor, do katerega so že vnaprej imeli starejši vojaki vedno prednost. Večina vagonov je imela ob stenah klopi, na katerih smo obsedeli, vdani v usodo, in gledali skozi odprta vrata v pokrajino, mimo katere je drvel vlak. □

(Se nadaljuje)

POLITIČNE STRANKE

LD / METOD MARČUN

O poplavnih ukrepih

Leto in prej zastavljeni cilji se počasi zaključujejo, delo na novo izvoljenega občinskega pa se šele začne. Čutiti je nekakšno zatišje, ki je nastopilo po prvi konstitutivni seji in zaprsegi novega starega župana. Res bo treba še sestaviti ustrezno kadrovske ekipo ter potrditi vse odbore in organe za nemoteno ter uspešno delovanje. Lahko bi rekli, da je to izhodišče za uspešno uresničevanje občinske strategije, temelj, na katerem bomo gradili in uresničevali projekte, ki smo jih tudi zapisali v programu stranke. Prizadevamo si, da bi mesta zasedli odgovorni, delovni in ljudje z novimi idejami.

Poplave so poleg potresov najhujše naravne ujme v Sloveniji, ki povzročajo ogromno gmotno škodo in včasih tudi jemljejo življenja. To smo lahko videli in občutili tudi ob zadnjem obilnem deževju. Zaradi nenadne in silovite intenzivnosti padavin smo bili zopet izpostavljeni nemilosti narave in odvisni od hitre pomoči gasilcev, da škoda ni bila še večja.

Skrb vzbujajoče pa je dejstvo, da vsi protipoplavni ukrepi niso delovali v popolni meri. Čeprav imamo narejenih vrsto študij, ki zajemajo teoretično in praktično stanje na vodotokih, pa še vedno prihaja do situacij, ki jih občutimo kot grozljivo za življenja in lastnino. Ne moremo jih preprečiti, saj se pojavljajo ne glede na člo-

“Čeprav imamo narejenih vrsto študij, ki zajemajo teoretično in praktično stanje na vodotokih, pa še vedno prihaja do situacij, ki jih občutimo kot grozljivo za življenja in lastnino.

vekovko navzočnost, lahko pa se nanje ustrezno pripravimo. V preteklosti smo se poplavnim območjem izogibali, dandanes pa so nekatera območja pozidana in poseljena.

Največjo krivdo lahko pripišemo nedokončanim ali delno dokončanim protipoplavnim ukrepom, ponekod pa bo nujno potrebno medobčinsko sodelovanje – primer Kamniška Bistrica, ko sosednja občina rešuje svoje prebivalce in premoženje, težave pa prenese na sosednje vasi, v drugi občini. Voda ne izbira in ne upošteva katastrskih meja, ampak izbira lastno pot.

Zato upam, da se bodo pristojni zganili in vse nedokončano, tudi na ostalih področjih, čim prej zaključili. Ko nevarnost mine, vsa dela zastanejo in čakajo na ponovni izbruh, takrat pa je že veliko zamujenega. Sredstva, ki jih namenimo za sanacijo in škodo, pogosto celo presega zneske, ki bi jih namenili za preventivne ukrepe ... To pa je že nova zgodba.

DESUS / MARIJA PUKL, PREDSEDNICA OO

Nič več nas ne more presenetiti!

Vse skupaj deluje v smeri razgradnje in uničenja – vsega: od politike, narave, ljudi, morale, prava ... A pri vsaki 'ujmi' se pokaže srce ljudi in solidarnost, ki je na visokem nivoju, še vedno je med nami veliko požrtvovalnosti. Žalostno pa je, da kar naprej sprožajo akcije za medgeneracijsko nesožitje. V medijih objavljajo poenostavljene in pavšalne izračune o velikosti vplačanih sredstev v pokojninsko blagajno in o počrpanih sredstvih. Zaključek pa je trditve, da zaradi daljšanja življenjske dobe sedanji upokojenci po določenih letih že počrpajo vplačana sredstva in bi po tej logiki morali ostati brez pokojnin. Vsem, ki tako mislijo, je treba povedati, da se je od šestdesetih let dvajsetega stoletja nabralo v pokojninski blagajni obilo sredstev, saj je bilo tedaj veliko aktivnih in malo upokojencev. Ta sredstva so se dolga desetletja porabljala za infrastrukturo, ceste, šole, vrtce, zdravstvene, kulturne in športne domove ... Večina teh objektov je še vedno v uporabi. Če bi ta sredstva plemenitili, bi bil fond še vedno zadosten. Upokojenci pa se nikoli niso izvzeli iz težav družbe, vedno je navzoča solidarnost in vedno je pomoč namenjena prihodnjim generacijam. Se-

“Nehajmo razpihovati nasprotja, vzemimo se skupaj, delujmo kot narod, ki ve, kaj želi.

dani upokojenci so pošteno vplačali prispevke. Razmerje med aktivnim in upokojenim prebivalstvom je bilo še 1983 leta 3,2 delavca na 1 upokojenca. Hudo so ga lomile vse vlade in parlament samostojne države s sprejemom napačnih odločitev, kot je predčasno upokojevanje, prepelovitev prispevka delodajalcev, neizterjava prispevkov za pokojninsko zavarovanje delavcev, nepotrebni propadi podjetij, tajkunske akcije, prenos podjetij iz države, kanaliziranje denarja v oaze ipd. In zdaj smo v krču, najbolj nižji in srednji razred, drugim pa je v naši domovini lepo.

Nehajmo razpihovati nasprotja, vzemimo se skupaj, delujmo kot narod, ki ve, kaj želi. Tega, kar se nam dogaja, si prav gotovo ne zaslužimo in ne želimo. Želimo si dostojno življenje za vse, od mladih do starejših.

LTD / ANDREJA POGAČNIK JARC

Občanom prijazna občina

Želja, da k sodelovanju pri upravljanju občine pritegnemo čim širši krog občanov različnih poklicev, izobrazbe, različne starosti in iz vseh krajev naše občine, po ustanovitvi LTD – Toni Dragar – Liste za vse generacije pred štirimi leti postaja vse bolj resnična.

Število svetnikov v občinskem svetu smo povzeli, ohranili pa bomo model delovanja svetniške skupine, ki se bo pogosto sestajala, najmanj pred vsako sejo občinskega sveta in drugimi pomembnimi vprašanji, ki jih bodo obravnavali odbori in komisije OS. Tak način dela zagotavlja seznanjenost z vsebinami, o katerih svetniki odločajo, iskanje najboljših rešitev in oblikovanje stališč.

Kar največ šteje, pa je dejstvo, da posamezni svetnik tako svoj pogled razširi na vsa področja in vsa območja občine in 'vidi kaj več kot svojo ulico ali svoje društvo'. Verjamem, da se je prav to obrestovalo in prepričalo marsikatero volivca, da nam je namenil svoj glas.

Želimo pa tudi spremembe. Vse tisto, kar je povzročalo največ slabe volje, je treba proučiti, in če je le mogoče, popraviti, izboljšati.

Med predvolilnimi obljubami je bila tudi ta, da bo občinska uprava postajala prijaznejša, dostopnejša in res v službi občanov, da bo prisluhnila predlogom in se spopadla z izzivi. Skratka,

“Vselej težave seveda niso rešljive, a občani, ki rešitve iščejo v občinski upravi, morajo v njej naleteti na pozornega poslušalca in prijaznega sogovornika, ki se zaveda, da mu kruh dajejo prav davkoplačevalci.

da bo iskala rešitve, zakonite in legalne, namesto vztrajanja pri neustreznih. Vsak dan namreč prinese kakšno spremembo, novost, ki jo je treba in jo je moč vgraditi v veljavne predpise, odloke ... zaradi spreminjajočih se potreb občanov, specifičnosti položaja ali trenutnega problema. Vselej težave seveda niso rešljive, a občani, ki rešitve iščejo v občinski upravi, morajo v njej naleteti na pozornega poslušalca in prijaznega sogovornika, ki se zaveda, da mu kruh dajejo prav davkoplačevalci.

V preteklih letih smo pridobili naziv 'otrokom prijazna občina', nadaljujemo projekt 'Starostnikom prijazna občina', pa 'Občina po meri invalidov'. Kaj ko bi vse ta prizadevanja združili v 'Občanom prijazna občina'?

NSI / ANDREJA ŠUŠTAR

V NSi si želimo plodnega sodelovanja in dela za skupno dobro

Letošnje lokalne volitve, zahteva po zmanjšanju razlike v zastopanosti moških in žensk v občinskem svetu in zvestoba volivcev Nove Slovenije, ki v naši stranki vedno znova prepoznava prave vrednote in dober program, so bili trije izpolnjeni pogoji, da sem bila tudi sama izvoljena v občinski svet. Zame je to delo povsem novo in polno izzivov. Prva seja, na kateri so bili vsem novozvoljenim svetnikom potrjeni štiriletni mandati, me je že nekoliko uvedla v delo, ki me čaka.

Že pred volitvami smo krščanski demokrati izpostavili nekaj težav v domžalski občini, za katere si bomo še posebej prizadevali, da jih rešimo. Zavzeli smo se predvsem za bolj aktivno vlogo občine pri izboljšavi poslovnega okolja, ki dobro vpliva na podjetništvo in obrt ter tudi turizem. Zlasti na področju trženja turističnih znamenitosti zaostajamo in premalo izkoriščamo vse možnosti, ki nam jih daje naravna in kulturna dediščina v naši občini. To bo treba popraviti in v NSi se bomo potrudili, da prispevamo svoj delež k temu napredku.

“Zlasti na področju trženja turističnih znamenitosti zaostajamo in premalo izkoriščamo vse možnosti, ki nam jih daje naravna in kulturna dediščina v naši občini.

Na svoje poslanstvo v občinskem svetu gledam predvsem v smislu prizadevanja za to, da bo v naši občini pri sprejemanju odločitev in pri vsakem projektu slišan tudi glas krščanske demokracije, ki si vedno prizadeva za skupno dobro vseh, za pravičnost in za sodelovanje. Zato se bom trudila prepoznati in slediti vsem potrebam naše občine, gledala bom na dobro vseh občanov in skupaj s Peregriinom Stegnarjem, s katerim predstavlja svetniško skupino NSi, glasovala za vse dobre predloge, ne glede na to, čigavi bodo.

SMC / ROBERT PEČNIK, VODJA SVETNIŠKE SKUPINE

Peticija za izgradnjo telovadnice pri Srednji šoli Domžale

Spoštovane občanke, dragi občani!

Zahvaljujem se vam za zaupanje in podporo, ki ste jo izkazali meni in lokalnemu odboru Stranke Mira Cerarja (SMC) Domžale na letošnjih lokalnih volitvah.

Zagotavljam, da me dejstvo, da sem novinec na političnem parketu, tako kot stranka SMC, ne bo oviralo pri uresničevanju našega programa, ki smo ga predstavljali v predvolilnem času, prej nasprotno. Neobremenjeni smo se skupaj lotili dela.

V občinski svet smo bili izvoljeni Lidija Ambrož Marčun, mag. Primož Škofic, mag. Jana Miklavčič in jaz. Vodenje svetniške skupine so zaupali meni, v Komisijo za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja pa je bil izvoljen mag. Primož Škofic.

»V programu smo zapisali, da podpiramo izgradnjo športnih objektov v Domžalah. Le-teh primanjkuje – za normalno izvajanje šolskih obveznosti otrok in mladine, vse večje potrebe pa so tudi med ostalimi Domžalčani. Tako se lokalni odbor zavzema tudi za nujno izgradnjo telovadnice pri Srednji šoli Domžale in podpira prizadevanja Sveta staršev Gimnazije pri Srednji šoli Domžale v prizadevanjih, da se 640 dijakom, ki vsako leto obiskujejo Srednjo šolo Domžale, omogoči ustrezne pogoje za izvajanje pedagoškega procesa pri vseh predmetih – tudi pri pouku športne vzgoje.«

“V teh dneh smo člani lokalnega odbora SMC Domžale podpisali peticijo za izgradnjo telovadnice pri Srednji šoli Domžale. Vse bralce pozivam k njenemu podpisu in s tem pridružitvi k uresnitvi sanj šolarjev.

V projekt je bilo vložena že veliko truda, tako s strani šole, Občine Domžale kot tudi Sektorja za investicije na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport RS, in je bilo zanj porabljene že veliko javnega denarja. Žal se gradnja še ni pričela. Predvidena investicija je vsako leto predstavljena na poznejši čas. Gradbeno dovoljenje pa je bilo treba tako podaljšati in je veljavno le še do februarja 2016. V teh dneh smo člani lokalnega odbora SMC Domžale podpisali peticijo za izgradnjo telovadnice pri Srednji šoli Domžale. Vse bralce pozivam k njenemu podpisu in s tem pridružitvi k uresnitvi sanj šolarjev. Podpisati so omogočeni na spletni strani www.pravapeticija.com/telovadnica_ss_domzale. Tudi po koncu volilnega časa sem na voljo za sprejemanje vseh predlogov in težav občanov na našem facebook profilu – SMC Domžale.

LR / ALENKA OLDROYD

Kje so tiste stezice ali kaj zapuščamo vnukom?

S triletnim vnučkom vstopiva v trgovino z oblačili. Tega ne potrebujeva, tega ne potrebujeva, tega ne potrebujeva. Vstopiva v trgovino s prehrano. Tega ne potrebujeva, tega ne potrebujeva, tega ne potrebujeva. Vstopiva v trgovino s kozmetiko. Tega ne potrebujeva, tega ne potrebujeva, tega ne potrebujeva. Babi, zakaj pa nisva ničesar kupila, me začudeno vpraša. Ker vsega tega ne potrebujeva, mu odvrnem, ga primem za roko in odpeljem do velikega pšeničnega polja. To potrebujeva, mu rečem in pokažem na sonce. Potrebujeva čisto vodo, plodno zemljo in pridelke, pridne roke in zdravo pamet.

Pa se ustavimo pri slednji, ki smo jo več kot očitno izgubili. Zapiramo tovarne in odpuščamo ljudi, kupujemo izdelke, ki podpirajo sodobno suženjstvo, ukvarjamo se z drugimi ljudmi in premalo s seboj, gledamo oddaje, ki nas poneumljajo, narobe jemo, premalo se gibljemo, nehalno smo se pogovarjati, beremo površno, vozimo neodgovorno, pozabili smo se iz srca smejati, dovolimo, da nekaj odstotkov ljudi na svetu odloča o naši usodi. In kaj naredimo? Nič ali premalo.

V središču Domžal je, sredi urbanega naselja ob železniški progi, meni nič, tebi nič, letos zrasel bazni stolp GSM-R, čeprav je Slovenija že leta 1998 podpisala aarhuško konvencijo.

V Ženevi bo od 1. do 5. decembra letos devedeset srečanje na temo mednarodnega prostotrgo-

“Po načelu 'razmišljaj globalno, deluj lokalno' v stranki Lista Reza, nadaljujemo delo. Z veseljem sporočamo, da ustanovljamo Center ponovne uporabe, in vas vabimo k sodelovanju.

vskega sporazuma tisa, ki vključuje že več kot 50 držav z vsega sveta in na široko odpira vrata zasebnim profitnim korporacijam v javno sfero ter tako omejuje moč posamezne države proti svetovnim multinacionalkam. V nevarnosti so tudi številna področja, ki jih poznamo kot skupno dobro, od šolstva, zdravstva do pitne vode.

Objamem vnučka in mu rečem: neizmerno te imam rada. Nikoli ne pozabi, da potrebujeva tudi ljubezen, saj življenje brez ljubezni nima pravega smisla.

Po načelu 'razmišljaj globalno, deluj lokalno' v stranki Lista Reza nadaljujemo delo. Z veseljem sporočamo, da ustanovljamo Center ponovne uporabe, in vas vabimo k sodelovanju. Pokličite nas, pocukajte nas za rokav ali nam pišite. Naša vrata so odprta na stežaj.

SD / UROŠ BREZNIK

Država je lahko dober lastnik podjetij

Socialni demokrati smo zadržani do privatizacije državnega premoženja. Po našem prepričanju mora le temeljiti na strateškem premisleku o razvojnih prioritetah države in širših učinkih, ne le na gospodarsko, pač pa zlasti na socialno okolje. Izvedena mora biti na način, da bo podjetjem omogočala rast, zviševala dodano vrednost, krepila standard ljudi in imela ugodne učinke na javnofinančne prihodke. Privatizacija, v kateri so ogrožena delovna mesta, je za nas nesprejemljiva. V letu 2013, ko je bil v državnem zboru sprejet seznam petnajstih podjetij za odprodajo, se je ustvarila doktrina šoka, ki je temeljila na napačnih interpretacijah makroekonomskih značilnosti države. Namen zastraševanja je bil pridobitev določenih podjetij. Kot je mogoče sklepati danes, so bili kupci nekaterih podjetij znani že vnaprej. Verjamemo, da je država lahko dober lastnik podjetij, zato pred odločitvijo za odprodajo dajemo prednost zagotavljanju pogojev učinkovitejšega upravljanja. Ob vstopu v aktualno vladno smo tem vprašanju posvečali posebno pozornost in prišli do dogovora, ki je zapisan v koalicijskem sporazumu: »Slovenija bo nadaljevala proces privatizacije le pod pogojem, da bo ta strateško preiščljena in osmišljena ter bo razvijala delovna mesta, ustvarjala nova ter omogočala rast in razvoj privatiziranih pod-

« V letu 2013, ko je bil v državnem zboru sprejet seznam petnajstih podjetij za odprodajo, se je ustvarila doktrina šoka, ki je temeljila na napačnih interpretacijah makroekonomskih značilnosti države.

jetij.« Pod to besedilo smo se Socialni demokrati podpisali in Socialni demokrati pričakujemo dosledno izpolnjevanje dogovorjenih zavez. Te morajo, kot izhaja iz povedanega, veljati tudi za 15 podjetij z zloglasnega seznama.

V prihodnje se je treba izogniti primežu nenadnih in nepremišljenih odločitev o razpolaganju državnega premoženja, izhodišče pa mora postati strategija upravljanja kapitalskih naložb države, ki naj nastane skozi širšo javno razpravo. Tovrstne razprave morajo odpirati prostor novim podjetniškim modelom, socialnemu podjetništvu, kooperativam, delavskim odkupom, predvsem pa z delavskim soupravljanjem in udeležbo na dobičku razvijati moderne pristope ekonomske demokracije.

SDS / MAG. TOMAŽ DEŽELAK

Hvala bogu za GASILCE!!!

Prišla je jesen in z njo deževje. Na žalost obilno. Tistim, ki živimo ob reki, nam to ne prinaša samo pomirjajočega šumenja, ampak tudi strah. Prinaša nam poplavljen kleti, zalite dele stanovanj in hiš, uničene poslovne prostore in postavlja pod vprašaj vse tisto, za kar mesečno odplačujemo kredite. Ko s strahom spremljamo nivo vode, ki se dviga, in ne moremo storiti ničesar, se sprašujemo, zakaj se nam to dogaja. Razmišljamo o tem, kako nam bo življenjske prihranke odnesla voda. V takih trenutkih nam misli begajo k morebitni pomoči in kdo nam jo lahko nudi. K upanju, h gasilcem. Gasilci so tista skupina delovnih, prijaznih ljudi, ki nam vedno priskoči na pomoč. Ne zanimajo jih strankarska opredeljenost, veroizpoved ali narodnost. Nesebično se trudijo pomagati vsem, ki potrebujejo njihovo pomoč. In potrebujemo jo vsi. Brez izjeme. Zato bogu hvala za gasilce.

Vendar se ne moremo zanašati samo nanje, saj so tudi oni samo ljudje in njihove moči niso neizmerno. Zato moramo nekaj storiti tudi sami. Glede tega bo svetniška skupina SDS na decembrski seji občinskega sveta dala pobudo, da občinska uprava pristopi k celostni obravnavi ureditve poplavne varnosti občine. Predlagali bomo, naj občina pripravi študijo, ki bo vsebovala celovite ukrepe reševanja obravnavanega

« Zato javno pozivamo našega predstavnika (Toni Dragar) v državnem svetu, naj na podlagi 58. člena Zakona o državnem svetu predlaga novelo zakona, ki ureja ravnanje z vodami, in sicer tako, da bo lahko lokalna skupnost v izjemnih primerih sama poskrbela za ureditev vodotokov.

vprašanja. Dejstvo je, da država ne bo poskrbela za nas. Zato javno pozivamo našega predstavnika (Toni Dragar) v državnem svetu, da na podlagi 58. člena Zakona o državnem svetu predlaga novelo zakona, ki ureja ravnanje z vodami, in sicer tako, da bo lahko lokalna skupnost v izjemnih primerih sama poskrbela za ureditev vodotokov. Kot tudi, da stopi v stik z odgovornimi na Agenciji RS za okolje, da nam povedo, kakšni so pogoji za zagotovitev izvedbe sanacije vodotokov Kamniške Bistrice in njenih pritokov, protipoplavnih nasipov ter prelivnih območij z lastnimi sredstvi. Če občina tega ne zmore pripraviti sama, smo ji pripravljene pomagati. Stopimo skupaj!

SMC / KAMAL IZIDOR SHAKER, POSLANEC DZ RS

Redno zasedanje državnega zbora

V prejšnjem članku sem se že na neki način osredotočil na okvirno delovanje in sestavo najvišjega predstavniškega organa. V naslednjih vrsticah pa se bom poskušal konkretno posvetiti prvemu rednemu zasedanju Državnega zbora RS (ki se sicer v fazi pisanja članka še ni začelo, je pa ob izidu Slamnika zagotovo že končano).

Torej. Državni zbor ima redna in (po potrebi) tudi izredna zasedanja. Izredna so nepredvidena in se odvijajo le v izrednih okoliščinah (npr. konstituiranje DZ, imenovanje predsednika vlade in ministrske ekipe itd.). Redna zasedanja državnega zbora pa praviloma potekajo vsak mesec, in sicer tretji teden (razen v avgustu) v skladu z letnim programom dela, ki ga potrdi kolegij predsednika državnega zbora. Le-ta določa tudi dnevne rede sej in uvršča točke za obravnavo različnih aktov in zakonov. Kolegij 'prvega med enakimi' – predsednika državnega zbora – je po svetovalno telo predsednika DZ. V skladu s poslovnikom DZ ga sestavljajo vodje vseh poslanskih skupin, zastopanih v državnem zboru. Če se vrnem na redno zasedanje, po navadi to traja ves teden, in sicer od ponedeljka do petka. Na zasedanju v skladu vnaprej določenim dnevnim redom in okvirno časovnico obravnavamo akte in zakone, na podlagi katerih država in državljanji delujemo. Za to sejo je bilo predvidenih npr.

« Je pa treba vedeti, da državni zbor kot tak (praviloma) ne pripravlja zakonov, ampak v skladu s prakso to počne izvršilna veja oblasti – ministrstva in vlada, ki jih pošlje državnemu zboru v odločanje.

osemnaest točk dnevnega reda. Redno sejo vedno začnemo z vprašanji poslank in poslancev, ki so namenjena predsedniku in članicam ter članom vlade. Nato pa v skladu z določenim dnevnim redom nadaljujemo obravnavo zakonov.

Je pa treba vedeti, da državni zbor kot tak (praviloma) ne pripravlja zakonov, ampak v skladu s prakso to počne izvršilna veja oblasti – ministrstva in vlada, ki jih pošlje državnemu zboru v odločanje. Zakonodajni postopek je morda na neki način videti preprost, vendar iz prve roke lahko rečem, da ni tako. Glede na količino prejetih, prebranih in pripravljenih gradiv ter sestankov bi moral imeti dan najmanj štirideset ur, pa vendar je to navsezadnje naše delo, ki ga opravljamo za vas, državljanke in državljanje. Samemu zakonodajnemu postopku bom posvetil enega izmed prihodnjih člankov.

NSI / LJUDMILA NOVAK, PREDSEDNICA NSI

Več Evrope v Evropi

Pred nekaj tedni smo v Cankarjevem domu z dogodkom z naslovom 'Več Evrope v Evropi' obeležili 25-letnico ustanovitve Slovenske krščanske demokracije (SKD). Poleg evropskega poslanca Lojzeta Peterleta je spregovoril tudi državni sekretar na nemškem zveznem finančnem ministrstvu Steffen Kampeter. V zanimivem pogovoru o trenutnem gospodarskem in finančnem položaju v Evropi pa so sodelovali tudi dr. France Arhar, dr. Boris Pleskovič, mag. Rado Pezdir in Primož Cencelj.

Gostje so ugotavljali, da se je Slovenija znašla na močnem prepihu krize zaradi spleta različnih okoliščin, ključni del problema pa je bilo neodgovorno, neetično in neevropsko obnašanje ključnih akterjev – tako v politiki kot tudi v gospodarstvu in finančnem svetu. Vzpostavljene sistemi nadzora so (žal) odpovedali in sedaj smo se znašli v položaju, ko se nam – zaradi krpanja finančnih lukenj v bankah – maje celotna država in ključni sistemi: zdravstveni, izobraževalni, pokojninski ... Naloga politike sedaj je, da s pametnimi ukrepi zajezi nadaljnje zadolževanje po visokih obrestnih merah in hkrati sprejme reforme, ki bodo brez večjega padca življenjskega standarda omogočali boljše delovanje države. V NSi smo se že pred volitvami zavzeli za takšno reformno politiko, a bili večinoma preslišani. Sedaj je na potezi vlada, ki pa se veliko ukvarja s kadrovanjem in premalo z vsebino. V Sloveniji se kljub volitvam tako žal ni dosti spremenilo, jasno pa je postalo tudi, da bo za rešitev krize treba kaj več kot samo novi obrazi.

V zaključku bi rada izpostavila besede že omenjenega Steffena Kampetra, ki je dejal, da

« Gostje so ugotavljali, da se je Slovenija znašla na močnem prepihu krize zaradi spleta različnih okoliščin, ključni del problema pa je bilo neodgovorno, neetično in neevropsko obnašanje ključnih akterjev – tako v politiki kot tudi v gospodarstvu in finančnem svetu.

je v sodobnem svetu mogoče preživeti le, če se bomo sposobni reformirati in se bomo lahko prilagajali vedno novim razmeram in razmerjem moči – tudi oz. predvsem na mednarodni ravni. Spomnil pa je tudi na znan citat, da ohranjanje tradicije ne pomeni dvigovati pepela, ampak ohranjati plamen pri gorenju. Želim si, da bi na tak način večkrat razumeli tudi vlogo krščanske demokracije v Sloveniji. Navsezadnje, kot je spomnil tudi Lojze Peterle v svojem govoru, je bila SKD pred petindvajsetimi leti že razumljena kot ključni nosilec politike, ki deluje pošteno in za skupno dobro. Čas je, da v Sloveniji to politiko ponovno bolj jasno izpostavimo ter se z več optimizma in odločnosti zazremo v izzive prihodnosti.

Moja poslanska pisarna deluje vsak ponedeljek, na sedežu NSi v Domžalah, Ljubljanska cesta 58, 1230 Domžale, med 9. in 10. uro.

Kdo so svetniki Občine Domžale?

Z letošnjimi volitvami smo v Občinskem svetu Občine Domžale dobili kar nekaj novih obrazov, ki bodo v naslednjih štirih letih sprejemali pomembne odločitve. Njihove odločitve bodo vplivale na kvaliteto bivanja v naši občini, ne nazadnje tudi na cene določenih storitev, predvsem pa bodo sooblikovali način društvenega življenja v Domžalah.

V uredništvu Slamnika vedno znova iščemo načine, kako delovanje občinske uprave in občinskega sveta približati prebivalcem našega mesta, in predstavitev svetnikov in svetnic je zagotovo eden od načinov. Čeprav so se vam nekateri že predstavili skozi programe stranke in list v času volilne kampanje, pa bodo sedaj izvoljeni obrazi dobili tudi konkretno vsebino in predstavitev. Ostalo jih je le 31 tistih, ki so dobili vaše zaupanje, in verjamemo, da se bodo trudili tudi upravičiti tega. Svetnike in svetnice vam bomo predstavljali po vrstnem redu, ki ga je določil žreb, tokrat prvo izžrebano, nato pa v vsaki številki po dva svetnika oziroma svetnici.

Alenka Oldroyd Reza, Lista Reza

Alenka Oldroyd Reza, mati treh odraslih otrok in dvakratna babica, je diplomirala na Fakulteti za elektrotehniko UL, smer računalništvo in informatika. Poklicno je že več kot 20 let v medijih. Kot pravi, je zagovornica poštenega in trdnega dela, njeno vodilo je zdrav življenjski slog, najboljše se počuti v družbi najdražjih. »Ne maram nepoštenja, lenobe, neiskrenosti ali obrekovanja,« dodaja. Zadnja štiri leta se aktivno ukvarja s pridelavo in predelavo avtohtonega slovenskega česna. »Delo na njivi me sprošča in umirja, letošnja letina, 600 kg česna, pa kaže na pravo poslovno odločitev.«

Apatija, ki jo dnevno opaža, nezadovoljstvo ljudi, nemoč in beda, v kateri smo se znašli, so pokazatelji trenutnega stanja

pri nas, pravi in dodaja: »Dogajanje v našem mestu ali bolj rečeno nedogajanje, me v zadnjem času vedno bolj skrbi. Potrebovali bi vodjo, ki bi znal prislunhiti ljudem, jih povezati in bi začel reševati težave drugo za drugo. Z ljudmi se je treba ukvarjati, jih spodbujati in jim omogočiti dostojno življenje,« našteva svoje razloge za vstop v politiko. Že pred leti je predlagala, da bi ustanovili občinsko blagajno za plačevanje položnic brez provizije občanom, pa pravi, da se ni nič zgodilo. Verjame, da bo sedaj, ko ima možnost soodločanja, drugače. »V predvolilni kampanji sem spoznala veliko ljudi in slišala mnogo zgodb, ki so se me dotaknile. Včasih je treba tako malo, da je človek zadovoljen in dobi občutek, da je pomemben člen družbe. Stopnja sočutja je pri velikih voditeljih zelo visoka in seveda ni nključje, da je kamniški župan, gospod Marjan Šarec, tudi zaradi tega moj vzornik.«

V mandatu, ki je pred občinskim svetom, so si svetniki seveda zastavili tudi prioritete. »Izvolitev v občinski svet je zame velika odgovornost in priložnost za spremembe. Verjamem, da lahko življenje v občini Domžale obrmemo na bolje,« pravi Alenka, ki od vseh prebivalcev in prebivalcev, ki s trenutnim stanjem niso zadovoljni, pričakuje aktivno vključevanje v vse pore delovanja. »Gotovo se strinjate, da je gospodarstvo temelj razvoja, tudi zato kandidiram za članico Odbora za gospodarstvo. Zdi se mi nemogoče, da se ne bi dalo narediti vsaj majhnega koraka naprej na področju zaposlovanja.« S svojo ekipo pa namerava še v letošnjem letu ustanoviti center za ponovno uporabo Blaginja, kjer bodo ponujali vse od tekstilnih izdelkov, pletenin in predelave oblačil, saj menijo, da je potrošništvo presleglo vse meje zdravega razuma in dobrega okusa. Na vprašanje, kakšne bi morale biti prioritete v naši občini, odgovarja, da so to nasmajani, zdravi ljudje, ki imajo pošteno plačano delo. »To so veseli starši, ki sproščeno vzgajajo otroke, iskreni otroci, ki se v objemu doma počutijo varne, šefi, ki nagradijo delavce, prodajalci, ki z nasmehom na obrazu ponudijo izdelke ali storitve, in prijatelji, ki si vzamejo čas zase in zate.« Kot pravi Alenka Oldroyd, je to težko, ni pa nemogoče – in v tem vidi čar življenja.

MATEJA KEGEL KOZLEVČAR

ŠPORT

ČE IZGUBIMO TEKMO, JE KRIVDA MOJA, ZMAGA JE ZASLUGA IGRALCEV

GREGOR HAFNAR, KK HELIOS

Vodenje domžalskih košarkarjev je sredi poletja prevzel Gregor Hafnar, nekdanji košarkar, ki je kot nasprotnik v Domžalah gostoval kar nekajkrat. Z njegovim prihodom se je pričel način delovanja s prvo ekipo, ki predstavlja pravo nasprotje njegovega predhodnika. Celotna miselnost kluba se je spremenila in košarkarji so ga sprejeli za svojega.

Mateja Kegel Kozlevčar
Foto: Peter Koprivnikar

Za Slammik je spregovoril o trenerskih izkušnjah, domžalski ekipi in ambicioznih načrtih za prihodnost Košarkarskega kluba Helios Suns. Ni pa pozabil niti na navdušenje nad navijači – ti dajejo košarkarjem novo energijo za učinkovit boj z nasprotniki.

Pred nedavnim ste dajali, da se lahko, zahvaljujoč vodstvu Heliosa, štab in igralci ukvarjate izključno s košarko. Je to redkost v Sloveniji?

Želel bi, da to ne bi bila redkost, a imam občutek, da je, vsaj glede na slabo finančno situacijo v drugih klubih. Igralci so pogosto omejeni z razmišljanjem o tem, ali bodo dobili denar ali ne, ali bodo ostali v stanovanjih do konca sezone in podobno. Mi s tem za sedaj nimamo težav – in tako tudi mora biti. Igralci so tukaj, da igrajo, in klub je tukaj, da jim omogoča, da razmišljajo le o košarki. Morda se vse to ne zdi pomembno, a kot nekdanji igralec vem, da je zelo pomembno imeti mirno glavo, da se lahko osredotočiš samo na to, kaj moraš delati, pomagati klubu, da pride do zmaga.

Za vami je že nekaj tekem, igralci se počasi ujemajo tudi na točkah, na katerih so bili pred začetkom sezone še šibki. Kako ste zadovoljni z dosedanjim izkupičkom in kakšna so realna pričakovanja za nadaljnje tekmovanje?

Sem zadovoljen, a ne čisto. Če izvzamemo tekmo s Krko, ki je bila favorit in bi mi težko prišli do zmage, pa smo kljub temu imeli priložnosti, nerad gledam nazaj, da bi kaj obžaloval. Če že, je to tekma v Šentjurju (Tajfun), kjer se nisimo odzvali, kot bi se morali. Me pa veseli, da smo se iz tega vsaj nekaj naučili. Vsak trener bi seveda hotel samo zmagovati, a mislim, da ni ekipe na svetu, ki ne bi kdaj izgubila, in s tem se je treba sprijazniti. Izgubljanje je del športa, računamo pa, da bomo čim več tekem zmagovali. Res pa je, da moramo še veliko delati, in ne glede na to, kako je videti v tem trenutku, imamo še precej rezerve. Upam, da bo sčasoma vedno manj pomanjkljivosti in bomo vse boljši. Seveda se nikoli ne ve, kako bo, tukaj so poškodbe, sreča, dnevna forma igralcev. Delamo na tem, da igralce pripeljemo na dan tekme v optimalni pripravljenosti, od njih pa je odvisno, kako potem odigrajo.

Pa tudi motivacija nasprotnika ...

Seveda, ni vse odvisno samo od nas. Na vsaki tekmi sta dve ekipi, tudi ostali hočejo zmagovati, to je normalno. A dokler dajemo vse od sebe, si nimamo česa očitati. Mislim pa, da je naša ekipa dovolj kvalitetna, da več

Vsak trener bi seveda hotel samo zmagovati, a mislim, da ni ekipe na svetu, ki ne bi kdaj izgubila, in s tem se je treba sprijazniti. Izgubljanje je del športa, računamo pa, da bomo mi čim več tekem zmagovali.

tekem zmaga kot izgubi, in upam, da bomo rasli in bomo čedalje boljše. Si pa na koncu sezone osebno želim, da smo prvaki Slovenije, to moram reči kot trener in nekdo, ki nerad izgublja. Kaj je realnost, pa ne vem. Bomo videli, kaj se bo zgodilo.

V tej sezoni stavite na mlado ekipo, a kot ste dejali pred začetkom sezone, bodo mladi dobivali priložnost, če si jo bodo zaslužili. Kateri igralci so si priložnost že prislužili?

Načeloma ne delam razlik med igralci, vse imam za enake v smislu, da ima nekdo prednost pred drugimi zaradi objektivnih razlogov. Trening je namreč tisti, kjer igralci pokažejo in dokažejo trenerju, da so sposobni odigrati. Koliko zaupanja ima trener vanje, je odvisno od njih, kako delujejo iz dneva v dan. Tega veliko ljudi ne ve, pridejo le na tekmo in si ustvarijo mnenje, kdo bi moral igrati in kdo ne. V resnici pa ne vedo, kaj se dogaja ves teden. Bil bi slab trener, če bi dal v igro slabe igralce in puščal boljše na klopi. Seveda me zanima rezultat, na koncu zmaga, jasno pa je tudi, da imamo kar nekaj mladih sposob-

nih igralcev, ki jim je treba dati priložnost, zato iščemo prepotrebne minute zanje, da se jih vključi v igro. Je pa veliko odvisno tudi od poteka tekme. Sezona je še dolga, priložnosti bo več kot dovolj za vse in upam, da se bo poleg Rebca, ki je ne glede na mladost eden starejših v izkušnjah, našlo še več takšnih mladih. Se morajo pa vsi učiti ne le iz tekme v tekmo, ampak iz dneva v dan. Ko igralci to delajo, zanje ni problema, saj prej ali slej pride priložnost zanje, ki jo je treba izkoristiti.

Na tekmi bi bili vsi radi trenerji ... Kako prinašate pritiske javnosti, koga dati v igro in koga ne? Se kaj obremenjujete s tem?

Računal sem, da se bom bolj obremenjeval, ne da bi se 'sekiral' zaradi tega, računam sem, da bodo mogoče tudi kakšni taki pritiski, a ugotovil sem, da me sploh ne motijo. Jaz sem tukaj trener, moja je zadnja, če izgubimo tekmo, je krivda moja, če zmagamo, je zasluga igralcev.

Pred prihodom v Helios ste bili v vlogi pomočnika selektorja slovenske članske B-reprezentance, ki jo vodi Domžalčan Rado Trifunović. Je delo v reprezentanci združljivo z učinkovitim delom v klubski košarki ali se boste odslej posvetili izključno slednji?

Rad bi se osredotočil izključno na klub. Ko sem prevzel vlogo pomočnika, z Radom (Trifunovićem, op. a.) sva bila dobra prijatelja, nisem imel kluba in mi to ni predstavljalo problema. Veliko sem se naučil v dveh mesecih, ko smo bili skupaj. Načeloma si še želim, da bi bil z njimi oziroma bi vzel kakršnokoli reprezentanco med poletjem, a ker imam tukaj toliko dela, nimam časa razmišljati o teh stvareh. Poleti bi rad delal v klubu z mladimi, saj je to obdobje, ko mladi morajo trenirati. Med sezono je toliko tekem in priprav, treningi ne morejo biti toliko individualni, da bi lahko napredovali, ni časa, niti ne toliko treningov. Poleti lahko trenirajo dva-

krat dnevno individualno in v dveh, treh mesecih igralci lahko najbolj napredujejo. In to bi rad počel z mladimi, ki obetajo, da ostanem z njimi v poletnem času. Je pa danes prezgodaj govoriti o tem, ker ne vemo niti, koliko časa bomo imeli na voljo dvorano, kako bo z odmori ... A sedaj razmišljam bolj o klubu.

Vam je dal Rado Trifunović kakšne konkretne namige o domžalskem klubu glede na to, da je bil tudi sam nekaj časa eden od nosilcev naše košarke?

Ker sem podpisal pogodbo s Heliosom ravno med reprezentančno akcijo, sva se kar nekaj pogovarjala o tem, veliko sem ga spraševal. Dogajanje mi je predstavil s svoje perspektive, kaj pričakovati in kako se lotiti kakšne stvari, kar mi je zelo pomagalo. Skoraj vso kariero sem poznal tudi Lada Gorjana (direktor KK Helios Suns), ki me je v klub tudi pripeljal, za to sem mu res hvaležen. Vedel sem torej, v kaj se spuščam, tudi Rado mi je govoril same pozitivne stvari, predvsem pa, da je to dobra priložnost zame.

Glede na to, da ima domžalski košarkarski klub močno zaledje v mlajših kategorijah, v katerih selekcijah že sedaj spremljate kader za nadaljnje aktivnosti v članskem moštvu?

Do sedaj sem bil na eni tekmi, name ravam pa si imam ogledati vse več tekem, posebej ko bo šla sezona h koncu. Kar nekaj igralcev je zanimivih, obetavnih in jih spremljam. Vem, da je Dejan Čikić vrhunski trener, ki z mladimi tudi vrhunsko dela, in tudi zato je kar nekaj fantov, ki se lahko razvijejo v vrhunske igralce. V takem klubu je užitek delati, ker veš, da je skoraj ves čas dotok kadra. Računam, da bomo že prihodnje leto dva do tri lahko priključili članski ekipi.

Letošnja sezona v domači ligi, kaj pa prihodnja? Kako visoko segajo vaši cilji in kako ocenjujete njihovo izvedljivost sedaj, ko je za vami že nekaj krogov?

Po mojem občutku je naša liga zelo izenačena, mogoče kakšna ekipa ali dve delujeta inferiorno glede na ostale, ki so vse na podobnem nivoju. Nikdar ne veš, kako se bo tekma odvijala, kateri igralec bo imel svoj dan. Vse ekipe so nevarne na enak način in veliko je odvisno od dnevne forme in priprave na tekmo. Bi pa rad igral finale slovenske lige, tega se ne bojim povedati. Kaj se bo zgodilo, ne vem, to bo šele čez pol leta, a upam, da bodo igralci začutili, da smo to sposobni, da verjamejo drug v drugega in vedo, da so skupaj zadosti močni, da gredo tako daleč. Ko je ekipa kot eno, ko imajo vsi isti cilj pred seboj, je veliko lažje.

Ekipa je precej mlada. Je lahko to razlog, da gredo v tekmo proti večjim nasprotnikom bolj previdno?

Malo se opazi, a to je začetna nervoza, ne ravno strah. Za ambicioznega igralca, ki želi igrati na najvišjem nivoju, mora biti to izziv. Ne glede na to, kdo ti stoji nasproti, moraš verjeti, da ga boš premagal, narediti vse, kar je v tvoji moči. Bomo pa igrali vse več te-

kem, in to so izkušnje, ki jih potrebujemo za velike tekme. Razlika v tem, da so igralci Olimpije, Krke in drugi boljše, ni nujno, da so kvalitetnejši od naših igralcev, imajo pa več izkušenj, vedo, kako se odzvati v težkih trenutkih, ki pa odločajo. To sta psihološka prednost in samozavest, ki pretehtata. Ne sme se igrati proti imenu kluba, ampak igralec proti igralcu.

Uspešni ste tudi v pokalu Spar. Ali glede na predstave v obeh tekmovanjih vidite možnost, da Helios ponovi uspeh izpred nekaj let in vrne obe lovoriki v domžalsko vitrino?

Malo prezgodaj je govoriti o tem. Mi smo sicer premagali tudi Grosuplje in nas v nadaljevanju čaka Tolmin, kjer ne bi smeli imeti težav, nato pa ne vem, kdo bo prišel naprej. Naš cilj je priti na zaključni turnir, tam pa je nato ena tekma, od katere je vse odvisno. Ali bomo mi takrat kompletna ekipa, ali bo kdo poškodovan, bolan ...? Če bomo kompletni, verjamem, da bomo dali vse od sebe, da pridemo do prvega mesta.

Za vse to je seveda potrebna ekipa ambicioznih posameznikov, ki predstavljajo učinkovito celoto. Kako motivirate košarkarje?

Sam jih motiviram predvsem z vidika igralca, iz svojih izkušenj. Predstavim jim, kako sem jaz reševal težave, ko nisem bil v formi, ko se nisem počutil najbolje. Govorim jim, naj verjamejo vase, da so dovolj dobri. Upam, da me poslušajo, ne samo jaz, tudi moja pomočnika Jure in Ernest sta aktivna na tem področju. Pogovarjamo se z igralci in poskušamo biti tisti, ki jim lahko pomagamo.

Če ostaneva pri motivaciji; v primerjavi s prejšnjimi leti v klubu potekajo številne aktivnosti, povezane s tem, kako motivirati javnost, da se udeležuje tekem in predvsem, da košarkarji dobivajo v dvoranah pravo vzdušje. Ste zadovoljni, je sedaj lažje igrati?

Najprej bi res pohvalil gledalce, zaradi katerih je res lepo priti na tekmo in odigrati pred razmeroma polno dvorano. To je nekaj, kar se je letos začelo dogajati pri nas. Sprva so se nam malo smejali, a dejstvo je, da ta filozofija ni napačna, v smislu, da je to le šport. Šport mora biti v prvi vrsti zabava za ljudi okrog športa, razvedrilo, da gredo na tekmo, navijati, se poistovetijo z ekipo, igralci, da zares hočejo dobro ekipi, ne pa da le pridejo na tekmo, kjer so pametni, kritični. Vse to je običajno v višjih ligah, v ameriški ligi, Evroligi. Še posebej je to vzdušje zanimivo za mlajše otroke. Ne gre pa samo za to, da se dogaja na tekmi, ampak da je dogajanje tudi v odmorih, da se ves čas nekaj dogaja okoli nas. Upam, da so gledalci zadovoljni. Res pa je, da mi moramo zmagovati, in če ne bomo zmagovali, tudi tega ne bo. Polne tribune nam zelo pomagajo, to vidim po odzivih igralcev, ko začnemo igrati ali ko nam ne gre, nam gledalci zelo pomagajo. Igralci zaradi vsega tega niso pod dodatnim pritiskom, ampak jih to motivira in jim da dodatno moč, ki jo potrebujejo. To je odlično! □

S sabljo na Ljubljanski maraton!

Ljubljana je bila 26. oktobra 2014 v znamenju 19. Ljubljanskega maratona – ulice je zasedla množica več kot 15.000 tekačev in tekačic, navijači pa so ob progi na 10 km, polmaratonski in maratonski preizkušnji zasedli pločnike.

DOMŽALSKA ATLETIKA Manjkali niso tekači v maskah, s sabljami, zastavami, v natikačih, s čeladami, vozički in še čim, ki so jim igrale godbe, nepregledna množica pa je bila deležna kilometrskega aplavza in številnih spodbudnih napisov.

Adrijano Vrbetič (AD AS, 208) in Martin Ocepek (AK Domžale, 229) z ramo ob rami na Ljubljanskem maratonu.

V gneči v središču Ljubljane so na start preizkušnje fizične in psihične vzdržljivosti čakali tudi domžalski atleti. Z maratonskim izzivom 42.195 m se jih je spopadlo šest: **Martin Ocepek**, **Bernard Jarc**, **Peter Šavli** (AK Domžale), **Adrijano Vrbetič** in **Boštjan Zavavlav** (AS) so pretekli ciljno črto, Frediju Adlerju pa je načrte prekrizala poškodba. Izmed maratoncev je bil najhitrejši AS **Adrijano Vrbetič**, ki je z rezultatom 2:36,32 ure postavil klubski rekord in čez ciljno črto pritekel kot odlični tretji med Slovenci! Vrhunski dosežek je le dobro minuto za njim kot peti Slovenec dopolnil še **Martin Ocepek** (AK Domžale).

S pol krajšo močjo 21.098 m, ki se je prav tako zaključila s finišem navzdol po modri preprogi na Kongresnem trgu, je opravila enajsterica.

Marko Erhart, **Jakob Vodnjov**, **Peter Kastelic**, predsednik in direktor AK Domžale **Gregor Golja** in **Tomaž Jarc**, **Nataša Maticič Aljančič** in **Jana Strahinič**, **Erika Pirnat** in **Husnija Krupič** iz AK Domžale ter AS-a **Gregor Lazar** in **Aljaž Osrajnik**.

Že dan prej so se na Prvenstvu Slovenije v uličnem teku pomerili osnovnošolci in srednješolci. Na zmagovalni oder so stopili trije člani AK Domžale. Z veliko prednostjo je kot najhitrejša med učenkami letnik 2002 v cilj pritekla **Maja Per**: »Na zadnjih 200 metrih sem opazila, da imam neulovljivo prednost. To mi je dalo ob spodbujanju množice še dodatno moč in uživanje do prestopa ciljne črte.« Z bronastim odličjem je bil zadovoljen devetošolec **Jakob Mali**, enako žlahtno odličje pa je za svoj 4100 m dolgi tek prejela še srednješolka **Nina Pavlič Hren**, ki se ji je na preteklih uličnih prvenstvih zmagovalni oder vedno izmuznil: »Super je bilo nastopiti ob tako številčni in glasni množici, ki je navijala za nas!«

Čestitke vsem, ki ste nastopili na slovenskem tekaškem prazniku!

BOJANA

ŽKK Domžale z novim predsednikom

Upravni odbor Ženskega košarkarskega kluba Domžale je izglasoval novega predsednika upravnega odbora. Imenovali smo **Bojana Dremel**.

ŽKK DOMŽALE Novega predsednika smo izbrali na podlagi njegovih sposobnosti in zagnanosti. Zaupali smo mu priložnost, da se dokaže in uresniči svoj ambiciozni program.

Dosedanji predsednik **Karlo Šoper** je v ženski košarki v Domžalah in okolici v vseh letih delovanja vložil ogromno truda in energije v to, da se ženska košarka v Domžalah še igra. Ob tej priložnosti bi se mu radi zahvalili za njegovo dolgoletno angažiranost in navdušenje ob njegovem kar 15-letnem vodenju kluba. Veseli smo, da bo še vedno tudi aktivno pomagal pri delu v klubu, saj so njegove izkušnje neprecenljive.

Vsi, ki poznamo delo v klubih, vemo, da je vedno kaj za postoriti. Vedno se kaj dogaja, vedno se najde kak razpis, na katerega se je treba prijaviti ali je treba pripravljati kakšna poročila za izvedene projekte itd. Zato smo za novega predsednika izbrali **Bojana Dremel**, ki že nekaj let pomaga pri delu v klubu. Vemo, da je delovna

oseba, ki lahko sama opravi veliko takšnega dela in ima okoli sebe ljudi, ki mu pri tem sledijo in pomagajo doseči skupne cilje kluba. Prevzel je odgovornost, da v teh zahtevnih časih s svojo energijo in dobro voljo nadaljuje že več kot 20-letno tradicijo Ženskega košarkarskega kluba Domžale.

Skupaj smo močnejši, in prav zato smo pripravili tudi nov slogan kluba: 'Ena ekipa, eno srce!'

UPRAVI ODBOR ŽKK DOMŽALE

Člansko svetovno prvenstvo v Rimu

Barve Slovenije so v Rimu, kjer je potekalo svetovno člansko prvenstvo v savatu, zastopali kar trije člani Savate kluba Domžale (SKD).

SAVATE KLUB DOMŽALE Po le treh tednih in osvojenem prvem mestu na odprtem prvenstvu v Varaždinu je na borišče znova stopila **Katja Vavpetič**. Na svojem prvem velikem prvenstvu se je odlično odrezala z osvojenim šestim mestom v kategoriji do 65 kg, kjer je pesti prekrizala tudi s svetovno prvakinjo iz Francije. **Miha Žargi**,

Topolovec pa je izjemne predstave niral v odprti kategoriji nad 85 kg. Po poškodbi gležnja so mu jo na poti do odličja v odločilni borbi zagodli še sodniki, ki so kljub pritožbam v naslednji krog neupravičeno poslali Belgijca. Rok se je moral tako z grenkim priokusom zadovoljiti s sedmim mestom. Kot del tehnične ekipe pa so bili v Rimu še

ki nas je v preteklosti redno razvajal z odličji iz mladinskih vrst, je na svojem prvem članskem mednarodnem nastopu tokrat ostal brez odličja. Po izjemno izenačenem dvoboju z aktualnim svetovnim prvakom je po porazu v kategoriji do 80 kg osvojil deseto mesto. **Rok**

trije člani SKD. **Andrej Breznik**, ki je prvič na največjih tekmovanjih nastopil v vlogi sodnika, **Luka Mljač** kot pomočnika selektorja slovenske savate reprezentance, **Mateja Mlinarič** pa kot koordinatorka reprezentance.

SKD

Regijska tekma v Domžalah

Državno prvenstvo za dečke in deklice 2014 se nam že nevdržno bliža.

SANKUKAI KARATE KLUB DOMŽALE Izbor za tekmo, ki se bo odvijala v nedeljo, 16. novembra 2014 v Kočevju, je potekal razdeljeno v petih regijah. V Domžalah so si otroci svojo vstopnico skušali priboriti v soboto, 18. oktobra

3.-4. mesto: Mark Gedrih, Nik Moder, Lea Brojan, Alen Mesič, Filip Viktorovski, Filip Marinšek, Nik Moder, Oskar Ivanec, Matej Ravnikar, Adam Rakun, Denis Vodlan, Vid Kiauta, Jaša Rebula, Domen Tisaj, Kristjan Hribar, Nik Pirc,

2014, in sicer v treh kategorijah: borbah, katah in ippon kumiteju. Tekmovanja so se udeležili otroci iz karate klubov Domžale, Rodica, Mengeš, Dragomelj, Dob – Krtina, Trzin in Radomlje, naprej pa se je uvrstilo prvih pet tekmovalcev iz vsake kategorije. Rezultati so sledeči:

1. mesto: Val Matija Zakrajšek, Štempelj Julija, Patrick Blagus Basarič, Luka Novak, Vital Maj Krivic Rezar, Iztok Podpečan, Žan Legat, Jan Keržič, Tim Ložar, Matevž Nikolovski, Nina Cuderman, Nina Rekanovič, Ariana Cuderman
2. mesto: Matej Bošnjak, Ana Ločnikar Jarc, Anej Ivanec, Aljaž Goršek, Maj Vidmar, Luka Luštrek, Jurij Drobež, Aleksander Jože Podpečan, Miha Kink, Žiga Hribar, Ana Mihelič Grüner, Klara Korošec, Bibiana Kepic

Nik Čelan, Špela Narat, Brina Markič, Ana Novak, Tina Tič, Katarina Levec Grajfoner

5. mesto: Erazem Jančar, Jure Prelovšek, Martin Jereb, Aljaž Marn, Žan Zakrajšek, Lina Kadunc, Živa Markič, Ana Kenda

Vsem za odlični uspeh iskreno čestitamo.

Poleg pestrega tekmovalnega dogajanja pa se je v okviru Sankukai karate zveze Slovenije zvrstilo tudi kar nekaj sodniških seminarjev. Sodniki smo obnovili in nadgradili svoje znanje pri sojenju borb in kat, v decembru pa nas čaka še nekaj zanimivih seminarjev. Za novo vpisane člane je v novembru potekal izpit za 8. kyu, ki so ga vsi uspešno opravili. Tudi njim čestitamo za začeto karatejsko pot! **TJAŠA Š.**

na kratko

KK PIRUETA

Sprejem pri županu

Kotalkarski klub Pirueta se je odzval povabilu župana g. Tonija Dragarja, ki je sprejel dobitnico bronaste medalje na mladinskem Svetovnem prvenstvu v umetnostnem kotalkanju Tanito Kajo Černe. Sprejema so se poleg tekmovalke udeležili še obe trenerki, ga. Nives in ga. Danaja, ter predsednik kluba, g. Anton Grilj. Župan je pohvalil delo v klubu, ki je bilo okronano z bronastim odličjem na svetovnem prvenstvu. Pohvale župana je bilo prijetno slišati, kar za klub pomeni dodatno motivacijo. Na srečanju je spregovorila tudi glavna akterka, to je Tanita Kaja Černe, ki se je zahvalila za vso podporo Občini Domžale, za svoj uspeh pa je prejela prelepo darilo iz rok župana, g. Tonija Dragarja.

Predsednik kluba, g. Grilj, je ob kratki predstavitvi tekmovalke omenil, da ima Tanita (ter posledično kotalkarski klub Pirueta) sedaj srebrno medaljo z evropskega prvenstva, bron s svetovnega prvenstva, želimo pa si lahko samo še zlato medaljo ali z evropskega ali svetovnega prvenstva. Povabilo župana kaže, da aktivno spremlja vse športne dogodke in nastope tudi v manj znanem športu, kot je umetnostno kotalkanje. Sprejem pri županu pomeni motivacijo za nadaljnje delo in hkrati čast za Kotalkarski klub PIRUETA. Trdo delo, poveljanost, veselje ob uspehu so gonilna sila, ki daje klubu zagon, da si prizadeva ponuditi vse potrebne pogoje, da bi tudi v prihodnje prispele spodbudne novice z različnih prvenstev v umetnostnem kotalkanju.

MARJANA TROJANŠEK

NK ROLTEK DOB

Mladinci in kadeti tudi letos odlični!

Kadeti Nk Roltek Dob po desetem krogu z osvojenimi 12 točkami zasedajo na lestvici 2. SKL trenutno šesto mesto.

Mladinci Nk Roltek Dob po prav tako desetem krogu na lestvici 2. SML z osvojenimi 17 točkami zasedajo odlično peto mesto.

Na skupni lestvici tako po 20 odigranih tekmah z osvojenimi 29 točkami (8z, 5r,7p) zasedajo mladi nogometaši Nk Roltek Dob odlično šesto mesto.

Vsi vabljeni v petek, 31. novembra 2014, v Bilje, navijati za naše mladince in kadete. Fantje bodo odigrali enajsti krog 2. SML /SKL proti ekipi ND Bilje.

Kadetska ekipa bo tekmo začela ob 12. uri, medtem ko se bodo mladinci pomerili ob 14. uri.

Fantje trdo trenirajo za skupni cilj, ki je uvrstitev v 1. SML/SKL.

Potrebujejo podporo s tribun, zato vsi lepo vabljeni!

2. SML – zahod 10. kolo

Roltek Dob - Slovan 2:0 (2:0)
2:0 8 - Kotnik Luka (28')

1:0 6 - Zagorec David (9')

2. SKL – zahod 10. kolo

Roltek Dob - Slovan 2:2 (1:1)
1:1 10 - Kotnik Luka (35') 11m
2:2 9 - Avbelj Aljaž (60')

Vsi za šampione iz Doba!

GREGOR HORVATIČ

PRESS NK ROLTEK DOB

na kratko

NOGOMET

Domžalam se nasmiha naslov jesenskega prvaka

Domžalski nogometaši so po sedemnajstem krogu še vedno trdno zasidrani na vrhu prvoligaške lestvice in s tem absolutni favoriti za naslov jesenskega prvaka.

Na drugi strani pa nogometaši Radomelj ostajajo na zadnjem mestu s petimi točkami. Tako eni kot drugi pa skrbijo, da se v domžalskem športnem parku skoraj vsak konec tedna odvija prvoligaški spektakel. Domžalčani so v zadnjih treh krogih dosegli šest zadetkov, prejeli niso nobenega. Tako so bili uspešni proti Luki Koper, ki je gostovala v Domžalah in odšla domov poražena po rezultatu 2 : 0. Sledilo je gostovanje v Ljudskem vrtu pri evropskem Mariboru, ki je tudi tokrat klonil z 1 : 0. Domači derbi, ki so ga tokrat gostile Domžale, je prinesel še tri zadetke v mrežo Radomelj, ki so poleg Radomelj izgubili tudi na Areni Petrol proti Celju (5 : 0 za Celje), z Zavrčem odigrali srečanje, na katerem so dosegli tudi zadetek (1 : 2), a na koncu kljub temu zmaga Zavrča ter zadnji, že omenjeni odigrani krog proti Domžalam, ko so slednje slavile 3 : 0. Je pa pred tekmo nekaj težav povzročalo vreme, saj so jo morali zaradi razmočenega igrišča prestaviti s sobote na nedeljo, za natanko 23 ur. Podobna situacija je bila tudi na prvem medsebojnem srečanju v letošnji sezoni med Radomljami in Domžalami, ko je nekaj časa ni bilo jasno, ali bo tekma lahko izvedena ali ne.

(MKK)

KK HELIOS SUNS

Helios napredoval v Pokalu Spar

Košarkarji Helios Suns so po dveh srečanjih proti grosupeljskem Grosbasketu v tretjem krogu Pokala Spar na prvi tekmi osvojili visoko zmago in si pred povratno tekmo priborili kar 17 točk prednosti (85 : 68). Čakala jih je še druga tekma, tokrat v gosteh, kjer so grosupeljski košarkarji odigrali veliko bolje in tekmo na koncu tudi dobili (77 : 65). Na srečo pa to ni zadostovalo za skupno zmago, ki so jo Domžalčani osvojili s petimi točkami prednosti. Je bila pa tekma usodna za Matica Rebca, ki je sredi tekme zapustil parket zaradi bolečine v kolenu. Domžalčane v nadaljevanju Pokala Spar čaka ekipa iz Tolmina, ki velja za lažjega nasprotnika, tako da so vse bližje cilju – uvrstitvi na zaključni turnir.

V prvi slovenski košarkarski ligi pa so v zadnjih štirih krogih Domžalčani osvojili tri zmage in dva poraza. Po uspehu v prvem krogu proti Portorožu, ki so ga v gosteh premagali s 64 : 59, so bili boljši tudi od Šenčurja, ki je v Domžalah gostoval sredi oktobra. Helios Suns so na igrišču dosegli tesno zmago (76 : 74) in v polni dvorani gledalcev naredili pravi spektakel – ob in na igrišču. Sledila je gostujoča tekma pri Tajfunu iz Šentjurja, kjer so zabeležili prvi poraz – 74 : 68 in v nadaljevanju v domači dvorani premagali Maribor Novo KBM s tremi točkami prednosti (71 : 68). Gostovanje proti mednarodno obarvani Krki v Novem mestu je bilo v znamenju polnega avtobusa domžalskih navijačev, ki so svoje ljubljence pospremili na tekmi. Zelo dobro vzdušje je dalo košarkarjem Helios Suns sicer kar nekaj zagona in motivacije, da so se borili proti boljši ekipi, a na koncu vseeno priznali poraz Krki. Končni izid 69 : 58.

MKK

Zmagovalec Ig, Domžale oslabiljene

Članska liga – zahod

ŠAH V 1. članski ligi – zahod, ki je v treh vikendih potekala v Ljubljani, je prepričljivo zmagala zasedba Iga, z mednarodnim mojstrom Igorjem Jelesnom na čelu in vrsto obetavnih mladih šahistov, med njimi je Tim Janželj, ki je na letošnjem članskem prvenstvu zasedel tretje mesto.

Domžale so tokrat med desetimi ekipami pristale na sedmem mestu, po tem, ko so bila zadnja leta trikrat druge, lani pa so le za las zgrešile državno ligo. Zaradi raznih okoliščin mednarodni mojster Mladen Milenković ni odigral nobene partije, Marjan Karnar le eno, Ivan Bratko pa pet – ti so prvopostavljeni člani Domžal. Povrh Matej Filip študira v tujini, tako da je zelo hrabro vlogo odigral Jure Plaskan, ki je ves čas igral v vrhu ekipe. Ta je štela šest članov, odigranih je bilo devet kol. Med posamezniki je bilo devet kol. Med posamezniki je Marjan Šemrl dosegel tri in pol, Špela Orehek pa kar štiri in pol točke, oba iz šestih partij, Lan Turek tri in pol točke iz petih, Jože Skok pa štiri iz osmih partij, vendar je imel petkrat

črne figure. Požrtvovalni Plaskan je edini odigral vseh devet partij in priboril ekipi solidne štiri točke, pri tem ga je spremljala tudi smola. Pohvaliti velja kapetana Francija Koširja, ki je poskušal v slehernem kolu sestaviti najboljšo zasedbo. Preostale ekipe so igrala z najmočnejšimi postavami, Val iz Kopra je okrepil celo velemojster Vladko Bogdanovski. Letos sta se zelo dobro odrezali primorski ekipi Piran in Val Koper, nista pa ogrozili Iga, saj sta v predzadnjem kolu med seboj miroljubno remizirali. Zadnje mesto je dosegel Stari Mayr Kranj, v nižjo 2. člansko ligo – zahod pa so izpadle Jesenice, čeprav so osvojile odlično peto mesto. Nimajo namreč zagotovljenih mladinskih in ženskih zasedb, kar je pogoj za nastopanje v članskih ligah na državni ravni. Vrstni red: Ig 37,5, Piran 31,5, Trebnje BMP 30,5, Val Koper 29,5, Jesenice 28, Tomo Zupan Vzajemna 27,5, Domžale in Gorenjka Lesce s po 25,5, Kočevje 18 in Stari Mayr Kranj 16,5.

JOŽE SKOK

Poleg namiznoteniške lige tudi pokalne tekme

Ekipa NTS Mengeš, ki že vrsto let igra v 1. Slovenski namiznoteniški ligi, po šestih odigranih kolic trenutno zaseda šesto mesto.

NTS MENGEŠ Po dveh zaporednih porazih v oktobru (enim pričakovanim, proti državnemu prvaku Krki iz Novega mesta, ter enim nepričakovanim – proti Iliriji iz Ljubljane) je v novembru sledila tekma proti ekipi Kema 2 iz Puconcev. Proti prekmurski ekipi so nastopili oslabiljeni (Klemen Jazbič zaradi poškodbe noge nekaj časa ne bo mogel

je imel odličan dan in njegova dnevna pripravljenost je bila res fenomenalna, saj je v tekmi, polni preobratov in lepih ter privlačnih točk z ene in druge strani, premagal tudi Tomaža Pelcarja, ki je ekipi NTS Mengeš tokrat sicer povzročal največ težav. Mengšani tako so že povedli s 4 : 2 in v dvoboju, ki je sledil, je David Orešnik moral premagati Tomaža Pelcarja, sicer bi lah-

Ekipa NTS Mengeš pred začetkom dvoboja, od leve proti desni: Aljaž Frelih, Nejc Erjavec, Andraž Avbelj in David Orešnik, povsem na desni delegat Jože Mlakar

igrati, nadomestil ga je mladi Nejc Erjavec, kot rezerva pa je bil pripravljen tudi Aljaž Frelih). A Mengšani so tokrat pokazali zobe in pozitivno presenetili tako sebe kot tudi trenerja Gregorja Gostišo in gledalce. Že v uvodni igri je Nejc Erjavec motivirano nastopil proti Gorazdu Horvatu in malo je že dihalo po presenečenju, a je Nejc vseeno izgubil ta dvoboj z 0 : 3. V nadaljevanju je David Orešnik v igri poti Mirku Ungerju začel odlično in zmagal prvi niz, a žal takoj izgubil drugega, nato dobil tretjega, izgubil četrtega in po dramatični igri v petem (odločilnem) ponovno zmagal, ob tem pa je več kot očitno močno izmučil Mirka Ungerja, ki v nadaljevanju tega ligaškega dvoboja enostavno ni imel več dovolj moči proti Andražu Avblju in je gladko izgubil s 3 : 0. Andraž Avbelj

ko sledil preobrat in bi Mengšani ob najbolj neugodnem razpletu lahko celo izgubili dvoboj. David je prikazal verjetno svojo letošnjo najboljšo igro ter zmagal s 3 : 2, kar je pomenilo tudi končno zmago za NTS Mengeš s 5 : 2. V decembru imajo ligaši odmor, naslednje tekme se začno januarja 2015. Odvijati pa se je začelo tudi pokalno namiznoteniško tekmovanje – ekipa NTS Mengeš 2 (Frelih Aljaž, Zajc Tine, Hribar Rok, Pavli Tim) je v pokalni tekmi proti ekipi NTK Fužinar Interdiskont po odlični igri žal izgubila s 4 : 5. Tri točke je prispeval Aljaž Frelih, eno pa Tim Pavli. Ekipo NTS Mengeš 1 (Avbelj Andraž, Orešnik David, Erjavec Nejc) čaka najprej gostovanje na Muti. Več o pokalnem tekmovanju pa prihodnjič.

JANEZ STIBRIČ

Tudi iz Zagorja z medaljami

31. Slovenija kickboxing open v Zagorju ob Savi je v začetku novembra 2014 prinesel veliko veselja tudi članom in članicam Kluba borilnih veščin Domžale.

KLUB BORILNIH VEŠČIN DOMŽALE Več kot 550 tekmovalcev in tekmovalk iz 66 klubov in 9 držav je prikazalo veliko borbenosti, hrabrosti in odličnega poznavanja te borilne veščine, prav nič pa za njimi niso zastajali tekmovalci in tekmovalke iz naše občine.

disciplini light contact – 46 kg, enako pa si je tretje mesto priboril Franci Pavlič v disciplini kick light – 79 kg. Tekmovala sta tudi mlajša kadeta Gaja Hribar in Jan Kresnik, ki sicer nista posegala po medaljah, vendar sta z borbenostjo dokazala, da sta iz tekme v tekmo boljša.

Tako je na tem mednarodnem turnirju Andrej Repnik dosegel prvo mesto med člani v disciplini kick light – 69 kg. Na njegovo premoč kažejo tri zmage, vse 3 : 0. Hana Mihelčič, starejša kadetinja, se je uvrstila na tretje mesto med kadetinjami pod 16 let v

Do konca letošnjega leta, ki bo Klubu borilnih veščin Domžale ostal v spominu kot eno izmed najuspešnejših let, bo še nekaj priložnosti za dobre rezultate, ki jih bodo mladi borci zanesljivo izkoristili.

VERA VOJSKA

Sedem zaporednih zmag

Po vse prej kot blestečem uvodu v novo sezono in menjavi trenerja je člansko moštvo aktualnih prvakov 2. SNL pokazalo svoj pravi, šampionski obraz in se z nezavidljivega zadnjega mesta po nekaj odigranih krogih zavihtelo na sredino lestvice letošnje izvedbe tekmovanja v 2. SNL.

NK ROLTEK DOB 'Modri iz Doba' za vodilnim Nk Krško zaostajajo osem točk, kar ne predstavlja (pre)velike razlike, posebej ker je vzdušje v ekipi odlično.

so njegove besede, prav zadnje rad poudari v vsakem intervjuju. Z bratom Mirosmolnikarjem, sicer pomočnikom trenerja, sta se v 'trenerkem dvojcu' dobro znašla.

Dušan Smolnikar je po tem, ko je prevzel krmilo aktualnih prvakov iz Doba, postavil tudi svojevrsten rekord, saj je nanizal 7 zaporednih zmag, kar pa je dokaz, da se je z njegovim prihodom na mesto glavnega trenerja ekipe tudi marsikaj spremenilo.

»Pred nami je jesenski premor, sledi čas za regeneracijo, v februarju se bodo pred pričetkom spomladanskega dela prvenstva nogometaši vseh selekcij odpravili na priprave v sosednjo Hrvaško, delo, delo in še enkrat delo,«

V zaključku jesenskega dela je na razporedu le še zaostala tekma 14. kroga s Tolminom, prvenstvo pa se bo po premoru nadaljevalo 15. marca 2015. Vsi za šampione iz Doba!

Informacije o tekmah, igralcih in ostalih dogodkih lahko spremljate tudi na naši spletni strani www.nkdob.com oziroma na naših Facebook in Twitter (@NkRoltekDob) straneh.

GREGOR HORVATIČ
PRESS NK ROLTEK DOB

Bron na mednarodnem tekmovanju v Bratislavi

V glavnem mestu Slovaške, v Bratislavi, je potekalo Odprto prvenstvo Slovaške v namiznem tenisu za kadete in kadetinja.

NAMIZNI TENIS Pod vodstvom trenerja Davida Orešnika sta Slovenijo na tekmovanju uspešno zastopali Ana Tofant in Katarina Stražar, tekmovalki NTS Mengeš. V tekmovanju dvojic sta osvojili bronasto medaljo.

Do uspeha sta mladi igralki prišli po napornem tekmovanju, saj sta v predtekmovanju najprej premagali poljski vrstnici s 3 : 1. V prvem krogu sta nato s 3 : 1 premagali Hrvatici,

ugnali češko dvojico in osvojili bronasto medaljo. Za vstop v finale sta ju premagali Hrvatici, bilo je tesno 3 : 1 (- 10, 8, - 14, - 8.).

Odlično sta igrali tudi v ekipnem delu tekmovanja, kjer sta v skupini osvojili prvo mesto. S 3 : 0 sta premagali prvo ekipo Francije in češko B ekipo, s 3 : 2 pa še Belorusijo in Slovaško. V finalnem delu jima žreb ni bil naklonjen, saj sta se v prvem krogu

Trofeo Transalpino, mednarodno tekmovanje v namiznem tenisu za mlade do 15 let (U-15). Nastopili so mladi namiznotenisači iz Italije, Švice in Slovenije. Tekmovalo se je v kategoriji ekipno ter tudi kategoriji posamezno; za ekipo so igrale različne regije Italije in Švice, za Slovenijo pa so nastopali pri fantih Aljaž Freljih (NTS Mengeš) in Lovro Jemec (NTK Škofja Loka), pri dekletih pa Nika Kobetič

Katarina Stražar in Ana Tofant sta se na stopničkah za zmagovalke pridružili najboljšim evropskim mladim namiznotenisačicam na mednarodnem tekmovanju v Bratislavi in se veselili osvojenega tretjega mesta.

v drugem krogu pa sta naši igralki v neposrednem TV-prenosu igrali proti Nemkama Wan Qian in Anastasiji Bondarevi. Tekma je postregla z nekaj vrhunskimi potezami, naši igralki pa sta zmagali z rezultatom 3 : 1. V četrtfinalu sta v izredno pomembni tekmi, ki je že odločala o medalji,

(osmina finala) pomerili s Korejkama in izgubili s 3 : 1. Zmago je prispevala Ana Tofant. Med posameznicami pa sta tekmovali v tolažilni skupini, Katarina je osvojila 17. do 32. mesto, Ana pa 5. do 8. mesto.

Konec oktobra pa je v Italiji, v kraju Angole Terme, potekalo že 23.

(NTS Mengeš) in Nuša Bolte (NTK Križe). Ekipno so dosegli (kot Slovenija) odlično tretje mesto (tekmovalo je več kot 10 ekip), posamezno je Nika Kobetič zasedla končno drugo mesto, Aljaž Freljih pa 5. do 8.; Nuša in Lovro sta bila 9. do 16.

JANEZ STIBRIČ

Po naslov najboljša v Kolumbijo

Saša Golob še zdaleč ni naredila svoje zadnje gimnastične vaje!

GIMNASTIKA Naslovi državne prvakinje, odličja s svetovnih pokalov, uspehi na svetovnih prvenstvih in za piko na i še nastop na olimpijskih igrah 2012 v Londonu – pa simpatična Domžalčanka še ni rekla zadnje. Čeprav je že večkrat razmišljala o prekinitvi uspešne kariere vrhunske telovadke, se je varovanka trenerke Ljudmile Korolenko, sicer članica ljubljanskega GIB-a, odločila za še en izziv – olimpijske igre 2016 v brazilskem Rio de Janeiru. »Šla bom korak za korakom. Izbirna tekma za olimpijske igre je svetovno prvenstvo 2015 v angleškem Glasgowu. Tam bom morala nastopiti v mnogobojju, na vseh štirih orodjih, kar bo svojevrstni izziv, saj na preskoku in bradlji nisem tekmovala že od Londona.«

Tekmovalci v športni gimnastiki so točke za svetovni pokal za leto 2014 zbirali na šestih tekmovanjih. Zadnje se je odvijalo med 7. in 9. novembrom v kolumbijskem Medellinu, tudi z udeležbo Saše, ki je šla tja prav zaradi točk za zmago v skupni razvrstitvi svetovnega pokala sezone 2014 na parterju – in jo tudi osvojila. Po uspešnih nastopih v Nemčiji, Katarju, ljubljanskem Tivoliju in na Hrvaškem je slovenska reprezentantka tekmo na Portugalskem izpustila, kolumbijske preizkušnje pa se je udeležila skupaj s še petimi slovenskimi predstavnicami. Navdušena študentka medicine je bila po kvalifikacijskem nastopu na parterju tretja, v finalu pa je rezultatu

12.975 točke še nekaj dodala, tako da je bila od njene ocene 13.150 boljša le predstavnik Peruja. »Na začetku julija sem imela operacijo gležnja, ki je bila res nujna, če se želim resno lotiti še enih priprav in sezone pred olimpijskimi igrami 2016. Tekmo svetovnega pokala na Portugalskem in svetovno prvenstvo sem morala izpustiti, v Kolumbijo pa sem šla kljub bolečini v gležnju po skupno zmago. Vedela sem, da za zmago tekmujem s Portugalko in da bo šlo zelo na tesno – tista, ki bo boljša v Kolumbiji, bo skupna zmagovalka. Po mojem drugem in njenem tretjem mestu v finalu sem se tako jaz veselila zlagtega odličja in zmagovalnega šopka.«

BOJANA

Predstavitev zdravih društev v Domžalah

Domžale so lahko ponosno mesto, saj imajo kopico kvalitetnih športnih društev, ki delujejo na področju dela z otroki, specifikami športa in športne rekreacije.

ŠPORTNA UNIJA SLOVENIJE je množična družbena organizacija športa za vse v Sloveniji, ki združuje raznovrstne organizacije, ki se ukvarjajo s športno rekreacijo in športno vzgojo.

Promocijo gibanja in zdravega življenjskega sloga širimo z nacionalnimi projekti, med katerimi je tudi Zdravo društvo – nacionalna mreža društev za kvalitetno gibanje, druženje in informiranje.

Za pridobitev znaka kakovosti morajo društva dosegati zastavljene cilje, kvaliteto, znanje, urejenost znotraj društva in strokovno usposobljenost kadra. Z znakom 'zdravo društvo' lahko društva javnosti dokažejo, da je njihova ponudba vadbenih programov, namenjena ohranjanju in krepitevi zdravja, visokokakovostna in strokovno vodena. Za vadeče to pomeni, da lahko izberejo najprimernejši program in vadbo varno.

Domžale se lahko pohvalijo kar s tremi društvi – imetniki certifikata **zdravo društvo**, ki med seboj tudi uspešno sodelujejo.

Športno atletsko društvo Mavrica, s predsednico društva Mojco Grojzdek na čelu, uspešno deluje na področju rekreacije za otroke do desetega leta. Društvo izvaja tudi program za začetnike, imenovan **Zdrava vadba ABC**, ki je namenjen vsem v starosti 18 do 60 let, še posebej primeren pa je za telesno manj in nedejavne. Otroci in

odrasli lahko izvedo veliko o osnovah gibanja, zdravem načinu prehranjevanja, ki spodbuja sodelovanje z lokalnimi predelovalci hrane, in se veselijo v gibalno-družabnih aktivnostih. Društvo gradi na osnovah športa za vse.

Telovadno društvo Partizan Domžale je eno najstarejših društev, ki je s svojo tradicijo vzgojilo in še vedno vzgaja otroke in odrasle v osebe z dobrimi gibalnimi predispozicijami. Vsem, ki se čutijo sposobne za rekreacijo, ponuja širok spekter programov, to so med drugim odbojka, mali nogomet, petanka in košarka. Društvo se ukvarja tudi z rekreacijo in osnovami gimnastike za otroke od četrtega leta dalje. Pretekla izkušnje so pokazale zelo dobro sodelovanje z drugimi društvi.

Društvo šola zdravja, s predsednico Zdenko Katkič na čelu, skrbi za pretežno starejši del populacije in združuje prek 1000 članov z vse Slovenije. Vsako jutro ob 7.30 se Domžale prelevijo v oranžne barve, saj lahko ob dobro urejenih rekreacijskih poteh srečate člane društva. Društvo izvaja vadbo *1000 gibov*, ki jo priporoča dr. Vladimir Grishin. Poskrbljeno je tudi za druženje in kvalitetno preživljanje prostega časa. Društvo organizira predavanja s področja zdravja in preprečitve ter omogoča potovanja po Sloveniji in tujini.

ŠPORTNA UNIJA SLOVENIJE – POVEZANI V GIBANJU!

Kaja Faganel in Kaja Grošelj – državni prvakinji

V Celju je 18. 10. 2014 potekalo tretje Klubsko ekipno državno prvenstvo do 12 let v pospešenem šahu.

ŠAH V fantovski konkurenci je nastopilo 18 ekip iz vse Slovenije, v dekliški pa 11. Šahovsko društvo Domžale je imelo v vsaki konkurenci po eno ekipo. Dekliška ekipa v postavi Kaja Faganel in Kaja Grošelj je svoj nastop odlično opravila. Dekleti sta bili tihi favoritini, vseeno pa smo se veselili vsake zmage. V sedmih dvo bojih sta le enkrat remizirali, ostale pa sta zmagali in tako z 11 točkami prepričljivo ugnali vso konkurenco. Ekipi na drugem in tretjem mestu (ŠK Postojna in ŠK Triglav Krško) sta zbrali po 9,5 točk. S tem se Šahovsko društvo Domžale po nekaj letih spet veseli prvega mesta v tekmovanju v mladinski konkurenci. Z nameček je Kaja Faganel na prvi deski osvojila kolajno za najboljši rezultat.

Fantovska ekipa Domžal v zasedbi Straže Matija, Straže Jurij, Hiti Erik in Hiti Tim je prikazala spremenljivo igro in na koncu dosegla deveto mesto. Fantje so vsekakor sposobni več, a to ni bil njihov dan. Zmagala je ekipa ŠD Kočevje Inotherm, drugo mesto je pripadlo ŠK Komenda Popotnik, tretje pa ekipi ŠK Postojna 2.

Tekmovanje je potekalo v gostišču Pri Medvedu, v organizaciji Šahovske zveze Slovenije.

Žal igralni pogoji niso bili na ravni državnega prvenstva. Osvetlitev je

bila slaba, pri fantovski konkurenci pa je bila taka gneča, da so se sosednji igralci dobesedno dotikali drug drugega. Nekaj zadrege je bilo tudi pri zagotovitvi ustrezne količine kosil. Vseeno

pa to ni zmanjšalo naše dobre volje in zadovoljstva. Na poti domov smo se ustavili še na trojanskih krofih in s tem uspešnemu dnevu dodali piko na i.

BOŠTJAN GROŠELJ

Husse - visokokakovostna prehrana za pse in mačke iz Švedske • Brezplačna dostava • Svetovanje • Kakovosten servis

Naročite **brezplačni vzorec** hrane, ki vam ga **dostavimo** na dom, na www.husse.si ali na [fb](https://www.facebook.com/husse.si).

• Vse informacije o Husse izdelkih na št. 051 312 003 ali na husse.pacek@gmail.com.

Za naročnike posebne ugodnosti!

Za vse kupce Husse ponujamo **10% popust** ob prvem nakupu. Izrežite kupon ter ga ob naročilu pokažite dostavljalcu.

5.12. MIKLAVŽEV POPUST

30% NA VSE

Bistro z zdravo hrano t: 01/620 47 16

ŠPORT

Pozitiven vpliv vsakodnevnih jutranjih telovadb

Člani društva Šola zdravja iz skupin Ihan in Domžale na delavnici Moje zdravje včeraj in zdaj, kjer smo preverili, kakšno je počutje udeležencev po vključitvi v jutranjo telovadbo 100 gibov.

ŠOLA ZDRAVJA Člani ihanske skupine so se 22. oktobra zbrali v Domu Krajevne skupnosti Ihan, delavnico pa je vodila Marija Đukič, vadiateljica skupine Ihan. Naslednji dan, 23. oktobra, so se delavnice na isto temo udeležili še člani domžalskih skupin Šole zdravja v osnovni šoli Domžale.

več zamisliti jutra brez telovadbe (89 odstotkov vprašanih). Tako sta obe delavnici potrdili pozitiven vpliv vsakodnevnih polurnih telovadb in se je bodo z veseljem udeleževali še naprej, ker se jim dan začne veselo in spodbudno.

NEDA GALIJAŠ

Delavnico je vodila Neda Galijaš, koordinatorica programov Šole zdravja. Namen delavnic je bil pogovor o počutju in težavah, ki so jih imeli člani pred vključitvijo na jutranjo telovadbo 1000 gibov, in na zdajšnji čas, ko že nekaj let redno zjutraj hodijo k telovadbi. Delavnic se je skupaj udeležilo trideset oseb, povprečno starih 65 let.

Iz pogovora na delavnici je bilo jasno, da jim jutranja telovadba zelo koristi, kar potrjuje tudi dejstvo, da se nobenemu med vprašanimi ni poslabšalo stanje pri nobeni od naštetih težav. Udeleženci so namreč izpolnili anketni vprašalnik, ki je med drugim vseboval vprašanja o njihovem počutju pred vključitvijo v redno telovadbo in po njej. Pri 80 odstotkih udeležencev so se težave z ravnotežjem zelo izboljšale, saj imajo pri telovadbi '1000 gibov' sklop vaj za ravnotežje, ki očitno vodijo k izboljšanju. V anketi so zajeli veliko težav, ki spremljajo starejše ljudi današnjega časa. Rezultati, ki so jih dobili, so zelo spodbudni. Počutje se je pri večini zelo izboljšalo (ali čutijo, da se izboljšuje) pri več kot polovici vprašanih, po zaslugi vaj, ki jih je sestavil nevrolog Nikolay Grishin, dr. med. Pri izbiri vaj je upošteval težave, ki jih je leta poslušal v svoji ordinaciji od pacientov. Tako telovadba 1000 gibov predstavlja vaje od dlani do podplavov po določenem vrstnem redu. Po rezultatih ankete sodeč, sta skrbno izbrane vaje in njihovo pravilno izvajanje, za kar skrbijo usposobljeni prostovoljci, botrovali precejšnjemu izboljšanju počutja udeležencev tovrstne telovadbe na splošno.

Izvedeli smo, da se poleg telovadbe 1000 gibov člani skupin v Ihanu in Domžalah veliko sprehajajo (97 odstotkov). Bolj jim je pri srcu počasna hoja, ko se lahko pogovarjajo in se ne zadihajo. Na podlagi navedenih rezultatov je jasno, da članom društva Šola zdravja telovadba 1000 gibov veliko pomeni in si ne morejo

Atletska abeceda – osnova gibanja

Vsak si želi, da bi se njegov otrok dobro razvijal, izkoristil vse danosti, ki jih je prinesel na svet, in pri tem užival.

Mnogokrat starši v preveliki vni otroka že pri rosnih letih vpišejo v zelo usmerjen trening določenega športnega programa, kjer ne razvija širokega spektra spretnosti, ki mu tudi v vsakdanjem življenju pridejo še kako prav. Izkušnje kažejo, da je dobro otroka v drugem letu starosti spodbujati k športnemu udejstvovanju, spoznavanju različnih športov in mu predstaviti aktivnosti na zanimiv in zabaven način. Poleg druženja z vrstniki otroci pridobivajo tudi osnove koordinacije, gibanja, orientacije v prostoru, hitrost, moč, kondicijo in vztrajnost.

V Športnoatletskem društvu Mavrica se tega dobro zavedamo, zato imamo več raznolikih programov. Za najmlajše je na voljo 'Mavrična abeceda gibanja', ko želi sodelovati vsa družina, si izberejo 'Družinsko atletiko', 'Gibalne urice' pa navajajo otroke tudi na samostojno športno udejstvovanje. 'Atletska abeceda' prinaša otrokom osnove atletike in gimnastike, spretnosti z žogo pridobivajo z 'Mavrično žogo' in nadgrajujejo z 'Igrami z loparji'.

S tem damo možnost otroku, da spozna različne športe, pokaže, kaj ga veseli, in skupaj s starši odkrije svoj talent. Okrog devetega leta je otrok pripravljen za usmeritev v posamezni

šport, ki si ga izbere. Pred to starostjo je usmerjanje otroka v posamezno disciplino lahko zelo dvorezni meč, ki se na dolgi rok ne obrestuje.

Če še ne vadite, vas vabimo, da to storite in se nam pridružite pri katerem koli zgoraj navedenem programu. Navada, ki jo boste v rosnih letih

dali otroku, bo velika vrednost za vse življenje. Več o naših programih za otroke, odrasle in družine si lahko preberete na <http://sadmavrica.si> ali pokličete na 031/314-870. Privoščite si dan brez televizije in računalnika!

PREDSEDNICA DRUŠTVA
MOJCA GROJZDEK

Začela se je tekmovalna sezona Šole košarke

Letošnja domžalska Šola košarke, ki jo izvaja Košarkarski klub Domžale, se ponaša z novo vključeno osnovno šolo – že deseto, saj se jim pridružujejo osnovnošolci in osnovnošolke Podružnične šole Krašnja.

Košarka je najboljši šport na svetu in radi jo imamo!

SMUČARSKI SEJEM

ZIMSKO ŠPORTNE OPREME

ŠPORTNI ŠOTOR NASPROTI MERCATOR CENTRA DOMŽALE
petek 12.12.2014 od 15.00-19.00
sobota 13.12.2014 od 9.00-19.00
nedelja 14.12.2014 od 9.00-17.00

SMUČARSKO DRUŠTVO DOMŽALE

KOŠARKA »Ti so prve tekme obiskali še malo bolj sramežljivo, a verjamemo, da bo že prihodnjič bolje. Zato pa so se naše standardne šole odrezale toliko bolje in dvorana je bila od jutranjih ur dalje nabito polna nadobudnih košarkarjev in košarkaric, na tribunah pa so jih glasno spodbujali starši, brati, sestre, dedki, babice ...« pravijo v KK Helios Domžale.

Šola košarke predstavlja druženje, aktivnost za osnovnošolce in osnovnošolke, pri kateri rezultat ni v prvi vrsti. »Namen tekmovalnih dni je, da se košarkarji pokažejo svojim staršem, spoznajo nove prijatelje in vidijo, kako delujejo na ostalih šolah. Tudi zato trenerji poskušajo minutažo na igrišču porazdeliti čim bolj enakomerno med

vse košarkarje, da vsak od njih doživi nekaj samo svojih bleščečih minut na parketu,« poudarjajo organizatorji.

Je bil pa tokratni turnir pravi užitek za mlade košarkarske navdušence, saj so jih obiskali članski košarkarji Helios Sunsov, ki so si ogledali nekaj tekem, jih nekaj z njimi celo odigrali, pri nekaterih pa so pomagali kot tre-

nerji oz. pomočniki trenerjev. Zabave in smehe res ni manjkalo.

Tudi tokrat je na prvi tekmovalni dan nastala velika skupinska fotografija ob otvoritvi sezone, in kot pravijo v klubu, je ta najverjetneje najbolj 'bogata' do sedaj, kar je še dokaz več, da košarka med najmlajšimi v Domžalah in okolici raste iz leta v leto. **MAK**

TRDO DELO V KOMBINACIJI S TALENTOM

LOKOSTRELEC LUKA ARNEŽ

Med mladimi uspešnimi člani in članicami Lokostrelskega kluba Kamnik je tudi Domžalčan Luka Arnež, ki se ukvarja s tekmovalnim lokostrelstvom. Udeležuje se vseh tekmovanj na državnem nivoju ter s svojimi klubskimi kolegi dosega odlične rezultate.

Vera Vojska
Foto: Iztok Dimc

Prav tako pa se v zadnjih letih uspešno udeležujejo tudi mednarodnih tekmovanj kot predstavniki kluba ali člani slovenske reprezentance. Z državnim prvakom med kadeti, kar je doslej po Lukovem mnenju njegov največji uspeh, sem se pogovarjala o njegovi življenjski in športni poti, za kateri sva na kratko ugotovila, da sta zelo uspešni ter da je kljub mladosti že postavil temelje, na katerih bo v prihodnje gradil svojo življenjsko in športno kariero.

Lokostrelca Luka Arnež, rojen 7. novembra 1997, je Domžalčan, s starši živi v Domžalah. Ima sestro, vsaj delček športnih genov pa je zanesljivo podedoval od očeta Marka, ki je v Domžalah poznan kot prizadeven član vodstva Smučarskega kluba Domžale, zaradi sinovih uspehov v lokostrelstvu pa se povečuje tudi njegovo zanimanje za ta šport, posebej ker so starši navadno delavni v klubih, kjer uspešno delujejo njihovi otroci. Luka je sicer rad smučal, vendar ga ni v Osnovni šoli Domžale noben šport posebej privlačil. Za današnjega dijaka 3. letnika Srednje šole Domžale v programu tehnik računalništva je bil odločilen trenutek, ko je leta 2010 na tedanjem, tudi danes zelo poznanem Kamfestu, spoznal lokostrelstvo ter prvič poskusil streljati. Lahko bi rekli, da je bila to športna ljubezen na prvi pogled, saj je sledil takojšen vpis v lokostrelski tečaj. »Od takrat mi je bil ta šport vedno bolj in bolj všeč in sem vedno raje prihajal na treninge,« obuja spomine na prva streljanja in odločitve, da lokostrelstvo postane pomemben del njegovega mladega življenja.

Starši so ga vozili na treninge v Kamnik, sam pa je poskušal usklajevati pouk in ukvarjanje z lokostrelstvom. »Lahko rečem, da to sploh ni težko. Je pa lokostrelstvo krivo, da se nisem vpisal v gimnazijo, saj sem kar kmalu ugotovil, da mi je tehnična srednja šola bližje, ne nazadnje morda tudi malce lažja, posebej ker mi je računalništvo zelo blizu in je tudi malo povezano s športom, s katerim se ukvarjam.«

Zahteva ta šport veliko časa? »Veliko. Treniram šestkrat na teden po dve uri in pol, vikendi so največkrat namenjeni tekmovanjem. Moj trener je Matija Žlender, ki je tudi trener slovenske članske selekcije. Treninje so večinoma strelski, kar pomeni, da na največ treningih streljam in delam različne strelske vaje za izboljšanje tehnike. Opravljam pa tudi treninge za fizično pripravo, to so predvsem teki in različne vaje za krepitev telesa. Včasih zaidem tudi v fitnes. Precej časa zahtevajo tudi tekmovanja. Posebej lokostrelska tekmovanja na prostem trajajo včasih ves dan. Če hočem zagotoviti dovolj časa za vse obveznosti, moram čas kar dobro načrtovati in organizirati, posebej ker si ne želim, da trpi ena ali druga stran,« pove mladi lokostrelca.

Zakaj si je ta šport še posebej všeč? »Ker je psihičen in fizičen šport. Poleg tega je tudi zelo umirjen šport. Veliko ljudi si misli, da je ta šport zelo lahek in da zanj ne potrebuješ nobene fizične moči. Ko pa ga preizkusijo sami, kar hitro spremenijo mnenje. A ko to fizično moč en-

Veliko ljudi misli, da je ta šport zelo lahek in da zanj ne potrebuješ fizične moči. Ko pa ga preizkusijo sami, kar hitro spremenijo mnenje. A ko to fizično moč enkrat dosežeš in začneš odlično streljati, postane ta šport 150-odstotno psihične narave.

krat dosežeš in začneš odlično streljati, postane ta šport 150-odstotno psihične narave. Kot v vsakem športu je talent lepo imeti, ampak najpomembnejše je seveda trdo delo.«

Lokostrelstvo je manj poznan šport, zato sva v pogovoru nekaj več besed namenila predstavitvi. Luka takole predstavlja lokostrelstvo: »V lokostrelstvu obstajajo štiri discipline: tarčno, poljsko, 3D- ter dvoransko lokostrelstvo. Pri tarčnem lokostrelstvu se strelja na tarčo, ki je točno na določeni dolžini vse tekmovanja. Pri poljskem lokostrelstvu se tudi strelja na tarče, vendar na različne dolžine ter po hribu dol ali gor. Pri 3D-lokostrelstvu pa se strelja na umetne živali. Streljaje v teh disciplinah poteka predvsem v poletnem času, v zimskem času pa se strelja v dvoranah in je podobno kot pri tarčnem lokostrelstvu, le da so razdalje krajše in tarče manjše. Tekmujem samo v tarčnem in dvoranskem lokostrelstvu, v drugih disciplinah pa se še nisem preizkusil. Pa še ena razlika je. V lokostrelstvu poznamo tudi različne vrste lokov. Jaz streljam z ukrivljenim

lokom, ki je tudi edini lok, s katerim se strelja na olimpijskih igrah. Poznamo pa še sestavljeni lok, dolgi lok in goli lok. Pri tarčnem lokostrelstvu se strelja posamezno ter ekipno. Najprej se streljajo kvalifikacije, nato potekajo dvoboji posame-

malo ga je oviralo tudi vreme, vendar zato uspeh ni nič manjši. In kaj je njegov športni cilj. »Moj športni cilj je seveda uvrstitev na olimpijske igre,« je odločen mladi športnik.

Kako v šoli gledajo na njegovo športno dejavnost? »Z naklonjenostjo, težav z izostanki ni, posebej razumevaajoč je razrednik. Je pa res, da v šoli še nimam statusa športnika, ampak ga nameram pridobiti v kratkem.« Za zdaj tudi še ne hodi toliko na velika tekmovanja, tako da v šoli ne manjka prav pogosto. Seznanjen je s tem, da Srednja šola Domžale prav športnikom namenja posebno skrb, in prepričan je, da ne bo težav v prihodnje, saj načrtuje in upa, da bo njegova športna pot še uspešnejša. Pri tem prav skromno pove, da je odlični dijak, prepričan je, da bo po končani srednji šoli študiral: ali bo to računalništvo ali bo morda s športom povezal tudi življenjske cilje, se še ni povsem odločil.

Razmišlja kdaj, zakaj v Domžalah lokostrelski šport ni organiziran? »Da v Domžalah nimamo lokostrelskega kluba, me ne moti prav veliko. Res pa je, da bi porabil kakšne pol ure na dan manj za prevoz, čeprav sem zelo zadovoljen v Kamniku. Poleg tega pa je lokostrelstvo precej nepriljubljen šport in tudi ni tako veliko tekmovalcev, zato ni tako veliko klubov. V Lokostrelskem klubu Kamnik, ki mi nudi ugodne pogoje za trening, se zelo dobro počutim.«

Je lokostrelstvo drag šport? »Mislim, da je vsak šport drag, če ga opravljaš profesionalno. Pri lokostrelstvu je kar draga oprema, posebej loki niso poceni, če se odločiš za najboljše. Tu so še puščice in nekatere zaščite za roke in prsi, druge opreme pa skoraj ni, seveda pa tudi prevoz iz Domžal v Kamnik ni zastoj. Moji edini sponzorji so starši in sorodniki.«

Je kdaj pomislil, da bi z lokostrelstvom prenehal? »Včasih ne gre, kot bi sam rad, čeprav se trudiš. Ampak prav nikoli še nisem pomislil, da bi lokostrelstvo pustil, saj so najbrž športi, ki so lažji. Prepričan sem, da me bo še dolgo spremljalo, in odločen sem se potruditi, da dosežem še večje uspehe.«

»V prostem času gremo kdaj ven s prijatelji, seveda nekaj časa preživim tudi na računalniku. Druge športe ne spremljam prav veliko, grem pa kdaj pa kdaj pogledat kakšno nogometno in košarkarsko tekmo, ne pa prav veliko. V občini Domžale ne pogrešam ničesar, saj mislim, da je to dobra občina, ki ima vse, kar potrebuje,« pove ob koncu pogovora mladi lokostrelca Luka Arnež. □

Kmetijska zadruga z.o.o. Domžale

- velika izbira izdelkov
- konkurenčne cene
- strokovno svetovanje
- tradicija

NAŠE PRODAJALNE:

- Zgornje Jarše
T 01/ 722 64 46
- Lukovica
T 01/ 723 66 50
- Ježica
T 01/ 561 48 00
- Dol
T 01/ 563 93 50
- Vrčičkar Domžale
T 01/ 721 31 62

Vljudno vabljeni!

OKOLJE

Seznam prodajalcev na tržnem prostoru v domžalah v maju 2014

Tržni prostor obratuje ob torkih, sredah, četrtkih, petkih in sobotah, razen ob praznikih. Prodajalci z oznako* imajo mesečni najem zaprtih stojnic in imajo možnost prodaje vse dneve obratovanja tržnega prostora.

NAZIV PRODAJALCA	PRODAJNI ARTIKLI	DNEVI PRODAJE
Černivec Alojzij, Radomlje	mleko iz mlekomata	24 ur na dan
Abram Marjan, Brestanica	različne klobase, salame, ocvirki, mast, tlačanka, domača panceta, slanina, sv. vrat, krače, svinjski parklji, podtrebuševina, jetrna pašteta iz lastne pridelave	*
Sašo Žaljec, s. p., Domžale	nagrobne sveče, dišeče in okrasne sveče in kokošja jajca	*
Vrabc Rikardo, Dutovlje	različno vino, likerji, žgane pijače, sadni sok	*
Zavod Jerman, Vače	suhomesnati izdelki, krvavice, pečenice, izdelki iz svinjskega mesa	*
Štrajhar Matej, Kamnik	kruh, krušni izdelki ter pecivo	*
Edi Gradišek, s. p., Dol pri Ljubljani	krofi, flancati, različne vrste potic	*
DOMES, Dol pri Ljubljani	suhomesnati izdelki, polizdelki in obarjeni izdelki	*
Anžič Branka, Domžale	vse vrste mlevskih izdelkov, orehi, med, zelenjava, fižol in jajca iz lastne pridelave	*
SRČEK, d. o. o., Lukovica	pekovsko pecivo, kruh, keksi, sladice in testenine	*
Boštjan Plešec, s. p., Domžale	izdelki iz čokolade, keksi in krofi	*
Pri starem Kovaču Alenka Pernek Pec, s. p., PE Hiša kruha, Selnica ob Dravi	razne vrste kruha, kruh iz krušne peči, pekovsko in slaščičarsko pecivo, veganski program sladice in presne tortice	*
Bučar Peter, Ljubljana	različne vrste sveže zelenjave iz integrirane pridelave, kislo zelje in zeljne glave, kislja repa	sreda in sobota
Goršek Hilda, Frankolovo	različne vrste kruha in potic, pecivo, rezanci, različni sokovi, domače sušeno sadje in zelišča, mesni izdelki (salame, slanina, ocvirki, prekajene domače klobase, bunke, budjola, pašteta)	sobota in sreda (razen 24. 12. in 31. 12.)
Svetek Franc, Ljubljana	različne vrste zelenjave, kislo zelje, kisle zeljne glave in kislja repa, sadje in jabolčni sok in kis	torek, sreda, petek, sobota
Ostanek Jože in Damjana, Šentvid pri Stični	različna zelenjava, kislo zelje in repa, domači ajvar, domača vegeta, vložena zelenjava, sušena mleta ali drobljena zelenjava in začimbe	sobote
Kopač Janez, Ljubljana - Črnuče	različne vrste zelenjave	torek, sreda, četrtek, petek, sobota
Tomaž Mulej, Zeliščna kmetija Hanuman, Polšnik	zeliščne tinkture in mazila, čaji	petek
Perc Slavko, Kog	mlečni izdelki (skuta, mladi sir, maslo, kislja smetana, jogurt ipd.), meso in mesni izdelki (tradicionalni izdelki iz Prlekije - tunka, klobase, salame ipd.), kruh, sadni kruh, mlinci	sobota
Svete Tomaž, Ljubljana Polje	med in ostali čebelji izdelki	sreda, petek, sobota
Pirnat Stanislav, Ljubljana - Črnuče	različne vrste zelenjave	petek, sobota
Moder Elizabeta Marjeta, Domžale	različne vrste zelenjave	petek, sobota
Bohinec Jamnik Dragica, Kamnik	sadikne zelenjavnih in okrasnih rastlin, različna zelenjava, rezano cvetje jeseni: dodatno še lončne krizanteme, mačehe	torek, sreda, četrtek, petek, sobota
Munda Stanko in Belec Samo, Kog	bučno olje, vino, likerji, marmelade in pripomočki Naša Republika Prlekija	16. 12. 2014
Janez Mihelič, Domžale	med in ostali čebelji pridelki	sobota
Škander Urban, Srpenica	ekološki ovčji sir, ovčja sveža skuta, ovčja slana skuta, ovčji jogurti, ovčje mleko, sirotka, zorena ovčja skuta, kozje mleko, kozji jogurt	6. 12., 13. 12., 20. 12. in 27. 12. 2014
JD-AVRIKELJ, d. o. o., Cerklje na Gorenjskem	sadikne zelenjave, sadikne cvetja za balkone, gredice in grobove, sadikne zelišč in dišavnic, rezano cvetje in cvetlični aranžmaji, suhe čajne mešanice in zelišča, različne vrste zelenjave, sadni in zelenjavni sokovi, konzervirano sadje in zelenjava	5.12., 12.12., 19.12., 24.12. in 31.12.2014
Fric Klavdija, Lovrenc na Dravskem polju	suhomesnati izdelki iz svinjskega mesa	petek, sobota
Škerl Andrej, Ljubljana	sezonska zelenjava, kislo zelje in kislja repa	sreda, četrtek, petek, sobota,
Zavod IHM Celje, Celje	hladno stiskana olja, semena, konopljni piškoti, moke, napitek Aloe arborescens	sobota
Cajhen Marko, Domžale	ročno izdelani leseni okraski in spominki	3. 12., 5. 12., 12. 12., 18. 12., in 23. 12. 2014
Škerič Alija, Blanca	različne vrste sadja, zelenjave, jabolčni sok in kis iz lastne pridelave	petek, sobota
Flander Jožica, Ljubljana	idrijska čipka	sreda
Lukežič Natalija, Trzin	ročna dela: voščilnice, nakit in praskanke	3. 12., 4. 12., 23. 12. in 24. 12. 2014
Erklavec Valentin, Domžale	različne vrste zelenjave, sadje in jajca	torek, sreda, petek, sobota
Loboda Štefi, Domžale	vse vrste zelenjave iz lastne pridelave	sobota in 24. 12. in 31. 12. 2014
Tomažin Vinko, Raka	vino cviček PTP, modra frankinja, dolensko belo vino in raška čebula	petek
Križman Marjan, Ljubljana	mleko, maslo, skuta, smetana, kajmak, kislo mleko, jogurti, različne vrste sirov in jajca	*
Tilka Bogataj, Gorenja vas	siri, namazi, sveži siri, skuta, smetana, surovo maslo, mleko, sirotka, fermentirani izdelki in ostali mlečni izdelki	*
Globočnik Dušan, Radomlje	mesnine iz lastne pridelave: iz svinjskega mesa (klobase, salame, hamburška slanina, panceta, bržola, krušna slanina, ocvirki in zaseka, šobelj) ter konjskega mesa (klobase, salame, pršut)	*
Prosenc Ana, Dol pri Ljubljani	primula, spomladansko cvetje in zelenjavne sadikne, krizanteme, božične zvezde in ciklame, jesensko cvetje (mačehe, trave)	*
Abram Marjan, Brestanica	različne klobase, salame, meso za hamburgerje, ocvirki, mast, tlačanka, krvavice	*

Opomba: Na seznamu so navedeni ponudniki, ki so zakupili stojnice do oddaje tega obvestila.

KOLUMNNA • KAM GREŠ, ČLOVEK?

ANTON KOMAT

NEVIDNI SOSTANOVALCI

Dlje ste ob računalniškem zaslonu, večja je nevarnost, da alergeni vstopijo v vaše telo.

Mnogo nas je, ki delo opravljamo na delovnih mestih v pisarnah. Tam je v bolj ali manj urejenem stanju najti marsikaj: osebni računalnik s tipkovnico in zaslonom, kupe papirjev, različne mape, telefon, morda skodelico kave, ki je bila popita že včeraj, ali drobtine od na hitro poročane malice. Nekaterim pogled na delovno mizo prebujajo ustvarjalnost, drugim vzbujajo odpor, posebej na znameniti ponedeljek, ko se začne nov delovni teden. Kakorkoli že, pogledu naših oči se ponuja bolj ali manj pričakovana slika, nekaj povsem drugega pa se nam razkrije, če pogledamo površine pod lupo ali mikroskopom. Tak pogled bi nam pokazal povsem drugačen svet: delce odmrle povrhnjice, s katerimi se hranijo srebrne ribice, drobtinice kruha, ki jih jedo pršice, ali ostanke malice, s katerimi se gostijo ščurki. Seveda drobni obiskovalci pridejo na gostijo, ko nas ni. Pred nami se čez dan skrivajo v zaprašenih mapah, špranjah ali med papirji v predalih in postanejo dejavni ponoči.

Njihova navzočnost povzroča nekaj neprijetnih posledic. Delci teles teh živali ali njihovi iztrebki so namreč hudi alergeni. Statična električna zračna polja povzročajo električni naboj, zaradi njega delci lebdi v zraku in vstopajo v naša dihala in oči ter se usedajo na kožo. Dlje ste ob računalniškem zaslonu, večja je nevarnost, da vstopijo alergeni v vaše telo.

V preprogah lahko kar mrgoli pršic ali ličink in odraslih živali drobnega preprognega hroščka. Hrošček in njegova ličinka sta dolga 3,5 mm in prekrita s številnimi dlačicami, ki se rade lomijo. Številni so alergični na dlačice teh živali in kaj hitro dobijo značilne kožne reakcije.

Tudi naš stol, ne glede na njegovo nabavno ceno, je lahko pravi živalski vrt. Sedeži, ki so zaradi naših teles topli in vlažni, so idealno zatočišče za številne pršice. Te živalce, dolge pol milimetra, se hranijo z ostanki naše kože, ki jo pogosto prekrivajo hife glivic. Same živalce niso škodljive, so pa njihovi iztrebki, posebej če zaidejo v naša dihala. Najprimernejša priložnost, da se iztrebki dvignejo v zrak okrog nas, je trenutek, ko na stol sedemo. Posledica alergije na iztrebke teh pršic je lahko huda astma.

Tudi na pisalni mizi je mogoče marsikaj najti, posebej na njeni površini. Idealno zatočišče je tipkovnica osebnega računalnika. Raziskovalci so v prahu, ki se nabira med posameznimi tipkami, odkrili celo ličinke številnih vrst mušic. Če ne verjamete, poskusite, obrnite tipkovnico in si pogledajte prašno vsebino pod lupo.

Končajmo pri najmanjših, bakterijah. Raziskave so pokazale, da je na površini pisalne mize kar štiristokrat več bakterij kot na pokrovu straniščne školjke. Mikrobiolog, dr. Charles Gerba, profesor na univerzi Arizona, pravi: »Pisarniški prostori so slabši kot javne sanitarije!« Največ bakterij je našel na slušalkah telefonov, sledijo stikala za luči, miške osebnih računalnikov, nasloni naslanjačev v sejnihih sobah in daljinski upravljalniki različnih naprav. Izsledke dr. Gerbe so potrdile tudi angleške raziskave, v katerih je 140 družin prostovoljcev mesec dni živelo v svojih stanovanjih in so za higienske ukrepe lahko uporabljali le sesalec za prah in detergent za ročno pomivanje posode. Skratka, nič čistil in razkužil, tudi tistih, namenjenih straniščni školjki. Dovoljeno je bilo zgolj izplakovanje z vodo iz kotlička. Po mesecu dni so prišli mikrobiologi in vzeli vzorce za bakterijske preiskave. Rezultati so presenetili še same raziskovalce: največ bakterij, kar povprečno tristostran več kot za robom straniščne školjke, so našli na tipkovnicah računalnikov, daljincih in mobilnih telefonih.

Bodite pozorni in ne nasedajte reklamam, ki prikazujejo straniščno školjko kot leglo bakterijskih pošasti, ki samo čakajo, da pokončajo družino. Do sedaj še nisem zasledil, da bi oglaševali razkužila za tipkovnice, mobilne telefone in daljince. Teh občutljivih naprav pač ne moremo namakati v dezinfekcijska sredstva. Če jih že zli-

vate v straniščne školjke, pa pomislite, da vse te močne kemikalije končajo v čistilnih napravah in tam pobijejo bakterije, ki naj bi razgrajevale našo nesnago. Tako sami povzročamo, da dobimo nevarne bakterije nazaj na krožnike in kozarce.

Prav posebno gojišče glivic in bakterij so odložene skodelice popite kave. Kavna usedlina je idealna podlaga za bakterije in v vsebini ene same skodelice je mogoče najti od 5.000 pa vse do 300.000 bakterij. V slabo pomitih in z umazanimi krpami obrisanih skodelicah so našli celo fekalne bakterije. In zanimivo, bolj kontaminirano je bilo kavno posodje vodilnih uslužbencev. Morda so vodilni res večji packi kot njihovi podrejeni, toda stvarni razlog je raziskovalcem ostal nepojasnjen.

“ Mi vsi smo tako polni bakterij, da je njihovih celic celo več, kot je število naših telesnih celic. Telo povprečnega človeka obsega približno 50 milijard celic, s katerimi živi v simbiozi kar 500 milijard bakterij.

Kljub vsemu povedanemu nikar ne skrbite preveč. Vsi smo tako polni bakterij, da je njihovih celic celo več, kot je naših telesnih celic. Telo povprečnega človeka ima približno 50 milijard celic, s katerimi živi v simbiozi kar 500 milijard bakterij. To je deset bakterij na vsako našo celico. Večina teh nevidnih gostov živi v našem črevesju, kjer njihova živa teža dosega okoli dva kilograma. Te bakterije nikakor niso neprijetni ali celo nevarni gostje, nasprotno, nujno jih potrebujemo za zdravo življenje in za preživetje. Znanost je dognala, da je prav sloj mlečnokislinskih bakterij na notranji površini črevesnega epitela poglavin nosilec naše odpornosti, torej predstavlja frontno črto proti patogenom, ki poskušajo iz črevesja prodrati v krvni obtok. Najbolje poskrbite zanje, če uživajte živo hrano, predvsem pozimi, ko imamo na razpolago dovolj fermentirane hrane, kot npr. kislo zelje, repo in peso, skratka, vso fermentirano zelenjavo, jabolčni kis, kislji kruh itd. Namesto določene količine probiotične jogurte, ki imajo namesto mlečnokislinskih bakterij zgolj kemikalijo, ki deluje kot odvajalo, si raje sami skisajte mleko. Seveda mora biti mleko brez ostankov antibiotikov, sicer kisanje ne bo steklo. Na ta način lahko sami testirate mleko. Če se po naravni poti ne skisa, pomeni, da izvira z velikih farm, kjer živalim preventivno v hrano dodajajo antibiotike. Mimogrede, ostanke antibiotikov v živalskih izdelkih, kot sta meso in mleko, so glavni povzročitelji prekomerne debelosti, ki pesti današnje prebivalstvo. In tudi sicer vam priporočam, da uporabljate antibiotike le v skrajni sili, saj ubijejo večino bakterij, ne samo manjšino patogenih.

Te male drobne 'pošasti' so naši najbolj zvesti simbioziti, ki nas spremljajo od rojstva do smrti in še po njej. Pravzaprav živimo v svetu bakterij, ki poseljujejo naš planet že več kot štiri milijarde let. Naša Zemlja je pravzaprav planet bakterij, ki so zasedle vse mogoče niše planetarnega ekosistema. Vsega planeta pač ne zmoremo sterilizirati, zato je najbolje, da se jim prilagodimo. Pa ne z antibiotiki, ampak s tem, da smo že od otroštva zmerno izpostavljeni bakterijam, saj le tako lahko razvijemo naravno odpornost proti njim. □

Vekovečna dragih je bližina.
Smrt je le združitev na večer.
Zemlja skupno je pribežališče
in poslednji cilj vseh nas je mir.
(Mila Kacič)

ZAHVALA

Za vedno se je poslovila naša draga mama

Nada Tomšič

rojena Rode

Bolečino slovesa so nam blažili stiski rok, tolažilne besede in sočutne misli sorodnikov, sosedov in prijateljev. Hvala vsem za spremstvo na njeni zadnji poti na Rovah, za podarjeno cvetje, sveče, maše in darove v dober namen. Ne bomo pozabili poslovnega govora g. Jermana. Zahvaljujemo se g. župniku za poslovnimi obredi, praporščakom, pogrebni službi Vrbančič in pevcem skupine Grm za občutno zapete pesmi. Iskrena hvala vsem v Domu počitka Mengeš, kjer so zadnja leta skrbeli zanjo in tudi nam stali ob strani.

Vsi njeni

Prazen dom je in dvorišče,
naše oko zaman te išče,
ni več tvojega smehljaja,
le delo tvojih rok ostaja.

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je v 80. letu starosti sklenil naš dragi mož, oče, dedek, pradedek, brat in stric

Dionizij Resnik

po domače Mohkotov Nize
iz Kokošenj 7

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za nesebično pomoč, izrečena ustna in pisna sožalja ter podarjeno žalno cvetje in darovane sv. maše. Še posebej lepa hvala številnim gasilcem za spoštljivo spremstvo do njegovega zadnjega doma. Zahvala tudi g. župniku Juretu za lepo opravljen obred, g. Vinku Kepcu in g. Mirotu Kovaču za ganljive poslovnice besede ter kvartetu Krt za lepo zapete pesmi.

Hvala vsem, ki ste se poslovili od njega, ga pospremili na njegovi zadnji poti in ohranili v lepem spominu.

Vsi njegovi

V SPOMIN

Triindvajsetega novembra je minilo petnajst let, odkar nas je zapustila naša draga žena, mama, babica in tašča

Štefanija Smolnikar

roj. Vrenjak iz Vira

Hvala vsem, ki postojite ob njenem grobu in prižgete svečko v njen spomin.

Vsi njeni

Kogar imaš rad,
nikoli ne umre
le daleč, daleč je ...

ZAHVALA

v 64. letu starosti nas je zapustil naš dragi

Andrej Gregorc

iz Pšate

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in nekdanjim sodelavcem iz Belinke za izrečena ustna in pisna sožalja, podarjeno cvetje, sveče in darove sv. maše. Zahvala gospodu župniku za lepo opravljen pogrebni obred. Posebna zahvala gasilskemu društvu Pšata-Drage in vsem ostalim gasilcem za lepo in spoštljivo spremstvo na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

Tiho čez polja,
tiho mesec gre,
z njim gre žalostno srce ...
(Oton Župančič)

Po dolgi in hudi boleznini nas je zapustila naša draga

Katarina Dedić

Od nje smo se poslovili na Domžalskem pokopališču v ožjem družinskem krogu. Hvala vsem za izrečena sožalja in svečke, ki jih prižigate v njen spomin.

Vsi njeni

Bil si trden kakor skala,
bil pokončen kakor hrast.
In prišel je dan usode,
ki je zrušil skalo,
ki je zlomil hrast.

ZAHVALA

Nepričakovano se je ustavilo plemenito srce in vselej znova nas žalosti misel, da je odšel za vedno naš neizmerno dragi

Vinko Brojan

iz Domžal

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom, nekdanjim sodelavcem in znancem za izraze sožalja, poklonjeno cvetje in sveče ter darovane svete maše. Posebej se zahvaljujemo članom PGD Stob – Depala vas za svečano gasilsko slovo in poslovnimi govori. Hvala tudi članom drugih gasilskih društev sektorja III Domžale, gasilskega društva Miklaushof iz Avstrije in Čebelarske družine Domžale za spremstvo na njegovi zadnji poti. Zahvala tudi praporščakom, pevcem, organistu, trobentaču, Cvetličarni Ksenija in Pogrebni službi Vrbančič. Najlepša hvala domžalskemu župniku za lepo opravljen pogrebni obred in ganljive misli v cerkvi.

Hvaležni smo vsem vam, ki ste imeli Vinkota radi, ki ste se od njega poslovili in ga množično pospremili k preranemu grobu.

Ujet v naša srca, z najlepšimi spomini, bo vsak naš korak spremljal v tišini.

Žena Ana ter Renata in Rajko z družinama

V SPOMIN

Lovro st. in Malči Lončar

z Vira

Spomini so kot iskre,
ki pod pepelom tlijo,
a ko jih razgmeš,
vedno znova zažarijo.
(J. W. Goethe)

27. novembra je minilo štiri leta, ko nas je za vedno zapustil naš dragi ata

Lovro st.

In 13. decembra bo minilo eno leto, ko nas je za vedno zapustila naša draga mama

Malči

Hvala vsem, ki ju ohranjate v lepem spominu, ki z lepo mislijo postojite ob njenem grobu in v njun spomin prižigate svečke.

sin Lovro z družino

Na podlagi določil 16. člena Statuta Zavoda za šport in rekreacijo Domžale (Uradni vestnik Občine Domžale št.10/2003) svet Zavoda razpisuje

VOLITVE PREDSTAVNIKOV ŠPORTNE IN REKREATIVNE JAVNOSTI IN ŠOL V SVET ZAVODA

1. člen

Volitve predstavnikov športne in rekreativne javnosti in šol v svet Zavoda za šport in rekreacijo se opravijo 12. 1. 2015 (ponedeljek), na sedežu Zavoda za šport in rekreacijo Domžale, Kopališka cesta 4, 1230 Domžale, v prostorih sejne sobe – 1. nadstropje. Volitve članov sveta Zavoda trajajo začnejo ob 14. uri in trajajo največ 5 ur.

2. člen

Zainteresirana športna in rekreativna javnost so športna in rekreativna društva s sedežem in pretežnim članstvom v občini Domžale in osnovne šole, katerih ustanovitelj je Občina Domžale. Vsako društvo in šola ima en glas. Pravico zastopnosti na volitvah imajo samo tista društva, ki so registrirana za športno in rekreativno dejavnost na območju Občine Domžale, v registru pri Upravni enoti Domžale, na dan razpisa volitev.

Več društev lahko v skladu s svojimi pravili predlaga na kandidatno listo skupnega kandidata. Za volitve se izdela toliko glasovnic, kot je na seznamu registriranih športnih društev in šol.

3. člen

V svet Zavoda sta izvoljena kandidata, ki sta dobila največje število glasov. Če je več kandidatov prejelo enako število glasov, se opravi žrebanje za izbiro kandidata.

4. člen

Volilna opravila začnejo teči z 28. 11. 2014. V obdobju od objave volitev v glasilu Slamnik in na spletni strani Zavoda www.zavod-sport-domzale.si do 19. 12. 2014 se na naslov: Zavod za šport in rekreacijo Domžale, Kopališka cesta 4, 1230 Domžale, v zaprti kuverti in s pripisom 'predlog za svet Zavoda' pošiljajo predlogi kandidatov, ki morajo vsebovati naslednje podatke:

- ime in priimek kandidata,
- datum rojstva,
- naziv športnega društva, ki predlaga kandidata.

Na podlagi prejetih predlogov se sestavi lista kandidatov po abecednem vrstnem redu predlaganih kandidatov, ki vsebuje podatke iz 1. odstavka tega člena.

5. člen

Za izvedbo volitev skrbi volilna komisija, ki jo je imenoval svet Zavoda.

Domžale, 10. 11. 2014

PREDSEDNIK SVETA ZAVODA
ROBI RUTAR L. R.

OBVESTILO JAVNOSTI

Na Centralno čistilno napravo Domžale-Kamnik (CČN) se občasno obračajo občani, ki živijo ob reki Kamniški Bistrici pod krajem Študa in se pritožujejo zaradi močnega smrada in onesnaženja reke. Ker tudi na CČN občasno opažamo širjenje močnega smrada in onesnaženje reke, smo dolžni opozoriti zainteresirano javnost, da sta na lokaciji v Študi dva pravna subjekta, in sicer Bioplinarna Petrol in CČN. CČN ima izpust v reko Kamniško Bistrico pod rednim nadzorom. CČN ima samo en izpust čiščene vode v Kamniško Bistrico, kjer se 24 ur dnevno izvajajo on-line meritve, ki so vsak trenutek dokazljive in v vsakem času dneva zagotavljamo ustrezno kakovost iztoka v reko. CČN redno obvešča inšpekcijske službe v primeru predvidenih posebnih razmer, in sicer v času letnega remonta praviloma enkrat letno, ki traja okoli 4 do 6 ur.

Zaradi bližine lokacije obeh sistemov in neinformiranosti ali dezinformiranosti občanov pogosto prihaja do očitkov, da izpuste izvaja CČN. V primeru dvoma o ustreznosti odvedene čiščene vode v Kamniško Bistrico s strani CČN vljudno vabimo zainteresirane občane, da se oglasijo na lokaciji CČN, kjer bodo na podlagi vseh razpoložljivih podatkov lahko preverili kakovost čiščene vode, ki jo CČN odvaja v vodotok.

DIREKTORICA DRUŽBE JP CČN, D. O. O.
DR. MARJETA STRAŽAR

SPREJEM ZAHVAL

Zahvale in v spomin sprejemamo vsak delavnik med 10. in 12. uro, v sredo pa tudi med 14. in 16. uro osebno v uradništvu (Kulturni dom Franca Bernika Domžale) ali pisno v nabiralnik pri vhodu z zadnje strani oziroma po e-pošti slamnik@kd-domzale.si.

OBJAVE

OBČINA DOMŽALE

JAVNI RAZPIS
ZA SOFINANCIRANJE ŠPORTNIH IN REKREATIVNIH PROGRAMOV V
OBČINI DOMŽALE ZA LETO 2015

Oddelek za družabne dejavnosti Občine Domžale na podlagi 5. člena Odloka o vrednotenju in sofinanciranju športnih in rekreativnih programov v Občini Domžale (Uradni vestnik Občine Domžale, št. 1/03) razpisuje kandidature za sofinanciranje športnih in rekreativnih programov v Občini Domžale za leto 2015.

I.

Občina Domžale bo iz sredstev proračuna sofinancirala naslednje vsebine:

1. Športna vzgoja otrok, mladine in študentov zunaj obveznega izobraževalnega programa
  - 1.1.1. Interesna športna vzgoja otrok, mladine in študentov
  - 1.1.2. Interesna športna vzgoja šoloobveznih otrok
  - 1.1.3. Interesna športna vzgoja mladine
  - 1.1.4. Interesna športna dejavnost študentov
- 1.2. Športna vzgoja otrok in mladine s posebnimi potrebami
- 1.3. Športna vzgoja otrok in mladine, usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport
  - 1.3.1. Športna vzgoja otrok, usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport:
    - 1.3.1.1. Cicibani, cicibanke
    - 1.3.1.2. Mlajši dečki in deklice
    - 1.3.1.3. Starejši dečki in deklice
  - 1.3.2. Športna vzgoja mladine, usmerjene v kakovostni in vrhunski šport:
    - 1.3.2.1. Mlajši mladinci in mladinke
    - 1.3.2.2. Mladinci in mladinke
2. Športna rekreacija
3. Kakovostni šport
4. Vrhunski šport
5. Šport invalidov

Vsebine oziroma programi, ki so predmet tega razpisa, bodo vrednoteni na podlagi Pravilnika o pravilih in merilih za vrednotenje športnih in rekreativnih programov v Občini Domžale (Uradni vestnik Občine Domžale, št. 9/03).

II.

Na podlagi proračuna Občine Domžale za leto 2015 se za vsebine iz prejšnje točke nameni predvidoma 415.000,00 EUR.

III.

Na javnem razpisu lahko kandidirajo naslednji izvajalci programov:

- športna društva,
- zveze in združenja športnih društev, ki jih ustanovijo športna društva s sedežem na območju občine Domžale,
- zavodi, gospodarske družbe, zasebniki in druge organizacije, ki so na podlagi zakonskih predpisov registrirane za opravljanje dejavnosti na športnem področju,
- zavodi za področja vzgoje in izobraževanja, ki izvajajo program na območju občine Domžale.

IV.

- Izvajalci programov morajo izpolnjevati naslednje pogoje: registrirani so kot pravni subjekti,
- zagotovljene imajo materialne, kadrovske in organizacijske pogoje za uresničitev načrtovanih programov,
  - organizirano imajo redno dejavnost in vadbo,

- urejeno imajo evidenco o udeležencih programov,
- delujejo na območju občine Domžale,
- zanje ne veljajo omejitve iz 35. člena Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije:

V skladu s 35. členom Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije (Ur. l. RS, št. 69/11-UPB2) na javnem razpisu ne morejo kandidirati izvajalci programov, v katerih je funkcionar, ki pri občini opravlja funkcijo, ali njegov družinski član:

- udeležen kot poslovodja, član posloводства ali zakoniti zastopnik ali
- je neposredno ali prek drugih pravnih oseb v več kot pet odstotnem deležu udeležen pri ustanovitelskih pravicah, upravljanju ali kapitalu.

Prepoved iz prejšnjega odstavka velja tudi za poslovanje organa ali organizacije javnega sektorja s funkcionarjem ali njegovim družinskim članom kot fizično osebo.

V.

Rok za prijavo je **17. 12. 2014**.

VI.

Vlagatelji bodo o izidu javnega razpisa obveščeni v roku 60 dni po objavi javnega razpisa.

VII.

Obrazci za prijavo na javni razpis so na voljo morebitnim kandidatom na vložišču Občine Domžale, soba št. 4, Ljubljanska cesta 69, Domžale. Morebitni kandidati lahko dobijo navedene obrazce tudi na sedežu Zavoda za šport in rekreacijo Domžale, Kopališka cesta 4, Domžale ter na spletnih straneh: www.domzale.si in www.zavod-sport-domzale.si.

VIII.

Popolne vloge s pripisom 'za javni razpis' kandidati vložijo osebno na vložišču Občine Domžale, soba št. 4, ali pošljejo priporočeno na naslov:

**OBČINA DOMŽALE
Oddelek za družbene dejavnosti
Ljubljanska cesta 69
1230 Domžale**

IX.

Vse dodatne informacije lahko dobite osebno ali pisno na sedežu Zavoda za šport in rekreacijo Domžale, Kopališka 4, Domžale in na tel. št.: 01/7216-287 in 041/966-192 (Zavod za šport bo nudil v razpisnem roku tudi organizirano strokovno pomoč.) ter na Oddelku za družbene dejavnosti ali na telefonski številki: 01/7241-305.

Številka: 6710-2/2014

Datum: 13. 11. 2014

OBČINA DOMŽALE

Ljubljana, 10. 11. 2014

PRIPRAVA DRŽAVNEGA
PROSTORSKEGA NAČRTA (DPN)
ZA PREHOD OMREŽJA 220 KV NA
400 KV NAPREDUJE

Oddelek za družabne dejavnosti Občine Domžale na podlagi 5. člena Odloka o vrednotenju in sofinanciranju športnih in rekreativnih programov v Občini Domžale (Uradni vestnik Občine Domžale, št. 1/03) razpisuje kandidature za sofinanciranje športnih in rekreativnih programov v Občini Domžale za leto 2015.

Mineva približno leto dni, odkar so potekali posveti s prebivalci lokalnih skupnosti, ki živijo ob predvidenih trasah daljnovoda. Organizirani so bili, ker je želelo Ministrstvo za infrastrukturo in prostor RS že v zgodnji fazi predstaviti načrte za prehod omrežja 220 kV na 400 kV ter omogočiti soočenje mnenj in predlogov lokalne javnosti o načrtovanem daljnovodu z izhodišči stroke in države. Prav tako je želel investitor – ELES pridobiti mnenja lokalne javnosti o obeh možnostih.

Vseh posvetov se je skupno udeležilo več kot 550 udeležencev. Daleč največ vprašanj in izraženih mnenj udeležencev se je nanašalo na vplive daljnovoda na zdravje in premoženje ljudi. Pogosta so bila vprašanja o sevanjih, nadomestilih za zmanjšano vrednost nepremičnin pod in ob njem, o kriterijih za izbor najustrežnejše možnosti in možnih optimizacijah. Poleg splošne zahteve, izražene na vseh posvetih, naj se daljnovod umakne od naselij, je bilo podanih nekaj konkretnih predlogov o poteku ali izboljšavi trase. Med glavnimi razlogi za nasprotovanje daljnovodu je strah ljudi pred negativnimi vplivi na zdravje, predvsem elektromagnetnega sevanja in hrupa.

Podrobni zapisi posameznih delavnic, kakor tudi zaključno poročilo o posvetih, je objavljeno na spletni strani investitorja: <http://www.eles.si/prehod-220kv-na-400kv-bericevo-divaca-sodelovanje-javnosti.aspx>.

Pripravljalci DPN so vse prejete pobude in prispevke skrbno proučili in trenutno obdelujejo optimizacije študije možnosti in okoljskega poročila. Optimizacije bodo nato vpeljane v osnovne variante tras, nato gresta študija variant in okoljsko poročilo v javno obravnavo. Le-ta je predvidena spomladi 2015, potekala bo v vsaki občini in na pristojnem ministrstvu za prostor. Pripravljeno gradivo bo razgrnjeno in bo tako v času javne razgrnitve 30 dni na voljo za pripombe in predloge. Temu bo sledila javna obravnavo. Takrat bo ponovno priložnost, da se zainteresirani krajanji vključijo v postopek in podajo svoje pripombe.

Ponovna javna razgrnitev z zbiranjem mnenj in pobud bo organizirana v fazi osnutka Državnega prostorskega načrta (DPN) za prehod omrežja 220 kV na 400 kV od Beričevega do Divače, to bo predvidoma v konec leta 2015. Celoten postopek je prikazan na sliki.

Na spletnih straneh družbe ELES so na voljo številna gradiva, ki pojasnjuje različne vidike umeščanja daljnovoda v prostor. Med drugim so podane tudi informacije o najpogostejših vprašanjih z odgovori (LINK na <http://www.eles.si/pogosta-vprasanja.aspx>), ki zajemajo podatke o načrtovanju in graditvi daljnovodov, lastnostih električnih in magnetnih polj, hrupu in dovoljenih obremenitvah, meritvah in drugih zanimivih podatkih. Vabljeni k ogledu.

Več informacij:

Katja Krasko Štebljaj

ELES, d. o. o.

Vodja Službe za odnose z javnostmi

t +386 1 474 3989, gsm 031 746 161

f +386 1 474 2512

Številka: 6710-2/2014

Datum: 13. 11. 2014

OBČINA DOMŽALE

ZDRAVSTVENI DOM DOMŽALE

OBVESTILO

V okviru priprav na sicer malo verjeten morebitni pojav ebola, virusne bolezni, želimo obvestiti bralce, v katerih primerih bi se ta bolezen lahko pojavila in kako je treba ukrepati.

Bolezen je možna pri ljudeh, ki so v zadnjih 3 tednih **bivali ali potovali v zahodnoafriške države** (Gvineja, Liberija in Sierra Leone) ali so bili v stiku z bolnikom, ki je preboleval virusno bolezen, ebolo, in imajo nepojasnjeno vročinsko bolezen (≥ 38,6 stopinj C – merjeno v ušesu) z glavobolom, drisko, bruhanjem, bolečinami v trebuhu ali krvavitvami.

SIMPTOMI IN ZNAKI EBOLE, VIRUSNE BOLEZNI

(SAMO, ČE STE POTOVALI PO ZAHODNI AFRIKI ALI BILI V STIKU Z BOLNIKOM, KI JE PREBOLEVAL OKUŽBO Z EBOLO):

1. vročina (≥ 38,6 stopinj C – merjeno v ušesu) = obvezen znak
IN
2. karkoli od naštetega:
  - hud glavobol,
  - bruhanje, driska, bolečine v trebuhu,
  - nepojasnjene krvavitve.

Virus ebola je v vseh telesnih izločkih bolnika (krvi, blatu, bruhanju, znoju, slini, semenski tekočini) in se prenaša z neposrednim dotikom. Zato je najpomembnejši ukrep za preprečevanje prenosa bolezni izogibanje nezaščitenemu stiku. Oseba, ki sumi, da bi lahko zbolela za to boleznijo, naj se ne dotika drugih oseb in druge osebe naj se ne dotikajo nje. Nujna je uporaba alkoholnih razkužil in zaščitne opreme (dvojne rokavice, obrazna maska, zaščitni plašč in očala).

Več informacij o eboli najdete na spletnih straneh Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ) in Ministrstva za zdravje RS.

V primeru suma na ebolo se izogibajte nezaščitenih stikov z drugimi osebami. Uporabite razkužilo za roke, rokavice in obrazno masko.

Ne hodite v zdravstveni dom, ampak pokličite na telefonsko številko 01 7245 100 in počakajte na nadaljnja navodila.

RAZPIS

PREDLAGANJE KANDIDATOV ZA
PREJEMNIKE PRIZNANJ ZA ŠPORTNE
USPEHE IN DOSEŽKE V LETU 2014

Zavod za šport in rekreacijo sporoča, da je **na njihovi spletni strani že v teku razpis za predlaganje kandidatov za prejemnike priznanj za športne uspehe in dosežke v letu 2014**.

Podeljena bodo priznanja za tekmovalne dosežke, za delo na področju športne rekreacije, za jubileje društev, jubileje posameznikov – dolgoletno delo v društvih, posebna priznanja za izjemne dosežke na področju razvoja športa in športne infrastrukture ter priznanja za življenjsko delo v športu.

Zadnji rok za oddajo pisnih predlogov je 19. december 2014.

MAG. JANEZ ZUPANČIČ, UNIV. DIPL. OEC.
DIREKTOR ZAVODA ZA ŠPORT IN REKREACIJO DOMŽALE

PISMA BRALCEV

Uredništvo si pridruzuje pravico do objave ali neobjave, krajsanja, povzemanja ali delnega objavljavanja nenaročenih prispevkov, v skladu s svojo uredniško politiko in prostorskimi možnostmi. Izjema so odgovori in popravki objavljenih informacij, ki bi lahko prizadeli posameznikovo pravico ali interes, kot to določa zakon. Vsi prispevki za rubriko Pisma bralcev morajo biti opremljeni s polnim imenom in naslovom odgovorne fizične osebe (tudi v primeru institucij, organizacij, strank, društev ipd.) ter po možnosti s telefonsko številko, na kateri je mogoče preveriti avtentičnost avtorja.

Poplavna ogroženost

Vremenske ujme in poplave niso od včeraj. Iz mladih let se spomnim pomladanskih in jesenskih poplav, ki so napolnile travnike od Doba do Podrečja. Zimski mraz jih je spremenil v drsališča, na katerih smo se zabavali do prvega snega. Toda v šestih desetletjih od takrat so se razmere bistveno spremenile. Precej stanovanjskih in gospodarskih poslopij se je zgradilo tudi na poplavnem delu naselja, ljudje so nasipavali zemljišča okrog stavb, zasipavali so odtočne jarke, ki so jih predniki skopali za hitrejši odtok poplavnih voda, struge potokov so se nenadzorovano zaraščale. Če ne bi bile v sedemdesetih letih izvedene temeljite regulacije Kamniške Bistrice, Rače, Radomlje in Rovščice, bi se Dob, Podrečje in še marsikatero naselje danes utapljalo v poplavih.

Zdi se, da se poplavne ogroženosti, ki nas lahko že jutri prizadene, premalo zavedamo. Pozabljamo, da s pozidavami, asfaltiranjem cest, parkirišč in dvorišč znatno pripomoremo k hitrejšemu odtekanju padavinskih voda v struge potokov, ki se bodo razlivali, da z vsakim posegom v po-

plavno področje spreminjamo vodne razmere, da s sečnjo drevja in grmovja pospešujemo erozijo tal, vetrovne in klimatske razmere.

Slednje navajam, ker je v občinskih prostorskih načrtih še vedno zarisana poslovna cona Želodnik, ki bo več deset hektarov gozdov in mokrišč – najboljših zadrževalnikov padavinskih voda – spremenila v strehe, ceste in parkirišča. Noben načrtovan zadrževalnik ne bo preprečil poplavljanja Želodnika, Doba in Podrečja. Podobno je s predvideno stanovanjsko pozidavo Rova – jug, prav tako sredi gozdov. Najbolj nepremišljen in z vso logiko sprt pa je strateški del prostorskega načrta občine Domžale, ki prav v vzhodnem in južnem delu Doba, na poplavnem območju z desetletno povratno dobo, opredeljeno v državni poplavni karti, predvideva širitev zaidalnih površin.

Se res nismo iz preteklih napak ničesar naučili?

**DRUŠTVO ZA VARSTVO OKOLJA
DOMŽALE-KAMNIK, JOŽE NEMEC**

Za svoje zdravje največ naredimo sami

Zdravju naj bi prav vsak dan namenili posebno pozornost. Lepo je, če je človek zdrav, ampak kaj pomeni biti zdrav? Biti brez bolečin, brez vročine, brez telesnih težav. Zdravje ni samo odsotnost telesne bolezni, je tudi duševno in socialno blagostanje. Zdravje je tudi zdrav odnos med ljudmi in do ljudi. Zdravje je tudi odsotnost odvisnosti od alkohola, drog, naku-povanj, iger na srečo. Zdrav človek je telesno zdrava, samostojna, osebnostno razvita oseba, ki dobro deluje kot samostojna celota in družbeno bitje.

V Društvu vojnih invalidov Domžale si želimo predvsem, da bi bili zdravi. Pa ne zato, da bi imeli manj dela, ampak ker je zdrav človek tudi srečen in zadovoljen človek. Deloma velja to tudi v obratni smeri. In kako vse to uresničiti?

Za svoje zdravje lahko naredimo največ sami. Izobražujemo se, skrbimo za svoje telo in dušo, iščemo srečo in zadovoljstvo v majhnih vsakodnevnih stvareh. Trudimo se živeti v harmoniji s soljudmi in naravo. Ne zavidamo drugim sreče, ampak se trudimo, da tudi naše življenje postane otrok sreče in zdravja. Vzemimo si čas zase, za družino, za ljudi okoli sebe. Ta svet se nam bo zdel naenkrat lepši, svetlejši in mi se bomo počutili, če ne zdrave, pa vsekakor bolj zdrave.

Izkazalo se je, da Slovenija sploh ni več socialna država, za kakršno smo se zavzemali. V mislih ima samo jemati denar ljudem. Predvidevam, da se bodo stvari še bolj podražile, če bodo plače in pokojnine znižane, vedno bolj se bo večala razlika med revnimi in bogatimi. Naša država bi se morala zavzemati za več socialnih

pravnic za svoje državljane. In ne sme pluti v vode, v katerih smo trenutno. To pomeni, da bodo pravice ljudem odvzete, in ne kaže, da bi imele obljube trdna tla. Država bi morala ljudem dati občutek varnosti. Kar pa pomeni, da bi nam morale biti zagotovljene osnovne pravice.

JOŽE NOVAK

SIMAX
Domžale Masljeva 11, 1230 Domžale
tel. 01 724 16 56
Kamnik Ljubljanska c. 21A (Duplica)
tel. 01 831 17 96
PRENOVLJENA SPLETNA TRGOVINA:
www.simax-slo.com
**AVTODELI - AVTOMEHANIKA
VULKANIZERSTVO**

ROK ZA ODDAJO

Naslednja številka Slamnika izide v **petek, 19. decembra 2014**. Rok za oddajo prispevkov je v **četrtrek, 4. decembra 2014, do 12. ure**. Prispevke lahko v času uradnih ur oddate v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale, zunaj uradnih ur v nabiralniku na stavbi ali na naš e-naslov. V skladu z Odlokom o javnem glasilu Občine Domžale »Slamnik« nenaročeni prispevki ne bodo honorirani, končno odločitev o objavi prispevkov in njihovi dolžini pa sprejema uredništvo. Za vsa vprašanja smo vam na voljo na e-naslovu: urednistvo.slamnik@gmail.com

MALI OGLASI

ŠIVALNI STROJI: servis in prodaja šivalnih strojev (gospodinjstkih in industrijskih). Marko Pratkaner, s. p., Slamnikarska 3b Domžale.
t: 041/920-149

Odkup vozil od letnika 1998 naprej, cela, lepa, karambolirana ali v okvari. Informacije:
t: 031 264 290

V najem dajemo garsonjero, velikosti 35 m², v stanovanjski hiši na Rodiči. Ogled možen po dogovoru.
t: 031 786-448

NAUČITE SE FRANCOSKO – poučevanje otrok, odraslih, tečaji poslovnega francoskega jezika, inštrukcije. Prva ura je brezplačna. Mateja Kopač, s. p.
t: 041 841 515

Male oglase sprejemamo vsak delavnik med 10. in 12. uro, v sredo tudi popoldan med 14. in 16. uro osebno v uredništvu (Kulturni dom Franca Bernika Domžale) ali pisno v nabiralnik pri vходу z zadnje strani oziroma po e-pošti slamnik@kd-domzale.si

NAGRADNA KRIŽANKA 10

Nagrajenci, ki so pravilno rešili križanko v glasilu Slamnik št. 10-2014
Marta Jakšič iz Domžal (2 vstopnici za ogled filma v Kulturnem domu F. Bernika za sezono 2014/2015)

Milka Breznik iz Domžal (2 vstopnici za ogled filma v Kulturnem domu F. Bernika za sezono 2014/2015)
Olga Kralj iz Domžal (2 vstopnici za ogled filma v Kulturnem domu F. Bernika za sezono 2014/2015)

Nagrade podarja:
Kulturni dom Franca Bernika Domžale Ljubljanska cesta 61 1230 Domžale

Rešitev križanke je: One, ustvarjalke, muze, izvajalke

NAGRADNA KRIŽANKA 11

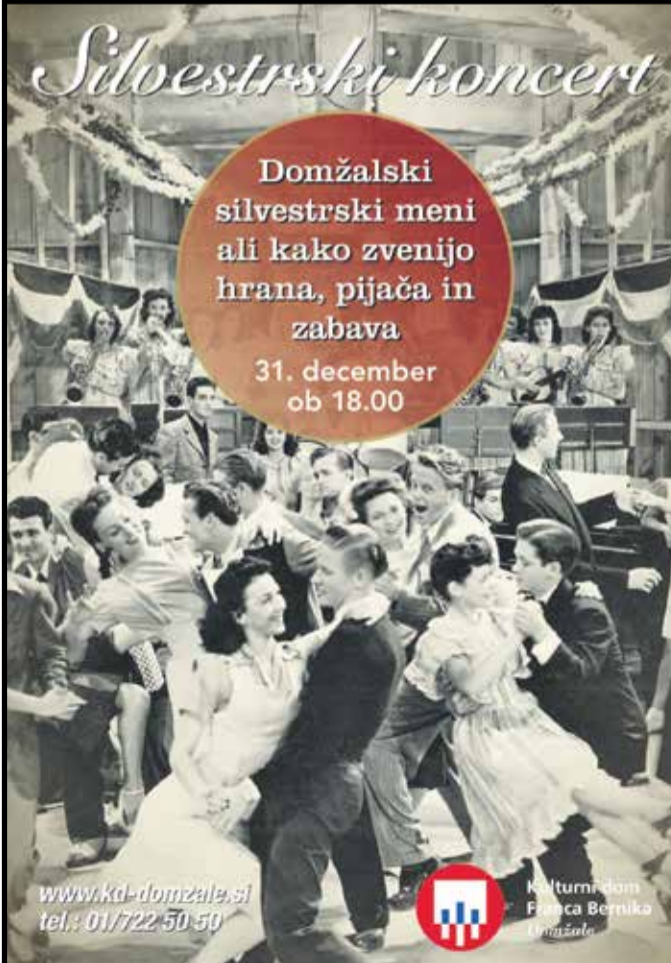
Nagrajuje Kulturni dom Franca Bernika Domžale

Nagrade:
2 vstopnici za ogled filma v Kulturnem domu F. Bernika za sezono 2014/2015

NAGRADNA KRIŽANKA 11

Kulturni dom Franca Bernika, p. p. 2 1230 Domžale

Pravilne odgovore nam lahko pošljete do ponedeljka, 8. 12. 2014 na naslov: Uredništvo Slamnik, Ljubljanska 61, 1230 Domžale

AVTOR: GREGA RIHTAR	GRENAK ZELIŠČNI APERITIV	PRIVR-ZENEC KRALJICE VIKTORIJE	METRIČNI POUKAREK	ELEKTRIN BRAT V GRŠKI MITOLOGJI	IBSENOVA DRAMA	ANNA FENNINGER	ARKTIČNI JELEN LOPATAR	APARAT ZA ODKRIVANJE, UGOTAVLJANJE ČESA	ZAČETEK NAGRADNEGA GESLA	GLEDA-LIŠKA IGRALKA STARC	KATRAN	GORLJIV PLIN V NAFTAI	KLEMEN RAMOVŠ	NEKDANJA KRONA RIMSKEGA PAPEZA	DRUGO IME ZA EDIPA	NEKDANJA RUSKA SMUČAR, TEKAČICA SMETANINA
LAHKA ZLITINA ZA LETALSKE DELE								OKLEPNO BOJNO VOZILO								
FOTOMETRIJA Z UPORABO MIKROSKOPA																
IGRALEC						LADIN AVTOMOBIL								PEVEC SMOLAR NOGOMET, TRENER ŠIMUNDŽA		
SKRAJNI KONEC POLOTOKA			PRIPADNIK SASOV RAZDALJA, ODDALJENOST				NADA ZGUR SL. KNJIŽEVNIK (ANDREJ)			KRAŠKA POKRAJINA NA JUGU HRVAŠKE	ENA OD PROJEKCIJ ŠVEDSKA IGRALKA (LENA)					
NIZO-ZEMSKI ASTRONOM (JAN HENDRIK)					PRPRAVA ZA TRKANJE NA VRATIH ŽENSKA, KI KAJ MEČE							FINO, GLADKO USNJE PREDSTAVNIK IMAGIZMA				
RUPERT EVERETT VRSTA NEHOTNIH HITRIH MAJHNIH PREMIOV IN TRZAJEV Z OBEMA OČESOMA				JAPONSKA DRŠALKA ASADA VLADO NOVAK				JUDOVSKA POŠAST SL. LETALSKI PIONIR (EDVARD)						POJAVA IGRALCA PRED OBČINSTVOM	IZKUPIČEK, DENAR PREJET ZA DOLOČENO STORITEV, PRESKRBO S ČIM	
KONEC NAGRADNEGA GESLA																VODNI PREKOP
IME DVEH GR. POVELJNIKOV PRED TRUJO, AJAS						IRSKI IGRALEC NEESON	TRIK, ZVIJAČA ENICA, ENJKA								ČETRTI RIMSKI KRALJ OLIVER STONE	
NAŠ MATEMATIK (MILAN)				NEKDANJI FRANCOŠKI VOZNIK FORMULE ENA (JEAN)						POSA-MEZNA RASTLINA VINSKE TRTE	MAJHNA GOS ČAPKOVA DRAMA					
JUŽNO-AMERIŠKA KUKAVICA				VEČJA SLADKOVODNA RIBA				ROMUNSKO-FRANCOŠKI PESNIK TZARA								
DEJANJE, AKT				BRAZILSKI NOGO-METAŠ (RICARDO)				PREBI-VALEC RUSIJE							ČEBELI PODOBNA ŽUZELKA	
SRBSKO MOŠKO IME				GLAVNO MESTO JORDANIJE				VILIČASTA RIBJA KOŠČICA							ZEMELJSKI TEČAJ	

POMOČ: AVIONAL-lahka zlitina za letalske dele, LINJ-večja sladkovodna riba, MIKROFOTOMETRIJA-fotometrija z uporabo mikroskopa, NAPA-fino, gladko usnje, RELACIJA-razdalja, oddaljenost, VIKTORIJANEC-privrženec kraljice Viktorije

OKOLJE

Učinkovito, a varno ogrevanje

Vstopili smo v kurilno sezono, in ker se vse več ljudi vrača nazaj h kurjenju z drvmi, so na Ministrstvu za okolje RS pripravili konkretne informacije, kako se pravilno lotiti kurjenja lesa. Vsekakor je na prvem mestu naša varnost, prav pa je, da se zavedamo tudi, na kaj vse vpliva tovrstni način ogrevanja doma.

Mateja Kegel Kozlevčar
Foto: SXC

Ker je les obnovljiv vir energije, z zgorevanjem v kurilnih napravah ne povečujemo izpustov toplogrednih plinov in je z vidika izpustov CO₂ nevtralnno gorivo, pravijo strokovnjaki in hkrati dodajajo, da pri zgorevanju lesa žal nastajajo tudi delci, ki so manjši kot 10 mikronov (PM₁₀) in predstavljajo nevarnost za zdravje ljudi. »Za male kurilne naprave je značilno, da imajo več kot 90 odstotkov mase delcev v izpustih manjših od 10 mikronov. Za doseganje pričakovane kakovosti zraka je treba znižati tudi izpuste PM₁₀ iz kurilnih naprav. To še posebej velja na gosto poseljenih območjih, kjer so, v celinskem delu Slovenije, koncentracije delcev v času kurilne sezone pogosto previsoke,« opozarja Jože Kaplar z Ministrstva za okolje RS.

Da boste pri zmanjševanju izpustov delcev PM₁₀ čim bolj učinkoviti, je treba upoštevati več navodil, in sicer vgraditi primerne kurilne naprave z visokim izkoristkom, uporabljati zračno suha drva primerne velikosti, pravilno zakuriti ogenj in ustrezno dodajati drva v kurišče, skrbeti je treba za ustrezno regulacijo zgorovalnega zraka in seveda redno vzdrževati kurilne naprave.

Ustrezno čiščenje in priprava kurišča

Še preden pa se lotimo novega kurjenja, je treba vedno odstraniti pepel in druge ostanke zgorevanja. Pri tem je izrednega pomena, da se očisti rešetka oz. dostop zgorovalnega zraka, če želimo, da bo kurjenje varno in učinkovito. Prav tako moramo vedeti, da je treba pred kurjenjem doved zraka odpreti na

največjo možnost, prav tako je ob tem treba zagotoviti odvod dimnih plinov.

Ko imate peč ali kamin ustrezno pripravljen, je treba vanj naložiti zračno suha polena – od dva do štiri, naložena pa naj bodo križno, sploh ko kurilna naprava to omogoča. Zgorevanje je primerno, če je plamen svetle barve, v nobenem primeru naj ne bo temno rdeče ali celo temno rdeče z otenki črne barve, niti v posameznih delih plamena. Če je plamen neprimerne barve ali ga celo ni, je treba odpraviti razloge za slabo zgorevanje. Če nam to ne uspe, se je treba posvetovati s strokovnjakom.

Pri kurjenju lesa je ključnega po-

mena upoštevati, da je večina gorljivih sestavin hlapnih, praviloma nad 60 odstotkov, saj če les izpostavimo temperaturam zgorevanja, te hlapne sestavine izhlapijo, zato je treba zagotoviti, da tudi zgorijo. »Zgorevanje hlapnih sestavin je vidno kot plamen. Če te hlapne sestavine ne zgorijo (CO, CxHy), gredo z dimnimi plini skozi dimnik v okolico, kar pomeni zniževanje izkoristka pri energetski izrabi lesa in tudi škodljive emisije, tudi delcev, manjših od deset mikronov,« pravijo na Ministrstvu. Seveda pa

se moramo zavedati, da bomo toploto in učinkovitost porabljene energije iz drv najbolje izkoristili tako, da bomo ustrezno odmerjali. V kurišče je namreč treba dodajati le toliko polen, kot jih potrebujemo za pokrivanje trenutne toplotne moči peči. Le tako bomo namreč zagotovili, da bodo zgoarele tudi hlapne gorljive sestavine lesa.

Zelo pomembno je, da je material, ki ga bomo porabili za kurjenje na kurišču, kvaliteten. Na Ministrstvu opozarjajo, da je za kvalitetna drva treba le-ta podirati in sekati v decembru ali januarju, saj je takrat najnižja vsebnost vlage v lesu. Glede na vrsto drevesa je različen tudi čas sušenja drv, tako se drva smreke ali topola sušijo eno leto, jelše, lipe in breze leto in pol, bukve, gabra in sadnega drevja dve leti in od dveh do treh let drva hrasta. Primeren delež vlage je med 8 in 17 odstotkov, idealna so drva z vlažnostjo 10 odstotkov, medtem ko je vse nad 20 odstotkov vsebnosti vlage previsoko. Če so pogoji za sušenje dobri, pa lahko pri nekaterih vrstah lesa traja sušenje tudi samo leto dni. V tem primeru je priporočljivo merjenje vlažnosti drv pred uporabo.

Zavedati se moramo, da smo pri kurjenju materiala v malih kurilnih napravah, zaradi lastne varnosti in vplivov na okolje, tudi zakonsko omejeni. Uredba o emisiji snovi v zrak iz malih in srednjih kurilnih naprav določa, da se v malih kurilnih napravah lahko kuri le mehansko obdelan les, to pa pomeni, da je prepovedano kuriti prebravan les (stavbno pohištvo, pohištvo, izdelki iz iverke), tako kot tudi embalažo iz lesa (zaboji za sadje, zelenjavo), papir (karton, časopisi, pisarniški papir), embalaža pijač in hrane (plastenke, vrečke, zamaščen papir) ali drugi gorljivi materiali (blago, čevlji, plastika). S kurjenjem prepovedanih snovi se lahko močno poveča vsebnost toksičnih snovi, tudi dioksinov v delcih.

In kako ugotovimo, kako kakovostno je zgorevanje v naši kurilni napravi? »Kakovost zgorevanja se lahko strokovno določi le z meritvami, ker pa v praksi ni mogoče pričakovati stalne meritve kakovosti zgorevanja, lahko uporabnik primernost kurjenja oceni vizualno, in sicer na naslednji način: z barvo plamena (primeren je svetel plamen, brez rdečih ali temnih delov), s sivostjo dima na izstopu iz dimnika (dim, ki je viden, razen pare, je neprimeren), z vsebnostjo goriva v pepelu (pepel naj bo svetlo siv, čim manj delcev oglja), z oblogami kurišča (kurišče, tudi morebitna šipa na vratih, naj bo svetlo, brez saj ali smol), z oblogami ostalih površin kurilne naprave in dimnika (brez saj in smol, malo pepela, ki naj bo sivo-bele barve); katranske obloge v dimniku in posledično celo dimniški požar so posledica popolnoma nesprejemljivega zgorevanja,« navajajo strokovnjaki.

Poskrbeti moramo tudi za redno vzdrževanje kurilnih naprav, kar predstavlja: odstranjevanje pepela iz pepelišča in kurišča, redno čiščenje površin kurilne naprave, ki prihajajo v stik z dimnimi plini, dimniški priključek, zračnik ter zamenjavo iztrošenih in poškodovanih delov.

Dodatne informacij o kurjenju lesa, kurjenju v drugih vrstah kurilnih naprav, predpisih o dovoljenih izpustih iz kurilnih naprav, omejitvah uporabe trdnih goriv, izvajanju storitev javne dimnikarske službe itd. so dostopne na spletnih straneh Ministrstva za okolje in prostor RS www.mop.gov.si/, od koder smo povzeli tudi informacije za članek. □

MestniKino
Domžale

DECEMBER
2014
PRIPOROČAMO

CIRKUS

5. | 8. | 9. | 10. | 30. dec

The Circus / komedija / režija: Charles Chaplin / scenarij: Charles Chaplin / igrajo: Charles Chaplin, Merna Kennedy, Al Ernest Garcia, Henry Bergman, Harry Crocker, George Davis, Tiny Sandford, John Rand / 1928, ZDA / distribucija: Slovenska Kinoteka / 72'

Potepuh se po spletu naključij znajde v cirkusu, kjer ga zaposlijo kot klovna. V novi službi se zaljubi v hčer vodje cirkusa, vendar pa mora za njeno naklonjenost tekmovali s postavnim vrhovodcem. V želji po dokazovanju je odločen, da bo kot vrhovodca pokazal svojo neustrašnost.

MEDVEDEK PADDINGTON

20. | 26. | 28. | 30. dec

Paddington / družinska komedija / režija: Paul King / scenarij: Paul King / 2014, Velika Britanija, Francija / distribucija: Blitz / 90' / sinhronizirano, 5+

Medvedek Paddington je kot slepi potnik na ladji priplul iz Peruja v Veliko Britanijo. Ko je prispel na postajo Paddington v Londonu, je imel s seboj le kovček, napol prazen kozarec marmelade in listek z napisom: "Popazite, prosim, na tega medvedka." Našla sta ga gospod in gospa Brown, ga poimenovala Paddington ter ga vzela pod svojo streho, kjer od takrat živi. Ko izgleda, da se mu je le nasmehnila sreča, vzbudi pozornost zlovesče muzejske izvedenke za nagačevanje.

GOZDOVI SO ŠE VEDNO ZELENI

4. | 6. | 10. dec

Die Wälder sind noch grün / vojna drama / režija: Marko Naberšnik / scenarij: Marko Naberšnik in Robert Hofferer / igrajo: Kristian Hodko, Michael Kristof, Clemens Aap Lindenberger, Simon Šerbinek / 2013, Slovenija, Avstrija / distribucija: Fivia / 107'

4. december
pogovor z
režiserjem
Markom
Naberšnikom

Avgust, 1917. V Evropi divja prva svetovna vojna. Po italijanskem topniškem napadu sredi vojne morije, grmenja na stotine topov, strupenega plina in zračnih napadov ostaneta živa le češki stotnik Jan Kopetzky, sin bogate družine, in vojak Jakob Lindner, sin obrtnika. Sama branita položaj, topniško stražarsko mesto na pobočju Rombona, gore v Julijskih Alpah. Ker jima je ukazano, da ne smeta zapustiti postojanke, hkrati pa se ne moreta nadejati okrepitve, kolebata med vprašanjem vojaške časti in željo po vrnitvi domov.

HOBIT: BITKA PETIH VOJSKA

decembra

The Hobbit: The Battle of the Five Armies / fantastična pustolovščina / režija: Peter Jackson / po knjižni predlogi J. R. R. Tolkiena / igrajo: Ian McKellen, Martin Freeman, Benedict Cumberbatch, Richard Armitage, Cate Blanchett, Orlando Bloom, Christopher Lee ... / 2014, ZDA, NZ / 160'

Člani Knjižnice Domžale imajo 20% popust pri ogledu filma v Mestnem kinu Domžale (obvezna predložitve članske izkaznice).

Peter Jackson zaključuje svojo trilogijo pustolovščin Bilba Bisagina, Thorina Hrastoščita in družine škratov, ki so si od zmaja Smauga spet priborili svojo domovino, a so pri tem nehote osvobodili smrtonosno silo. Razbesneli Smaug svoj ognjeni bes znese nad nemočnimi možmi, ženami in otroki Jezernega mesta. Thorin, ki ga bolj kot vse drugo obseda ponovno pridobljeno bogastvo, žrtvuje prijateljstvo in čast, da si ga nagrabi, medtem ko Bilba vročični trud, da bi prijatelja spravil k pameti, privede do skrajne in nevarne odločitve. A družino čakajo še hušje nevarnosti.

Silvestrski koncert

Domžalski silvestrski meni ali kako zvenijo hrana, pijača in zabava

31. december ob 18.00

Glavni kuharji

z najmanj tremi zvezdicami:
Bach, Mozart, Mendelssohn, Saint Sains, Schubert, Strauss, Rossini, Martinu, Kreiser, Reade, Piazzolla, Schoenfeld, Connesson ...

Stregli

Vam bodo seveda le najboljše, najbolj uglasjeni in najbolj zabavni, za to priložnost posebej usposobljeni izvajalci:
Mate Bekavac, Aco Biščevič, Božena Angelova, Jaka Stadler, Gea Pantner, Marta Močnik, Per Rundberg in drugi.

www.kd-domzale.si
tel.: 01/722 50 50

Kulturni dom
Franca Bernika
Domžale

MESTNI KINO DOMŽALE

Ljubljanska 61, Domžale

T 722 50 50

www.kd-domzale.si

sledite nam tudi na Facebooku
facebook.com/mestnikino.domzale

